వాసిష్ఠ రామాయణము.

ప్రకరణము - ౧.

ద్విపద:-

శ్రీవిఘ్ననాథుని క్షేత్రపాలకుని
వాణి విరించిని హరి యుమాననుని
యలఘు దుర్గను చౌడమాంబను శిష్టుని
యుల వశా హసావిత్రి నాత్మ నిలుంపంచి
భక్తి నందుంచి సుప్రాప్త యోగులని
ముక్తిప్రదుని పాదముల నాశ్రయించి
ముని సినవగ్రహ మూర్తులకు కేలాగ్గించి
ధరణి యాదమ పాల్కు లతియుంచుకొనకు
సావేటాదమలని సుజ్ఞాన వాసిష్ఠ
రామాయణార్థ సారము నుగ్రహించి
పదుసహా ద్విపదకావ్యము గారచించి
యరనేకమూకు సమర్పింతు నిట్లు
శ్రీలారకొల్లాస శ్రీశ్రీనివాస
శ్రీతరిగొండ నృసింహఘటాంహ్వ
విన్నవించెద నేను వినుడ దెట్లనిన
మున్ను భారద్వాజ ముని పుంగవుండు
వైరాక్షేచ్ఛు నిజ చిత్తముల ప్రకాశింప
నక్షీణ భక్తిని ప్రియముల రెట్టింప
వరవిరక్తిని బూంది వాల్మీకమౌని
చరణాంబుజములకు జాగి వినైల్కి —

విను మనో [illegible] సాక్షి [illegible] మనుష్యు [illegible]

ఫలనమునే [illegible]

వేద శాస్త్ర విచారవిధుల [illegible]

శైవంబుల వేదాంత [illegible]

పుష్కలంబు [illegible]

[illegible]

[illegible] క్షేత్ర [illegible]

యుండు భక్తగా విజ్ఞాన దృష్టి శిష్టులనగ

పట్టు భక్త దామవిస్తు పసుధనంద దాని

పారప్సు లభియున బాగోయవు వైపుల్యభారాలింబు

యుటు దమ సఖిత్యుబ్బన దేగి లంక పాదన్న

ఖ్యాతమగు [illegible] విను మి

ప్రత్యక్ష గిష్ట జయ్యు సప్త భారాంత్ర జలంబు

నెట్టన నెవరైన నిఖిల భోగములు

నిరసించి వైరాగ్య నిష్ఠ పెంపెనగ

నెరయు సంసారంబు నిత్యంబు గాదు

తను వశాశ్వత మని సిద్ధముగనె నెవర

సని విచారింపుచు నాత్మైక తనకు

ఈ రహస్యము జెప్ప నిష్ఠైన నాత్మ

కారణ గురుడెందు కలుగునా యనుచు

పారి పారి మది దలంచుచు నాత్మైన

నరునకు గురు భక్తి నాంటు చిత్తమున

ఆభక్తి ఫలముగా నాలక్ష్మి నుంచుకొని

పాశబంధంబుల కాసపడక కాపాడి

వైరుల ఖండించి వాంఛల విడిచి
శృంగారాలంకృతుడైన మహా గురుస్వామియు
జైరి శిఖరాన జేసిన ప్రతిజ్ఞ స్వనుడు
సారవిహీన సంసారాబ్ధి దాటి
రమణీయమౌ మోక్ష తీరమును నందించెను
జలములసాధు స్త్రవంశైకళల్లోలు నిలుచు
ధీరజీవనమ్యాంశైన లోక్యాంశునైన
నిజవాంఛలన్నియు తానె తీర్చి కాదకు
సదమల గురుసేవ సల్పగా వలయును
నది మానీ కే క్షాం క్షాంబుగాను
ఆకాశమందున్నై లాల్చు వర్షములు
కగా గనుపించు మానస్థులున్నైన
కరగించి హృదయము స్తోత్రాశాంబునందు
పారి పారి చరాచరాలు లోప్రతిష్ఠనశించు
ఆత్మలీయత్వారూపవైన ప్రపంచ
మెట్టిదియిలని తెలిసి మోహింపనేక
పటు జాగరూక భావంబుల భ్రమలబట్టించు
నటువంటి భ్రమకలలోనైనాచెడిపోక
మదిలోనిల దాక్షిణ్యంబు మరచిపోవెన్ను
జీవ దేహాంతపు సర్వంబులే నిక్కచ్చురలు
గానుండియు జ్ఞానకరుణ మొనకు రిలకు
ప్రాణి యొప్పుడు నిజంబు గగానావచ్చు
జ్ఞానవృక్షములకు ప్రపంచము గానరాదు
మానిలా ప్రపాత్రమాలకు గోచరించు

చిత్త వృత్తు ప్రవృత్తులు వశించినను జీవత్వ
ముక్తి చిత్తులగ నణకు వైరాగ్యందు
ఉలుపు వంటి సూక్ష్మత్వమె జగనేరకను
ఘటికలై బహుకర్మకాంక్షి వాసనలను
పొగలు [illegible] దేహము [illegible] భూలోకమందు
[illegible]
ముక్తి [illegible]
ఆలుక్తి [illegible]
వాసనా వాసనలై ప్రవృత్తు [illegible]
యూసల [illegible]
[illegible]
నా [illegible]
సరవిని మరిన వాసన యొప్పగ
సరస మాశుద్ధ వాసనలను సేరించు
యుండు మరిన వాసనా జ్ఞాన తతులకు
పొందుగా తన హంసల వహించు చున్న
కోరికల యుంచు దుఃఖముల ని [illegible]
సారభూత శుద్ధ వాసన ప్రసన్నుండై
కారికగాక హంకార బీజంబు
నారూఢిగా గాత్ర యానంద మిచ్చు
తానర్థదేహంబు ధరియించి యుండు
గాన తత్త్వయనంగ కరమెలప్పుచుండు
ఘన శుద్ధ వాసనా కవియు ధరణి
ననఘ జీవన్ముక్తులనగ నాప్తులరారు

అందుజె వసన్నిక్కుకగు పంక్తిరథుని
నందనుకథ విన్న నరులకు జన్మ
మరణదుఃఖంబులు మాయును నారాము
చరితంబు జెప్పెద చక్కగా వినుము
అని పల్కి వాల్మీకి కంజవిజె ని
మొనసి భరద్వాజ ముని భక్తి నలరని
గని రామచరితంబు (శ్రీ) మహిమ గానాంక
వినుపింప వేడ్కని విశ్వాస మొంద
నడుగ భరద్వాజు నాల్మీకి మెచ్చి
యుదర వాల్మీకి యిట్లని చెప్ప దొడగె
వినుము భరద్వాజ విభుదులు బాల్కి
ష్టని బాని యాపన్న హర్త మంచారకు
విష్ణుదేవు డా(శ్రీ) లక్ష్మినాయకుడు
పావనాచారుండు భానువంశమున
బాలుడై దశరథ క్షితిపు(ను) తనయుడై
లాలనగక వృద్ధి బొందుచు నుండి నప్పుడు
దేవతలలని ప్రార్థించి యిట్లనిరి
దేవాది దేవ పుత్రి వనినీవు మనుజ
దేహంబు ధరియించి యవిమానవులను
మోహాబ్ధి లాగబడి మునిగి పోనీక
కరుణ్యిత్తు కారణ కర్త వెగనక
నదర వసిష్ఠ సంయమి నాశ్రయించి
సరస వేదాంత విజ్ఞాన [illegible] ములల
వరుసగా నాలింప వలెనీవు వరను

గురుతర వంశాగ్రేసు మణి [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
కడపటి ముంచాయి [illegible]
విధిబద్ధ చెందినట్టి విషయములు [illegible]
కావ్యసకల భోగంబులు [illegible]
నీవిరక్తి నిత్యానంద నిస్పృహ [illegible]
బాంధవ [illegible] భూపతి చెంత
నాంచునాయని [illegible] విని
బాగతము గానాశ మాని ప్రణాళి [illegible]
పొందగాంచి గడించు ప్రశాంతము [illegible]
కనుగాని వచ్చి యింకెక్కడను ండు నచ్చి
మునిపుత్రులం [illegible] నిమ్ముగా మెచ్చుకొనుచు
నిజరాజశ్రీ సౌఖ్యంబు నిరసించు కొనుచు
సుజనసాంగత్య మున్నగ కాగి కొనుచు

కు జనులతో చెప్పి కారగాం దటంచుచు
వి జనక్షలవుకునందు వేళలా నుండి
యలా రసి తనస్సు మొక్షార్థుని జెలు
కాల విగు రెండు కేలు గునాగ యనికి
చెం తావేదస్సి యలా శ్రీరామచంద్రు)
తం లాక్ష్మ రంబులా నా శ్మ కై యలున
వేళ గా థైర్యుం కు విపులస లవు
లాశయలాగ సంయల దలచావే కుకను
లాసం రెమాంథభికులు బాగ యల దశరథు చేత
నా సంపదలుగ ప్రాణలం ది యాబాధ
గారవంబులగమ హోరాం లమునే క్షించు
ధైర్య లావెలుసగ పాత్ర ల్యంచి లు జ్ఞానియెల
సర నాథ మ ల్లు వసంబు రక్షింప
సర్వేక శ్రీరామునంప వెయలనిన
విని పంక్తిరథుడు నిర్వె పవిత్ర
మునినాథయల ప్రతురాముని పంపవెను
మెట్రమంబు నన్నైన యాక్ష విమంది
నే(త్ర)లు రక్ష క్కైనేని పచ్చె దసు
అని పెకు రిలి ధై పులన న్నుకి పర్ రాంబు
విను పింప నమ్ము ని విని కుకాగ పించి
బహుని ష్టుం రాకేట్లలు భాషింపబూంచి
మహాము నాప్తు వసిష్ఠ మౌని యాలానవప్రుని
గనియు ట్లులని తొలె నిషక్క క్ష గాగా కి
తన యుని వెంటనే తనయుని బంపు)

మునివరుల్ప్రోవ విష్ణుగాంశ పుత్రగణము లు
తనయుడి వి హృత్తించె తదనంతరమున
బాలులు లలిభూరించె యౌవ్వనదశకు యాగసంగ
శ్రీరాము లక్ష్మణుల విశ్వామిత్రుండుగాను
చనిపిరా గా తాటకి సంహారము
చెనకేసి బంధించె తానస యాగ రక్షణ
సకల సుఖంబులు బాధించునాతడు
వికటుడై నాశని వినమి మంగళము
విని సవితారా తను చాలు విన్నపము చేసి
గసవత తోత్రించు తాకు కృష్ణుని
వేవేగ వారి కీర్తి విని యారాము పుణ్య
కాంతాత్మ వెతిగింపు సంతసమున చేరు
లారాముడు వచ్చి రాముడౌ తాను శ్రీ మొక్కి
జీవనముంచిగా శ్రీ తనయా పృథ్వి నదు
మ్రొక్కి విశ్వసనిశ్చ సన్నుతిని కని మ్రొక్కి
యిటక్కి రఘురాను విశ్వామిత్రుని చెంత
చేరి చెలుల మెరస్సి శిరము దవరించి
యారాముడు శాల్వయుం పాత్రి వహించి
ఆనచింత తెట్టింప తాను ప్రగంపింప
కనుల బాష్పములు రాలిగా జేసు పగిది
యున్నరాముని చెంత మూర్ఛించి మాని
యున్నరమణిని పిల్చి యాదరించె ప్రచలను
తను వెల్లని ప్రబదు తాపమొందుచును
ముని తపయారత రాముని కీర్తులని శా—

నారతండ్రి రఘువర నాయుడుగాని ప్రభు
నీతండ్రి రాజ్యంబు నెమ్మదిగాను
పాలింపబడు వరాజ్య పట్టభద్రుండ
వైల విలాసుఖంబుల నుభవింపకను
ఎలుకోలుద్రవినయింటి బంధవులన
కలుగుచుండగ బహుకారణింబు
పట్టైన రామాయణ పఠ్య యింబునందు
నెట్టిన సుఖములనే బాంధవలయు
నట్టి బంధవులు మాని యాత్ర బాంధవి
యుక్తిమునా పర్థి యేల జనించె
అని పెకు క్రీడింపుల నమ్మ నిశాఘటుల
వెనకలా నడుగనాను పనందనుండు
మరలనంగ విజేసి మానినీక్షించి
కరగుచు గద్గద కంఠుడై స్పష్టితికె
మునినాథ యీలోకమున మర్త్యులెల్ల
జనియించుట పిల్లను చచ్చుట కాదే
చచ్చుట పిల్లను మళ్లీ జనియించుట కాదే
పోయ్యింగాని యుచిందు కిరవెందు వేరు
అన్ని స్థిరయుతులైన నెట్టి బంధంబు
వలనున్న గాని తెలిసియు మోక్ష లభించె వెలసగ
మది రాజ్య సుఖమందు మల్లాడ బాబ్బు
నదిలు నిచ్చిన నిలువదా శలాగగాకి
ఒక్కచోటను నిలువ కురుకుచున్నుండు
చక్రి బట్టిన గాని చెనట్టి దైవ జరుగు

ఇట్టిమహిని నిల్పు పెట్టని చింతల
బట్టిన దిదిగాక భక్తాది దాశరథింబు
మెలతమైన సంపదలేవియుం దుగాసా భిల్లి
మదిలోని దీంచు దాసోహ స్మృతి నిష్ఠ నీను
ము దవలను బట్టించు మాయలార్క్ష మునాదా
నాడిగాంచదే హెంద్రి యాంది భోగాగములు
ఆది యుంచమునుతమ ట్టానందము-ట్ల
యాం తటగణాశక్తి యులు భోవ బ-ట్టి
ఘనవిదానము వాగల్ల కష్ట మై వాగ-చు
లులసుప మనసాసం కట్టి యులుం తెలయుదను
ఇది సుఖమోవేక నింద్రి యలు భోగ
మది సుఖమోదెల్పు కదమన మా
నానావిధంబులనాకు జూపించినను
జ్ఞాన వైరాగ్య భాసవిరాజితనమున
నఖిల భోగగణులను నిరసించాలు సరణి
సుఖియు ఙ్ఞానమంచు దాగేచాచాలను నిలిపి శ్రీ
లకిల్లిన యూతెంస్ఫదంబులని నియలను
గ్రుక్కినవేసి దుఃఖము నిచ్చునెట్ల
నన్నిను విత్తంబు నాసచేసూచి
యున్నవారికై పెళను లుకునెలనిన
ధరను లాదాచన త్రవళమెందునన్న
పాలిని చారకులను భూమాశలులను
మెలతమైన పగలు విషుల్లగ పొంచిమించి
పావిలి లెక్కలకగాని పొగదురా మునుచు

॥

ఈరీతికే ధనవంతుడుడుకుచునుండు
నారయిగావానికెట్లు సుఖంబగునె
కడసి ఆతాపనము సుఖంబబ్బుననిన
నదిశక్త్రమాంసహేయాస్థ్రిచర్మములు
గూండిరూపములైన కామ్ముణిలములపములు
లాంతాశబూంచ వెహాంబూంటాంటి నాండి
లగపెండ్లియాండి విత్తమునపేక్షించి
మగటియజీప్రచుయు మదమత్తులైన
ధనికుల యాచించి ధనములార్జించి
తనభార్యకొప్పించి తమకించిదాని
కలసి సవిత్తబంబు కరిగించి విడిచి
బలహీనుడై తస్స్వామురుండగుచు
సంతసులనుగాంచి నాటుగాభించి
యందునబహుసౌఖ్యమబ్బనటంచు
వలరసి వారలమీద మోహంబునుంచి
వరిమరి సంసారవాంఛలగ్రమునిగి
సారాక్షీ సరణి విచారింపలేనకు
తీరకపగలు రాతిరి యిదిభాగి
గాకాలమూతకే గడుపుచునుండి
యాకాలమున గగారనటజరాభార
కలితుడై రోగగదుఃఖంబుల చేత
పలువాఱు వగచుచు బడివేవవేక
దేహంబుపై యాశవిడగవీడవేక
మోహలోభములచే మూర్ఖా లుప్లిలగుచు

లవరతి లావా గాగియు నలవనయు తిల్లాలు
వెరల వక్కనెల్లు జీవింలను రాగియలసు చాలు
చింతం ప్రాచుంకగా చెబి వైమైలనసి
యింతకాలము రాంగనటుమ్య యుల్ప వెరిగ
కనులకు పొరగళ్లు గాంభ్ర్యలు నాంచి
లనుదినానిపు బవనారదం శికింకరులు
స్వాలమందుంశిన సూక్ష్మ వేహమును
కాలపాశంబులా కట్టికాంపోగియు
మెలనసి యూకాలని మందరాని శగ
గని యమపు బాపాపక తిల్లనట్టి టు
నారసి నిజకింకరాం ళికాప్పించి
గారించి లనునారకంబు లలాగీను
పడవైచి కానాళ్లు బాధించి చాల
బడవించి యింటపు డి ఫలమొకకాంత
గనిగయంశినను సుఖంబు నాంతించి
బలవమై లనుపు లి పావశేషములు
లాగడప్రా బలి యాద పాలి యంపవగు శ
వాడు విగంబడి వారయు వహాగ్గమున
జలదంబులాగాశి జల రూపమెంతి
మెలుచు సపర్శములందు మందుగాజెంది
పతివలానా బీజ రూపముల ధరించి
యిటు మాంద లాననన్నమై పురుషబిందువు
గరిగిన పురుషుడు గర్భంబు నాశ్చి
యింల వెర్శీరూపమై యింటి వగర్భమున

జేరి పిండంబై పిచ్చి అంత వయిన వము
లారూఢి బాగమి లోనా ప్రవర్ధింపగను
గర్భ గతజ్ఞానకలితుడై యిచటు
నర్తకుడై యుండి యిలమీటు బడుగు
వెడలి పారేదుగక వివశుడై దుఃఖ
పడుచును నక్కగనుండి పడి యిలవ నెలను
ధరణిమై బడిన తొల్లి యిలు దండ్రి
పెంపిలోగ బాగ్యంపు పెరుగుచునుండి
యువల బాల్యావస్థ యౌవనావస్థ
లవనినను బవించి యెలటు వృద్ధ దగుచు
బాగిని ష్ప ధోసిన పుణ్యపాపముల
లాగరాతి క్రమ్మర లాన్లితి వనెన
ప తే పోగయి పుణ్యపాపు ఫలంబుచాటు
లక్ష యింకమోజడిల లనునియిల్లగను
నారకనారకము ల నవ్య బాగగను
కాకరంబ్య సుఖవించుచును సాకిర్తి స్వకీర్తి
చెంపు త్రిశ్రీ అగా నిలమీద ఖత్తు
నప్పుణ్యపాపంబు లండుంచి నరుని
యొప్పుడు నెరబాయి తెల్లలోకముల
త్రిప్పుచుండారాని ముక్తిని బొందని యిలన్ను
బావిలో యొత్తము బానలావలు నిగి
యొలోవి భావి జలంబు నుంచి లోను
గానితెచ్చి భూమిపై గ్రుమ్మరించుచున్ను
మొనసి క్రమ్మర నంది మునిగి వేయుచును

యుంటు బంధవులనబె వృంతాకవాటు
సుంతకలత తెలుగ గాల్పన జనకైకరక్షి
మరణ దుఃఖములవె మరి బాంధుబంధు
నరులనుజూచి చాలేనామది భీతి
పుట్టు చస్సుద్ది పుణ్యపాపములు
పుట్టువులకు హేతువు భూతపంచకమునకు
కతు వతి నిటు కాలకర్మదవి యుంబు
విశి బతి పుట్టించు విధి ఇంద్రముఖుల
నశిపించు జగముల నానావిధముల
కడపటు వరుసగాక ఖశింబు మరల
పుట్టించు ద్రుండునే భూరి విశాటంబు
నెట్టన గన్ని వేనిది యుగు లాలి దసు
కావ్రన నేరాజితకాంక్ష శ్రమముగ
పాగవడి ముక్తిని పొందితనింక
ఒకరికి సంసార మొకరికి ఘోర
ఒకరికి బాధ యొవె కరికి పీడ
కామాదిదిప్పల హంకార చిత్తంబు
లాపు లత మాన సంబు ఖేదేంద్రియములు
విషయములౌ తమ తమ వద్ద త్తుల లాగక
విషమగ ఱలయించి పెక్కింపసాగె
దానిచే హృదయంబు దందహ్యమాన
మైనది దాని చల్లార్చి మానిగ
యున్న సుజ్ఞానంబు నుపదేశమిచ్చి
నన్ను రక్షింపకున్న నను భ్రాంతి విశబి

ప్రాణినేమాంపదాంబుజ్జముల చెంత
చేసెను దాంగుపాతమా యానయనిచల
పాంలమాంవతానెంత్ర పదముల బాద
చాం లహాత్మాంచు బాష్పంబులకసుల
వెతలు చాసుంధగా వేకినిక్కాయ్యా
విదు వనానమ్ము నివేశనబాంధ
దానుని కుకు కరంబుల నేతాం
క్రమ తాగి గాజ్ఞం కోరు లెక్కించి
శిరములను చుంబుకంబు చెకిత్రిళ్ళు నివిరి
పరమార్థ హృదయుడై ప్రవీకెనిజ్ఞను చు.
నాయున్నరము కామనను గనలైంధ్రి
నీయా జ్ఞకోతెరనెలప్ర ముందుగను
నీయంతనె నప్రనిక్షే యుంచి తివి
మాయాప్రపంచమ ర్మంబులన్ని యును
తెలిసితి వికసుప దేశంబు నీయు
వలసినదే యీ సరూపిలు నెరుంగు డిర్తై
కాదవయే వున్ననుగురుముఖంబునను
విదితంబుగా తత్వవిజ్ఞాన సరణి
వినకనే లాలత వివేకంబు చేత
ఘన విరాగము నీకు కలిగియుండీయును
అనుమాన మెలుంతితావంతయేకాని
జననుతా నీకు మోక్షము గలుగుటుడి
మహానియములమ్ము ధరక్షిము బాలర్రవలంది
సహజంబుగా నీకు సంభవించనాతి

ఇప్పుడింకను కిలకిల పాపవేసము బాపెడు
నిప్పు ఖండంబై వినుము నీ రీతి శుకుండు
మొనసి తపంబొనరించె మోక్ష ధర్మము
ననఘుడై తెలిసి యా ననుమానమెలమి
తానతండ్రి యైన వేద వ్యాసు జేరి
వినయంబున వినఁగ తండ్రి యున్ననెడ
జనక యీ మనంపు సంసారమెటు
జనియించెనె వరవి సంసార వాంఛ
ముందర గలదేది యమా కై సంసార
మెందు లయంబొందు నిరిగింపు మనుచు
పాద పద్మములకై భక్తి సేవకునన్
బాదరాయణుండు తెలియ పలికెనిట్లు సుతుడు.
వినుము పుత్రక సూక్ష్మ విజ్ఞాన సరణి
గనుమా లక్ష్మిబలు యున్న వికల్పన చేత
గలుగు విశదంబు వికల్పనంబనగ
పొడిసిన నప్పుడు జగంబు లుకారణ రూప
ఆవిర్భావనరాకుండిన నప్పుడు సంసార
మెవరికి గాక తా నెప్పుడగు నశించు
నది నశించిన దేహామందహంభావ
ముదయింపనణగి పొగ్వెట ముక్తి యనుచు
వినిపింపనంత యా విని శుక తనయాగి
యనుమానమును వీడి కందున ఖ్యాంచి
వేని సంశయము మందు విడువ వేదనుచు
తానిశ్చయించె వేదవ్యాసుడని యెడ.

శంకయింతకన్న హెచ్చు వేసెరుగ
నికనీవు జనియించె వేశ్వరుండైన
జనకు నియుడుగు నీ సంశయంబు లేదు
సునిసి శాస్త్రములగ వేళ్ళ నివచాటికి
తప్పక బాగ సృష్టించుట దయల దగుకాత్త
జెప్పిన యిత్రివేళు జేశనాం శుకుడు. ___
అప్పుడానంద మగ్న హృదయుక్తుడై తేచి
తెప్పున జనకుడా ధైరినీక్షించి
వెంచ్చుగా పూజించి యిచాటికి మారు
వచ్చిన పని తెలిసి వర యోగిచంద్ర
జెప్పుడాదనిసెనల జెసెద ననగ
నప్పు బుద్ధి దాంవాగ్రిసం నక్కి గినరీలి
జనకు నియుడు గగాం సంతోసమంది
వినియూన విపాలుండు విశావిసమెప్ప
మతికెనిట్లను చును నా పరమ యోగీంద్ర
సులవిలచి త్వాలు ఘుం ఈకర్ణ రలంతెల
తక్కిన నగ్రాల వేదుల లాలా వీక్ష యింత
నికర్షంబు ~~దీనికి~~ నీవు దీనికి సంశయింప
వలదా లక్ష్య సంకల్ప వాంచ్య బద్ధంబు
వెలయు సంకల్పంబు విడుచుట ముక్తి
యిదియు వాక్యము సంశయింపకు యావ్ర
మది దృశ్యము దీగి సమ్యక్తి బాంది నావ్ర
పదిలంబుగాని దేవళ్ళి భావింప
మతియు దెలయు పెయింద మరి సంశయించు

ఇయు వ యింప పది డొ మన్యాగ్నస్త్రీకి యాగున
సచ్చముల చరిత మోక్షం బిడిసు మన్నా
పేర మార్గం బింక వైపుక ఆగి వలను
భూరి సం భోగేశ సంపూర్ణాను ర్షిపము
నాం దుమంచు వచింపను పొంగి రుకుండు
మందత్రీలా భుగ్ధై మనుజి నాందానుని
యానందమలగజూచు యాలదమరపిశే చు
నారి నిశ్చయింబడే నారాయణ (శ్రీ) మెలదట
చెప్పిన యిక్షామే సిద్ధాంతము గారను
చెప్పిలి పవనేశ చిత్త సంశయము
తీరెనంచు పచించి దగ్గ నవేలు
ఆరాజోసెల వాంది యాల గ వెయికె కృతను
పరమైనసు నిరవికల్ప సమాధి నుండి
పరిపూర్ణ శై మోక్ష పదమొందె శుకుడు
అని చెప్పిద యినను విశ్రామి (శ్రీ) రామాని
మనుకు లాగిత్త ము జూచి మరల ని ట్లనిరెను ....
సకలజ్ఞ! శ్రీరామచంద్ర లనం లవ
శుకుడు వినిసిన యట్లు సూక్ష్మ విజ్ఞాన
సరణి విసిలి వేద సంశయాత్మ ముల
మెరమెర బాందనేను లటి కింకమూద
అరవేకనుపశాంతి యెల నెదుల తాయిన
మరి వకని ప్రశాశ్నిమ వినం బగలిగి
భూరిని శాంతిని బొందిసు ఖింప్రు
మారకే పరితాప మొందనేల టికి

ఆమరజ్ఞా ప్రశ్నేయమైన చిత్ర~~...~~వి
క్రమమెుప్పగా సమగ్రంబుగా భాగ
సముదయానుభవంబు శాంత్యమైనేక
రసమెుం దూరాని లక్ష్యణమదె యెఱుగను
విశదంబుల సహవిష్ణువేయుగు గనుక
నీశవిరదూర పద్మెఖ్యం పొందుచుండు
మనసబంధములు భాగ వాసనచేత
నరిమలరి దుష్టతరంబై వృద్ధిబొందు
జగతి ఆ భోగ వాసనశాంతమైన
తగియియున్న యిష్టబంధము వీడిపోవు
నిస్పృహని మెరుగుచాల నిఖిలరాశిబంబు
పన్నగా గా ~~...~~ నిశై పాలింపుచుండు
అని దృఢంబుగ జెప్పు యెుప్పుడు వసిష్ఠ
మునిని వీక్షించి రామునకు సత్ప్రపసు
సలవిలబుద్ధి విశ్రాంతి వాక్యములు
తెలివిగా యుపదేశింపు డిపుడు
అనిన విశ్వామిత్రుని నావసిష్ఠుండు
కనుగాని పూర్వభవా గాథి పుత్రుండు
తనకుజేసిన కీడు దలపరాని
యెునమతిచే శాంతుడై పూర్వభవముఱు
తనకు జెప్పిన గాథ తెలివి వాక్యములు
మెునసి తలంచి రామునకీట్లు లనితెలె. —
రామాభిరామ యో రఘువంశసారము
శ్రీ మకౌశికుడు చెప్పిన వాక్యములను

లగవించి వెనుక తదనుసారాలుగ
విగళితసంశయులుగా వినుపింతును వినుడు
సారవిహీన సంసారంబునందు
పౌరుషంబన బాంధ బుడనుసరవింబు
విధివిపౌరుషమెట్టి విధులుగానుండు
సరవిను శాస్త్రంబు శాస్త్రితంబనగ
అరసిన శాస్త్ర మర్త్య సంప్రాప్తి
నాందబెట్టుచునుండు నుచ్చాస్త్రమనది
గురుపౌరుషంబు ముకుళితము లారనగుచుల
పరమార్థసౌఖ్య సంప్రాప్తి నొందించు
వదలకుండెడి పూర్వ వాసన చేత
పదపడి శాస్త్రీయ పౌరుషంబానర
జనియించినప్పుడే జగమును శాస్త్ర
ఘున పౌరుషంబుచే గ్రుక్కిన దాని
నారాధి యుక్తిచే నణ్చె పెట్టుదును
ధీరతా చిత్తశాంతిని బొందుమనఘ!
ఆనుభిక్ష చిత్తులైనటువంటి వారలు
తనియక నజ్ఞాన తప్తులై యుండు
యెందాక నజ్ఞాన మిరావృగానుండు
నందాక కర్మంబు లంటుచునుండు
యెందాక కర్మంబు వెనయుచునుండు
నందాక పుట్టుచు నణగుచునుండు
యెందాక జన్మంబు వెల్లుచునుండు
నందాక దుఃఖమజ్ఞాన మూర్తియై యుండు

కావున నీ దుఃఖ కంటకి పోటుటకు
నావంతై యుండు జ్ఞానసద్రూపంబు
ఇటువంటి జ్ఞానంబు నెఱిఁగి కాంచుటకు
పటుభక్తి దీపింప పరమదేసికుని
సేవించి గురు శాస్త్ర సిద్ధాంతమెఱిఁగి
జెప్పెండు మోక్షంబు జెంది సుఖించు
ఆశీలాకర్షిపుం వంటొండు నీవు
సారిది జ్ఞానలక్ష్మీయమునాంతమగాను
తుదతేని సంసారదుఃఖంబులనాని
సదమలబుద్ధి నిశ్చలంబు గాంచించి
సంతోషకరముగ సంప్రాప్తలౌకిక
మంతఃకరణ మావేళ నద్బసంభవుడు
నాకుపదేశించె నా తారకమంబు
నీకు జెప్పదనెనెనమ్మది నాంది
ఆ వసిష్ఠుని బూచి యుంసావిచేసి
పావనాత్ముడు రామభద్రుడిట్లని యు-
పకారకరాముననేంద్రు పరిజ్ఞుడు
నీకు పదేశించె నిక్షేపార్థములను
ఆ నిక్షేపార్థమెట్లు బలసించుచుంటివి
దీనుడనగు నాకు దెలుపవేయనిన
వినివమునీంద్రుడు వెరవిమలంబులు
ననఘుం బనంతాబ్జ నావిమద్భావల
రహితంబు సత్పూర్ణంబు నిత్యమిలి
సహకంబు సత్యంబు సద్విధగనము

శుద్ధచైతన్యంబు స్ఫురణాలంబు
సిద్ధాంతోక్తి ప్రకాశింపుచునుండి
మొక్కలిశబ్దంబున నైజమందువేక
బెక్కువస్తువ్ర నిత్తి యుండు తెలిసె ప్పుడెకి
ఆది చంచలించు యుగనాల మేళ నగడు
సుదయించె విష్ణుదేహంబు మహాత్మ్య
సదమలసాక్షికంజమున విరించి
సదయుడై జనియించి సకల భూతాదులం
సృష్టించెనటని తాపాటి సృష్టి యున
పట్టుగా సకలోత్పత్తంబు వెలసె
సరళ బ్రాహ్మణ వర్ష సంభవువైన
నరులపాపురుల నానా విక్షాన్యాయు
కలులలాగ భుల కాలులకు రాజుల
బలవిహీనుల మోహపరవశులే శతుల
గురువంచకులను మూర్ఖుల దాంబికులను
పరధనాసక్తుల పరసతీరతుల
కాపునబడు నారకముల లంపుములనిగ
పాతిత్త మరనిలన బుద్ధి నూహించి
శోకింపుచుండెడి సుతులకై తాను
శోకించు జనకుని చూపునన నడు
చింతించి జపహోమ శీల ధర్మములు
వంచకెకి క్రినతాపాగ్ని ప్రతాపులు జనుల
శోరింతని బాంధింప జాల వంశనికి
సంతాన పరిచ్ఛు సుజ్ఞాన్నైనం బుటుంచు

మదిని శ్చయించి సమర్థులైన గురువులను
మున్ను చెప్పు ~~నమున్న~~ లేక మనంబునను నరసింహా
సద్గురు బ్రహ్మజ్ఞానినై సేసునంతు
కైవల్య పదంబు సంపాదింపగా
తెలియలేరా నసుమన్న తెలియు మానసము
వలనసద్గురు దేవా నేనెన్నాళ్ళకు
నాకిందు వేకయ్యును సనివాని నాము
ఈకుమారుడు తల్లిదండ్రుల నసంతాపమున
లోను వెలిసి గురుడెవ్వండు నాయాప
మానికగా నిలుపుకు నాతడు గురుడు
చెప్పుని సద్విద్య సిద్ధింపదనుచు
నప్పుడు తజ్ఞాని వైరాగ్యయుతమాద
గురుభక్తి నెదనుంచి కాని లోలోకమునను
మరల విజ్ఞానినైమ హానుంతు మనుచు
శాపమయి యిలగ బ్రహ్మ సత్యను మరచి
యోపట్టనే నెవ్వరైన దిమదికి
లోగ జకనుంతగా లోగ యుజ్ఞగతుని
బోచి కృత్రహ్మ దాచ్చెగజె సిద్ధయుక్తి
నిలచెన్నె నెవ్వరు నేడెవ్వరిప్రభు
దెలుపవే సద్గురుదేవ యలటంచు
నేను పరీక్షింప మనిచించి వెతించి
లోనందు సద్గురు లోకమును వహించి
సరసునసాకు సంసారరోగములు
హరియింప నౌషధంబైన జ్ఞానమును

తేటగా బోధపరిచెదము వినుము
పరిపూర్ణ శ్రీకృష్ణ నామస్మరణ
అఖిలముగా శ్రీమద్భాగవత యగు గురు శ్రీ యధార్థమైన
కరుణతో బోధించిన దర్శనాలు ఆరు
అహంకారమైన వైరాగ్యమందు ఉల్లాసము
కుటుంబము నాయకి తాంత్రిక
దేవుడే శ్రీకృష్ణ విజ్ఞాన సత్య స్వరూపము
యోగానంద మునులు వారందరు సర్వ శ్రీకృష్ణ
రహితనాగ ముఖ భక్త పరమాత్మ
విహారింపు చుండు యుక్త విజ్ఞాన పుత్రులు
వలసక యోగాభివాంఛలు విడిచి
యులుకక సూరకే యిందుని శ్రీరాము
వానికై పక్షి వేషం వాసన వదలి
మానస సంబునకు శ్రీకృష్ణ ములు తారు నాగంటి
కర్మలకు శ్రీ యజ్ఞ కారణ బాగు దుంచు
నిర్మల వైరాగ్య నిష్ఠతో
ఆరయుగా జ్ఞానాభిలాష వంశము వేలు
సరసి సంసారమై యుండ దండు కుండు
సేయగా తపసుల జేసి యును నాకు
సేయని పాపకై జీవింపు చుండు
గురిగా నీతి నిమంత్ర ఖండశైగాని
గుడిసె పెట్టి సిరాగుల ఆరజ్ఞాన
సరళిని వినుచున్న సకల పాపములు
పారిపారి నశియించు పార్థ, పి ముక్తిను

అరయమే భాశాంతి నైగుణ మర్మ
మెఱిగి ముక్తి నిఖాంబు మినకు లాగ్తింస
సరసస మ్మరు వారకలి సరణి సమ్మార్గ
మురసి మునాగ నిశ్చయంబు నాత్రికలి
పరుత్రైన పురుషుంతు పరమంము చెందు
ధరణి శాటి నుము లోకైసా నిన ములలను
మెలసయిలు కాము క్లేశములు సతోసులాలు
ధన భాన లిములదేవతాసేవనములు
పురుషుని ముక్తి నిఖాంచింప లేవు
ఆరములు గాము ఇని రాకించ కుంతినను
ఆప నిరాకృంబగు నాయు మాం.తి రీతి
విరితాయిలు గాసిద్ధ వినుము చెప్పెనిన. —

— సంతోష నిర్ణయము. —

అటు వినే మోక్ష గృహ ద్వారమందు
శమము విచారము సంతోషము లత్తుం
సాధుసాంగత్యమెంచంగ నీనాల్గు
ద్వారపాలకములై పొసగు పాలకులు
అందు శమం బెట్టి దన్నదే చెప్పెదను
పొందుగా వినురాఘవ భూపాల వరుడ
లోను ఇట్టినప్పుడు లోపారి మారి
నానారస లక్కట్టికుంతుతె శమము
అట్టి నిశ్చల శమంబు లభించినను
ఇట్టి సంతోషమును ఖాంచించు నను
సకల దుఃఖ హారంబు శాంతాగుణంబు

ప్రాకటమైతాక్షి పావిన పాల్గు ఘనా గ్న
అందవకన్గ కాం లా యెప్పే శక్తు సు
కిందుకు సంగాణా బాధ బాధ గ వేడు
అలవిచారాం కొట్టి వన స్తులు పులు వను
వెగుడు పాం వ శా పెత్తుం వ కాగ్రాని కారుచి
ఖ్యాలుగా క్రూర్త్యామై ఘనమై సర్వ
చెలతారాధ మొఘలు సు కృపాలు నాస
ధరణ లేవలయ్యుయు లగు పగు వెళ్ల
పరుచు లా మెట్టు చుచు బిమ్మంధుగాకు
లయ కొపం దళిగ ముక్తిపత్రం కాశి
మపు రగద్గి పుష్ప దర్శం బు వేక
నెం తోటి వ ఱకైన నె డు ఱగా జూచి
సం బాగ్యము చెప్ప విచార సదలి శ్రీ
శ్రీరయుం మ విచార దక్షిణ సం ఖింప
నెరిచి యుంటు మా చెనను పొందు
మెంవవేడు సంసార వెలవదివినేను
నెవ్వడ నాగయిలని యుచ్చ ఖింబాం చి
బిరవైన ని జయుక్తి చెల లనె గురుగు
సరణ భావింప విచారవతాదిని
భావింపల దావిర పాలకుం తగునట
కాపున రామ యాత్రమును భావించి
కాలగ లుల చెల గాడసికి లేటు బును
వెలుగు వచ్చిన మిటి కియలు బ్బకను
రెండును మ ది నాక క్షేత్రలాగా గను చు

సంతుతు సంతాగ్రేషమోరావు చంద్రా
సంతాగ్రేషణ్మ సభసారమ్మె తనుంతు
సంతాగ్రేషణోవేదాక్షీనా ఘ్నిలబాగాన
పరికింపతదావేదపాలకుంతగును
పరియును వినుదావువను ఖుంతుగణల్
విరహిం తపలతెల్ల వివేకితెల్ల భాగిగ
నిరసనతసాధింతుతైన్తిస్తుతిపాలుంతగుతుల
జలింభగోమెట్టుప్పోచ్చయహాకతించు
దంబుల ఆరర్క వాదలుల లతాభాగరక
కాగి పతావమలలను కోటల్లులవంబులలను
చాపలల్గుబిఖలలభాల వత్తిం చి
జయకాంక్షీ జీవహింసలవూనిభ్రాంత
దయగలపుణ్యపు తీక్ష్ణరశాంతమృత్తి
భునుతత్తి సాద్ధుసాం గాలతల్లి ఖుశ్రీయు
మనుఖుడు ఆరిఖుంచుమా యాంబునిధిని
గనకనలసారభం సాంగాలతల్లింబులతాన
పనుపడిఆదావిరపాలకుంతగును
బిరదలగానివియుభల్లసించినవారు
వరుసగాదోహార్త్నవంబుదాడువురు
సవిష్ణుంబుగాపరబ్రహ్మపద్మనాభ
దవిష్ఠుంతమార్గతెలియగొప్పతాని
ధరాత్మ్యలవిమెకదేశసావుక్షిల్
మారసిచందుని యంతరంగవిలున
ఆపురనిరాకారవుగు (బ్ర) హృదిమంతవు

క్రమముగా సాకారత కలియనగాని
తగనాన తత్త్వ మెట్లు నాస్తిరం నాం డు
బుగుడుని వృత్తుల్రు వు తాం ద తం
ధరనాప్పుపలా స్తుకు చదు కి దా నాను
జాతకసపాపతి కు స్తుత్యైవె లగు
కుష్ఠైతనప్పు వు స్పుగ ప్రావ పుంపు
సి దాన్ని అతమున
ధీరనీవంటి వాగాంటె పావనికిరు
నారాయణుడైన సంయమీ శ్రేష్ఠుండగు నయసు
వెలసిన రాముని నసు ముమును పుష్పు రోక్షం
మన వాగంద బోధించె నసు చాలు వారిక్కి
క్రమమెట్లు పృథావసుమింప గాం భరతాళ్వారు
తమరల్లె రాముని కాంవసిద్ధుండు
మరియు ఉపన్యాస మల్లె లాగుల గాంనాపు
అతి రాల్మైన దయల లోగ్న వెలువ వేయాను
నడుగ భరతాళ్వారు నాళ్ళల్లో వెలుక్కు
యుత్తరవాళ్లిక్కి యిత్తని చెప్పు వాగాశన
వినుము భరతాళ్వి వినయాన థుమ్మ
గని వసిష్టుడు సజ్జనుడు ఏట్లని వెంటి
ధరణీశ యుక్తి యుక్తములైన వాక్కుల
సరణి బాయిందైన చతురాంజెప్ప
నేనిని పాలించుచు నిజముగా నెంచు
మానతి నాగ్ర్యుల్లైన యుక్త
వచనముల విరచింపిన వాంచల లోగి వినక

ము చలించె నైనట్టి మాయ మహా మాయ
మాకార కాంక్షారహిత సేసి కాని
పరకటంబగు పదార్థ ప్రక్షాళన ములనగ
నీకు జెప్పెదనది నెలవైన నలుగు
వాంఛాశ జములు సూక్ష్మమై బాగ దృశ్యములు గను
మెలకు బాగ పకయుంకి ములాల వస్తు ప్రను
ముదనాల్గి దలక్షించి బాగు పింపు జూంచు
పాలు పొంద ప్రసూతి యుల్లె భూమి వేదనలు
నలయిల పరాక్షేంబు నని చెప్పు నాప్పు
నే నాల్గ నామంబు తెనయిల జోశ్రింతు
ప్రాని సంవిజువ రూపున మించి పరను
ఘున పదార్థ జ్ఞానకాంతి ఉను శైయిల మావు
నెనసి పూరుపు ఘనసింహాం దున లోకు
పరగ సంకల్పిత భావంబు లంట
విశ్వవిగాను దయుంచి విపరీతమైన
జ్ఞానంబు చెమహా జలధితరంగ
మైన బుద్ధి దము శై పెంపొందినటుల
ఆనెప్రపంచమై లోగవెల్గు చుంతు
గానలోదనవ్వెంకర్గ్రహ బుట్టు వేదు
శుద్ధ ప్రపంచము బంధమై యుండు గనుక
నా ప్రపంచము ఆన యుంద పెంచుటు మె
ముక్తి యొనంబడు ముక్తికి వేరె
యుక్తి వేరిమహా యోగి నిక్ష యులు
వినుజీంతు తదుశ్రమాంగంబు నీకు

వినుపింపబడెను విశదంబుగాను
కలిగిన రాగాలు జీవంబులన్నియును
విలయకాలమున ఉండు వదిసి నశించు
కలలన్నియు ఐగ చూక క్రిములుగా సుఖుపి
యిలవారి నప్లుంచును ప్రకాశమ్మును
జంతాత్తు [illegible]
వెలుగొ [illegible]
అవ్యక్త [illegible] మనా ఖర్ఖౌమ్ము నిం కి
ఆవర్తి చినాల్లోలామ్మె దీపింపు చుంచు
నలచుట్టూ నకు బులె వలా త్మ సత్య హాకి
మలఘు సత్యావలాలోమని యుగాంతర జనులకి
చేతను వర్తవహరసి క్షైక్షై విశిష్ట
పురాతనావిష్కుల చేప్పుడు కంపు నలతలు
చెలగి యనుగ్రని పాత్రజీవాలు ఉత్కృష్టగుచు
కలనా కలతాడు సంకోచించు తైచెలగి
తానసంబున వహాలే వారియై మెయిం చి
తానె సంకల్ప బలం దములగు చిలంచు
మొనసి దత్సంకల్ప మలన నిం ద్రుజాల
మనగనాప్పుచాల విశాల మంతయు బుల్లు
వనాల వల్లితరంగ పారముల కనక
పలున భూషణంబుల విమల్లిగ బుల్లు కరణి
సత్యమ్మైనాటు వంటి సర్వ హాక్రి మందు
నత్యంతాన శివర మగునట్లి సంపత్తి
వన్నె ప్రకాశించి వారి యితం బలము న

మెలసిపుడగాక్షి వముగగ్లు బిలెంతు
పునిశిత్తోష్ణెనస్త్రిష్ణ సూరభిత్రు త్రారశ
మనొనెంతవూగ్రులు మెలసి గన్పించిలి
కరశశి పరారత్నప్రకాశంబునందు
పొగరి పొరవిశోభింబు బుట్టు నీరలు
పునలవరాగిల్లు త్రిప్రకటాంబునకు
వినుపించు లాని వినుచు యుంకనే నాకాలు —
కరమశ్రీ లాగిపూరభు కాలమును వాత్వ
నరయని నాకాశళు తనపు వర్తనుచు
అలపుయు తాయు పుష్పంబు తన విస్త్ర తాకతలు
గలతలు మృత్యుభిత్ర వానికడసి గాంపాగవ
వానెనంచు తగ్గర వచ్చి వానలాని
బలపు తేజము బూచి భయాయు మెలంతావుతాని
దలచెనిట్టు నలుచు బూతాంబులనెల్ల
మెలపుగానే తిగ (ల) ంగుచుంతు తునల
ఆయు వంటినాకునీ యపనే సుఖంతు
తుటికు దై చక్క్ర దెకక్కతే వాతీతాంతల
అని విలక్షింప్రచు నాంతకు కళకు
జనిత్రయు కిక్కి నిదిబు యగా చందమంలయలను
వినుపింపగా త్రైలవి భూతిట్టు లనియె
వినలమృత్యుభిదె వియలా విత్రు పుంగవ్రుతు
ఆకాశబుందు మహాను భావుంతల
నేకుచు కరితు లపాగనిష్ఠ పెం త్రైనను
ఆయువుండిన వారి నవిమి బెంపుటకు

నీయలవార్తలు నిత్యపాత్రవారి
కరాచ్ఛిష సరభింబగారగౌరాయిలు స్థలు
సత్కర్తకాన [illegible]
యిరకత్తకు [illegible]
యగాకారక జూని ప్రుంతు నలు వారియునసి
కాని పలారు పనలు చవీ కూలు రాత్మకైన
పాంపకయ్యుల జంపం దగు పోగయ్య
ఆనినదం శక్తియ్యు క్రియాయాముటయ్యు వదరగ.
ననవసిష్ఠుని జూంచి యలంరామ తనితొ
మునినాథ యీకార్యము నబెప్పవిత్ర
తనియంత్రి రాత్రి బ్రహ్మనిలాంచెవారి
విశదంబు చెప్పవే యన్న నమ్మౌని
దశరథాత్మజు జూంచి తాగనిట్లు లనియె. —
వసుధేశ ముక్తి దేవతా కగుపతని
యసమానుకై బ్రహ్మయంగుప్త క్రీవారి
భూతవిరహితమైన పాసగి యంకార
వెలయగా నింతల నెల్ల దికున్కలను
ఆవేలాగా లోనిరాంకారు తగుచు
భూరి సంకల్ప సమూహంబు ఘత వెలి
అరయగా నలత తబు తాంతిమ క్రాంత
విరహితమంతా దుర్ంతల విమలుంతు నగుచు
కలలోన నాకవంద్యగనత్రిపుట్రకుని
వారగ్నిలో దేహి వెదాచుం చుంత్రు
తెలిసిన పరమాత్మ దేహిగాంతనగ

నలరామచంద్రుని తీర్థ్లనె నాగమునీంద్రు
అరయు భూతంబుల కారణ మౌ హింకము
తెరగొప్పునాది భూతాత్మకమున రెండు
తనువృత్తులగల వాని విద్యాతకారెండు
నానరంగగల వావె వాయిలన్వహాని
బలికెనిల్లని భూత పటు వికారణము
వలన బుళ్ళిగతేను దవ్వియల మలఘుటించె
ఘు నకారరతా ఉష్ట్రికుగాంక విజ్ఞాన
మెనయుగానాది పాహికుదయు క్రమబుడు
గనక జీవుండు సంకల్ప పురుషుడు
తనుతరచు ఆత్మమాత్ర సవరూపుడను
వెలయు సత్త్విస్థితి విలయకారణుడు
తెలుపుచు మనోగలాపములను సవయంబు వ్రను
తానె మైసృష్టి విస్తారంబు సేయు
గాన నేతాగెచు జగంబులని వెయును
తెలనసిపు నాగుయలంబుగ బూడురాము
యునినమనోరూప మనని ధ్యేదాని
సరణి జెప్పుమటంచు జలజాప్తకులజు
మదువకనదుగ న మౌనిఉల్లనిచె. —
జననాథ వినువర్వాత్మసంకల్ప సరణి
మనమనంబుడుగాని మరి వేరె కలదె
సంకల్పజాల విలి సంకీర్ణమగుచు
పొంకంబులైన మనంబునని వసించు
గాక, నను విక్రి సంకల్పంబులకును

దావలమగు నక్షత్రపథావేదవిదళ్ళ
యిగుమనంబు మలంబు నంధకారంబుల
నగుచు సంకల్పబ్బలంగుచుండుడు నా
పలునటిగంబులు పట్టి
చెలువొందియుండినతంటిన వేళలంటి
గగనాని ఖగాలవ సంఘములులయింబు
లగునంచు చినాళ్ళ త్రామంటాటు నింకి
యిలగళిలతముగనేక మైవైలుగుచుంటు
లగజగత్రష్ట దైవ దనరు నాత్మకునను
నెను ప్రాణేశ్వరు నేను జగంబు
లను దలుళ్ళి సత్త యిట్టి నల్లని వేళలను
తలకొని కేవల తత్వము వేకనుంటు
నలదలుళ్ళి సంభ్రమంబు బడగిన తరిని
త్రుటి బింబ రహిత దర్పణము బంధముల
హీనతమొప్పదేశ్యతదుపోనమ్మై నింకి
ఘునకేవలాత్మకమొకరీతి వెల్గుచుంటు
మెలనయిచు చిదాకాశము సమానసంబు
అనిశంబు దాన సదాకృతి యిడుచుచు
కనుమాసిని ద్రించు కాలంబులందు
గనిన సర్వప్పంబుల కైవల్లిగాను
నెనుచులోకములను శ్లేదరతాపముల
నటువంటి లోకంబుల దాగెడి వేళ
స్ఫుటముగా క్షేమకరంబు లైతి వేళ
శాంతమై గ్రుంకని జలజాప్తకరణి

సంతోషనవశిక్షమైనిచ్చియున్న
యజురుతనామయుతాంశవేద్యంబు
నజుఁడనంతుడు పరమాత్ముఁడీశ్వరుఁడు
సర్వకాలంబును శాశ్వతుఁడగుచు
సర్వవిశేషములను సముచ్చయగనేయుచును
అన్నియుఁ జేసి చేయనివాఁడునగుచు
పన్నగానంతుఁడు పరిపూర్ణుఁడగుచు
నరయఁగా వాఙ్మనసాతీతుఁడగుచు
పరమవైరాగ్య స్వరూపకుండగుచు
నలనికి నాత్మకు ముఖ్యాభిధానములు
ప్రతిభలొకల్పింపబడునే బెట్టినన
తాలుత వేదాం ~~[illegible]~~ వాదులు బ్రహ్మమనుచు
పొలుపొంగ సాంఖ్యులు పురుషుండనుచు
విజ్ఞానవాదులు భావించి నిక్షణికగ
ప్రజ్ఞానమేనని పలుక గామరియు
శూన్యవాదులు తత్త్వ శూన్యమేననుచు
ధ్యానశీలాక్షజ్ఞ చైతన్యంబనకును
మొనవే నినామంబులీప్రకారముల
వెలుగసి కల్పింతురా మూలతత్త్వంబు
జలజాప్త చంద్ర నక్షత్ర పావకుల
కలధౌ గ్రహంబుల కమలతేజముల
తానిచ్చి వారిచేతను తాను వెలుగ
కానికల్లా స్వయంప్రకాశతను
వెలిగి సూర్యాదుల వెలిగింపుచుండు

పాగలుపగా సుక్షేత్రములు క్షేత్రములు బ్రత్రం
ద్రుష్టములంబు నై తాం నన్ను పాపాలు
నిష్టంబులగాను ముంజి మొచాట నెంట కను
ఉదయము పై హస్త్రె త్రె గాని పై బ్రతు
మూగమై బాల బాలర్ణము సరర్ణ నవు ...లు
పాయిపుగా శ్రీ ఫున్న ఫుం సకలింగ
ములు గాక నిం తకు మూంల క్షై యుంతు
అలనిదే హూంబు నందమి తాంబ్ల జాంత
విశుతులు బట్టు చాలక్షితి యాలు చాలనుంతు
ఆయనందుతు విశాల మంత యాలు జేసి
నే యలకనే నిర్వి శేష మై యుంతు
నని తెలవనిక్షయం బాంరాఘు వునకు
మన మొప్పు జెప్పి యవతార్ని నిలుప్ప నాయు. —

— ఆకారశజాగ్ పాఖార్గనము. —

అరయగా నఖిలేల పాసనారాంబు
పరమమాంకారశజాగ్ పాఖార్గన మగును
అనుభవంబుగ దీని నారించు వార
లనఘు జీవన్ముక్తులై సుఖింప్రదురు
యులను జీవన్ముక్తు వెట్టి వారనిన
బలయు రాగదేవిష్ట భయము లు వేక
నాకారశమలను జాగ్రె నలుర్లి ష్టమగుచు
పత్రి కటంబుగనన్ని పన్నులు జెయుచును
మెల్లకారర్గలలందు నేవేశనాత్త్రి
చల్లనై తగునట్టి శాంత వహించు

పాతి పరాక్రమములెందు ప్రాజ్ఞులైనగాని
విరచితాలయ తగు భువనేశ్వరీనహ్మ
వాతున నభ్యముగ జేవనమున్న క్కు తగును
వోలికి మానాన్ని ప్రణవ్రోక్ష వస్తుండు
కాలవశంబు నహాయంబు వి జేబు
వారి కా యుక్తి న్నజీవతావ్యం బునకిబి
పరమాత్మ యందు తావ్య్ కబాంబు నాతియు
ములు ప్రయాణాదిలేకా వ్యుక్త యా టంగా
పలుకనగాప్టున టంగు పుణ్యగాభైప్తి
పతికైన పమ్మిక్ష యాయాభాగ్రీ నమందు
ల పరమాత్మ మా యాణానగరాప
దావయాత్మ జగములు గల్పించునట్టి
సరళిగ చెప్పంబుతి తెలు సాలవేకమాయి
కిరవైనదుర్గ్య టపాం లతు తాలేమ హీరాల
మరి జగత్మ్ను నకునను మాయకలాలే వలునను
లగము దినరుగంగ లాగునట్టి తేల
చరితంబు చెప్పవ చక్రేగాదె వినయాలు
మునుపటి యుట్టున్న నావించి వినుముల. ___

— తెలిగోపాఖ్యానము —

కమనీయసామ్రాజ్య కవిలతు తనంగ
నమరుచు పద్రకు తను మహీపలాకి
అలరభారాల్య మణి తోల నట్ట తేల
వలనాఘ్నుగా సరస్వతిని పెకేల్చిండ్లు
కడుకును పొసింపగా వారి జావచ్చి

పొగడ సూపు తీవె తొవ్వులనే వేచియుంటి
వినుతు లెపిక్ష క్రీగా వంపున దాగి
వనితనేకీ ఫ్రెశ్శె యువక మెరుపు నాకు
నా వేల ఖరైన నా గమ్యము సుగను
లాంటి యవే కనా కర్తృ కాగా వేళ
తెప్పున తారల గెలుసి చెంది వేసిన
యెప్పినా యింటి బ్రే కుంతు నస్టే
వరమయి యుల్లేషు తాగా వరలు తుపే తాయలు
దారగిన తలి నాక్క లాగ తుగాం నీభ్రు
వచ్చినారపలి బ్రోవ పవేనసలవాంజి
వెచ్చి యుట్టని యె నా మెలతనే ఖలు
తనుర వేడిన వేళ తలయిల నాక్షణమె
పనిబూని సుఖ సంబు పండు గల్పించి
యుండు నీ పలితి సుంచి యిల ఫ్రె తెల్పు గుడ్డు పుల
పాండు గారా వైన గర్వపు లారు నాతీసు వై
కందకకుందక కారంలి లాగి సుందు
సుందరల తాత్రి ఖా సులు వచ్చ మరాల
బ్రులికి యారాంచె నీ భర్త యై యుండు
నిదిసమ్మక్క యుండు మోయుంల యాటుంచి
నా వేలకెర గించి యిల తిగెన పావిటి
మెలు గారించి వేల మెలు గ్రుగారపలని
కలసి యుండగనం తకాలంబు రాగ
నలప డ్డ భూపాలు రం గాల విడిచి
జనగ నా వేల పుష్పములు మంటపము

పనిబూని నిర్జించి బాలుడై హా మారాట
బొట్టిట్టె బ్యాం గట్టించి కస్తూరు
బొట్టి పాఉని పాసం దిరాక్షినగాని
వచ్చి సరస విలాస రపి ఠ వుండు
చెక్కెర గుండ్లన్న చేతాయి ముగిచి
కనల బాష్పము లొలికి గా తేల బ్రార
లని జూచి పతికై నాగ్లి పిమల విస్తుకు
యెష్ట లి కఠిగ నాగ యెముల గతీర్చి పిం
మిచ్చ్చి నంచు నే వఠిగించి నట్లి
జేసితిని కేనే ఖ సే లామ మలా వులాని
<u>ఆలి యెట్లు బాలకానా వదం బెస</u>
గాసి పోగా మ వెట్లు భరి యుంచానేను
ఎట్లు బాలకానా వదం బెస గ
నెనసిన నైన కలా గని ట్టనె పాన్కో
జితిల! క్షేశంబు సుప సంహరించు
కాల వెంలాటి వారు గడువ గావేరు
పుట్టిన వారెల్ల గొట్టుట నిజము
నెట్టిన లిరముగా నిల వరె వవేరును
గలల వంటివి యుగా ఖుగంబు లాగేలి
డెతెప దేనెట్టన గలే టగా విసుము
నానా శరీరము లేన శ్వరంబు శాగ్ర
నగాని శాశ్వతాముగా నుండు జీవుండు
ఆవిధమెల్లనే వరుదు గా భార
గావలసిన ఖ్యాతి గాక నేతి ప్రకు

తిరములగా జ్ఞానాగ్ని ప్రవేశించు చేయు
నరసి భావించు చిత్తాకాశమెలకొలి
యిలను పరమంబైన చిదాకాశమెలకొలి
యొనరంగ నాకాశమెలకొలి యాలోచనకు
గలవెప్పు కుసదాదాకాశంబు లెగాను
సలకమ్మనానంగ దేటి యలంటక వంబంతకు
జగలతీవె యందాకాశ క్ష్మణవార చబ్దంబు
లగును చిత్తాకాశ మందు నాకసము
నందు భానంతకనె చిదాకాశమెప్పు
నంటు చిత్తాకాశ మను దాని యందు
కడకలేని వృత్తులు యెకాలంబులుంటు
నకారవాకాశ మందు ఘనాద్యైకము
జలకాంతిగ యలుండు సత్యవాదేంటి
కైవల్య వితాకత్తు విలబీజకోవమను
బాగయికలాస్ఫురసుజ్ఞాని ఆగతిగ
యిలలవో చిదాకాశ మెల్లు నవినుము
యొకదేశమందుండి యాకారకేమతి యాను
నాకదేశము నబాంచి యలుండకారంటి
నకమనే దేశమెన్నగరాంక వృత్తి
బాక మెటవేక సంపూర్ణమై యలుండు
నములచిదాకాశ మనసాగ్ని సాక్షియై
(క్రి) మి మిలుగానీవ్ర సంకల్పంబుమరచి
యిలాంచిదాకాశంబు నాలక్ష్య భావించి
చూచి పరశ్రీములన్ని శూన్యంబులగుట

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

పలు ప్రాణిజన్మ వివిధ భ్రాంతులే [illegible] గనిన

[illegible]

[illegible]

[illegible]

నా దేహమున [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
యులతాగం తరింద పాహో పవాగ్గదములు
బలవయజొా ప్రాచు నాగశపాం క్షేవ శాలురాశు
అలరుచుమెకవేటు లాగకగాగా [illegible]
అల చెనిట్లసు చచుచి [illegible]
పగిడెనివర్ధిలు భూమి మొపాదింయాననచు
వగచి చింతను బాగంతి వారతంచు తనవ్వ
పశ్చైచెపద్మ భూపాలచిత్త ప్రిత్తి
నతలుచెలనలతని భూరాశ్రిపరిణామేను
బాసికోలాభిలతో (ప్ర) భవించినిక్క
భూసురాతత్కుకైనప్ప దశ్రి భూపలతి
యుల్లాల వైలావి యుత్త భాగ్గములు
నెల్లపారెరుగ భూమెయ్యచుంతలవి
మెలనసి బాత హిర్ణాదిపాపములు మానిలవితెచ
వెలనియవినాణ్య యెలిబి నిచ్చటభూరు
బాగతమదెళ్ళి వియెంత్త భాగ్గ గద్దమూశ
ఘుతమనెవిలతి యుప్పలుతులు రాజిలతను వ్ర
వేడిన వినవుండె వినుపదావాశంక్ష (రాతవల్
ననివుత వాతరి యుల్లని యెనప్పలు తను

శ్రీ విఘ్న [illegible] సన్ని
[illegible] వరదయుగళంబు
[illegible] దానాదులనుస్త్రు
విధి [illegible] నాచరిల్లి విఘ్నపతికిం [illegible]
గానము [illegible]
పురాణ [illegible]
[illegible]
గుణతర సంసారసాగరోత్తీర్ణుడై యుంటు
నిరుపమయోగనిష్ఠ యొని నిశ్చయుండగను
పలుకగా విని [illegible] కనిరి
శ్రీకృష్ణు జనని బాధ బాపెడి వరుడెవ
మెకృష్ణ వచ్చి వరా యుంటి లాగి జాగ్రత్తై
[illegible] వనగిరి [illegible]
[illegible] వరాలు [illegible]
యుండ వరాలిచ్చి [illegible] నిలని [illegible]
నమస్కరించు వారికి లక్షలని [illegible]
కుదురైన [illegible] రాయుండు
ఘనపదిసురోత్తముండు [illegible]
బలమెలప్పన [illegible] లనుం [illegible] సింహా
ములలొ [illegible]
కమల బీజంబులాగి కనకాంబ [illegible]
సమర [illegible] సని సచం [illegible]
గావచ్చు [illegible] లనగ
నా [illegible] నెన [illegible]

నేడబ్బ కాకనుగ్గ చేలని యలతి
ఖేదన వేయగు నగ్రేగ నాగ్రత్త నా
మందిరమునందు వాగ్రహర్ష్యగునట్టి వాగ్దేవ
వెగలచలనమ్నర్త్రిచాల నాగంధునా నదున
మీవక్ర్తమున్న మ హరిసాక్ష్ములు హాతక్షు
భావింపగగన శాంతంబుగునవుక
గగనా అస్తకు నశ్రే ప్రాగ్రార్ధించుచునని
యలగలల లయ శగుచుటోవినం గుంతుచిగాగ్రాచు
శ్రీనాటి దేహంబు లందున్న తలపు
తీనాడు మరచితి నిష్ఠ యిలంబు
మనములవేర సంస్కారములు ఫ్రెష్లు
వనజాక్షి జాగ్రదవస్థల వలెను
తలపుల నిద్రయందును చూడ్కమున వసించు
కలలందు సుఖము దుఃఖములను జీవుడను
పరిపరివిధముల పాపపుణ్యములను
సరముల భోగించు జాగ్రదవస్థ
మరల వచ్చిన ననిద్రయందుబు తైన
కరణినిమరణంబు గాగనవేళ
బాంధిలాగములను పుండి పుణ్యపాపముల
నిందుజేసినవెల్లనైన సివేనాడ్కి
జనగ వింగళశరీర సహితుడై సర్గ
మునను హోసుఖము నిమిషంగ నారకముల
యుందు దుఃఖము పూర్వపు వనిపైకలల
జెందినట్లు సుఖించిన చందములను

అను ప్రకారం। నశ్వర దేహ నిష్ఠుడు
జీవులందరు పరలోక సాక్షాత్కారము
పురజనులు సంసార సాగరములో తగిలి
పలు వాడి ప్రయోగా పంబులు బచేసి
చూసి ప్రష్టనిటు పంతి దావ్రు ప్రుష్టు వ్రులు
కినిసి జీవునకు గాలి గిన చంద వాలు నను
కనిపించున విస్తనదాలి లయ తైన ష్టి
మను లుల కని చెప్పుమ తలు నిష్టని యు
ము తి త రాగ సంకల్పములు కురాబు రాగి
ముదురు చా నా కాశ తాగ టు దాయి వను
నందాప్త సం తృప్తులై యుండు ఖరాలు
లు నిన్న పరమాతు వన వాగ్ చాలు నాత్మ
లుండు లు మూప్తై నాష్ట మ సంబు
నందు సరూప జగాంబులు దుష్ట లోంబు గను
గన ప్రులు భాసాత్మకంబులై యుండు
నన వినాతిల యుష్టనిరె సంశయులు యున
జనని యూవి ప్రుంచు జని పాగెనె త్తి
కెని యు తినా జ్ఞంతి వి ప్పుటు నాకు
రానున్నగా రెక్కది యొంక్ష యొరీ నిష్టు
లున్న కలక దీక్షు మోప్తి యనిన
విని వారి ఖతికె రొమా విరి బాగు జేని జపాలు
పను పర సాధింతు ప్రుత్తి భాస కన్న
సలదే శకాంల విలులె పూప్రప్త వియలె క్షేత్ర
వలు చేరే ధ, చి మూప్రు ద ములన కనన్న వెశ

ప్రాణ ధ్యాస సేవ తపస్సు ప్రాణ ధ్యాస యజ్ఞం
సకల వసు దైవ యజ్ఞ [illegible]
కర్మ [illegible]
పరమ చైతన్యాన్ని చిత్త ధ్యాసలో నిలుపుకుంటూ
చైతన్య ప్రాణ భావించిన కారణ శరీరమున
చైతన్యం జీవాత్మకై సత్య లోకాలకు
మరణాల మూర్ఛల [illegible] ప్రాణాల్ని పరి
మరచి క్రి మృత్యు రజ్జు వాంఛ [illegible]
కలగాంచు మేల్కొన్న [illegible] వైశానవు
వలసిన నానసత్య భావన నాంది తోను
శ్రద్ధ యిమగుడు నాకాం స్నానదేహ
మూర్ధా రమ సచదే హృద్భవ నామ్యకు
తనకు వేరొరు లెవ్వరూ దం తుల టంచు
గునిసి భారార్థ [illegible] కుల వారంటంచు
యించి కంపరు శ్రద్ధ యి మ ల టంచు
నెంచు వివేక హీనుండల నందు
చే ప్రపంచము దాగిచును సిద్ధ విద్యలెన్నొ
నీ ప్రపంచము కల్గి యీ భావం తో వెళ్ళ
విడు వ్రతము జీవుండు వివిధ దేహముల
బంధమై బయటను తరుల బొబ్బల విడిచి
కాలుత్ము బొబ్బల కోట్ల కాని వచించి విలసిల్లి
చిత్తవి భావం లో జీవాత్ముల వైన
తనువుల విడిచి నూతన శరీరముల
నానారంగ ప్రవేశం చేయుచుండు వానికిని

యందరు తోదంత్రులు యెందరు భార్యల్
యెందరు నందను లెందరు హితులు
కాలముల వెంబడి చర్చింపనేల
పూర్వ యాత్రయు యందుకు మగటు మెల్లనడ — చు
బాలుండను నీకెంచు — నా దుఃఖముల నీవే తల్లి
సంసారంగంబున నేను పరసి తోనెవి
పాలు పారత్రి పునర్పుంస కులంగ
ముఖముగల్గ వాత్సల్య ముక్తగతి నటికని
కారణ్యనిధి నీకరుణ నెరింగినను
సపుత్రయనుగాపు నేత్రయుముక్త
గావున పుంసకాంతారంబుగాపు
భావింపనేకాకరుణ పలావేడు నీవు
పదర్శ భూపాలుని భార్య సాగ్యె
పరాత్పర్య నేపట్టి భక్తులను వర్ణించు
పరమార్థ నేనని సినే భావింపుమను — చుల
పతి పతి వి భవ కుల భారతో దేవి
చెప్పినతను వానిచెంత తలంచి వెల
యప్పుడే ట్లనియె నాగయల్లమ్మ గీరావలెనే
నీవు చెప్పినరలు నిశ్చయంబ మెల్ల
నా విద్రుమ ధ్యానమున శ్లేష సమ్మకేనను
ననుగాని వాప్తన్ననగు చెలనదేవి
పునపున భావించి మరల నిట్లనియె
తాల యయి ప్పరదు చైతన్య బి దూర్తప
సరణనినేవు నిశ్చయముగా నాతో

భావించు వారెవ్వ [illegible] రూపమున [illegible]
తెలిసి [illegible] శ్రీ [illegible]
[illegible]
[illegible]
పరగ [illegible]
తెరగాపున్నాఁడు [illegible]
నారసి [illegible]
వారి కెల్లను - చిర పావన చరిత
బలవంతులు గగనము [illegible]
నలు లను [illegible] నాఁడు [illegible]
లగనాలా [illegible]
[illegible]
కంగిని [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
అనవినిత్తల [illegible]
మొనసిన సౌఖ్యం చాలా [illegible]
ననుమానమెంచగా [illegible]
లేనుము [illegible]
ధన [illegible]
మనాగనర్భ [illegible]
పనుపడినవడేక పరలా [illegible]
[illegible]

గాంపు పుగని కర్పూరాదులం దడులగు
తాము రులని పారతి పంజలు గాగ
యమాంకేతనుపశాంబు గాం పసిటు
ఎలా దుం శ్రీ మ్మిసత్రు సద్వ్రసు సంత్రాస
సద్దిక సుం ఉండులు నక్ష్మి యలహాల గా ది దిదు
సతి సౌ కల్పవేశ్య నిశ్చల ఆర్చకున
దేహంబులాగ భారతీదేవ ఉమ్మ
దేహంబు లాగి ఉప్పనదేహ
గ్రంకుక్షిన గగన మార్గంబున కెగసి
యుకత్కర గాంపద్మజాంతవంతలంపు
పటుల ఆ ద్రవలు గనిశబారసి యారాంబు రంబ్రె
క్షుట పగ వగాంనాగకన్య యుద్రిశైలు రాలు
వేగగని యుండదు విఘ్నముంటుపడు
భావించు యు రంజ్రెం పరిదకు బాగాలు
అచటు రెంత పసవిఘ్నపుందు బాంధికాని
దుః చుర కొల్లైతగు పుంగలిపెంసలుర్రుమాంద
పవశించు యుంతీన పవృక్షభూహారలు
శివశలు లాగ నాగక్షిన సదనంబు జేర
గారను లాలపలు పారతిగని యొకికిరావాతి
సానందముగ బిలాచి యుంఘుల లరి వంచు
యుంజున్న బిలాచి యుల్లనేమాంతోనవసుజా
పగాం మగాని ప్రకునే పూర్వజ నక్షిములు
దలప్రుమటంచు మునుకమొకై మానసం
జలజంబులని తగనాజననాయులకు సకు

మునుపటి [illegible]
నగళ్లు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గళంబిసరి [illegible] రయముల కుగల
పతితే నష్టమైన [illegible] నను పాపక
పిలుపులు [illegible] వనసేవ
నాకు త్యాగశక [illegible] నాయు [illegible]
పెరుకొటుకొని [illegible]
జనులు [illegible] నెరవేరం [illegible]
వినివారించ యతా భూమి విజ్ఞానకీర్తి నిలిచెం
ఆలవరు వెంహూ మూర్త్య సంతరాముల
గొరగ అన్నిలు సేకు కలుగన రసరఘ
కాలగతము సు బాసి యలలగు మనహారం
కాలమైయుండి అలాగా రవిచి త్రమున
మరియు వేశ్వ శ్రీ పుంగల దయించె
నరయుగ గగన నిబ్బంబ గుపునమురు
విపులగ గోర్వద హార రవి శ్రీముకులాలు
ననగ నాగవృశనంకు నల తు ల బ్రాస
బుద్ధి శ్వాశ వర్ష ముల పాత నైల్లా
విశ్వశిల దలంప నిలకల యలంకు
ఆగుము హంసాత్మము నన్ను శంఖంబులు నైన
పగిలి వాచిచాలనుంతు పలు మాయలవలన

దాని కైవల్య భాగ్యాల భాగంబులు పొలు
గాని నిక్కయుల మనగా కాదు నవలపలు
యుల పరమాక్షంబు నందు బుట్టుటలు
పాలి యిలుట లనీరబు ద్వద వితారావులు
నిరుపాధికుడవీవు నీకెవరు సాటివ్రు
పరము బ్రాహ్మ సవరూపకుడవు నవ్వు
ఆనిర్ణయు గను చుందు వనిర్ణయు గనవు
నిస్సునే వెతిగనని కనలైపురుము
గనుపించు వస్తువెక్కడనైన తేడు
దనర బాలకుడు శ్రీ లాల భూపాలును
గని పురణాంత దుఃఖము నాగందు కరణి
మనుషేంద్రు యిల విగాకమ జమళిచుకల
గాంచు మును గాటిలు దాలాకించు లాగి యిల ఆగ
నెంచు వారలను ప్రతిల గెలిచి చందాలున
అనవరతంస ప్రపంచ
మును సత్యంగా నెంచి మూఢుల వెలియలు
సత్యంగా వి(రు)పంచంబు సత్యంచాలు
సత్తుతి సకల వేదాంతము తత్త్వములు
చెప్పి వేదార్థని వివేకం యిల యులు లెన్ను
రాష్ట్రులగా భూ చెలి చెలు నుండి కలావాటు నం
అవిధూరత్వం దేం నందాలక్కి లాటలవీలు ను
భావింపనంత లోగి పరరాజ్ఞాకాంతల
బలములాగి పద్ధి భూపాలు నిమాంద
సరిగి కయిలియు చేసి యిలాని పాల్చించె

అప్పుడువానిదేహంబులోనుండి
ఎప్పుడునాగకన్యపుట్టె ఝంఝంబు వెడలె
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
వానితేజంబడె వచ్చి యహాగకసమున
నూని వైకైగలి పాణిపూజాలనునప్రతిష్ఠ
చూడగను నుచుజూచె ముయువు పాణితేలు
ఆగతబోనివవిమానదృష్టి
రహిం విరారనక్షత్రపరిహిందు
సమాజంబుగా బ్రాంతి చూసి వానిమదలను
గురులదర(ఖ)పట్టించి తాకులు లయంకు
మెరయుచును పరి(భ్ర)మించు యూమార
మరలచిగాంబడి వప హీరమూతవాలి
యిలవృగానమును వ కుట్టిదేవినప్రరాయు
జెరయుక్షిణ్ణిజాచ్చియును వెక్కియును
వారకపచ్చిభూవరునిమంచిరాయు
గనుగానియాలుకేగి(శ్రే)పుట్టిరాపచ్చి
మనుజుం(డు) ఆనుపులోనమాయలగాబాచ్చి
వెలుగనపుచ్చిభూవిభునినిత్య(ము)ంచు
కలగాంచివేచినక్షైవచ్చిగాను

ఆశ్రితింపుచూకసన్నెల పలుకు నిరాశ
వేవగాన ఝూరాశ యూరాతేలసం ఉగాఢ
కతి లతవైఖ్యానాలకు ఘనము దాసే వ, హిరాదు
లలచినములాంపుచూలు లాలపు లకోకకు
లాలగకారా శారాద లాగిత లారా వఙ్ఞు
నిలువ తేలను ఝూరాచినలిప్రి కళ్ళు, నేము
మారాసిని ఉూరా ప్రకృవు మంటు పసల్లు, పలు
వేనెనన్నవైనవని తిలింపేతేము
ఉూలక్ష్మింపిలు మెంతిగింపు, మనగ
నాతేలనడుచూలు పవు అర్నాంతాం బువెల్లి
విని పింప విని రాఝు విసల్ల ఉులమెంది
నను ఉపుకలు తాలాగినాంనవిపాలు నకొ
డొల్లు నాగిపత్తిలిలు మచ్చటబెసిపాంకి
ఘానితేలను ఝూరాచి పానగడించి
(గ్)కులనసలతల్లి లాగికాంబలనకారాగ
నికన్నతేలని జెకాచి అలగరాతి
మొనుబతివేల మెంల్లిల్లఖ్యాగాలు ల
నను.ఝ వింపు,చూలు నుంతి యాలు ఉులకృవైతి.
("జీవపరమాత్మల్లలకు పికతకీకరళలి"
— క్షో పాఖ్యాళీనము —)
మానవనికాపిర వలనాగిమా యూరావశిమున
నరాని గనంబడు చునని కాపింబు
వాలుషా తితేనమై పావృటుబినులు
లాలపికాంమరటంచుతేటగాతేల

కర్తృత్వ [illegible]
కర్త విను [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] సంతతము
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
అనన్యాయు అనన్య మనంబున నానేక
నామ రూపముల నానా ప్రపంచములన
లాలించి వికసించి అనేకానేకమైన
పరమాత్మ వైభవంబు భావింపనీక
మరుగుబాటైనట్టి మానసమందు
పాలుపుగా నీయగాంబులు విస్తరించిన
కలల చందంబున గనుపించు నట్టి
సకల జీవులకు పరమాత్మ కైవల్యంబు
కలిగిన బంధంబు నా జీవాత్మ ?

చిత్త రూపము దాల్చి చెన్నొందు నవల
చిత్తంబు త్రుంబదించి సలక్ష్మిగ దివంచె
సదమల చైతన్య సాంద్ర ఘనపుటము
నాదాది విశేషములుల్ల సుందు నశించు
అపరవాక్కు భాసింపవలెగ దెనవారికి
కాపట్యమగము వేగల గుల యుంచు
గాన సంలోలో కాది తార తావతాంత్రి
కానినిదివ్యగా దలభ శ్రీరాము. —
ఇష్ట దాకయు లో హాసవైనను జెప్పినను
చాపలతనాందక చక్రిగా వినుము
అరక్తికు వేళయు యువనీలలయున
కరకృతిం యనెడి రక్తిసిగల దాకటె
అవిహాం వైశ్లోత్తారా రామయుల నెల
కొనసి చరించుచు కన బడి నట్టి
జనులనేకుల జంపి భక్షింపుచుండు
(చును) తి రు రు చుము హార్క్షు వారలకైన
హపరాక్షసి పుణ్యపరిపాక కాల
మాపట్టు రాగటాను హారంబు శగి
రాంలచె బో వహింసలటి యుశాగి సి
యూంతరంగి కదృష్టి నాక్కు భావించి
గనుచు వెయొక్కొండ్లని పక్షిగా లాపము
నాగనరంపనటు మాద నాకర్షి నా ఘనుల
దానిచెంతకు వచ్చెతారు శనీలవమ
వెనువెంటలోం లే నిలిచె నేమనిని

కూ శు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
లగజరథపదాతి సంకులంబు [illegible]
ద్రికటి గల సాధుపటి యొప్పు నిప్పు గను
వికటామర గణములు దేవకుడు నాకి-
యుద్ధవిలాస [illegible] నజ గజ నా సంక
విధి [illegible] మయుడై పేటా ధరాణు రూపు
వచ్చు గజ నిక్కిరాత వధూటి తన సృష్టి [illegible]
సద్భోగాసక్తి జెంది యాగాశ్వతింపు చును
పదతి పప్పెకిరాత పలు విను నిపం [illegible]
నదియ చంపి ఖుభ్రుంలు నాకటి కీర
అటు చూపెరిని నేన శగి సద్భుక
తిటు మాదజిప్పుల దెల్లిన సాయ ను శ
పొయ్యకయ బావేని పప్పె గౌరాంశంబు
వేయిరావం ఘుంకు నింపు సాగం పెసన
కదసి యనేక సంఖ్యలు లఖు దచ్చు దేవులు
వదలక నేమ హాప్పాత్మి లాగ నుండు
ఆదిన నవ కాంశ మైన యూంకాంశ
మేదినీ నరయోగ్కే నేయు యావేక

యుంచుకగలవస్తువె యొక్కొగలదు
చాంచల్యసంసారసౌఖ్యంబులనే
జాతలచరియుంచుచరియుంపకున్న
వాడునె వారివేడు సకలంబులనందెక్కైదు
ఘనము గాసుంకేయులు కొడుము ష్ట్రిభాక
నాగసదనుంతకవెల్గుచుండు నెవ్వండు
ధీరనుచే తననాగంబిలాకనెవ్వడెయొక్క
నరయునెవ్వడు ఇంటు నమ్మలతాంబు గను
చిత్తరుద్రపువాలెసె చిత్ర వర్ణములు
సత్త్వైన సూక్ష్మాకారంబులాగి స్థూల
ప్రత్యక్షంబులగినట్లు వివిధ ప్రపంచ
మక్షయంబు మగు చొనే యుండ్రలాగ నుండు
పోతకటుంబుగ ప్రుద గన్నై వమ్మై యైలుపుదు
నెకమ్మై లాగువస్తువె యొక్కటి త్రివము
నుదకంబు నాగకటిగా సుంకు చాంచము న
వదలకనే యొందు వవె వాగ్ చి యొకటి
యుగు ... సుంకెక్కి దర్శి ... నివలవతిర్పించు
పగటులాగనదు గనపుదల పాకళ్లములు
వినియు ఖిలులకజన విభుడా లచ్చిమంత్రి
గను గాని దీని పాకళ్లములకర్మములు
దెలుపుమటన్న మంత్రి వివేకయుక్తి
కతలదుగాన కరక్కొటి కేట్లులని వెం
టలవరాక్షసి మమ్ము నడిగిన ప్రశ్న
లకర హాసల్యములు వేదాంత గూఢములు

కాం వ్రనెచెప్పు శకర్లెంబుగాశైన
భావించి చెప్పిన పల్కుగా వినుము
సదమల బ్రహ్మంబు సత్యంబునంత
మదిపాశ్చనాగ తెలిమాయాతానిబ్రమలు
నగుచుండు నటువంటి యామాయ్త్రీవంబు
తగనజ్ఞాంధమలు విస్తారముల గుణ
బాగదేవుడు జుమ్మపుంబు మాగతిక్కె నగును
సకారరమతి యలు సత్వమిశ్ర తంబుగనియు
త్రువిమలాకారశైత్య భాహార్యంబు తేని
యుపకారశైత్య బుసత్యయుం బాచునింకి
యుదవియుంఖ్మయుట యుల్ల యునవారదు
తత్వవిష్ణుసంతోలి కానసేకెలిని
తురమెలుప్పుగా త(త్రి)తాశతవలన
నమరచేతనుతైన యుతతక్షి ముర్దంకలు
గనకసప్తశీల సంకలి యుత్తై యుంక
యునుపమాజ్ఞాకాశ మంటిఖగలుల
తనతలంపునసేచ్చతో తత్రగా పెరసి
ననయూఖ్యశైనత్త్వ యుతనితలంపు
వలనె సరాఫ్ర విశేషము దాగెచె గనుక
వెలయు నీ విశేషంబు వేరుగా దన్న
వానెయెరుగుటజేసి తనకనర్థప్రద్య
వేసాటికి నిగళ్లడింతగా స్త్రీయయుకు
నగు పాతాళకేళు నిశ్చయంబుగా నుండు
నగళిత సమాపమగుచుండు గనుక

పరమాత్ముగలఁడని పంతులాగొల్పుమలు
చిరతరస్త్రుత్యాదులాగో చెప్పుగానాప్పులు.
ననిమంత్రకర్తలుటకాలత్మనిశ్చయములు
వినుపింపనూవాని వినులంబు యిలాని
దారను సంతాగిష్టంబు లాగ్ జూచనిద్ర
నెరిగినరీతి నాకెరిగించుమనిన
వినియెమన్మిపీం పలావెతర్కీగాంచాని
గనియుక్తులనియె నఖంత యిలుక్తులను
వినవకరణితిటి సరావు విశవంబులయిశ్రీ
యినియొదింగినవెమహాత్మునితెలియ.
వక్ష్యసంకల్పవిపక్షయంతైన
పేపాఋష్యాగ్రనేసాధువునెదనుంచపట్టు
మెరయునేసాధువు యిలునేర్చిపనిమెప
సరతినంతయిలు బుద్ధిసమయలునుంటు
ఘునగినిగమాంత వాక్యంబులే జైవ
ములను గాఢ ప్పగానెంచి వెలునసినుతింబు
గుడిలతరస్త్ర పక్షింత కార్యములనింది
తరముగానుండి యేవేవుంటుపాప్తి
విషయంబుగాక్షనె వెలుగుచునుండు
ఋష్యశృంగాదిసచరాచరాలులు
లలనయేదేవ్రతెలనుమ్రభవించి
బలసిపత్తులనదేబ్రహ్మపాటించి
విశాలత్మకైసర్వవిశ్వంబుచేసి
విశ్వంబులానయ్యె విశ్వంబుగనుచు

విశేష శపథం శపించు గుణ [illegible]
కాశీదేవాలయ [illegible]
వాకిట ఈ లిపి వీధి పడుసనా నసులు
సైకొల్లిను సంఘాన మ [illegible]
పవికిన సంతోషి [illegible]
నలిక కపర్దిని [illegible]
[illegible]
సహజ సు [illegible]
మాలి ప్రణాళికలు మానవ [illegible]
మాలిని క్షైత్ర సంశయాలు [illegible]
యింతనంద మొకటే నాకని నీకు
దానికి ఒప్పనియె నాగ చానాలి నీవు
ఘని ఖాని నికేలింత హాయి కలు మానని సౌమ్య
లేసు ప్రభాగ పచ్చి మాస్త్ర లవిలు నొంచుంతు
సలి నికు వస్త్ర భరా పురాను ఖిర్వ పసు
విలోలుల నిల్వ మా వీడు లయలం
చరియింపు చిలన కారాజ పాత్ర హా వలుల
పరగు చాగాలలిలి హా పరాపక దుర్గలను
చెనితులల జంపి భక్షింపు చిలనుంతు
మని చెప్పిరింత [illegible] నాసపారుచుంటు
తనగలహారం కలనకేగి తదనం తరము న
జనపతి చెప్పిన సరణి దప్పకను
తనప్రాణదాత తను వాణి విక్షి
ఘనసుందరాంగి వైగంధమాల గలిలు

చెలి భూషణము లిచ్చిన ధరింపు మనుచు
మేలిమి సానవిప్పు మే తలంపులుంచు
పాపకర్ములఁ బంపి భక్షింపఁ జూచుండు
నా పట్టనుండక సరిగి హిమాద్రి
జేసియుండు సమాధిఁ జేసుకొనుచుండు
నా రాము చంద్రున కా వసిష్ఠుండు
కనుపడక పరిదిత్రు శాస్త్రోక్త రీతుల
మన మెప్పుగా జెప్పి వారల నిట్లనియె —
జన వైర వీకు నీ సంసార సుఖము
తనయునకు నవివాహ్య చిత్త విలాసములను
గలుగు రాగాది వికార వాగ్ఫలులు
చెలువార్చి రాగసిన చిత్తమే మరల
విమల మై సంసార విభ్రమ వెలుక్కాగి
సమయము మందఁ దనకగ చుప తించె నేని
తెప్పులన సుఖ్యాన దలక్షి సంతించి
యుపుడా బాపల్భ్వ మఱుపుచు నుండు
మునతేజ యలకనా కరియలల పాసకెను
వినుపింతు నిట్లన నిమల చిత్తశక్తి
సు విలాసముల నను ఖులనిశ్చయలంబు
ప్రు విమలం బైన జగదార్తి నణంచు
ఓ మొట్లనన చిత్త వనము బాలకుండు
పాదుపొత్రుపంచాయ భూలిచుంగాంచి
వెరచు చునపాఁయు వంటి వేళ గురుండు
సరసాలక్రియ దిద్రుపంచ పిశాచమనుచు

భయములు సాంద్రకు మాత్ర పం [illegible] ములు గ్రాహ్యి
మయము ని చెప్పగా నారు చ జేలు మిత బు
యురసి బు బల్లా దృశ్యతు దారసంగ నేయు నను
కరణ్ణ సేకి తనాగా గ్గి కొట్ట వి నటుంటు
అతు యుల్లు పసన్నె సాదు దు తసు [illegible]
కొదలు గ పలె [illegible]
పగాదె శు శూం [illegible]
వరదయున పదపుంది వరపుత్రకులను
గాంచి తాగా నా కీర్తిం తి కాల వేగముల
పంచతవిషయున బాంధి పతి పాదవనాని
స్థల యులగి బులగి జాగృతి సమయు గావారి
జీవులందరును జూచి శోకించి లోకము
వేయుగా లవకు(కి) యులలో జేసి యిలామాద
నా యుల(గ) బి నిలాలము లందరు జూచి
జ్ఞాని దం(తి)ని దలచి బిరాగినుచు
లోల తింపు చిను నేత్ర లాము లల బులచి
మేల నెత్తి దరు వారెం లవేస్తి సనను
జావిచె జనకుండు జననిత్రము లెసను
వచ్చి యాగకొంబు వారెంపు గల రె
యుక్తాటు వగు వక మేమె నావరాయు
లరేక యాలు నన్నెరుగు కటుంచు
కరుణ యాగ పలికి గాంటములు లని రి
అన్నిగాపు గు సూరి యుం ధి తారకా దవి
యుసని విద దవి మా కాస గుపు టంచు

సతుగణానాస్త్ర సవిల్పమునీ యాకు వలన
దశరనిండ్లైన సతు సతుగుణటం గాగు
పలు కనాసాటు లపశమి శాస్త్రా గానగు
వలరని ష్ఠుతట్సన్గె సాకిమెుట్టి కాలావి
యుకనాబైబసి నిచ్చి కనన
శ్రుకటు ట్లొతగు నా జళ్ళి నాల నిష్పన్న
వినియు అపాకేల దెవలు పదాలు బు
తెలుసుకున సద్గురు శ్రీ యజ్ఞగనసమాజ
సకలరాజసభ్య శాసనమైనసలిపెలి
యలకలంకపడు యాజ్ఞముసగనశివరాజు
శ్రీరాజపదవేల సననిం త్రిపదాలు
శ్రీరాజపాలంబుగాదిదేవగానాలంద నిరెు
ఆగస్త్యబాపలకి సిక్షములానాలు హజార్
ముగావెళ్ళజకి పొత్తు నయుభుంత్రి పదావి
కావ్యనయాగారి కాంక్షింపవలదు
వివేగసదుగుణదేవి రాకరిపరాలు
అనన్తదుపాది కల్యాణగుణంబులను
షుసమ్మైలయలంపని గలిగి నియ్యజ్ఞియునిన
శ్రీయుగ్రీ ఖుందుకల్యాణగుణంబులను
పరాయిలకే వెలుగు బ్రహ్మపదంబు యొక్కు
నిక్షిప్తదనసన సాధకేలి యొక్కు
హొచ్చగా పాత పింభ్రు నెరిగింప్రువునిన
దయనుతోదిలోక్యందు లమునిలభూచి
సయుమగాని ష్టనౌ నానాజగలలల

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ధరియించు వారము విధాతాద్వైవేద
పొగడి పొగడి జగాలుల ముక్తింప బూని
వెలుగొలి బ్రహ్మర్షి రత్నముల బాంధవులమట
కొనియించి యొనరించి నిత్యములు భావింప
చిత్తమే కర్తయై సృష్టి కొనసాగు నిక
చిత్తమే జీవుడై చేష్టించు చుందు
నెరవేర్చునని బ్రహ్మ లమునివారలు
పదిమంది చిత్తములె పట్టి భావించి
భావనా సిద్ధిచే బ్రహ్మ వైదేహ
భావనమరచిరాగ సాధ్య వాదీశ!
దేహ వాసనల బాసిన వేదిమరల
దేహమే వాల్చు ముక్తిని బాందవేరు

ఆ అష్టావధానానంతరం నాటకం నాటంకలో దీక్షా
యజ్ఞాయం కైశ్వర్యాన సనకసిద్ధాంతము.
చెప్పిన సూరిపాఠంచి శ్రీరామచంద్రుని
దప్పులలో ఉన్న నాటకీయ హాస్యలను కానీ మనసు
చేర్చనపుడు నవేదు సిద్ధాన్త యిందు
నా విషయం బునసుండి సాధ్యుడైన
కాదియాలు సుఖదుఃఖములు చేర్చనకు
నాయిరాయుదంగాగ్ని నాట్యంతకు సగ
హాలతో మొదలు ఫెప్పులమలు సేంద్రియటుంచు
సత్యభక్తి లాగారాము తపస్వి పసిడి
పదాని యిట్లుని యిది నాగ మనసు జంద్రులిని
కై నాటకములో హాస మెరుగింతు వినుము. —

— కవి శ్రీ మేంద్రాశ్రి పాఖ్యానము —

ఆరయ నింద్ర ఖ్యాతిపుత్రి తను వాని భార్య
మెరయుచు తగు పైడి మేడ తెప్పనుండి
బకావీ నాక చాగు నాగక విటకాని
సుకుమార దేహము ని జూచి మోహించి
కొలయల నాగరి చులు నందగా నానవలెంబు
కాదువలెగా నిలా పరసకు తలచె నివ దిని
తలచు పసిడ్డ లాగచు లోయ ఉన్న గాదిసు
ఖలభేది గౌతములు భార్యను గూడి
చనిన వృత్తాంత మా జననాయకునకు
వినుపించు సాహిత్యాను వినిరా జప లిపి

వెలసియుండ్రుని బాగావి మునిని వదించి
యిటువంటి విష్టతత్త్వముల భ్రాత్తె
మిటు శాప భ్రోణ నాకేలసహా ఒ!!
నేను నేవిటు కాకునిక్షేత్ర భయలాతు
గాని శిక్షీయుంచు యింకా రు నానాకా చిత్తను
నాకె మ స్త యిటువంటి క్షేత్రయు తాగియు
జాక్షా తమును కానూ - తాక చూ సాక్షి టుని
కలిసి వెచ్చులసుంక నా చేంచు తొంచు
వలసు గాత్తాలపలు ల్ మానని క్షటన
గసునాగని పోంచించు క్రుకుల్లన పాటకు
కాని వని వెలసిపుల్లి కూంక్షుంతో పు చ్చే
క్షీలపలు కాపారం చెప్పిన వేత్త
యిలలు శ్రీ ఫణి కారు శ్రే ~~[illegible]~~ నాగ నైజం
కళకళ కాళ్ళింప గావారు మోహ
పరిపళ్ళై మోహబా ఫలాత్తులకు
ఆగి చకనందు తొం దికనాగంరాలలను
చూచి చూపు మాఖ జాగకుల్లెబు హావ
భావ విలాస విభ్రమ వికారాదులల
గావింపజూచి యాగ్రహము వీనవీప్రుడు
కాంకకమరి మరి కాంక్షింపనగుచు
శంకింపకిటు ప్రదరా జనావలి జూచి
పతికిరిల్లను చూ భూపాల మామైత్రి
తెలియక కాంక్షించు టీవి శరీరాదుల
గాలియుంచి నను నాగ్ని కోపంబు చ్చయాలు

కాయగాబి లింగానొంబు కాలుగనెళ్ళనిన
సగసవరా దేహ వాసన నెఱ బాపి
పగవునాగి పాసనా పకు లక్ష్మీ క్షులిసి
యుంతగానీవిప్పు తాళ్ళి దేహాపుల
దంతించు కాళ్ళింపు లగడె ళ్ళనిన
చిత్తమె మోఱు వౌ సలక్షి కోంటుకే
చిత్తంబు వేకనే సలక్షి యెల్ల గుసుల
ఆరయ భ్రామల లాడు లక్షులు
సారెకు పొత్తు రసం బైనక్షార జి
తాను పులయుంపు చిత్తము ప్రకాశించు
లని యలకపసు విళ్ళి లానెగా దింప
గాను బిరుపు లైన ఘృటు పులు లనిశ్రే
పురాని కాళ్ళించిన పగిప్రనెకెసుక
లసు పణంగినసు చిత్తము దేహ శరీరలు
లను పాల్చు విరుచు మూలు ఖలగానిల్చు
లా లాక్షి విశేచిన లసుప్రల కారకు
లాలా ప పదను చిత్తంబు వేకనైన
చిత్త ధర్మ్ముల లక్షించి నీ వెఱుగు
ముత్త తనీ కాడు మెల నేకనిన
వినివారి నారాయణ వెళ్ళగాళ్ళించి
మనుజే శిఖరంతు సమ్మేళ బాండె నాంట
పారిష్కరతగి యలవవ్వలకాశోకీర
కూరియలాగ గూఢికాని ఎయింత్రంశి
లని వాంచి యలుపు యాఠ లసుప్రలవిశేచి

మెలసినసు జ్ఞానమునసి జ్ఞానై వైరి_
అనిచెప్పినవారల నిష్ఠ నివసిష్ఠుండు:
జననాశ్రమన ఘట్టమున సకల దేహాలంకు
ఆదయలనాలెంటు దేహములు బంధునందు
వైరాగ్యపూర్ణమునగడి దేహంబులు క్షేత్రము
గాలి చలనంబులు నాత్రవంబులుగా స్నానాల
మలాశయంబు మాంసము యింంబుగా గనుండు
అనవిని రాంవిలు తిష్ఠనై నాగిలునేంద్రు,
మనసేహలు ఖిశంబులను మరియలు మహాత్మ్యలును
పాపిని సంకల్పంబు భూజెత్వై యిలుంటి
ధరను దేహాను నై ష్ఠ ధరియుంచి యలుండు
ననవసిష్ఠుండిష్ఠ నిరెల నాగరాము
వినుమనంతంబును విమలవు దివ్యయాలు
అవలంబునగు పరమాత్మ సంకల్ప
ఖచితమై మనమునగా నాప్పుబుండె
అరకులుగా బ్రహ్మోపదేశమా నాదర్శ
సరసత హరిసమాక్షరట్లబునాను
శ్రీమహాత్మని చెప్పబడెనను చిం
నామణానివదిర్ఫిష్ఠ నిరెల వెంటయలను. ___

— బ్రి ఆత్మోపాఖ్యానము —

చూరవగానెదిక్కు చూచినగాని
యులు మగా సూర్యసి యాంమకలంత
నిత్తుపెక్కువును గొల్లె నెరసి యలుననొక్క
యలక విలాపుల సహనాక్షుల వెలుగ్రి

కరవులుగల భీకర కారడవులందుంచి
పరిఘులతో నావేసు పలువిధా కలిగాని
నటికి గాంచినను వారి నంబినను రాగాంధ
కరాటు ఉంచిన వాగులు కరగి కరాంచ
వసవులతో లేని రాజలసంగాలని లేచిన
మునిగి శ్రుతులను ఈ చెవి వలను పలికిరిటి
కోడళికావననిలు లేగ గాభ్రు వెళించి
పడపడి మేనెల్లు పగలనరించి
కానలు చెలన్గిసెను కనులగాని యిలం లోకాలికి
లోనపులననటించి కాగ లేగవని పట్టి
వారించుపనె యుగల్లో వారికి వేసెవి
కారాదకుండు వెటుంచిలు నూరుకించుపగనిలు
ఆలోదు నప్రవి చెయు మేనలు హాస్వంబులవైలో
క్రు లాభులాగ ఖండించి పారవైచినను
అది జూచి వెరగాంది యీ వలజననగ
కోడసి భయంకరా కారుడం పాకశలు
లనమేనికొండలు బానె ఖండించి
కానలు చెలన్గి జూచి యీ ఘోరకృత్యంబు
వల దుని ఒప్పమటునన్గి వాంతు నాయోర
నరి గిలట్టు చెబుజని యుంధ్ర కూపమున
బడియె నారదులు వెంటి ప్రుజులను వెకురి
పాదగలిటి నాగారపు భూపాలనికు
యీంకోలా లేప్పరవ్విమయ గరాదిసిలు
వీకలాగ చెప్పుడ వినుము దెల్లనిన

సకలవరబుద్ధింబు సంసారదుస్తార
ముముక్షు ముఖ్య ముఖులం బొందిరేలు సత్
గనమార్గ సాక్షి లక్షణాలా పరీక్ష
లనిన విశ్వప్రతిష్ఠ లగు బలు దేహ మాత్రలు
వాటంతట వారు స్వతంత్రులు వారే పు మాటి
మలు సందర్భంబు మెలగిన దయాంబు
లింగ దేహ తాగిన సద్విది యచ్చెర లాగాకరంబు
మరి కరంబు మనలన ఘన ఋసం తత్త్వ విచారలు
యాలలము శాస్త్ర వివేకమే నా భావింప
నల భాగ కష్టైదిరిలు మగు చెందు చిత్తం
పరితాపమగు వారి ప్రబలమున ఖంబు
సరసమౌ సంబంధ సంతోష సుఖము
లలవన మంగళ భాగ్యగలు సంగ
విలసిల్లె నైజ సత్సంగ పుణ్యనాశంబు
నను వారు కోరిన సమ్మాన సాధ్వి కల్ప
మనిపిడ మునుపటి మనసునకు కలిపె లాగు
రెండుగా లెనకు పదేశించి నట్టి
మాటల విడిచి రామ భక్తి తంత్రము నకు
పుచ్ఛిక నిరీగించి వచ్చిన యుత్తమ నియమం —
హెంచ్చు గారమోక్షంబు నిచ్చయలం ప్రచురను
వినర సాంఖ్య వివేకమెలక కాంతగల్గి
యెలుమ భాగ్యగాల యను వాహార్ధ సంగ
మునలు బాసి సంశయములు లవివేక
పనువిల్కి నిరావిణ పదమెలుంద వేక

పసంపడి నిర్వాణ పదమొందవేక
స్థిరశాలాక్ష పదమొంద విష్ణుబంచదంబు
పరిపూరపవన బుద్ధి భావించి చూడ
జ్ఞాన వైరాగ్యము నాంది సద్గుణంబు రాగసి
పూర్ణిమ నాగలయంబు నానన్న నదిమె
పూర్ణ నయనానంద మనిచెప్పు బుధులను
చిత్తమే పురుషుండు చిత్తమే ప్రకృతియు
చిత్తమే సంసార సృష్టి యొనుంచు
చిత్తమండలే నే ప్రపంచంబంచు తెలిసి
తెలిసి చిత్తయోగమును చేసి సాక్షి
మును బాంధవాను యుగళ్ళిగస సర్వశక్తి
పరమ దివ్య యోగుల సర్వ పరి పూర్ణమగుమ
పరమాత్మయోగును పరబ్రహ్మమనంగ
లాగి సర్వ భూతవిలాసం బులందు
సగటిలబ్ధ్యై యుండి యిందులనుండు
సకల దేహములందు క్షేత్రరూపమున
సకలంకమై మానసము వెల్గుచుండు
ఆలఘు చరిత్రనీ మది యొప్పనినిన
విలసిల్ల త్రుల్యమౌని వినమచెప్పెదను.
లయమయించు నాలక్రికు ల్లాస శక్తియును
పాలుపొందు నా బ్రహ్మమునకు చిత్త్వ కీర్తి
సవిలంబున కుర్వశక్తి యింగిత్వేకని
యుల రుద్రాహంకశక్తి యులాకసమంటి
సలువా ప్ప వాయువృనకు స్పందశక్తి

యుల గగనంబునకు లి శూన్యశక్తి
కాలనవినాశమునకు నకునులయ శక్తి
యును గల్గియుండదు యమూ గాం బువగా న్,
పైనుంఢ వెళ్లలాగ పలచాని నిక
కాంన వజ్రనలెగా సూక్ష్మ గుణ
వెలయు బీజంబులాగ విప్రుల వక్షంబు
పొలుపొందు చుండి నపోగ్నికగాను
సలలిత స్వేల సూక్ష్మ సర్వ రూపముల
వెలుగుచు నుండు నిశ్చయమంత యగును
ఆలకారు వేశకాలంతి నై చైతన్య
వలనవస్యంబు తీ పసుప లమర
పరమాత్మ బలముచే పండునటించు
నరయుగా వృక్షములంబు లవేక
షతిలార్య ముగు పర బ్రహ్మ సానిధ్య
బలముచే చిత్తంబు బహు విధసృష్టి
గావించు వెనివి గులిగించు బాధ్యుచు
ష్టా వింపలాకను పడపంచుకి పుడు
ఒకయులుపోస మే నాగి వినిపింపు
నాగకరాజు పుత్రకు నాగకాడి చాల
గారటింప్రచు నాగకర్ణ కొల్ల వినుపించె
నాక ఉపొత్తన్న నరుడుగా వినుము
ఆరయంగా నా శూన్యశ్రీమైన పద్మము
నిరవాం దనాకర్ణ రాకిలుచు నుండు
వారనికి ముఖ్యవరు పరసు లలిగాల దు

గాని యుం చిలు వృత్తి గన వేసు తా
తెలికకు గక్షుండు సంధు దయుంప కల్పి
యిక లంకే పుత్రకు లాకాశవనము
జేరియు జ్జటను ప్రాబఫరించు వృక్ష
వారంబులను గాంచు వారంధుని లంచు
యుకృదాగ ఘటమెకవేట లాశిరటంచల
విపరీతకర్త జెప్ప విని బాలకుండు
నిజమని కాని నెల్ల నెవ్వ లాగకమల
నిజమని చూడక నిప్పు హాటీవల న
సంకల్పముల లవూని సారెకు బాగతమ
శంకలనణచి నిశ్చల శాంత బాగంబు
సంకల్పములు లంచి సంభవంబులు గ
నంకిలంబుగ బాగతమని నీవు గావు
కొలగి లాజేయు సంకల్పంబు చెల
నెలరారగాబ విశ్వతగు మూర్ఖజనుల
ఘనుడు లాజేయు సంకల్పంబు వలన
సనఘూటయుక్తి వచ్చుకుత్త తగు నిశ్చలముగ
సరవి నెన్నగన సల్పంకల్పములసుగా
మరచ సల్పంకల్ప మలనాగాంధమావు
ఆల బాల్యకాలంబు నందు విజ్ఞాన
రలుదే వైరాగ్య వైరాగ్యమెలంతలావి
గనుకబద్ధుం డవైగా ప్రబద్ధుంత
నని చింతజేలయ రయి రక్తికు వేళ
సరసము నాగవి లాసము బంధమగును

మొదయము [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— [illegible] —

ఆవనము హస్తింబుగు [illegible]

అవజబంధని [illegible]

చదురు నర్తకాలు పున్నసము [illegible]

కెదుటు నిలపి [illegible]

మాయలు [illegible]

లా మెడ మోహములై చూడగాను

వనరగా రెండు వలు పాత్రవుల రాజు

కను మూసి నిద్రించ కలగాంచి వేచి

తన ముంగ్ర వడలలాగ తగనిట్టు లనిచెం

ఘుసులా రనే నాకర్రీ కాలగాంటని ప్రశం

అది మెంట్ల ననిన ఘూగ్ రారణ్య ములనకు

వ విడదిలు రగంబు పైనెక్కి బనగ

నవ్వుడా ఘూగటక మడవి లాగనను

తెప్పునబశ పైచు తెరగున మంచి

పడు గెల్త్ర గారనేను పోరణి బోలనను

వడు శాఖ వేగ హాసంబు లాగ బట్టి

శ్రీ తి యాం క గ వాం జీ వి ఠి బ ఠిం యు తి కె
నాం లాగిన సూం శాంగ్రీవ యాం ం ఖ ఔ ల్ల్ వాం ల
లాన చేని కాం ప్రున ర్గి లాం ఠ్రి కన లిం ఖు
గాంని యలాం వినవులు దాం రి కు ఉకువాం టాం రి
యు గు నా గ క క్షి బం ఞాం తి యు శ వి ర ఖాం చు
తిగు వకు మెఞ్ఞాం తించవేనన్రి
నే వన గాం నదినే శృ గాం రాఞ్ఞు
వే నెగణెచ్చు యాంవజ్ఞేంఖు క్రి తిద
ఔ త్య గాం బేచ్చి పై నెకక్షి నాం ఖ త్తి
మెల్త గాం తిం చినె మెచ్చునే వాం ని
కాం ఖం చి వ తిఖం చి కలసి యాం చ్చి ట
యాం వాం లి దాంని యాం దిఖు రగాం సు ఖ ల
నలు శు తి గని కాని ర్గి నాం ఞ్ఞ వాగక్షిం వ
నల వ ఠి ఖాంఞ వు గాం నాం లు ఖ క్ష ల నం
దగ ఞాక్షిని వలస లాగె దాం రాం ట వ్రై లకు
కఞ వె గ జ ని కాంంత గాం ల వుం ఖుం ఞ్ఞ
గాం నల ఖ క్ష లు నాం లు కాం ల వెగవలన
వే నులు వి ఞ వగాం యి ఠి కి దుఃఖం ఖు
చే సహిం వ గ వేక బచ్చు లాగె దుఖకి
యాం సవు యం ఖనం దద రి మె రాంకిం టి
వు హాం ని వి శాం ం ఖ వి రీ వుాం యాం కల లాంఖు
సహాజ వైలనాటలు వాం టిస వివ్వం ఖలుగాం దు
అల రువు నాగె వాం యు లఖిల వు త్త ల్లి లకు
కలి గించు దుఃఖ వాం కరణి నాటుం చు

నెరుగరానిదగున్ది యుంద్రేజాతిసేతు
మతిబుజుంమునిలవేరి దూరలజారెపైచ్చనదా
వైభగరితసప్రుగ్లి లోవెంతగ్రాను వెంచి
మెరిగె లదూ భూలాదేరంగకేరినసలాసిత.
జనవాత్రే వేశింద్రి భూతి చెప్పలమునన్ని
భూనమ గైక్కొనకే సంతరిక్క సరిచిందని
జనుని జగతిల్లి రానిసింగకిలక్కి తసునుగ్గు
జనులకు జూపనిచ్చతాకే దానపత్రి
వెరసిన వారు తనియుష్ణ దూరలరాని
నరుకనగూరు కనల దూరుపులు
నలరుచుమన్ని వరాలమ్మిదారుకు గ్రిక్కిలాను
నాగలగకవారయు మనాగె దూరపరులను
లారలాచ్చి సకల భూతములకు భ్రమల
భూభ్రిలనానేరలకల్పించుచుండు
నావృనచింతింపనానేలననుచు
భూపతినకుమారుడు పోసనకచ్చురని
పవిత్రమ్మరథాము బ్రహ్మనిజూచి
జలజాక్షకుల తిలక సవిల్పవకాలములన
చాలగాపెక్కింక్లు జరిగిన వింద్రు
జాలంబుగాని నిక్క మెయుమున వారు
చింతించిమెంతజేసిన మనాగేమెయు
లంతపొట్టుచునుండు నడిచిననడుగు
నలువప్పులు సంయులేమునామునకరించి
గలుగులచ్చాంతిని నాల్గనాబక్షి

ము విని నిరాగ్రహించి మాని అజ్ఞాన
మెదమునంచి ప్రాభవసహితమై వినయమునం
ము ఉపకప్రాభవమును మంచావలమున
సరసి సంసార సాగరయిందు నిగలించి
విడిచి సంకల్పములే విడిచి భాగ్యగెచ్చు
విశానాడి సంసార వృక్షమును (తుం)చి
యులమనాగి పారిణ్యులకైనాష్ట్రంబగుచాల
వెలసిన మైత్రాగ్ర విభవంబునగాంచి
బిరతరసచ్ఛా(స్త్ర) శిక్షచే చిత్తం
మతిమతి మెత్తనై స్వల్ప శేమరక
విరికలాగినిసంమలు ఆగ్ని నిసుమునసు(తుం)చి
కరణి నిసలజ్ఞానకటిలవాచిత్తంబు
జీవనివజ్ఞాన చిత్తమును(తుం)చు
ఖారిలిగార పారిషకాలాదిష్టిరములు
వదలకనుభవింప వావనన చిత్తం
మదియు కారుచునుండు నటిబినననగు
వారునచిత్త వికారరద్రక్షములు
భావించువారికి పరుశమైయుండు
మనిమతి కానిరి రామ సభ్యిలులేనిలుప
విని రామములువు నిర్వికల్పమని మొ
ఆగరతి ఆవమరసహాలు ఆగ్రపరావిలులు
పదనిష్టి బంధించు పగిది విశాల శమను
ఆరలకలాను బంధించున విధి
వెర్గైనవేళలా వినవనలవలె

కులటాడిపటి టనకాలు దేవతోనుంతె
యుటుకత్తుపుల నాగంటి యుపలవేలాక్షించి
మరియొయుచేపి సమ్మిలి బాంతెనవశ
పరవులనీ [illegible] భూవణునకిట్లనియె
పుజువశ్వలవణు బ్రాహ్మణుల పుంగవశ్రేష్ఠ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
లనసూవసంపు సత్యఈపాడులవణ్కి
జనవులవసస్థిని [illegible] లంబు బన్ని
యూవే ఘనలనని మోంపారం మునిచేపి
వేవేగజని వెంటవిద్ధ మేలసనిన
అదివసురాజు సూ యూ [illegible]
[illegible]
నసుభ్రవిం [illegible] నసనలవకు
లనిబాలకాన [illegible]
గనవులు [illegible]
మునుభ్రవించినయూ [illegible]
జైరియూ సవిన్ని విచి [illegible]
కారటుపడుచుండి యుమున్నిరునాడు
కలలాగిన లాగన్నకారసంబు నకు
బలివులలాగి పాను పంచు నర్ఘ్యోగియు
తేకలలాగి గాంచు నట్టి సం దవులు
వెకలాగి నిజవుగా వేవేగ జూచి

అది యెవరికి జెప్పక క్రొత్తగా వారము - వా
వరి బింబ లేసి యమా తత్వ ప్రకాంబులై జేరి
యుట సుఖిష్ఠ లను తతై నాల వయుంకు
మటుల వారా వివల్లి (ప్ర)భావ యుక్తి వయెల
జగాలు నస లక్ష్యంబు సలక్ష్యమై లాగేచు
నగజే లాల కృక యుత యు దృష్ఠ లాంబునిన
వినిరామ చం(ద్రు)డు వెరసునాగందు - యును
మనము సంశయము లెంద పురలని జ్ఞనియె,
కలలాగనల వయుంకు గనినచు హృత్రము ల
నిలకలగానందు నిలచు యుల్లుంతె
యూవిం లాదెలుపు ము నేం(ద్ర) యుటునన్ర
నావసి ష్ఠుం కట్లు లనియె నవ్ర వి బును
వినురామచం(ద్ర) యువివల్లి పెంపిదియెల .
గనియుదియుదియుని గయులంపరాదు
కలది వేదనీ పించు కాలు గని దాని
పెలు చనిక్ష్మయు ముని పింప్రచు సుంకు
ఘునల పాగ ధనుడైన గాంధ్రి వర్తనము
వినన వి యుక్తి వెనకె జెప్పు వను
నవినిజా(గ్ర)దావిసనలు నికల్పము గ
కలలాగన నిఖిలము లై గనిపించి మెరల
మేలు కాన ప్రబోధి యుక్తిగా వలయు
నాలవయుంకు పలలక్ష్యంబు గాను
మరునాడు జూచన మాయయె మెనని న
కరమెప్పు విందల్లి ప్రపక్షరి దేశములను

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
బహుకాలము వివేక భూ వసాంక
జితలోకుండతిశయ రూపవిజ్ఞ
అతనీశ్వరాంశని యానందమొందు
పాదుశ్రీగారి నాభ్రూ వర్షశ్రీమున నాశ్రయించు
చిత్తంబు భ్రాంతము నుచేష్టించరాదుగ
చిత్తము నందే ప్రకృష్టి చింతనంబులును
సకల చింతనములు సవికల్ప భావ
ములై జనించు ప్రపంచంబున భవము
సందునిపు దాగించి నటువలె దాగించి
తెలుం దునసు కూర్చి వైరాగ్యం విజ్ఞానంబులగను
గనబడుచుండుట గాని యజ్ఞానర్కి
మని తాని భూతకు మూలనై భూతకు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
యలం గుణపలగగనాక్షి పెట్టినంక్షి
బాటనగునె మల్లెకాపానెమలు గుగానాగన
బక్కపాలవశేక భా వనగాక
జడలతోడి మండలిక సముద్ర పమెక్క
ఆదిశేషసాగరని యిలానాంధవెలుంగు
పోదున్నగాగనా(భూ)పత్త్యమునసావిమలంబుల
బిల్వంబులు భాగాక్షమెను చేపట్టి కరయుగ
బిల్వమండె ద్వష్టి బంటనంబులను
సటుల బంటనములు సవికల్ప భాల
పుటిపల ఘనింప (త్రు)పం బంబున భవు
సందునెవిసు పొగొచి నాటువెళె పొగొచి
బెుం దునను శరాంన్నర్వౌల్నెర దెవ్యె విఘ్నంబులగను
గనఘటు చుందుబటు గారని యిల్వైరక్తం
మునిపాని భీరాంతకు మూలుర్ఫనె భీరాతు

సంకల్పజాలముల బాధింపన శ్రుతుల
కాంక్షక చిత్తంబులు కుదిరి యా సదాగు
చిత్తంబు బుణాంగిన చిత్తానిర్మలతల
సత్త్వైవెలుంగు చంద్ర చంద్రికకరణి
అనిలవశము చరిత్రము యుక్తిగా జెప్పి
ముని పలుమరల రామునకిట్టులనియె.—
పొలుపొందు నజ్ఞాన భూమిక వేళ
గలవవి యెట్లన సక్రమముగా బీజ
జాగ్రదవస్థ జాగ్రదాశయంబు
జాగరస్వప్న
మనువరియును స్వప్నములు స్వప్నమందు
జనియించు జాగ్రత్తత్త్వ సరణి సుషుప్తి
యనబరగు నికవిటికర్థమెట్లనిన
వినుమొ చెప్పెదనకు నాదివిమలచేతనయు
నైవెలుంగుచునుండినట్టి చిత్తత్త్వ
జీవబీజన కెంచు లేదిగా నదియె
ఛేద బీజంబగు బీజజాగ్రత్తె
యాదిభూమిక యిదె యనగా నొప్పునిటివి
యును దానికడ నూతనానావస్థ యగునల
మనుజేంద్ర యిదియె నా మందిరంబనుచు
నారెహామిది నాదు నాద్వారలుంచు
పొందుగా విశదమై పెల్లుగా గమునను
జనియించు నెరుక యే జాగ్రదవస్థ
యనబరగు రెండవదియును భూమికయెయు

వేసవి శిశిరాల [illegible]
[illegible]
ఒంటరియై నిర్గమం హే జ్వాల గ్రీష్మ ఋతువు యగును
పాలించు [illegible]
వసంతమే [illegible] మండ [illegible]
సాదేశ [illegible] సంపద [illegible]
[illegible] మనసు తరువుల
వెలుపల మాంసాచల [illegible] భూమిక [illegible]
చెదరని మధ్యమ కీర్తి యందు ఇలయు
నది యనగా కడు శుక్తి యందు తాకళ్ళించు
కలవంచు నివియూతగా శిశిర భ్రమల
కలవడుటే సవి పగ్గము చెప్పబడును
పారిని వి పంచమ భూమికయై యెదలో
నరీవల ఈ బహుకాల మతిగి రాకుండ
మరల వచ్చినవాని మరచి యలవలెను
సరవి నేరుంగుటే సవి పన్నజా గ్రీష్మ
భూమాత వినుమ షష్ఠ భూమికయై వివేక
కామాంకరంబు క్రమములని యయును
వరుసగా నీవు శ వస్త్రాల వారగి
కరగుచు భూవి దుఃఖముల వలంచి
యుగాలు దైవంబుంచు నాదివెసుక్షపిం
త్రుపురాత్మ్యయిల విశెసప్తవర్ణ వస్త్రాలకును
అత్మయిల వస్త్ర మహా రిక్త కారణాలున
మండు వాగు బగ జీవిత సంవిషు నుంగు

ఘన నాదభేదములు నాదము గల్గు స్వరముల నేను ..
విను జ్ఞాన భూమికల వివరింప నేర్తు
గలవవి యెడింట్లన్న త్రిగుణ ములు గానేను
అవి యగు శుభేచ్ఛ విచార తెల్లంబులుగాను
తను త్రై ప్రమాణ సత్త్వాపత్తి పాసన నాటెలవ
పొగసగజనిం బినఖలభ్య మంతయుంతు
తనమది లోని లోని లోలు లూ నిట్ల నుచు
జనియించు యాపూర్వసంస్కారావాక్య
ములు గలుకే నేల మాలిన్యం స్థైల్య
నను జుత్తై శాస్త్ర సాస్త్రాభ్యాసియు గాగ
కల్తకలాగానాదు సాంగత్యంబుచేసి
యుతరగాత్ర విరక్త్యతగుట శుభేచ్ఛ
యలవనాపుల నిడి బూరణాడి భూమిక యు
జనవర వైరాగ్య శాస్త్ర విచార
సరణులను బుధకసజ్జన మైత్రి
యలు భక్తి జేయుచు నుండెడి విధ
పొందు పూర్వమంచు విచారభూమిక రెండవ
పది యదె యిసు చూంతు వసు ప్రాపు శేంత్ర
ఈరెండు భూమికలతో కిల్లినమాన
సాలు లా విషయ బంధంబులను రాగి
లనకున నవులు తను వర్జించు నాంటి దెలు
తను మానసాఖ్యము తన తిమూడవది
యలవనాప్తు భూమిక యెలకు చూంతు మనలేదు
ననళులు దై యలామూలాని నఖిలసి ంచు చులను

సకల వేదాన్తా॥ సిద్ధి సత్యార్థ నిష్ఠ
సకలంకు స్తోత్రాలని చెప్ప శ్రీదాత
జనసులయ కొలుచువను సత్సంగ సాక్షి
అలసు నాగప్పు భూమియకు అందు నాలుగాత్మ
తీసాత్మకు నుము వి నరశ్శు గాసుంచు
లౌను నిస్సంగుడై త్యాగశీలుండవను
వదలక నెప్పుకును సత్యసిద్ధి లనుచుండి
నేడిటు సం సక్తిసాధ్యంబుకు లాలు గాచు
పాలు వానిదు పండిమును భూమికి లాలుగాచు
పలుక నాగప్పు జన్మము సభూనుకు తేశ
పొగడాండు నిత్యుడను భూమికి వెలిగె
అనగ లారాణి నిత్యులై యాలంబు కనలు
ఆని శంభు కారుణ్య భాగ్యలబంబు లనలు
మొనసి యనన్య పదార్థములు తెలిసి
పరమార్థమెరిగి నిశ్చలంబైన శీలి
నరసి జూచిన పదార్థ భావసిద్ధి
అలన నాగప్పు చెందు యోగ యోగ భూమికల
ఘనతరగణుల నిష్క్రియలోకాన మెరిగి
అనకన బుద్ధిన అవర్ణనలు తేని తెలిగి
పను పడి లాగు లాభ భౌమ్యైక నిష్ఠ
నాగిడిన మొదకనే పోషించు చూడ
నడుము రక్తి గాలి అనన నాగప్పు చెలసి
సత్యము భూమికి శాంతాత్మ మించు
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సుఖదుఃఖరసములనుజ్ఞానిబరిక
నిఖిలకారణభూతుల నిరసించియావిత్తనం
తాయగా కుటుంబము దుఃఖమునకు కారణ
మైయుండాదకు పసులప్రాయము నుంచుకుంటు
మరియు బుద్ధిని సారి మాటిమాటలను
మరియు బాలుని మాటిమాటికి సంతోషము
మకైన నిర్వాణ పదమిచ్చెదను
నెన్నన నాలాయు మోసపుచ్చు లాగిస్తాంస
అని రామచంద్రుని కారణమునకు సిద్ధాంతము
ఘనతర తాత్పర్యముత్ప్రేక్షకరణంబులై పెంపు
సని భైరవావధూత సంయమికి వానికి
వినుపించె నా కర్త విశదంబుగాను —
ఇతి సోమనాథ విశ్వేశ్వర శివ రసావళి
పదపద్మ భక్తి సుబ్రహ్మణ్య యోగి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
యుందుసారాంబగు నాదిత్యకరణ
మందమై విపుల మోక్షైకతంబు గూడి
శ్రీలలితాగాంధ నరసింహులుం గనంగ
ఖ్యాతిగాంచెల యువేంకటరాయునడు
పదయుగళికి సమర్పణము యొక్కటేని
సదమలమై వ్రాసి చూచి వినుచు నిన
నరులు లాపద్రాయాజ్ఞవిధుల తరించి
పరమైన నిశ్రావణ పదవులు నాగంబులు
భూచక్రములనిడి పృథ్వి శాస్త్రము గూడి
సౌదంత్ర ఆశ్రాశ్రమై యుండు గాక. —

ఇది
మెటట్రిప్రకరణము.

—

జ్ఞాన వాసిష్ఠ రామాయణము.
(ద్విపద)
రెండవప్రకరణము.

శ్రీ తారకాకైల్లాస శేషాద్రి వాస
శ్రీ హరి గాంభీర నృసింహ దూంలూ ఘనా
విన్నవించెదనది వినుము వాల్మీకి
పన్నుగా దెల్పిన బహుళ్త్ర క్రమముంబు
తప్పక విని భరద్వాజుండు మరల
నప్పు డిట్లని యడుగ మహాగురుడైన
శ్రీరామునకు వసిష్ఠుండు మరల
నెఱ హంసబోధము చెప్పెనని గొంతుననిన
అలరి వాల్మీకికి యిట్లని భరద్వాజు
తెలియ యడ చెప్పెదనది తేటగా వినుము
శ్రీరాముండు వసిష్ఠునీక్షించి
యారూఢ భక్తి నిట్లనె నా మనోంద్ర
చిత్తమందిసరాడే సర్వస్థి బుట్టుటయు
చిత్త వృత్తులు విసర్జించుటయు ముక్తి
యగుటయు జెప్పితి రానంద మొదవె
నగణిత చరితకవి బాలి కృతార్థంతె నైతి
ననిన వసిష్ఠు డిట్లని యె వెంటనే యులను
జననాథ యిూప్రపంచము మానసమున
జనియించి యుండును సంసారమూలత్రి
నెనసి యున్నట్టి వేరు నిల చిత్తమునకు

గనుపింప జూడఁగ దేహమున విను తింపఁ
వినుచిత్త వృత్తులు విడకనె వేక
కామ క్రోధాది చిత్రములు దాఁచేయుఁట
నను విచిత్రములు పొందు సఖు వావిదిఁ
లేకనే కలవచ్చు తెలనద్యముల
చెలకటంబుగ కనపడు నీశ వెను
సతత ప్రకాశమౌ సచ్చిత్తి యందు
ప్రతిబింబము గూడి ప్రపంచంబు దాఁచు
గనుక ప్రపంచంబు కెల్లగా నెరుఁగు
మనసు మాయల్లను బాహ్య మంతరంగమున
చపలాత్ముఁడై ప్రపంచములు బాహ్యము నను జ
లధి లోక దేహముల బాంధవులు.
జననాథ దీనికి సాదృశ్యము కొంత
వినుపింతు నెట్లన్న విప్రుఁ డొంగాత్రుఁడు
విమలుండు భవ్యుండు వివేక భావమున
నమితమౌ పరబ్రహ్మ చారణయందు
తపము యోగాభ్యాసములు లేక నేయు నత్రే
దపుడు తంత్రికి సేవల పరలోకేయ
వలసి యుండు దివ్యాభిరూపంగ
చెలువారు నప్సరస్త్రీ నివీక్షించి
మోహించు మదనాస్త్రముల కాకి బై
దేహము యతీశ విలాస తెప్పునాడు చి
యులిమలి సూక్ష్మ దేహంబు దానె నెగసి
మరులగొని దివ్య విమానంబు పై

తెరగా నొప్పగా దివ్యదేహంబు ధాత్రి)
నెరవాది యసూయ మానిని గాశెయవతీ
సొలసి శిఖచ్ఛాంలతాకే పుష్పగుచ్ఛ సదసి
నలదళ బహుళ చంద్ర సంపందను నిచాట
నలదనార భవసునివ, హసి లావెవిబలము
వలనకు నాగంగంబు వనముల యోగారి
యబు స్మిలత్స్నెహంబు ను(గ)ణంలుస్నుబు
పన్నగాగని పట్టి బ్రక్షింపపుంశి
వలనాప్పునటంపర్వి వర్ష సహా(స)
ములకుసమాధి నిమ్ముగ్లిగావిశి జైలిగుడు
శుకతంగముసుబూచి శౌకించి మంచి
యమా కాల్రిశబి ల్యక్తై యుంతకు మాత
కానిపంబు రెళ్లింప ఘోరమైనట్టి
శాపమియట్టిదలం చుసమ యలంబునాకు
అదరుచుము హింషపాహనమెక్కి వచ్చి
పదరెడి భంగిగుమాని పజ్ఞునలనిలచి
పటికెనిల్లుని దంశ పాటి వ్యసనంత్ర
లవిమాదపెక్కకాలములుశిసినట్టి
లావమెల్లశెతుటకై లాముసబు త్రా
నిప్రకుశాపంబునాకి యట్టి బూనుచును
యూకరణినీకన్న తెర్రశె సిలావి
నీకపకారంబు నేనే యుతేదు
పపతి నాకిప్ర తుశాపంబు ల్లుననిన
నెవివించి ప్రతి శాపమిచ్చైద నీకు

విన్నవించనుమునుమ శ్రీవిశ్వదిదిరొ
లను లక్ష్మి విష్ణువైలసా పద్మిజాంత
కాటిలలలి ష్ఠ్రీ ఉండుదునానమమ్మి
బాటలి విద్రుమలనాసు ఝాని జిల్లీపుల లగాత
యుంతతాలపమలపేసి యానాటిజైన
శరంలఅ బాం. ధాన్యవలని గొడదవనిలాగిన
కుదురుబాననేటు వంటి కాలిధంలిలన ఇష్ట,
మది వెల్లననిన్ నెయ్యలిల్లు బిలు తాగి వినుపు
సాగరిది చిత్తములు ప్రాదుఘంటకుల తత్వములవల
పారి బలద్ది యలన బడు బలాక్కవలెలాలు
ఆల యిల పాం కాంరాత్రిం యిల బిమ లకేల తా
మల లనాగనరించు ని మల్లిగనటు గనుక
సంతతంబును చిత్తశాంతి సమస్త
శాంతి యుటించు నాశము నుండు బలుక
విని ముని భవగు చాల విన్నదైయమని
గని యుల్లులని వెు నికట్టేశ పుత్రు కుంకి
తను వింటు బహువైచి తర్ల చంతలును
నాకు [illegible] తెల్పు మిమ్ముగ నన్న దియమవు శు
లానిష్టులని వెునాగ లాంప సత్రువర
నేసందనుంతింటు నిలిచి శుఘాల ష
జైరిలు చలంతగమారు చిరకాలమిచట
మా యినుగెలిచి సమాధి యలం పున్న
సమయంబు నందు విశాలిచి యలసంగ
నవలిదేవాంగన యాంతాశమంపు

జెను [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

విడిచి కోసల [illegible] బెంచి

పుత్రుఁడయి పాలించి యిల ప్రజల [illegible]

అలుకున విడనాడి దండకాంటు విని

పటిమ మారీచ కిరాంత పలు దైత్యుల జయించి

యుక్తుల రావణుం బునవని పైబైచి

తప్పులన జాంపూవి తో రాం బునందు

ఆవలనాగకరాజు హంస తైల పుష్టి

యూవీటు చరియుంచు యూదేహము చాటు

పుడపైచి పిమ్మట పొంత్ర దేశముల న

పుత్రుఁడై నిన వంశమున బుట్టి మరల

జనులను పాలించి జనిసౌఖ్యదేశ

మున బుట్టి యిలచ్చాటు ముఖ్యుల్తై నిలచి

తెలిన రంగసారము లాల్పి పదేశాయుల

జనులకు బెయుబు చరియుంపు చుండి

యువనిని లోద్దు హామటు విసర్జించి

యువల విదార్భ ఖరుంటై జనియించి

రమానాగప్పు నలకాపు, కొంబుడు మునక్క
విహరించు యమా బాగ్నా వీడి బు కునా స్థలనా
మలితెము కృష్ణమూర్తి నుమరాంకుడే గృత్తు
యలితమీ ఉ గజేంద్రము, యలుగాలు నశించు
ఆవిరిసర్పమా సగసబిల్లి జన్యసమన్న
(పు) విహయుండొకగుడారు లాలు సమాచెసింపనుద,
జగతిపై బడవైచి సొరద్దె గోరులు
మగుడి తానాక్రమించె సింహంబు పై పట్టి
కొంత భూస్థలము చాలు కానెగ్గించుకొంటి
యింతటు తన్మహా మృత్యు విడచి
త్రిమూర్తి భాగముల (ప్రకృతి) దేశమున
సముల్లంఘన మహా శైల మేరు పై పట్టి
లంకలు బై బంధు శ్యామల కుసుమ వేర
ములు చేసి తాన్ ప్రహారమును విసర్జించి
జనియింకి తాపదేశమున నాగకేతనుని
గానకానీ యెంకటేశు గుల్లాప్రసు పట్టి
బని తెలుక భూమిలోన కావి నవ్వెతాను
జనియించి యుండుండి జని యొక్క బాలుడు
హాని గొని మైమరచి యుంచి యాశ్రయించెను
ధరణిపై బడవైచి లాల వృక్షమున
పసబోసి నాకేపేను బా ప్రేమించి
వసుధలో తనుప్రేమ పాశ్చి యిమ్మా
చనితమాల మహాజ్జ జాల మధ్యభాగమున
వనకుసుమ కుంబులో తీపాడి విధమున

[illegible]

[illegible]

యతి దుఃఖ భాజి యైన యూహా లక్ష్మీ దేవి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

బూర్వ జన్మ పుణ్య సుజ్ఞాన దీప్తి

దీపింప జేయుచు దివ్య దేహము ను

ధరించుచు రమ్య నగ్న తాపసి యోగి

యుండైన దివ్య దేహంబును దాల్చి

తపస్సున భాగ్యరాశి తీరమునకు

నప్పుడు యజ్ఞము నిలిపి నదికి వేరచెను

రలుకవల్లి భూలోకంపై కుత్సిత గు

ణాల వెలుపు జనగ వారి దురాగ వచ్చి

సౌకర్య గారసదనానికి మోక్ష మార్గంబు

చక్కగా తెలుపు సుజ్ఞాని యై యుంటివి

లోనజన్మ దుఃఖములు తొలచు చుచు వగచి

మొనసిన భక్తి నైయుండు పురజనాంచి

పవిత్రమైన నిల్లు ని నేను బహు జన్మ దుఃఖ

ములబాపింది యులసితా మోసంబు చేత

మున్ను యీనాడెన్ని [illegible] మును నను [illegible]
యెన్ని దుఃఖ సుఖంబులను [illegible]
యెదుకు [illegible] [illegible] [illegible]
మిర యెలుచును సన్నిధి [illegible] కాంతాలో [illegible]
కను గానంటి [illegible] [illegible] [illegible]
తను [illegible] [illegible] [illegible] నగు
చెదరక [illegible] పదననిన
వలదని కలిపి [illegible] పొంది [illegible]
తొలుంతటి [illegible] చింతగానెల
సంతతి [illegible] భరాంత [illegible] దేహములను
చూపగా జూచి [illegible] [illegible] తను [illegible]
నాప [illegible] [illegible] తకు వద [illegible]
చెప్పరాదు తను [illegible] [illegible] [illegible]
దీపింపగాను [illegible] హొంబు వె బి
తన తం [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రము గ
నాగనారి సుఖ [illegible] సుందరగా జూచి
శమనుండు నిజనివాసంబున కరిగె. —
నయ తన సం [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మానవ [illegible]
మనసు [illegible] [illegible] [illegible] నిట్లనియె
వినురాము సంసార [illegible] [illegible]
మననమున [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] మానసము
నిలిపి శరీరంబుని బాగాంచి నెమ్మదిని సుంతకు

కలుగజేసెడి సంసారమున చిక్కి నెరయ
గలుగ సంసార దుఃఖము లుంగి పోవుట,
యిలను వివేకహీన చిత్తునకు,
కలుష సంసార దుఃఖము వృత్తి బాంధవు
సతతంబు నాత్మ విచారంబు సేయు
నతని చెంగి పత్నులు లెంగి నశించు
వెలిగాన సంసారవాసన వలల
బాధ మన యిప్పుడు తప్పున దావిరాగ
మది నానాది సంసారమున నవక్షించు
హింసలు పుత్రసుతులను చెతుగుచుండగను
సంసార వాసన నూతనమును
తాంతికీన వలశిల కురిసి నశించు
తెరవిమనాగ్రంధి తెగునట్లు మాంద
పరమ విజ్ఞాన సద్భావంబు మించి
సతత్రపసన్నమై నిండుచునుండు
త్రిలక్ష్మి మాయలనుభవము భావించు
మత్తి యెంగాభాళిసి మైన పురాణపుని
పత్నిన కరుణకు (బి) పత్ని విసురులు
లగుపా(యు)లగుదురంటా యెంగివరుళ్ళి
జగజెలచరితకై యిలని కివెకులను
కనులుసవిభావంబు గాబా చుమగది
ఘున లరంబుగ చిత్త గలా వేక లాంను
సేయగా ఆగపనుల సేయుచునుండు
నాయెంగి యెతుక లాగి నఖిల బాగాయుల

తెలిసి భోగి యనఁగ ప్రత్యగానందానుభవ
ము లుపాధిసంబంధములగనించు
నాశీలి యొక్కనిర్గుణ స్థితిం(త్రి) యా ములు
బాహిరకు వైరాగ్య ప్రపంచకర్తం దవ వ్యాప్త
సమయము దలచక భోగ కాంక్ష లేక
స్థిరము యొక బాహిరసంగ్రామదం లిబ్తక
లాలగకార బాహిరుల లోకమైత్రి దేక
కలసినట్లుండెడి భోగాలను నేమించి
గెంటకలసత్య్య సాంగేంద్రియకాపాడి
కంటకులను లేను గొంకింప బెంచి
వాటినెల్లను లోనవశులు జేసుకొని
వాటికెందును లేను వశుడు గాకుండ
నదియొక్కననిన మహాబ్ధి రుండు
మాదుపు వాదుల ప్రశంసల నడల
యొకరికేగనుచు సాగిన్వ చునుండు గాని
వారంబు బవికెడి వార్తల్లువినని
గెలిచను సారశ్య కర్మ విశేషముల
నలని స్వప్రసంధర్నై యను బైవింపు బును
అరయు జీవన్ముక్తు డగు బుంటి యుదను
ము రుత్వ మారవి దేహములన్నిటైన భయము
నభవము గలసియున్న లిఖించిగాను
శుభకర పరమ వస్తువై నందుగలయు
కాళ్ళన యొప్పుడు త్రమము నన్నైన
నేవింద్రియములను నిగ్రహింపు బుదు

ధీ గన గ్రాంధ సాత్వి నిమాటపటి యను
నారదేశ సేయుక మాంకేనదళ్లాడ
కలియుగ వైభవము: ఖ్యవము పేర్పుగావు
నిలనిం బులి మానస మెరిగింపు వినుమా. —

— శంబరోపాఖ్యానము —

జననాథ పూర్వంబు శంబరాసురుడు
పనిబూని చతురంగ బలములు గూడి
చక్రాది దివిజుల సమయింతు ననుచు
విక్రమాటోపంబు విస్ఫులింగంబుగాగ
నని ముఖావిష్కృతాగ్ర ననిజేయు వేళ
వెలినకుని లవిక వానిముఖ్యబలంబు
విరిగిపోయిన జూచి విప్రుల దు:ఖమున
మరియును పెందు దారకావేళకోటుల
ప్రత్యేక్షింప గాపాడు భూరిశౌర్యములు
సత్వహాసంబులాగ నని జేసి సురల
దరుమ దేవతలా విధాతను జేరి
శరణని శంబరు సామర్థ్యమెల్ల
వినిపింప వినిదాత విభుదుల జూచి
పనిబూని మొలకర్ల యుపాయమూహించి
పవికె నిట్లనుచు శంబరుని మారిపురుడు
గెలుచుట కాక యుక్తిగెంటక వినుడి
పార్వుక యర్థము సేయ వచ్చిన వేళ
నాదారదారుచు నశికినరేలి
పోరాడుచుండు దప్పుడు విజయాశ

నానాక్షేత్రములందు పూజించె[illegible]దగు జనులు
భారతమునందు వినవలెను నాగవసి పోత్తులను
జడియుచు జనులెన్నో శాస్త్రములను
పాడి పాడి యానందస్తోత్రములను
పెదవులతో నానా వేదములంగాను
తానెరుగు నంతవరకు వల్లెవేయుచు
వేగ నడచు కొనెద విశ్వలిపి నందు
నారయణ హరి కలలు చిత్త నటి ల శాస్త్రముల
నాశమొందు తలలూగింప
ములని చెప్పఁగాను మానవులకు వివరించి
మనమున నూహించు మలిన గ్రంథి నిలుపు
కలుష హారము ధార్మిక కోటి నామభక్తులు
నిలను పరమార్థమునందె ముక్తి దనిన
తానిలు గ్రంథిని బాపు ధార్మిక భక్తులు
పూనియుద్ధమును గా పుట్టె పెట్టినిన
పెర ప్రాప్తి విను సూక్ష్మ మతిని
పరమార్థ విద్య లబ్ధి మాయం
గాని సదాశివు గాని విజ్ఞ
గానల చాలు తత్త్వ కనిపించే
లనుటలెస ద్వా వము గునా లక్ష్య యాప
ముని గల్గినా భాసము గల్గునా లమువు వియ
జీవశక్తి యనంగ చెలరేగి (త్రి) విధ
భావవిస్ఫూర్తిచే (బ్ర) భవి భావించి యించి
అనుప్రలనేకముల్ ధరియించుచు విడుచు

గనుక నా భాగ్య సాంఖ్యకం బం ఆయుసునగు
తెలిసి జీవలయంబులు శ్రీ వేదజ్ఞాన
బలము చే బహు ప్రాణ ప్రాణహర్షమై ప్రకాశించు
తెలుసుగని యిహ పరమున్క లోనె విశ్వమైన
పరమపద మునను సాధ్యము కొంచు సాత్త్వ
యుండు వాగీశ నయిహ పరమున్ వెలసిన
పొందు నా బ్రహ్మైక్య స్వరూపమై వెలుగు
వెలసిన ఆదరహా మెన్న మూలను లోకముల
గన బడు త్రివిధ ప్రకారములు లీలాను
ఆనంద బ్రహ్మంబు లాననని యిహ పరం భావ
మెలంచిన యిహ పరమార్థము నెన్న లోగనక తెలసు
పరమేశ్వరుడు ప్రపంచంబు నేను
పరమాను స్వాద్విరై భాసిల్లు చుండును
సలనికి దారుసంతెస నను సహమర్థ
ములు విలాసాత్మ మమ గుణ సారాంశము విడబ
ఆనుకృనింద్రి యిలహలు లానను సహాము
జనియింప నధికనిష్టంబగుచుండును
కోశపతికి యహంకార త్రయంబు
విడబన ధనుర్భంధు విమల నిరావిల
పదమందు జెందు తత్వము నిశ్చయంబు
కొదసి యుండెడి యహంకారంబు గాబ
మెలందు భోమావులు ముక్తమై నట్టి
బంధంబు జెప్పెద బకశ్రీగా వినుము. —
(ప్రజాత్రి ష్ఠ-చూకు)

— శ్రీ మాధవ విద్యారణ్య —

మనుజేంద్రనాథు శ్రీరామనాథ్రశేటులు
[illegible]
లావుల నొల్చిన శీలతలు తొలి శ్రీ దేవుడు
సాధులంబులతో మునుల శలంబులాడు సుందరు
అమలాత్ములను నిరహంకారమూలు
నమిత సుశాంతుల నర్థార్థులవిధుల
పుత్రోంపజల ధిబుద్ధి రాగుల మాండ్రి
పుత్తీయ ధ్యానముగా పురుషార్థముల్ గల
అరిమలిమించి సంతోసము దీపించు
పరమపదంబున పొందించు రామ్మే
పరగదుర్వాసనా బద్ధ ఘోనసము
సరసము జ్ఞాన వాసన చేత గాగ
సతతంబు విమలమై శాంతిని బొందు
నతిశయంబుగు సమర్థ గాంభీర నంబు
చే చిత్తమును నా సాక్షి నపుడ ఖ్యాతి
నీ బందమున ప్రజ నీకే నుడివిన నాటి
ఏలన్న నీ విశ్వమెల్ల మాలికమలు
గాలక్ష్మి మునజూలము గాకంచు రాము
భీమునలకోర్కెల జెప్పిన నవ్విరాము
డామలని గొంచి విశాలలీలమైన
పరమ హృత్కైయుందిద్రుమంచెమెరితి
నిరవాంధమున నసము నేం ద్రుడు ఒప్పినిమ .—
అతులాత్మ రాముడు చిదానంద మందు

(భ్ర)మకాధారంబై ప్రాపంచ సకలంబగుచుండు
యిట్టి కెళ్ళెడ వెంకటరమణ [illegible]
బాధిసకలితసంబుతోడుమూడుగుణంబులకు
అటుల పోషితనయొకాట సపెంటి సముదాయం
పతిమననసుల్లికనని (భ్రా)మసాగంచీ దీహి
ముజివనునజ్ఞానముహీముంబులోవేల
నరయనేరక నిలచలదాగకుండు
వెలయు దీపమునందు వెలుగు నద్దదగా
తెలియు భానుని యందు తివముల న్నెలిటి
పొనగచిత్తున జగంబులు కానచుండు
ననమూనచరితనే వంతరంగముల
బావింపుచుండునే పరమరహసల
వేవేజననిన మునీం(ద్రు)నీక్షించి
మనికె(శ్రీ)రాము దాగ పదమమునెం(దె)
నెల మృగాక్షిరాబ్ధి నిధి తరంగముల
పోతెనుండు సారసార విరకేళులవినగ
నలఘు సుజ్ఞానగోచరయుంబు మెళ్లిమదిని
యుత్తరజ్ఞానగోచరయంబై యాలునట్లగాని
గతియింగతియకుచేకట్టి యాలుసు వెలుగు
వలనుచూచి మొంకవర్ష వెలుగుంబు
గణింబబంధంబు గానామునంబు
గవిభూవిజేసి సంకల్ప వికల్ప
ములను బుత్తించు నిరూర్తిలంబు గాము
ఆరయనంతంబు నత్రు మెలంబు

దురవుల నేకవులను సగోవుల నగ్రుంపూర్తి
యుందు సవిక్షిలయలుంబు లగుపక్షాలగా ఉ
టెం దుబిగ్రవిన యణగౌవి గా రణగ్రావుల
యుబన దసిష్ణు కిష్టిన వెలు తారదీబుక్కాలు
యునగ యనుగాక్ష సాకారు బోగలబుంగాలు
దనదుష్పాన్ ప్రాసావు యమ్మింగుసు బూనాగా
టెం గుగ్గిల్లన యు నాయి [illegible]
దనదు ప్రాణిరాణి వేప సాక్షి సెభారకు డెగు
మెలసి దమాత్ప పరాత్పముల గళ్ళ వెండు
సుళ్ళిన దుపిక్షిరులు సూలపి సాదలాగ్గ
నళ్ళిన ఫ్లారవంబు సర్పంపు నరింబు
రూపింప విదారిసవియాదు వైవైలుగు
నాపల్లినద్రిష్ట మయుబద్ధ బొబు చెలగ
(శ్రీ)మము ముగానగరభవము గొరభానంబు చేలగ
(శ్రీ)మసెద ఖంతింపుబడిన బంధముల
అనుపూరన విరచితమై యున్న సూక్షి
మనము చెలమనంబు మకియలు చెలనుండు
వెలయున నాది యల విద్యాదే లల
గలుగునాగ యనుబంధ కరవు ముల్లు విశేచి
నిరలతంబు పరలతలోని యులలన విద్య
నరిమలరి జేరు చుపెళ్లను విచారింబు
నీయాత్మయుంఘుం చునెల వెంద వేక
నాయువదల్నశించు నపుడు అజ్ఞాన
కారకారి ఐక్యకు నగని పించు నవిన

శ్రీరామలక్ష నీయెడ నాజీవంబు మించి
లాభమునఁగి రూపంబు దాల్చి వినుచు
ధ్యానంబు నా మది విధంబు దొల్గ లేనన
మానిపు ప్రీతుని దెలి త్రివర్గ్గ సంసారము సదా
మానితమగు చింతనముల రిపుల నొప్పు భావము
అరయుచాదేవ సేవాగా నిలచి చేసి
వరుసగా పూజ నమస్కారంబు
చేసి గంధాట నావశ్రీ లీల నానాకళ
యూపాసన భజనము నాయుక్తి తాత్పర్యంబు
అది వెల బ్రహ్మాది సేవనమున ఋషులు మునులు
వదలకనుండెడి ఘాన నామకథలు
చెలఁగి ప్రేమతో శ్రీభూ నిలయ
నాటకంబుగ సంకల్పయుక్తి కంటెన్న
మదిగల్గి దాని నిరసిల్లు శక్తి యుండు
కలసిన శబ్దస్పర్శాఖ్య కాశాది భూత
సముదయంబు దయింపు సకల ప్రపంచ
ములతో నైగను పట్టి నారకాంశముంచు
ఆనలకణముల రీతి నాదబ్రహ్మాంకార
ఘనబుద్ధి బీజ సంకల్పవేదంబు
గనుపట్టి పుట్టి యుష్టకంబు నలవర
పెలసి సూర్యుచును భూతముల హృదయంబు వాలల
మెలఁగుచు నుండు నటులెల్ల దలలెనందు
బలసి పిష్టిటమునాగా భావవేగంబున
లలిమీరఁగ బలవత్ఫలంబు చందములన

నాలుగవ కేపువాక్యములు [illegible]
వెలువడెను [illegible]
వేత్తృవేశంబు [illegible]
మొనరిం [illegible]
దనదనా [illegible]
మహాదేవులు [illegible]
మీకు [illegible]
చాలు ॥ నాధః శ్రుతిశిఖలు గాంగనిట్లు
కాలవశంబున కాంబుమైనిలిచి
గణుతికెక్కినట్టి బాహ్యాడ్యనసత్తావముల
గుణములు లేనియుండు గుణగణాతీతుడయు
తరలిత లోక పితామహుండైన
పరమేష్ఠి యుదయించు పరమార్థమైన
యితనికి జన్మలయంబులుగాని
యతిశయిల్లు మిశ్రితైనట్టి భావనల
చేతనే గలవంబు చెప్పగాబడును
ఖ్యాతిగాంచునట్లుగా నకర్త సంసార
కలితత్వశాస్త్ర భూమిం గాంచి నుద్ధరించి
యులఘు సౌఖ్యములు నొందు మానవులకు లజ
మైనయిన జ్ఞానాంశములు సతీసుతాద్యు
ధన ధాన్యములు ఖ్యాసంపదలుగా దలచి
మైనసిత సౌఖ్య దుఃఖములలవరిచి
లానందంబు
నను సదానిత్య లంబునను కుదురు
అరయగా మూర్ఖ సూత్రిల సు పాతితులను

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గతానికి సుఖములు దుఃఖములు మరుపు [illegible]
తెలియునే శ్రీపతి పాదపీఠ చాతుర్యుండు
ఆ సుఖ దుఃఖంబులు అందరికి యగుంటు
కి సూరుడు [illegible] నిండు [illegible]
మొకవేళ శ్రీపతి నిజ సేవకయుంచు [illegible]
యొకవేళ మనుజుని చేసి [illegible]
యొకవేళ విష్ణుదేవుని చేతగాను
నాకయొకరుమునులచే సుతపనిమగునట
ఒక లోకముల మందు వదలించు [illegible]
ఒకవేళ జనియించుచు నరకంబు నందు
ఒక కాలమున బల్లె సురులతో రాంతముల న
ఒకవేళ బాధతముని వాలియుంబు నందు
ఒకవేళ దేవరులతో యెటువంటి గుబురాయి
ఒకవేళ నరులతో నాప్లు నిద్ర [illegible]
ఒకవేళ గిరులచే నాగిరివర్షించుచు
ఒకవేళ భూములతో నాకశ్రీలు యయుండు
ఒకవేళ మెరుపు రాళ్లంతయు నెగ్గెదల

ఒకవేళ జననమెత్తి యొప్పులు గిర్కుటః
ఒకవేళ నారాకత్వము గలుంగుచు మెలఁగుట
ఒకవేళ ననీభూము లాలు దలుంచియు లాగాలు లవ
ఒకవేళ నారతియుందు దకంబు బుట్టు
ఒకవేళ పాపకుడు దలంచుచు మెలఁగుట
ఒకవేళ లాతి పాగములు ప్రత్యుపగించు
ఇకనైన నిగ్రెచెప్పుడునేక చిత్తములు
ప్రకటపై లాగి బడు ప్రపంచయాంలి
నాక బ్రహ్మ విష్ణుల్వే నాగనగజెప్పిలని
ఆయువులంటలు నైన బ్రహ్మలంజాతులు నైలలను
క్రమముగానె వదలును గాలి తంపవేరు
నికర్షింపబడు నివి నిశ్చయంబునుచు
చక్రిగారు సాక్షి ముచ్చట చెప్పవరకు
మానవేశటిర జగన్నాథ యతసవిశిటాప
మేను జెప్పెద నది యట్లున్న విసుము
అన ఘూరాత్మ్య పొంకరు రుడనువుని దంలక్రీ
జని తెగీవపొబఁడా చి జనకునితా ఆకు
తెలుగులు నారకాంఘవదీనవివిధములు
తెలిసి తెప్పున పనదేవతయటుకు
జని జనించిన వారలు చచ్చుట నిజము
గనుక నీవింక దుఃఖంబు నలివిడువు
మనియూరకింప గానెరెక యనుచు
లనల [illegible] కోటసేయు లాగినకర్తిములు
సుస్థిరమతిని వారలుంచు చేసి

యుక్తి కాలము శరీరము ని బాగావాడు - ను
చేయు సంకల్పించి శ్రీలు నాంజనేయ
యూరోపు దేశ నాగరిక ప్రతీక్షలు త్రెంచుటకై
ఆలోచించుకొని గుణాలు మంచాలు వంట్ల
సత్యానికి త్రుప్తి పూర్తి పూజా దానములు
పరమునికి యుగాలలోకములు యాగ
మురిపెంపు భాగ్యము ఆర్జించిన సేయుదలచి
పరమ భక్తిని మనస్సు ఆనిగుణించి
మనస్సు పశీంధ్ర లోకం భావ దించి
మది లోని యజ్ఞ స్వామి (గీ) ని గుర్తు
సదమల మునిశ్చరుల కల్పించి
కామ క్రోధ నరహం ఆహా గగ మేధ యాగ
సమదయింలులు నిజ స్వాభింతాల నాయి
లానా బర్తింప లేదా విజ్ఞాన మూర్తి
అగ్నే ప్రకాశింప జ్ఞాన కళా లక్ష్ముల
నిరసించుటకు శాశ్వత నిష్ఠ పరుండగుచు
పరమైన నిర్వికల్ప సమాధి నుండి
ఆలకించు నాలుగు సత్యనిర్వచనము
తెలియుటకైవన వేద లయలని
చేరి వందనము జేసి నుతించుచుమ్మికే. —
ధీర వీర శూర సాధు సకల నుంచి
యు ప్రశు సాకారపుణ్యము నిమ్మల యులకు స
నమశివ లాగి తెలిసె ననుసర్గా
తను వైనిశ్చింత్రు తకటిక ని చాటు

నన బ్రోచన విధము రక్షకుడెవ్వరూ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
యుగయుగములకుని నీ దీవెన గలిగినన
జ్ఞానిలుంచుచు సమయము విద్యలనొసగెన
వనిలయ దిబాలకె నాగిని వసులా లక్ష్మీనాదము
సమిజ్ఞాని తొలి నాట్య సమయము నాథ్యనము
శ్రుతి జ్ఞా నాలవన పనోరన్నోలు
నేపరని [illegible] దేవనివ్వెనదము
నా వనదేవల యూలక్రోమ్యు కీర్తి వోగోలు
మాసంబు నకు సమర్థ మూరు నిరాంచి
యూర స యుంగాని వని యగా నిలా లక్ష్మీ
ప్రేమకీర్తి యూదా జూరు మునిరెడ్డి పవికె
నికర్మంబులారా వేని నీసేవకాలకు
గని ఏలా కాసంగ లతరీ వ వేని బాలిగు
మని ప్రభ్యు నందుంచి యలరిగెనెవ్వని
యూవలు మొహూరు రూపు ప్రభుకునకు
వైవిధ వేదాది విద్యలనిచ్చెను
అద్వైత శిష్ట వేదాంత హాసల్లి
మెరిగింప నాకర్తి నారీ ఘ్నని పవికె
మోవరపు శ్రుని కాకర్తనేను
భావించి చెప్పెద పల్లగా వినుము
అది యుల్లననిన సోవిద్యా భాషానుంకు

సరసులు నగు భూసురుల [illegible]
[illegible]
[illegible]
ఇలు ట్లు లరగలుష్ట్రా జాతములు గుసుంకు
సత్తి లేలు లశకల్పి మగు గుసుంకు నాటకు
సరిపి నివి మారణక్షమ [illegible] లపను ష్ట
[illegible] యులు [illegible] గుసుంకు
[illegible] లనుమ్ముడు లవను భూ లు లాకీక
ములు [illegible] నగు [illegible] ములు
సగసాను షణ్ముఖం బనగకనుక్క
మునసాగులను [illegible] నాసాగి [illegible] నాష
[illegible] నిష్పృహు వేషా (త) [illegible]
[illegible] పక్షి బాలిపమున
[illegible] బాలులన్ని [illegible]
[illegible] బాగవులని [illegible] పెలుపు
విని [illegible] కుక్షి మారుండు పెరగాంచి [illegible]
కనియు నిష్ఠ సబు సాగి [illegible] మునుండు
~~యులరుచుసుయుని నీవాశశిల గాన~~ వివిధ వేషంబులు వెనిర్ధరించె.
నై వివిధంబుల సంచరియింపుచునుండె
తేటగా వివరించి వెలుపడటనట్టి
పాటించియుమ్మునిప్రవరుశిష్ట్లనియు
విను పుత్ర సంసార విభ్రమ చక్ర
మునఖడు సాదివీని యుండనేకొలుల
గావస్త్ర వితానములు గలుగుచునుండు

[illegible]

మొండిగా దారల్పు నిత్యులైగన విశ్వనిన
సారవిని తొంతుగ సంకల్పమహిమ
నటి మట్టి క్రీడికి ఏకాంత వైనల్లి
జననంబు నాగంతుకు సహజ సంకల్ప
మున వివేక శరీరాలులను ధరించు
సారెకు రాజస సంకల్పమహిమ
నారయ యువనాథ దేహముల ధరించు
మొనసి యూ సంకల్పముల మాతృవిధాని

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
నీతెలుగా వైనె నెరిగి బండి ఁ చి
పుట్టుచు మరి మరి బాహ్యేంద్రియులు
పుట్టెడు సంకల్పములు వీళ్ళు వలనిన
విని యిల కాశీవూరుంచు వెగనిష్ఠ నిడు
జనక యూ సంకల్పజాల వెలచూస్తు
గలుగు చాల సుందుల నెగలు వృత్తి బాగందు
విలయిలెలు ట్లగు నవి వివరింప్పే మనిన
లక్షణ యిలు నివు నిర్గుంచి దాం కూరు కనియు
విను మూ యిలనాం లాం బు వవులమ జాట్ యిలూలు
నసదగుపుర హూ లక్ష్మి కాంచి కాలు యేలున
జనన వైలనిష్ఠ సంసారాన సృష్టి ఖ లాయు
అవిరళ్ళ సంకల్ప మగు నొడెళ్లనిన
లవమాత్రమగు చిడు ల్హాస పరా లక్ష్మి
రూపింపన ఖడ సవిరూపు మైమింటు
జూపట్టు జల దంబు బాహ్యలన యుంచి
తక్ష మైలవానె చితంబగు చుంతు
పట్టుగా మాయరాత్రుపం చభావనకు
గనవగలుబిత్వం బుగా లాగ చిలచిలంతు

నన పందనా [illegible] మానసా [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గానవీనసుఖంబులు గలునే వెన్నెలిక
ఫూాని వుహో దుఃఖములను బట్టించు
కాంపునవీర్ సంకల్ప భావనల
పోగివీక్ష సుఖమెంచు పుత్రమెట్లు నిన
మెలిసిన సంకల్పములు నసించినను
మను పుబట్టెను [illegible]
వరుస భావన వన భావంబు చేసినను
కరిగి సంకల్పములు తీగల్లో [illegible] లను
కొత్తను సంకల్పములు తీగల్లో [illegible] నైన
నెత్తవేసపం [illegible] మురవాంతు మని
జినసే మెలంచి [illegible] సంకల్పములను
మెలసి సంకల్పమున నిగ్రహించు
మనము చే మనము ను మతియు ంచిల వున్నల
గనిసను నేకు దు పక్షి రాయు [illegible]
[illegible] ను చూచి [illegible] కు మాను నను
వినుపించెపరమైన వేదాంతమునుచు
మలని దయ మా [illegible] ర రాముల నెకరింగించి
మనము రంజిల్లగ మరలనిట్లనియె —
ఇలను మనాగి జాల మిళ్లి వి యనుచు

[illegible]
తెలగాలు [illegible]
[illegible]
[illegible]
నగుడు శ్రీపాద నిక్షేపములు [illegible]
[illegible]
నిష్ఠ నియమములు [illegible]
బ్రతికి యుండుట మిథ్య భ్రాంతి గాదనుచు
ఇది నాదియని [illegible]
వదలక సంసార భవసాగరము [illegible]
సదమలభక్తి [illegible]
[illegible]
భూలోకమున [illegible]
[illegible]
వేదాంతవేత్తవై [illegible]
మెలగుచుండుము పెద్ద మెలగుచునుండు
కలుగ బంధముల జన్మ కర్మ దుఃఖముల
అంతరాంతర్య భంగించి యింటి నెయ్యపనుల
నెంతని విడువక నెరుక దప్పకను
సేయగా తగుపనుల్ సేయుచుండెదను
[illegible] చిన్నారి [illegible]
[illegible]
సవిధ్య మైనవి [illegible] ఛందంబు గాను
[illegible] పరమాత్మ నియుండు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గనుగా [illegible] ంతను
గనుకను జ్ఞానకర్మ నిరాకారకర్మ
తెలియనరంగ తన చెంత నుండుటచేసి
పూనికార్యములనెప్పుడు జేయునెడల
జ్ఞానకర్మనటుంచు తెలుపకసేయు
తగుకార్యములు జేసి జ్ఞానకర్మననక
జగతిని రేవిప సౌఖ్యను భాగ్యంబులవలయు
ఆయుగానకనుండిన నాం తెలిసెను
ఘటికుడనని నీవెకర్మ తెలియి మెయిరిది
సకలకార్యములను సమబుద్ధి చెంత
వికలలౌకిక వివేకైనసత్సుఖు
తెలియు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గానసన(క్రీ) తెలివి తెలియులను
మానిషునాలయిల మార్గంబులనాంతి
నీవుసుఖింపుచు నెవ్వడినా తల్లి
భావించునాం తెలుపరి ప్రార్థనలగను
తనువు జ్ఞాననం నోహాంతసు విచారించ

మనసితోం బగకాల మన్న (శ) నారనము
గాంపవిశ్రాం దగు పుటకపెై నటు
మానవె శవిగ మెలకము ధర్మములనీవము
అంతకు నైకర్య నని చెప్ప నవలాంఘే,
మంలకు కర్మనాన నని చెప్ప నానబు షే
అంటవలె నకర్మ మొనశవితనకి
సంబంధ లేనా నగాక లే నగ బగలానీ
నైన దలు షుం మబాకు పుష్కి దాం చైన
మెనల నెననకల మతాం గాంపు వె న
వాసనబుం ధ్రువతా వలసగాసగటు
వాసనాక్షయమలు జీవనుక్తి యనునవి
తెలిసియూ వల ముక్తి నికాని రావలదు
వలనాప్పుగాం మనగ వాసనావళిని
పరిహరింపు చుచు మహా పావనసరణి
వరగు దాసులాహా ద వాసనలందు
లోగుల చిలవర్తించి లోదవర్తనముల
తిగనాంకి యిటు మాధవ క్షేత్రయూర
పాసగనంతోటు శాంంతిబాంధియూంయూద
నసదుశచి నాక్షత్రమందు సుఖించి
మరిమనాగ బుద్ధి సమనివిలాంబుగుచు
మెరయివాసననిటుల మాదవక్షించి
లరుచైన చిరసమాంధానంబు చేత
నెరుకకు నెరుకగాం నెకాంత్రమునని
చెలిసిలి వెక్కి యిలదిగి శేషు మవల

విలసిల్లంబుగమునాగి వల్లిత్తా, నిశ్చేసి
మెలుచున ఖిల తల్లిశబ్దముల వేడి నప్రకుల
కొలువాప్యనే దివ్వేషింబు నాగి బహుంక
నడివెతాక్షల నబుక్షు నాగురి యుంబు
కుదిరిన ధ్రమూర్తిండేలు గుజు ఈనందగునలు
శ్రీగురులవరప్ర, బుల్లి జేతు ప్రజ్ఞాన కర్త
యోగకుల తీవుదల జే యూలు చాలు నున నమేం ద
సిద్ధించిల నెడనికి యుంకనాడవేద
దినకు ల్యాంస

నిలకొల్ల యుసల్లి నిల్లి యుక్తి
గలవారి సంసారకారం క్ష గగ్ర ప్రకాశ
వారి నుండి యోగాగు నడవలతడు యుక్తి
గలవారి సంసారకారంక్ష మహాబల్ల
వారి పొంగి కొడవటు వారినిమించునని
పలికి క్రొమ్మెర్రముని ప్రవరుడెట్లని యడె.
జనసాధువులకనాకల్ల సరణి చెప్పదనల
వినుమని దినెట్లనగ్ని విభుడదేశికుని
తనయుండు కదుడా తల్లి లోపనసమాధి
నాగరంగగుహ్యంబు యుండి యుంబి యెడనిష్ఠ
చాలించి వేచి విశదంబునేర్పించి
యూరాగి బనంబుగా నొంటరొంగాటున
తాలచె నిట్లనుచు భూంతరు పంచాదున
వెలుగుచుపరమాత్మ వేబుగాకెట్లి
దికుల్ల ప్రాణ్మిప్రై దీపించెనెన

నీకథ [illegible] నిండి [illegible]
వెసకరిగె నాగళ్ళను యు [illegible]
నాగకన్యల [illegible]
గనక [illegible]
లవణయను భవమున్న వాఘ [illegible]
సనికరు వృత్తాంతము మునివసిష్ఠు
ముని చెప్పుమనగల రాములనకిట్లు లని చెప్పె. —
ఎవఁడీసు [illegible] నైన [illegible]
నవీవిధు [illegible]
కపు [illegible]
సమరకాగారకుకారెక్కి లాంఛ్యాయంచెప్పుకు
వెలనసి రయింబు నిమల్లిగ చంద్రబింబు
మలను శైవార్గుణము శ్రీవల్లిచు నుంకుకొరణి
ఆ పొంగి హెచ్చరిల మందపుల శాంతాంబు
బాయిలక నుండు నప్పగిదిని చెప్పు
శాంతబాందుమల రాము చంద్రయాభాహ్య
చింతలనాందక చెలగిపుట్టించు
ఓ రామ యిది రహస్యార్థవిశేషము
సారాంశము గానెంచు సాంవెంతపుం దనుచు
తెరగాప్పనీస్థితి ప్రకరణము
కరుణను విజయరాఘవునకు తెలియ
నావసిష్ఠుడు జెప్పినను బట వాల్మీకి
పౌరవి జాబిశాంతి భరద్వాజమునికి
మనము రాంబిల్ల చాల మన్నించి పాసగ

విసుపింపా నలంగింప వినోదంబుగాను .—
ఇది పాడినారు శ్రీ వాణీ గీర్వాణవర్లో
పదపద్మభక్త సుశ్రీపూర్ణ యోగీ దొరగ
వరకవిందులు మృతశ్రీ కృష్ణరదారంబు యావనాగన
పరిపూర్ణ సద్భక్త వనిమ గద్ది
మానసారంబులు వెంగమాంబికాగరచిత
మైనిత్య మైసత్య మైధన్యమైన
సారతారక్ష్మసార సుజ్ఞానవసిష్ఠ
రామాయణంబన రమ్యసదీపద
యం బెన్నగా దీవిలో యిల ధృతకరము
సందాన్ని విమల మోక్షాకరం బగుచు
శ్రీతరిగొండ నృసింహుం శ్రీ సంగ
ఖ్యాతిగా వెలయు వేంకటరాయని యడుగు
పదయుగళికి సమర్పణము చెల్లించి
సదమలముగా వ్రాసి చూచి విని విని
నరులకా పత్రయాక్షవమట సాధించి
పరమైన నిర్వాణ పదము నొందుదురు
భూచక్రమున నిది పృథుశాశ్వతముగ నుండు
నాచంద్ర తారార్క మై యుండుగాత.—
శ్రీరామమంగళమహోదయ
శ్రీరామ.

జ్ఞానవాసిష్ఠ రామాయణము.

ద్విపద

మూడవ ప్రకరణము.

శ్రీతారకబ్రహ్మ సద్గురు శ్రీ నాగస
శ్రీతాగాంధ సల్పి సరసా ఘూవరసాల
విన్నవించెద నది వినుమిక ...
పన్నుగాఁ జెప్పిన పరతత్త్వతావ సరణి
తగవిని యాంభరకావ్యమంతు పాసన
మగుడీయుక్తిని వెలరా ముక్తితోం ప్రునకు
ఆవల వసిష్ఠ సంయమివరుఁ డెలమి
వివరించి చెప్పెనాగ విమలాత్మ్రియునిన
వెరసిన దయను వాల్మీకి యుక్తిని వె
వరగ లీయుత భరద్వాజ రాఘవుని
బాోంచి వసిష్ఠ దచ్చుగనిష్ఠులని వెల
సి చరాచర వశలు వెల్గు మనాంలు
చేతకవ్వి తాతెప్ప ప్రసిద్ధ వాకరణి
ఖ్యాతిగా వింటివి గాద రామచంద్ర
నలు వాప్యసుప శమనప్రకరణము
తెలిపెద నెట్లన్నతీటుగా విన్నుము
జనకభూవిభుఁడు రాజర్షి యెనయుచును
వనమున నేకాక్షేత్రమంలను వరచి
చరియించు నిప్పుడు వసంతకాలంబు
సరసమై రాంగ నాఁ జనసాయకుండు

ధనాగారాలు నా [illegible] చెన్న [illegible]
[illegible]
[illegible]
ఘనతవారాలము సోపానగరిమ [illegible]
సిక్త పురుషులు భూషింపబడుగక్కనను
సక్తదర్శనయుక్తైనవనము [illegible]
వరునవస్తు [illegible]
పరిపక్వవాసనము [illegible]
[illegible]
[illegible]
కనుమ [illegible]
ఘన [illegible]
[illegible]
మమ [illegible]
[illegible]
విదితై [illegible]
సానందమున రయము బ్రహ్మానందమగుచు
దాని భేదింపు సిద్ధంబు గాననుచు
తొలివిగా బౌద్ధి దివిలోయ సిద్ధంబు
సలలితదర్పణదర్శనే దర్శిలయలను
లదావసనలను సిద్ధంబుగా భాసి
విదవినిష్కలంబునై విమలంబునగుచు
లనివినిచ్చు బహు నాదిత్యులానాభాస
మననాగప్పు నా లక్ష్మినే ననిశోభిల్లు

ఉదయాద్రి సలస, దెసస, పక్ష యుగాదు,
సఖుడు, స పించును, నిక్కయు, మ నాగ సద్గు,
నావి సగ సంగ్రహింప దనాద వర్ణయు దు, సు, గును,
నది ఋషి, ఋషికానిసి నానుక్షిప్తా విందు
సంతారము ని యులు ని దా జాగాదు, సయులు
నా కథ సూనప్రొంబు, సని నిక్కయుం చు
జనము తొంబులను నిక్కయుయులు గా వశించు
యులన గ సదూర, పంచు దాం శాశ్వెదు, ంది
దా నినే సను చూదాలు, లోన్ముకసను, చు
నా నిరక్షలు దుబు వెర్లి నవలతలతియల
సిద్ధుండు తనలోన చిం తం చు పరము
సిద్ధాంతమ్మై నిష్ఠ చిరావిస్తు వాకిట
వెలుగున దివ్వెలు గులాగ వెలుగు కొనెవలుగు
నలకినె నుదలుంతు నం తరంగముల న
నరుకారరసని పవెర్లి నావల మరియు
లాడరిచ తపర్ష సిద్ధుడు పర మాత్మ
తనువుల యందివి ధంబు గా నిలిచి
కనిపింపు చుండగా తానొక్క వెలుగై
దివ్య జ్ఞాన వెతకుచు తాతాగిరి మనుజు
లెవి ధంబున తీరి యుండు రాగయినుచు
పరికెనే నాలు గురి పలుకు లాలించి
కలక నా గాం డుచు జనన్మోక్షములందు
తనమంది లో వాని తాలచె నిక్కనుచు
ఘన తర మోక్ష మార్గంబు లను మరచి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
పనులందు నిక్షేపభావమ్రైవీనము
లను వాంఛనాశింపించు నాదియుల్గికరణి
[illegible]
నడిపించుచుండెనాడ నరనాయకుండు
పరువడీనాకాశఫల పాకసరణి
నెఱుకనాండుచు [illegible] శ్రుతెల్లఫ్రను
మహిని యహంకారమమకారములను
సహజంబుగా వీడి సమచిత్తదయలే
ననవిని శ్రీరాము దమ్ముడీవేళయని
గనియుల్లమెనన హంకారగుణంబు
విడుచుటకొత్త మా వివిధ దేహములు
పడినాశమొందిన నప్పటికి యహంకార

మైన పాపకర్మము నేమా... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
నాంద పాక్షం బులు [illegible] ప్రాసక్తం వికి [illegible]
తానూరకే పెయిలు తగుపను వెల్గ
మానక సేయిలు చెదవ మతావర్ధించి
సమబుద్ధి చేసరిదే శాంతుడై యిల నన్ను
సముద్రమై యిల బ్రహ్మగమగు నద్వైతంబు
నేను వృథా సరళంబు నేనను బుద్ధి
జనియింప సకల వాసనలు లయించు
సోహం భావం బులానదేహ సంబంధమెరుగు
నంతనా విధమునే యిల బ్రహ్మగాయగు నను
కాయమైనను నహంకార వాసనల
నేమో దలను ఖాండ కిల విసర్జించి
కర్మవాసనలను కోశములు విడచి
నిర్మల సాహంతయై నిఖిలమైనను బు
నచలాత్మని రగుడనే యిల బ్రహ్మగమగును
ప్రచురనే యిల బ్రహ్మ భావనానంది
సంపూర్ణ ముక్తి చేసరిదే మానవగుచు
నిం ప్రహారము ఖండ్ప మునకు లగోత్తంస

వెలికాలో మఱి యడుగు మమివిత్రకడయి తాఁ
మలినాంగుడై కదు ఘుమ ఘుమచ్ఛద రాజస్వత్తేడు
తనకు వేరొండు కర్మంబు లేని దుర్గదశ
ము గనాందనాదంత దము దు నానందగి నానంద
ములు పుత్రదారాదుల డలనుం దు ంచును
చలము లేకాంతలు పుత్రు లటుండు
దలపక వస్తు సత్తను విచారించి
యలతిబంధ ప్రపంచ రంజను భావించి
కలకనాందక సహాఖండ భావమున
చెలగుచు సంతోష చిత్తుండవగుమ
లానదరున హాంకృతి దుఃఖంబు దాని
విడుచుచుండు సుఖమంక వినుమెుక్కసరణి
ధరణి పురాణముల దీక్ష లౌను దనువదాని
వరసలను చెప్పు బ్రహ్మపావనలనగలదు
అందగ్రజులదు ప్రబల్యనరుల విజ్ఞాని
సందడింపక సంసారంబు విడచి
లవిలు శ్రై విజనస్థలమున సమాధి
సలుపుచుండగ వాని జనకుండు కాల
గతినాం విపదిపొందగా పావనుండు
మతిని దుఃఖించి బాష్పములలానందు
లనలోర్ధ్వ కట్టెసేయ లను క్రియలు చేసి
జనకునకెక్కి యిచ్చుట నిలవేకరిగి
యున్నను వెలుకుచు నాతి విలోగదిరుగు
చున్నసందాకక్కిచాయటు నుంటి ప్రబల్యంతల

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ఆవల్లి దాగి విందు తోంత్రొని తలచి
అల వాల్మీకి తత్త్వ నేర్చిన నిపుణతకి మరల
వచ్చెనే యల వల్లీ పతి వరాలు పొగి ధనుడు
పొంచ్చి బాగి ధర్మ లీ నిరంతు గాఖాం వె
సోవని శరీరాంబు నా వాల్మీకి లాగి తలచి
మలా జైత నీ వేర్పు వరాంత్ర మే గాని
యుందున సుఖము వే దించు కం టైన
వెందకు లాలి వంత్రతే వెందరు ధనక
కొలిగిగి రాగిదారి గములాం పదరాలి
తెలివి నాం డెడవిక ధైర్యవే మెసగ
వినమ హరి కృపలచే లవ విస్తీర్ణ మగు బలు
మెనసె శ మోహం సముద్రంబు లాగిను
సాల వికె స్థలము శు ఖాం శుఖి ము శిఖ
వలు ఇషైన బలుష్య దాంబుల మాంత్రికి బాగ శమ
చెదరెడు మరు మరి బక యుం ము జలము
కదలుచున్నది యు వాగి చి కోడ పలు యు శైలి
యుగు నర్త్మ ఖ్యారి లాకి కీర్ణగ పడి నేర్పు
పొగలినేటికి శాంతి బాం ము రక్తె స్థి

చనుదెంచె దుర్గేశ పూజాపుటంబులలోన
నిలుచుటెట్టు ని దానివినిదినింపుడాను
వనికోలంబుగను వృద్ధసనాగ్రహ కలుత్తు
నెనయుగనలంతోట నెదుకోపాంక్షమున
నింతె యియున్నధియము నేనీ వనిపలుకు
చుంచు వివేకికై యియుపకారంబు నొందు
మెయిదోవి యరిహరంకారమున నుమసార
ములదలుంపు నంటుశాంభునవాయినేర్పు
విడుపుముటన్నవివేకాంబునోక
నటలుసుసుంకనా ననుబలుని బుట్టి
పతితెనావు బులిలోని పారసనలు పుడు
గలిగినెగ యుగంటం(శ్రీ) దాయియుంబునగలని
మెసగి యిట్టినలలవలనుజనుల జనుల
ములనగనెపెంచిన మలుష్యుటుబుట్టి
ధరపాత్రి నెగ యలనబొజ్జ జంబ్రూలకు
పాతినిస్వేత మదుల నెత్తులనిన
రెయి కళయింగయుండాగసింహాసనకు
ప్రకటంబుగా నేర్పు ప్రభవించినావు
పాలు పిగుపాశాక్ష బూ వాలపుండు
అవివేకోప్ర కాని లోకిబుట్టినావు
సరవిలు ఖారదేశమున భూపలోకి
యుతుల మగాపుప్రంతవై పుట్టినావు
ఆలపాంత్ర దేశంబు నం చెటుటూర
సలుపాప్ప కారకంబునకు బుట్టినావు,

పాలుపొందక కష్టా_పా యింటిలునమదదంటి
కలరిని వేసంగులై పృష్టినానే,
కరగుజగవల (త్రా)కర్ర వెశేయున
మురుఖరగర్భ మండుదయించినార్య,
నరధ్రుంశనెడు వానిసుఖముశ్రైబుష్టి
యితవాంఛసాభ్యఁభూమెులుపుండిలివి
కోటకోటాయిల ప్లానికశరీరయిలలను
పటువేగమున నిర్భ, పక్షి చందమున
సంచరించి లవణ్లి జననీజనకుల
నెంచనీవీలా(శ్రీ) కెక్కినరీతి
వారికినేరవిగా వలచెయిజ్ఞాన
విరాళిలి విడువకేవేమందునను
ధరణిపూరుషునకు లిల్లాదం(శు)ను
షెగిరనాం లాఖులు పాలసిపొగ్ర దుబ
ములు వాగ్భవనాట(త్రా)ములు రాలిపొగ్ర
కరణి పా(రా)లుచిరు సుండు కాయలములపైకుర్తి-
యాలిల్లదం(శు)లు నీబంధు ము(త్రు)
తలవన్నవృలు జూంశనెప్పుడు శాశ్వతమెు
నీవుశాకింపకు నెవ్వరికినాంది
పావన వినుమింక పరమార్థసరణి
మెునసిన యజ్ఞానమున బుట్టుశాక
మును లోలివిజ్ఞానమున నివారించు
మదినాయుం ౦ భా వాలుమాని నశాక
[illegible] చునుం ౦డు మెునను

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
తనువాదను [illegible] తలచి [illegible]
[illegible]
[illegible]
వరుస గారం భూ [illegible] వారి వనుల వల్ల అత్యంత
మెలిగి గం బొ(కె)మ్మ [illegible] నిశ్చలని వాని
ఓ రాము విను శ్రీర సాగర-శాయి రీతి·
సాగరస త్వ కొల్చి [illegible] యు నవిష యు
వాసనల దొంగ సదా విరక్తి గలుగు
నీ సరణిని మరి యుల ప్రోస మెలుకువ
పనిబోని విను లాక్షి బలి పత్రు వత్తి
పసుపు పచ్చ ప్రా(లు) ని పవి కాల్చి యుం త్లు
పోరి తించి యాడు ప్ర ణిళ్లి ఫైల పది పోరికె
కాలం బూరాంగ భాగ్ గబులు లనపు రాగసి
వరుస గా తనకు పూర్వ పలు తన తాం(శ్రీ)
మెరుకకై యిలు ప వేశ మిచ్చిన వారికి
సరణి దలంచి యిచ్చేటు సుంకి రాగులు
సరసా యుక్త గుని జ జనకుని జెరి
పాద పద్మములకు భక్తి తాగెలు కి రి
వేదాంత సూక్తుల విన గారి ప వికె
జనకయులాం సుఖ దుఃఖ జాల ములమ బాధమ

నని శోం బుల తాల వైపై నళ్లి ని శిరంబు
జపకై యూ విషల్లి ని యూ పు, శిరస్సు యోగంబు
నా దదర హరదు స యూ కరాపు వి కాలు గాక
కల క్లై కీ చూ కి కీ భూ తి స లావ్ల దం కి
నళ్లి బందం బు నా నా నా దలుం తనిన
విని వినోభసు తల వి కా వి సమతన
తనసుతు నీక్షించు తగని ఒట్లు ల నిబు
తొందుకబు పా వాద శగి గి కా లు దాబు
కథు విందలయల గుచు ప్రకాశింపు బుంతు
నం దు (బు) హర్షింత కాగ్లి ని గి పత్రించు
నం దెన్ని భూతాలుబు వైకు ను వేద్య
అచెటి తి జగము యాలు తాతం గ్రి త వర్గ యూతు
సుచరి త్ర కైన రాజు వెలుగుచుంతు
నితనిని యుక్తి చే నఖి లకారణము ల
హీంతనెపృగా చెం లే హా చ్చి చు ద్రుంప
గా నేర్చి నటుల వాంటి ఘ నాయం త్రి వరు తల
ప్రాణి యం దుంతల నె ష్మల తటించు బిలువ
అల బవి పవెర్రి నిల్లసు బుగాగి బనక
కలకల వలలతులు ప్రకాశొ వ్వైమించి
వెలసి యా ది పారి తి వి దహా లాం బుగుచు
నల రద్దు కీలం బెక్క యల వి వల టిప్పి ద రయు
బెక్కైర నే మిటి చేసెందు బాగంర
వచ్చు నా నవు పుడె త్తి వాడు తన్నుకింత
యెనేదు క్రీడం దె వవిశాన లుం తనగ

నెనసి విగాని జనుం ఉత్పన్న పవిత్ర
అన ఘోరాత్మ మెటంకోత్త మసుటయు మానా సి
ఘల నవరం బ్రహ్మ మొక్ష సౌఖ్య నమస్కారము
భవాంబుధి మగ్న పరిపూర్ణ జ్ఞానవర్గముల
నానా జనన పరమాత్మ మామసుని
వరమం శ్రీ తత్త్వ ...
[illegible]
నరిహరంనారాయణ కృష్ణ రామ భూమిపాల
నరుక్షుల నెనమాణి నాం సారపరమాత్మ
జగద్గురుని యశ మార్గంబున నాత్మ
ధరణి యనాదు ... నమస్కారము
అజ్ఞానిని ... పరమాత్మను శ్రీ
నవ ... నిశ్చలంబు గాదు
గాన చిత్తములను తక్కి కెగెలవవలయు
నానియమం బిప్పుడు వివర జెప్పెదను
వినుం విరాగంబు వివేకంబు శాంత
మును పరమ జ్ఞానమును గల్గెనేని
చిత్త శుద్ధి నిర్మించి పరమాత్మ చెంత
నత్తరి జేరబు బరాబుగతి యిలుకి
దొప్పనే యటను చిత్తము గెలవగాక
దిప్పరాదు మహాసర్గ మెంత గెలవరింపు
బళి వినుధర శ్రవణ శాస్త్ర జ్ఞానమంగ
నలుబ నలువ శాస్త్ర జ్ఞానన శాస్త్ర జ్ఞానగ
ములు విశ్వాల రెండు మెలసి యుశాస్త్ర జ్ఞా

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఆమరనల్పపరాజ్ఞతగు వాతుడు శ్రవణు
విమలమైక్రియాజ్ఞానులు విశ్వవిభ్యనులకు
వరుసగానాగసులు చెలు వారి సాంగత్య
మిరవ్యగానేయులు చెలు నింద్రియులు విషయులు
సరలుల రాగి యల్లు చుసాధు మార్గముల
నెఱుగుచు మోక్షజ్ఞనయులుచుచుణ్రైలఱ.
గాతాలవవిజ్ఞానకలు లాలుప్తి తగుచు
నాతాట మోక్షాజ్ఞం తగును నానాట
ఆయుతితపరాజ్ఞమైనట్టి వాంటిప్రకటుము
దలశెలయు తనన్నాప్పల నాతడు చిత్తములన
లలచునయింతనెలానను మైత్రి
కలిదమై సకల భోగములవర్షించి
గానకాని సత్కాల్యన సుఖపూజలందు
మొనయుచు వర్తించి మోక్షంబు నాంతు
అనిలాలవవిజ్ఞానము వివరించనుతు
వినిపింపగాబతి వినిసమ్మతించి
అచటనుండి లక్ష్మీ మకరాచార్యలిష్టాచి

ప్రాచుర భక్తిని [illegible] తెలిసి నాగి గురుడు
నే సనన వచ్చెండు [illegible]
[illegible] లం [illegible] [illegible]
నకగ్రుతు బలికి [illegible] నాగు [illegible] తని యు
నెకు [illegible] మాట [illegible] జగాడు
అ [illegible] మున [illegible] కారు [illegible]
[illegible] [illegible] సాగి [illegible]
మను [illegible] [illegible]
నికట్టుం యు [illegible] రస [illegible]
యు [illegible] యుక్తి [illegible] మునస్తుంటనిక్కు
చక్కగా [illegible] చెప్పవ సర్వించు యుగాంబు
చిక్కి [illegible] [illegible] చునిన్ను (ఆ) పుంత
కెమ్ముడ యియగు వస్తు నెక్కడ పోదు
అది యు నిర్భయ నాసోరు సర్వల విశ్వాసంబు
యిది యదార్థము సంశయింపకుమీ ప్ర
యిది నిశ్చయింపక యెల్ల మార్గముల
చెదరిపోయిన వారు చేసిన యెల్ల
విరివిగా భవాలిలాగ స్రైలు హావిస్తు
కరణిని బద్ధ పొగ్రు గలుని యర్థ వనఘ
కొదసిన చిచ్చె ధర్మకోలి లయ తుబ పిన్న
దది మూనిలనుభూంచు నిలలు ముక్తింతు
కావున సలలవ ఖండ భావమున
నీవు నిలి గను గాంచు నెమ్మది నుంతు
తనిపై ప్పు భావమున కరిగె శుత్రుంతు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

బడిబడు పాంథా నెమ్మ్యుర రాఘు వృనకు
చెలువొప్పచెప్పి వసిష్ఠుండు ముదముగ
పరికెనిట్లనియుట్లి పరమ విజ్ఞాన
మలలయు ఆశలోరాను శ్రీ హ రంబు చేసాని
యొపోకనిలబ్బిం పదియర్థము
ప్రవిమల దైవిజ్ఞ ప్రష్ణోయుకా
బానువిచారించి తనుదాను దెలియు
రెపెనుషెప్పి దనకి వెలుగ్నవినుమ
హాతి ఖక్త్వు తైన ప్రశ్నోపుడా చక్కి
నగవేకసంతోష మెప్పించి ప్రశ్ంచింది
పరమాత్మవిచారంబు పరియంతమైన
పరమ విచారంబు పరమగానాల్లి
వెలునరప్రకాశించునే యెల్లయెడల
ననినాకు బోధించె నంబు బాధ్యంగు
[illegible]

పునపాకుపాక్షి విప్రపాదా [illegible] ఇక్షి సాదా
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
నకర [illegible] గంప [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] వినేల మని మద నెలుగంగాలలయు
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] నిగకుంబనేను
గాసునే నిపకనాగి [illegible] [illegible]
పసమం [illegible] [illegible] [illegible]
రసగాంభ [illegible] [illegible] నేను గాంరా
ఆలమునాగబు ఇచిత్తమాంకపు లయు లును
నెలవుగా భావింపనే నవిగాంను
తెలుకత్మై యని రెటి నెరింగుచునుండు
గురుచిరచి ఆఘ్యారు షుండు మనేను
భావింప గాసరళీపతి పూర్ణప గుచు
దావలంబుగ పరోక్ష బ్రోంబు నేను
ఆపరోక్షమై మందఖి వేం(ద్రి)యమలు
దీపింపు జగములు దీపించుచుండు
నలపర(బ్ర)హ్మమై నైనందువలన
నబు వాగ్భుగానెను నామానసమున
నాకు (శ్రీయి) కెరిదచిదానందసమూర్త

[illegible]

[illegible]

[illegible]

గపుగో [illegible] మైుగద్దం [illegible]

వెలునపినాకెనేను మైకెళ్ళిదననుచు
తనలోనె భాషించి తను తానెమరచి
మనుపడు నిర్వికల్ప సమాధియందు
అచాలు శైవ్యంచ సహస్ర వత్సరము
లుచితవృత్తి నిల్చి యుండెనాతడును
పౌత్రకోటులు భగరాజ్య పరిపాలనంబు
సేకుండెనంత మన వేద చారకులు
లోగక మోహముల లోకంబు జరుప
సాగిరి ధర్మంబు సమసెనానాట
నావిధంబెరిగి మహాను భావుండు
శ్రీ విష్ణు దేవుండు చిరకృపమీర
పక్షి వాహానమెక్కి ప్రత్యక్షమొంద
కక్షుణితనే జోగివలయాంగుశై వచ్చి
కదలకమెదలక ఖండసమాధి
వదలనిత్రష్ణారుడు వరనిష్ఠజూచి
ప్రేమలొగ జలద గంభీరభాషలను
వేమారు పిలిచెను విని సేవకుడగు
హరిదివ్య ఘూర్ణిల్లనలఘు శంఖంబు
పూరింపమూర్తి వరుసగా పూరింపుచుండె
సరసమై శ్రీ స్వామి శంఖారవంబు

వింవిగా ప్రహ్లాదు వీనుల లాగిన
జాబుషేలాగ్ర లు గా పూర్ణ లక్షీరంబు
నశ్యట విడిచి ప్రహ్లాదుండు చక్రి
బాల ఘరాదిం చై డి శంఖా రావంబు
మొదలు గా విని మెచ్చు నారదుంబు
విని బాగ కుర్చుల నకెకి విధము న జాకిర్
ఘునుదైన హరి నరగను గ్రలబూచి
యిప్పు డెకైన దేహాస్త్రి రణంబు
తెప్పలన రాకున్న తెలిసి మార్గమ్ము
లతన లాగిన నగుచు నలత్తి ప్రహ్లాదు
కను దాయిలు నివ్వరు చెలి కరుల నిత్యనియు
ఇదియె మి బాలక చేను నిని ఇందు
పదపడి పిలచిన పలుకకు నాన్న
నను జూడు నను జూడు నాతి కుర్చు జూడు
మని బుజ్జగింప ప్రహ్లాదుండు కనులు
చక్కగా దెరచి యారసాని యని జూచి
తెలుకి క్రికరంబు లు తెలుగిచి నిలిచినను
సంతోషమున జూచి చక్రాయుధుండు
వింతగా నతని దా వీక్షించి పలికె
దనుజ నాయకనీవు లనువు నలంపు
పనివేడు నేవ లా ప్రజ్ఞ దీపింప
పట్టి భద్రుండవై బాలావ్యలాగిక
మిట్టి బెదరి పొగకె లుచు నుండు
గతనేయి హాయి సంకొల్పు దవగుచు

హింసావేతృత్వ నిస్పృహ నిగ్రహ నిస్సహ
యీ రేను కలియుగ మెంత వారలాంబు
కామాది శత్రు వర్గంబు తొలగించి
నీవు జీవన్ముక్తి నియమాల నేలనువు
లాగి విమలుండవై యిదవము ప్రశాంతను
అరమరలేక కలాపంబులకు రక్షింప
మిరవాంద నసారాబ్ధి వెలుగు చునుండు
యినులాకర్షమా టుపస్థిత్వరు బాణము
రసమయ శైలంబు లహంగె నాకర్షణను
జగములన్నియు నాకర్షనము యిలంబు నారు
పొగడిన శింపవు ప్రళయాబ్ధి లక్ష్మినీవు
ఘటములు నింతన లేప కారణంబులు
యిటు మీద విషయంబు లింద్రియంబులను
బాగుల వడి వేధించు సుఖదుఃఖములను
కరములను రాగంబు కర్షించినను
నీరాలు బాంకించి నిన్నెంప కుండు
వరములిచ్చి లవేఖ్యు పల్లనీ వింక
అసుకుచు మహాడుండు నని లనుదాను
లాలి యికనూరకె వీనుండ ననుచు
పామరుండగు వాడు బ్రతుకుట కెన్న
భూమి మీద దనబంగి పొంగు టవెన్న
పటుల లర శాంపాంశ బద్ధుడై జాలి
మటుల నీటు నీదవేగా నలము టబడుచు
ధరశమంబాంద కలామసుండైన

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(శ్రీ)మలనీల్లన ఇంబు (శ్రీ) హర్ష ముఖవము
సేయబుంశే తునికు చింతయె యటికి
పొలుకనే రాజ్య పట్టము పొందించు
అని తెలుపు జెప్పి పదార్థిక్షుంతు కేలపను
పనిబూని యలవనికి పట్టంబుగట్టి
తొలన తుగ సుఖులంపు బుంతు మటుంచుచు
తను జాతియలవల నొంలవార్య నమొంది
ననాటిని (శ్రీ) రాముల తపు దావసిష్ట
ములునిని వీక్షించి యలయల్లి గనిష్టులనియె
పను పడి యలతాల్వింత పరి టిలలాంఛైన
దను జాతి విభుని చిత్తము పొంచు బునల
ప్పునవ రలం బెసగనే కరటిలే మేలార్లనియె
నన వసిష్టుం డిట్లు లనె రామ వినుము
ధరనొవమొట్టనవ్వ దగ్గ బీజంబు
కరటి జనార్థింకుర కారంతి టిగాంక
వరయోగి విమల హృదివనవబంబునొందు
సరస స్పైలుష్ప వాసన నిత్య యుండుల
నతి పావనియు నదిరత్నాలి వలరెల

తొందుపద్మనిలయ శ్రీ గురు శ్రీ చెన్నకేశ
వేంకటేశ్వర శ్రీ స్వామిని
నేనని అవతారము
తాలంబున నందు ప్రసాదము
మాతేకసముని యనుగ
వలసితెల్లిన సి అవ్వ వారిపతిమా
తరివిరావణాసుర సంహారము
కాలల చక్ర శంఖ నామె మునగ
సావే శ్రీలాలించిన సురనాయకుడు
అనఘు సంసార వారాయంకు నవవాన
మను నడివేదు నిత్యులుగా విలవేక
కలిగి యలనస్తేటు పాగెచు కావ్రన పాని
నలరా రించె లాగ జ యలంబున నడుప
వచ్చు మరెయటక్ పారింప రాదు
పొచ్చుచునుందునే చెట్లనవలిమనుమల
అరుదుగాలవనిల వలుత్తాంతములు పూరల్వ
మరలచే ప్పలని ప్పలు దటు వాంటిగాధి
చరితంబుడె ప్పద చకలిగా విలయ
వరుని ష్టనా వివె వ్రంకై నహారిని
ధార్మినించుగాధి నాగవాపాలనీటు
పూనియు(శ) లాపంబు పాసగ సెయంగను
అలనికి త్రలాలిక్షే పైచుక్రేవలము
పిలాడవేలు ష్నసముగు నెని చ్చై చన్ననిన
మరియలు చలనాగాధి త్రొలుకిక్కెనివలాయల

నెరిగెద నావరం బొ వెలక్ష్మీశ
యని విని హారిగాథితావరయిచ్చి
జనెనటు కానిన్నివాసరములు జరిగె
తదనంతరమున నగరావధినీటు
ముదముతో నారగాధిపునిగ్గి యాచేష్టటు
నలువార్షున ఘుముక్షు మాయు దీయులరాని
వెల యలగారు దృక్ చిత్త విస్మల తోబాగదము
తెనయుంటి లోన తన తనువు ప్రనువీది
జని వేగ మహారాడికరిమున బంతాల
భామ నగళ్ళ మలనందు ప్రభావించె పెరిగి
యాంటాం దటనల పెంక్కి యంటి బిడ్డలను
గని పెంచు బుండె గారాల వేగమున
తనబిడ్డలిల్లాలు తనువుల విడిచి
చని నోల్షి జూచి చెలితింపపేక
కనలు చూ నావల నకరీశనుం కరిగి
పోయిలెప్పున నీర ప్రభావించి యుండె
నా యలవనీకరవరు దచిట్టుడి హాంలు
3 మకైచె చూనగన పొప్పిక్షి వెంట్రునకు
కాదుకు వేకునని తాయరిలమెలు టకనల
లాగిన పాడెవదని లోపల చింతించి
తెగువ నారాజు మంత్రి జనంబు గూరిచి
మొనసి పక్షుల జాలన లంకార
మెలు నరగా విరించి పువ్వుల దండ
మున నుంచి విడచారి ముట్టగనది పోయిలు

తనము౦ దరికి వచ్చు స్థనలో గానము
పరరాజులకు౦ బడిఁ దైశ్వ సూత్రాలను
తరువులు చాలు చని చని లానాగకర్త నాగులు
నాటి బిడ్డల బాసి యిండ్లు బునఁదెళ్లి
వారలని వెంట ఫలుష్టు మాటికె నుంచె
నప్రుడు మంత్రము౦ బు వెలదశైన్యళ్లి వారు
కపటంబు విడి యింక గళము శైవ్యాని
నెకిరించు కాని బని యుల క్షాత్రివనలని
నకరితలారుల పట్టాణ్యాని జేసి
కాడిబయులం తగవారడు కాంకి లావిక
చాలి లాలు ద్రూర్తి రాజ సలాలలను గూడి
పనిబాలని వేతర్రిని బవియొంక్కల రాజు
మెనరంగ పొటింప్రు చుంతె మోదలాలన
తేలు పాలా కాదెశాంబు నం దుంతి వాల
దటకాకర్రిదరు దెంచి యిలాకారంగా౦చి
లాలగకొభారావి బంధు లాలి యిలునాండు
దెలుపగానెరిగి మంత్రి ప్రాణిహారులుపాది
మనుజులు దెలిసి యాచారలను దెచ్చి
ఘనము గా పట్టంబు గట్టి నకలవన
పాపమందరికి పెరపించె గనుక
నీ పాపమును నీగ నిందరము గిడ్డె
యుం దు ప్రవేశింతమని నిశ్చయించి
యిందరు సుమి గూడి యిలగిడ్డెలగిబడిరి
అధిష్ఠాచి చండాలు శైన యాంత్రుఖున్న

కాదకి యింతయు లనకాతకకగ్రిలోన
పొగ తిసి స్నాగియురి తాసు భరాయు లొగినుంత
వలి ధాయునే యునచాయు పొంవకునిలోని వాకు
లాసునను దుమిక యుత్తరితె రివాంది
యాసీటులోగి గునగ్రవే హరంభు లోగి వేయి
కటుకటు రెయు టువారెత్రక క్కుపు క్కశల
కటుపరి లోగిస్నైన్య దీవెయు కాగి వారిళ్ళ
ఘుకి యులలోగి సాంత కరక్షుపు రిభిపుల
పారికగంట నిళ్ళ యలద్ద్యుతామేయు చాలగ
గహంసా యు లందెయు వాత్రిపుమునిషి క్కలను
విహరింపుచుండెడి విధమున సకల
మానవ్రులను భక్తిమాయలలోగ దాల్చి
యుగానితాంత్రుపు చెప్పుచుంటు చిత్తంబు
అనుచు దలంచి నిజాశ్రమంబునను
జని గాఢి చింతించుచు సమయంబునందు
పురిరిని వింటగరిర పురిసుం డిరెయుక్రీ
ధైర్యపురులు తుగాఢి దగ్గరజేరి
ఆ విత్రుదరు జూచి యాగాఢి పూజ
గావించినటు మిత్రదత్తుదుగరీర
పురవాసులందరు పొతిపినాటి భద్రము
పడుస గాంక్షి ద్దువ వార్తలన్నియును
వినిగాఢి యలదిగోనవ్వు లాగ్రంగ తమగను
మునమున భావించి మరునాడు పాగియు
కలుగుచు లాంకల గనన్నె మార్గమున

స రగుణా పూజాం [illegible]
యిం చ్చట [illegible] నాటు [illegible]
[illegible]
పగి [illegible]
యూరౌనెక వన కాంరకసలంబలతోస
ఆపుర జనులంత దశగుణ మా గాలి
[illegible] విద్యాలవసిలకునను
కడల విరగాగంబ యికళ్లకి నుండికాదలి
లడ యిక ద్రావల్లిర లావచ్చి యిలవలి
చెలువారవలసిన సింగాంబులలి
యిలసి పురాగా [illegible] ప్రవమం మంతకోగ
[illegible] శైల లాటుమందునిలిచి
మొకల్లొడే విష్ణు దేవుని గుళ్ళు లావుమలు
సలుపుచునుండగా జ్ఞబాక్షుడలాని
కలరారత్నరాక్షమ మొలసాహారిని
గనివేబినమలక్రై గాంధి లావాలు కిర్రి
మొనసికరంబులు మొగిచి యుల్లని మొ
బెనలినాక్షనె నుదకమ ధైర్యలున
స్నానిసొన్నిన మిలజైయలు చింతగానాళ్ళు
'గడియలలాగె బహుకాలమునికిఖులుల
చెడి చెరకను భవించిన ఖర్గ వేమలి
యిూచాల్ల విధ్రమంబెలజనించె
నాగె పత్రిదెలిపె మలనన్నిది మలనన్నయటుల
ఆనవ్వడు విని విష్ణుదాంగాధికని మొ

విను విప్రుఁడ విశదంబుగాను
కాలమని ఖగోళశాస్త్రము తత్త్వమునకును
తెలివిగాన చాటునే విలివిగానుండెను
మనమున నవ్వ ప్రజలు సర్వ విప్రగణముల
నను భావించుమని విని వఖిలకళాసల్లింగు
అలచి కల్పించను చిత్తమునకు ఘూర
నిలను బంధాలలో నెలంత్తైన గలదే
సర్వపుబలావోఎయుండిన సరణి నేమదికి
విపరీతమగు లాగబడు విధ్వగున నలదిం
గనిపించెమ రియు నకళీశ హూంకా దేశ
ఘునను బంధాలలో దొయున బాంధవివాంద్ర
ప్రజ్ఞుటయును కేరళప్రదేశి యుండెను
పట్టి బద్రుం డైపై వృజలనేలుటయు
మరి లాగినద్రుతి భాస మాం తంబటుంచు
పదాపడితెలియు తెలిరాంబర హూంద్రదేశ త్తుంస
లాగలుల నేమది యుండు దాగిచినవెళ్ళి
తెలివిగానల హూంకా దేశవాసులకు
పాలుపాండు లతోర్చిర ప్రజని వాసులకు
చెలు వాపునేకు లాగిచిన ద్రుతి భాస
వలనత విశ్వంయము వరిలస గాంగారిగ
నలరల భ్రష్ఠు విలియు వియలనరాదు
మాయా విలాస పరశ్రీము తే విధ్యమున
నాయొక వెలుం యుంచి నమరనందరికి
తావి ధమెట్లనన్ని నాక్షరళిలిరయు

సాగివి ప్రియుపసాపు ల హా — న న్నే శాపలు స
సెనియు — యునాం కోటాం ఙ్గు తనావి క
సాగవరినసిందరాలు దాగ్గ కూడు వాడలుడ
వాగసు వెగంజె మండిన్నవుయు ప్ప క్షెలు సప్పుసి,
దమ లు దుః భ్యంప్రు నా సతిగ చదాంతి ద
పురి ని పత్నా స్థాను కె భ్రువ విని వెంబింతి
పలు వర్షిన గిన్నె లాగి బికినాడె నివిటు
తెలిన యలు స వి సంబంధ ములన ఘ సి బత్త
తెలినరసం తాటుగల్గి యలుండె కెకలవన
ఆవేశని బత్త మం దు కటుం చాలు
భావంబు దాచె నిబద్ధ యతాంకరణి
నింతాయె కానని నీవరమ రసాగంది
చింతింప వల దింక బత్త ములనందు
అతడునే నితడుగానని బినన్న భావ
ము తాచె నీతి భ్రమ మగుచున్నె నొత్తి
పురుషుండు సుఖ దుఃఖ పూరిత మంతగుచు
మరువక బిదుప్పుమ స్పష్టగె నొత్తి
మానవ్యం తిలను నామాయను గెలిచి
తానే సరదిం బగు తాత్వదల క్షేనను
తపసినీ పాతక్కి తాలాదిం బునె దుగ
విపు తంబుచె గగ్గె నీ భావంతు లన్ని
తెలిన యలు వాయలాంచక్ర ములకె వునంబు
ఘునసాంభదాని తకక్రి కనంపవలయు
కాష, నపదయెం క్షు కోశ ము క్షు తాతము

గాంభీర్యము నమరాగ్రగణ్యుడై చెలంగు
ననుకోపి భావింపుమని దక్షిలగాంధ
జనియించుననిశిష్ట చారయువశిష్టంబు
లదనాజ్ఞరయుస నాంద్ర రశ్మ సుజ్ఞానంబు
పడుమది యజ్ఞాభ్యాసంబు శాంతిని సాగరోద్ధ .
సగపుండుడై నానారత్న విభూషలు
తెలుపగా విశేషించి యిలదేవిచారాలగ
లాపపోర్చుచరించి లోలపవి జ్ఞాని యొనగుచు
నిపుణులచే బాగొంచెనిరావిలపక్షులు
(శ్రీ)హరి స్వార్జనంబు చెశకక భక్తులను
వెంపరిశ్లే దాటించి ముక్తి బాగుంచెను
పని గారిశ్రీ పుణ్యాంశ్య మాంపసిద్ధంబు
మననురంజిలజేసి మరలని ట్టనిదెల
భరణీశరాజు చారిత్రజ యమాన్ఘ భ్రంశు
సరసమైసంసార జాతకలిలు లినచు
వెరవెరపు చెలత విడుప బాంగగ
మారయులవృద్ధి యెటాని నాటు గనుకొనంబు
అంటుకచత్వంబు నశిబుసపాయిలి
మొంతి గానూహింపు చుంతగాలవలయు
మెలుపుగా(శ్రీ)ంహటి మూంహటితాల
ములగెల్లసుఖదుఃఖములు దలంపకను
మాంసుచులతగవత్త మాంనతాలపున
పుణ్యానికనసుభవంబునకు వచ్చినది
యిల నుభవించుచు బాహాల్యమందు వర్తింపు/

జననిజాంబవాదుల ప్రాపదలక్ష్మీ వెలంగా
పోగానీ పూర్ణనగర్భాన్య బుద్ధి ఆడాంచదమ
ప్రేంచదనాన్ని అప్పం చెయ్యటానికి కేపుంచను
శ్రీ మహా మనస్సు గ్రాహ్యసంకల్పములు వచ్చు
మమ బాగ కూర్మ ము లు మరణ మనకాగ్ని శ్రీ
చిరంజీవ ప్రాపదా గసిప్పు బాలాత్మ
నెఱకనుని బికెట్లు బ్లుంపాగాం బుచులంకు
లాగా శోరిడి చిత్ర వల్లి ఆట్లు లునశించ ఫకను
విడు పోడు సంసార విభ్రమం బెప్పుడు
దనరాంగాపు రాగాలె పలు పాశ్చలకుం గాసెడ
ముని ప్రుంగవ్రుడు చిత్ర ములు నుగని పట్టి
పని బూ నిరీక్షించి పరయుం బలుకం జె
ననిస శ్రీ రాం ము రెప్పనె ములని నాకి
గానరాని యబ్బాలకు డు నిబ్బాలత్వ
ము నుగెప్పి సంతోషమున ముక్కు ద్దైన
తెరగు నాకొలు కల్పవల్లి బెలుపు వెయబనిన
చిరు నవ్వువె నొలివె వసిప్పు డిప్పని యెయు
ఆన ఘూత్వ యబ్బాల కాంభగ్రీచె నాగప్పు
ముని గంధ పాం దనయునకే/గి యబ్బాగాటు
ఘు నలరం బుగ వివేకసాధం బులు తగుచు
లనలగీన బానిట్లు దలచె నం లాటికి
పరమప్రశాంసెప్లె రొత్రు ప్పమ్మె నొప్పి
సరసప్రప్రాప్త మెప్పటు నుండి చూడు
నెన్ని త్రికిము: ఖనేరధి గాఢి చి

యథా నాంగ తెలుగ జూచుచు నేను చూచు చుంటాను
ప్రకృతిని సకల సంకల్పములు విడిచి
ఆకర్షిత పదార్థ సమానమగుచు
సాక్షిని సాక్షిని గుణించి మహానిష్ఠయందు.
చిరతర తపమెల్ల చేయుచు సంతత
తృప్తులైతని నిత్య మహా శ్రీగిన పద్మమ
నెప్పుడాగి విడిచి ఆనామ వెలుగొలచి
దాగి అద్వైత్యత్మ ఉగుచు నుండు పెరిగి
యోగాభ్యాసము రోషము గ్రహింపగను
తత్త్వములను బట్టి యంతరంగమున
షట్చక్ర భేదని పొందా ఖ్యాంతులందు
నిలిపి బంధించిన నిగుడి చిత్తంబు
తలపు నేమా తాను దలపుచు విష్ణు
వాసనలను గాంక్షి వర్తించి మరల
నా సంయమి వీణా శబ్దముల నభాడు వంచించు
లక్షిత పక్షి చందమున బాహ్యమున
ఆకులట్ల నెగడుచుండె లాలి గుచు యుంచి
మొక్కవెళ్ళ నభము నందు దయారుణ్య పగిది
కనులకపైయలు చూ గనుపించు చుండు
నాకు వేళన గగనము ద్వారా కెయుండు
నాకు వేళ సూనలిపతా నాకు వేళను లుకు
ఒకవేళ స్థిరము గా నుండిన ట్లుండు
ఒకవేళ ఘొమోజన బారక చేయు
నీ విధంబున నిలవకె గడు చిత్తమును

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
దేవుండవు లకు [illegible]
నేత్రము [illegible]
ఈ ప్రపంచములు లోగకనే నీగదవేచ్చ,
యింతలోననివిత్తి హింసలబెట్టి
సంతోషము నీకేమి యిచ్చె సౌఖ్యంబు
శరీరాత్మ లవలు గాత్రి సంతసింపకను
వింత వింతలు జూపి విషయ సౌఖ్యములు
మరగినే వరుగు యిప్పుడు హింసింతువా
లవలు పొత్తె యుంపక లోకాలయందు
మరలి భూమిలో జైత్ర మహాబలిమిన నా
చతుర్ముఖ చెంది బంధంబు గాదె
మురియు చూపాలా భయము నన్నుంచు యింటి
తిరుగుచున్నందుకే తేరగు లన్నైన
తరు చైన శమ నామమున్ వంబు గాలికనల

దొరకదు నీకు సంతోషమెందునను
మొనసినకష్టసేమములు ఫలంబు లౌను
మనిషి బాధ సుఖదుఃఖ పరంపరలాలోచిమున
ప్రాణికి గలి కష్టము కలగ నను సుఖ దశ్శాక
మొక్కటి సంతోషము సగునటుంచు
తెలియలేకైతివి యింద్రియములకు లెక్కపడను
వలనుగా దాసుని వేతేమెలంగుచును
పలువలికి గా శత్రుత్వ భావంబు నాంది
మునిపి ఘంటా నాదములను విని జాగరూ
యిదుగకవే టంకారతా జ్ఞానవలను
బదులింక గలదని లాగి బతకవే మనస
బహు భావములనాంది సంసృత్యు సుఖము
నర్తిల్లి గాంఠ మహాగజేంద్రుండు
కరణి లాగెనెరయు నకరిచె పదుబాణి
యుతిగి యిల కష్టటు పొదమండు లోగాలు
కరణిని సంసారగహనకూపములన
పులివడి నిరికొట్టి పడకవే మనస
పదలకరసన భావములనాంది తెలి జ్ఞా
నదిలుతుంగి దనంచు నరిగి గాలములను
ద్రుంగి బచ్చిన తోలు మానంబు మగిరి
ప్రాంకుచు దుచిగాని సాల యిలకే మనస
నేత్ర భావములనాంది నిగుడుచు మానన
నేత్రములు మెలు జలు గా నెరయు దవళనిలు ల
యింపారగ పడి యిలు ఉన్న గా గిని మా కల

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

మెరయు జింకయు కరి మిడత మానవుల.
నరయు శభువింగ మర్త్యాశల బాగంది
ఒకరికి టోక క్రింది చేల నాగ కటోక కట్టు బాగు
నకరికి టు యుటు ప్రాంతి వైపు దిం(త్రి) యాగిల ల
నెనసియు నక్షత్రాని వెటు తాళ్ళం చెవతు
చెనటులలోగం దువ త్తింప వేమనస
ఆటు వంతి వాసన లనిర్గలుం ధకవు
విటు వంతి రీతుల నెరిగి వైరాగ్య
బింతనస తతంబు జేసిన నేను
శాంతి బాగం వెదక నిత్యయుయు గామనస
యూవరకేను నినెరుగక భ్రమసి
నీవె నేనను కాని నీవుగా వించిరి
పనులు నే జేసిన పనులంచు దలచి
నిను వేరుగా బిగ్గరనెరకుండితిని
సతతము దుననేను శాంతి బాగం దకను
హితశత్రు వగుచు ననెరించుచుండితిని
పరమాత్మనంతటు భావించి చూచి
నిరుపమ (ము) కాని లాగె నినుర్త్రింగె దను
మతి కరి (త్రిం)గిని మతేకు బంతు

కరణి నా మోహంబు నీవు కరగి పోయె మోహవు
కారవు నవీవు సంకల్పములు బ్రోవి శ్రీ ౼
శ్రీ విష్ణురూపంబు వేంకటేశ ౼
యివయివలితసే హా మునా(గ్రే) యుం౼
యిలవిరహంబులగా లక్ష్య యెంతునన్ని నిన్ను
కనిపట్టి గవ్వెదంబు గాదేవదేకైన
ననినికు(క్రి)౼బంటి పాహారి కటాక్షములన
చికిరులు విష్ణుకు నాదేవ బాంకిం౼
మొకట్టెద బగేయెద వింకయాంచేటు ను
సకల(త్రు) పంచంబు సత్యా సర్వరూపు
పుకలంకపుశ్రీయిల పునిన్ను యుం౼
యాంయాం ఆమ్ద సై కైన దాలప్పలు కునేశ
సై యిల(ఫ్రూ)యుబసాధనే వేణ్ణు మనస
అలరుచు దే హాం(త్రి) యిలపలలు నేననుబు
లావియిబు౼చిలంకేశ లాలవ్ లాటయ్యె లెమ దనలు
ఆపర(బ్రు) హాక్కెయిలం లాటు నింటి
దీపించిలనారీలా లావియిలని యిలలీకనలు
ఆగ్నానవైరి నినన్నలమట వెట్టి
(త్రు)ష్ణచేనటుల వంటి పాపాలప్పుబట్టి
మునుమహాడీయిల ధికసంతాగషంబు నాంది
యిలనిశ్వాం బునే పాప్పు యెలంచెంకు మనస
నిన్నునేనెఱుగుదు నిన్ను యెలంబుగను
నన్నునీవెఱిగినసాల్వి భాంతం లా
విడువపటంచు వివేకంబు మనకి

పాశకట్లు బహు [illegible]

[illegible]

కెఱవలు వాసైత్రము విఘ్నని పవిత్ర

నెలవుగా తనకు వానిబింకపదంబులు

గలిగించుటకు [illegible]

కరిగి చెప్పు పసించితాంయలబాపురుగు

కరణి నాశింపశకలతదుఃఖములు మేలు

అనుభవించుట యింద్రియములకు ~~లాంరలు~~

వినుడునే చెప్పిన విషయవాసనలు

బాంధవైరాగ్యబుద్ధి లాగ గూడు

డెందున్న సుఖము మాకబ్బునికర్తముగ

అనుచు నింద్రియముల కాత్మవాక్యముల

వినిపించి యిటుమాంద విషయవాసనాల

గని యిట్లులనె నింక కరణంబులందు

జనుగుచు మాలింక జాగ్రత్త వర్తింప

వలవదు ధర్మమ్ములుగా వైరాగ్యబుద్ధి

నిలకూడివర్తింపు డిందున మాకు

కలుగు సౌఖ్యంబని గట్టిగాజెప్పి

వాలగని యజ్ఞాన ఘనారిని నీక్షించి

పవికెనిట్లని బాగుపాములనెకరణి

నలఘుపరబ్రహ్మమయుండనే నేను

విపరీతములు లబ్బాపి వెరపింతుచుంటి

బుద్ధునీమాలంబు మొఱిగిం లమనినంత

కావను సుజ్ఞానఖడ్గంబు నెల్లా

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

మాయలన శంచు నిర్మల భావ్ర తగుచు

[illegible] నాదా[illegible] పత్రు షట్కోంబు

కరవెయు ప్పుడాట శులింగారటకమంచు

కొదలక నారికి తాగ్రంబుపై బట్టి

గుదియలుంచి నాక్షి మహాంగంబుల నాగీలు

కరవట్టి లావీక్షు దుంటారవంబు

మెరయులు సహస్రారమున జేరి సవల

చలమున యూరక శ్రమ నాందు సెత్రము

ములుచే తనవలు తమునా శాంలకారకు

బాంది తదాంతారశమున వాగి చాల

నందుసంపన్నంబుల యెరీన యెరీకను

మనము దంతరాబ హాళి మధళింబులందు

ననఘుపై పరిపూర్ణమై నిండి యుంట

మరిత లీలమున బాంది పరమ సంతోష

భరితత్వై ఐరావతంపక్షి నిల్పు ముల్లెంద్రు
లతపసియును హంసకయుం గిరిపక్షి పనంబులు
సఖులకు బాగైనట్టి మంచమంచాలు సారంగ
బంగారుపంచాలు పక్షి గాంధర్వపుంగాలు
నాగది కారాణ్యప్పులు సుంకి మిత్రునిపను
త్రమవెలుప్పగా నిలుపు కల్పితమాన
సకులగా నసెకుంపు సంఘటనం గమున
మనగనాగంబున ప్రాలు భూసలు నాలుక
. కరపాలములనవేగ ఖండించివైచి
(శ్రీ), మెపెట్టు లాదిపక్షులు సముల ననీక్షి,
ప్రవపంబు లాగె నిశబాసి యుగాంతాన
అమలమైనట్టి పాపహారి నిజపదంబు
కమలాప్తు బంధ్రు (ప్ర) కాంశ్చపులుంగాప్పు
నవలజన బ్రహ్మానగాకాంక్ష పరారాయునను
సముదులంచి మాండవేవేకంబు నుగాంచు
ఘనలవనమ్మైనట్టి కనుకాంక్ష కమలన
వెలనసి చూచిన గమింబు విశ్వంబుగాను
మెలనసూర్యుల తొత్తి జెమును మనువాండ్రె
యునవాంద తెజాగను పరంధకారాలు
నను వేగపాని ద్రోలనట్లు పాటియెదంగి
వినులనమైనట్టు పాలవిశ్వరంజంగాంధి
సరసలక్షాంతిసాను సంభావవటము
నతిమురి ధనశ్రీమై యించాలమై మరియు
విమలమై యుతాంతుకొ సంవిత్తు సంధ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వకటు ... [illegible] ... వర్ణాలు శుద్ధ

[illegible]

... [illegible] ... లందుకై

పలుకులాశాసప పత్రుడు శుకుడు

సలిపిండు[illegible] రాగా నీ ... శ్రుతము ... గాయ

[illegible]

[illegible]

యడకు దూరాని కడు ముక్తమున కూడి చేయు

మంద యానము సంలసమ పూని లవ నాగంబు

పగపరవారా సంశసా। క్షిలా।వసు—యు

పరగని వారాలశేషము భ్రంగనివాబి

భాసురబ్రహ్మ రూపము మాటికి చేష్ట

జూసి బయింపక బారి హాస్యా గొల్లవలు రేకు

... ఘనాసందపమ్మ కరము ...

లల లఘువు బన్నిడు హంస పైరెయు. పుట్టుచుంటె

... లు చరణాలమం మున్న ఖూలా—యి

మూ . వాస్త్ర జ్ఞానాంక మువు విచు (త్రు) వులం

లాగడి చూపాడి వేద దూరాలాలు లం—చి

కడువిశేయంగా విఘ్నాలు బెసె యిలగను

ఏయుటి కెండలపు క్షై యిలుచుక్కలు విడిచి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
వలనాగప్పు వసులు జీవ సుల్పత్తుల కగుచు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
నవిని సల్వ సవరాన లబరాంజైననగ
నలతి రంఘు వృత్తిల్లులనియు(క) [illegible]
[illegible] సంతసమానలీయిల్లి
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సహం [illegible] చలాలు వరానల ॥ యునను
[illegible]
వెయిరాలటి సంశయంబయిలంబులల [illegible]
[illegible] జెంది ప్రపంచగె హం మున
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సవనీళళె ప్పిదసారె ళంకు గజముల

వినుమెల్లనిన వివేకాంబుద్ధి తగుంచు

కొాన మెలతలు గని సరసి గుణ సముాహాంబు

జడమంచు వాం బుద్ధి యటు జితమంచుచు తెలిసి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

యిలవనికి నలవనికి యిరు రసి చూరా చునను

గలిగియుండెడి [illegible] గలవారలు గంప నఘు

లయినిచేత: శ్రీ [illegible] లు [illegible]

ని [illegible] పక్క [illegible]

[illegible] తీర్థ [illegible] గ సర్వా [illegible] గావించి

పాగ తీసి [illegible] చ్చాం [illegible] నే [illegible] వలయు

ఆ [illegible] యిరునం [illegible] ల గుచ్చి [illegible]

పఘు వెల్ల సుప [illegible] వలనసే [illegible] ని

[illegible] కొల [illegible] గాంఘు

సరాణి [illegible] సాం [illegible] పు వలయు

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
యూం యుక్తా వుసు సంశ్రీయుం ప క్రి యాప్తి
ఆచల రాసి నితాం సక్తా నాగం డు
భ్రాం సుర భ్రాన్ని నారి సు భ వ ము చే స వి ల్పు
పాం స న గాలి గిన వర బ్రు త్త్వా రు ని
జ్ఞే సి చే యిల ని వి ద్యాం బ యొ లాగ న రాగు
ఆల వతాంన స మ ల యూం త వు తు గి యుం ం వా గ క తి
న ల రు గా ఠ ద్వాం ల్సి నిం యు నొ ల్లా గాం వి లు న
అను వం డు వి ళ్ల నా అక్షి సు ఖం లు దుఃఖ
ములు రెనె రుం గక నూం రక యుం తు
గాం ధ్ర న స క ల వి కా ర ము తె వు ది వి
యూం వి మ ల చి దా అక్షి నిం ట దె ల్ల యుని
ఆ వి క్ర లె ల్ల న ల్తి న మ దు స వి ష్ట ము న

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
యెల లవనిట [illegible] వచ్చు [illegible]
ప్రంబ్రుస జాంతము గంపే వననుస
కేవ శ్రంబులున శైవ నవ నిశ్చ యుంబు
[illegible]
సెయ్యుంబులు లాగుచును నేను జేప్పుచును
నరర ఘుండనె ఘురాంబు సుస్థిరుండగుచు
నరవులు తారగుని (గ) పాద (గ్ర) పంములు
ధరణినేలు చరాంజ్ఞిలో (త్రా)ంబు నరుప
ములు ఆవాప్పు సుఖదుఃఖములను చిత్తంబు
పరిభూత మైనన పాప్పక్తి వేశాయి రల తం
తరమిడితనలగనె లాగనాగకర్త నాంతలు
తాల చెనిట్లను చిత్తె రాపాంబు ఖైతాంబు
వలయును కర్తరలు నావవె భూతంబు నిలలకు
కలుగుటు లెవి యెలక (శ్రీ) హారాలు చిలాప్రచలనలు
తెలల పిడించె చెడ ఆలు ఖలం(శ్రీ)ముగట్ల
పీడింప్రుచుంటిని వేదలనెళ్లి.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఈతన పెలవములవది తని యెులు చెలనుంతు

తనవి చారలులనసం తరక్షనాగి ములనసనే

ములను దనున్ని బాగం దకముతిగనశించు

జనసంలులు నాగం జు చెల జెచ్చి చెలిమిరల

బులుట్లు చెలి గిట్లు చెలి భూతి దుఃఖముల

నశ్లీట్లు జినులుజుజు ననుభవింపుచులను

కొత్త తెరోతోక దుఃఖసుభాఖ్యలందు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వెలుగుచుండు చు [illegible] వెలుగాననుచాల

తెలచి [illegible] కని [illegible] గుచు

[illegible]

నెలమకలతిం [illegible]

నెరిచ [illegible] గుచు

చిరతరం [illegible] గాంచి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

చేసి తానాకడ కిటి చేయలేదనుచు
అంతరంగంబునం దాని నిష్ఫలతను
శాంతరసము నించి సంతోషియగుచు
మరిన హంకార మమకారములను
జాగరయిల కొంటాటు పరిపూర్ణవైనంతి
యున్న బదావిష్ణు సాహింంచి కాంచి
యున్నిరాత్రికిని ఆత్మవైన చిదావిష్ణు
సత్యాత్మ శాశ్వతైలంబు మాంద్రి
చిత్తవి కాంతిలని జెంది యున్నది చెవు
పట్టైన నిర్వికల్ప సమాధి యగునల.

నెఱ్ఱనటు సేయనేరని వారు
క్రమముగా సకల భోగములు బడసి యిలను
శమమొందకున్న మోక్షసుఖంబు వేడు
తని విబుత్తింబు సంత శీలత లతయిల
సనగజీవన్ముక్తి యిలను శబ్దములకు
కలిగిన యలక్ష్యములు (క్ర)మములుగా నప్పుడు
విలసిత సూక్తుల వినుపింపగాను
విని పరీక్షుడు చిత్త విశ్రాంతినాగాంచి
గానకాని యిలలని వేడ్కతోని చెవిసొంత
సురఘుండు తనుదాను బ్రోచిల చిల రాజిల్ల
మిరత్వగా బహుబకాల మెలచిలనింతి
కానకు విదేహముక్త్యంతయెల్ల నిట్ట
ఘనముక్తైన సురఘుని కొల్ల విన౨వారు
పరమ విజ్ఞాన సంపన్నులై ముక్తి
సరవేకసాంపుడు డని వసిష్ఠుండు
ఘనముగా విధియు రాఘవునకు జెప్పి
మనమురంబిల్లగా మరియు నిట్లనియె
రక్తిచే చిత్త విశ్రాంతి తేకున్న
ముక్తిబొందుట కష్టము దలంచి చూడ
హింసాస్పదంబును హేయమౌ దేహ
సంసారమున వెత శతకోటులగాదు
యునకు లాగిత్వమ రామ యిలాయం శ్వరంబు
వినుపింతు నాకకథ వినుమ డిట్లనిన
లవిత్తులు హరిస విలాసము విస్వరన

గలగన్న దశలన్ని యుగయుగము కనుపించును
ఉనుఖూ త్రాగవ్యుపొంలాసు శవ కాగక నాదు
వునపు తైన్న పొసని గాంంచు యుత్నని ఆది
యు ఉనున్న దొరలు గంగసు చొలకొన్న నత్త్వ
నీ యుగ ఉద్ద ఉపొంలు నీ పెరింగలుటి
ఆకట్టి కపగసు బాగె ధ్రమ పునంచు నొట
చద కొనారులు స్థువి కరిల్పైల నాంచెలు నె
గుబు నిష్టగలనికు కుశల మెలుఅల నుచు
నరవు రవికవిప్లు డుగ పొగసుంతు
విని యుత్తులనిపొరెర్ది విపినాంబులందు
పని ఋూని విప్రులతపము జే యునిసుగ
మెలసిన సాధుజాలము ననేరుగాటి
ననగ సంసారమందల రాటు బలుచు
పారకవర్తించు పాలికి కుశల
మేరలు గలుగునే వెళ్ళిన్నవినుము
మెండాక పరమార్థ మెరుగకనుండు
నందాక చిత్తలయింబు గాకుండు
యుండాక సంసార మెనయుచునుండు
నందాకనే యాశయులిగి పోకుండు
యుండాక సమబుద్ధి యురవు గాకుండు
నందాక యుదయింప దాలోకసత్ప్రద
కార్పనకుశలమే మెకలిగ గల్గు పరమ
పావనజ్ఞానసంప్రాప్తి వేకున్న
మనుజులు సుఖదుఃఖమగ్నులైయిల్లు

జనని తుష్ణ చెందెను దుఃగ చొచ్చి ఉండె
నిజకళత్రగా నరుని నీచసంసార
కలుషమై యుండదు రాగరాసాకరాత్మ
లాలావింబుగ నివిరక్తి సాధింతు జగుచుల
సాలువికలుదై తీంగిర సంసారజలధి
లవనవివేకం బుచే దాటి సుఖించు
నను చూడి పరింబర హాసల్యపాకల్యములు
వివరించి తెల్పగా విని విలాసుండు
నవిరళ భక్తి లాగి సన్నకులమ్ము కిణ్రి
పరమ విజ్ఞాన సంపన్నుడై ముక్తి
సుఖించి రవలు విలాసుడు బాగంపె ననుచు
శ్రీరాఘవునకు వసిష్ఠుండు కథ లా
నారసి వినుపించి యులవల నిట్లని యె
ఆన ఘూర్ణ దేనియుం దభిలాష లేక
వనము వైరాగ్య నిరతిగ నెట్లయున్నది
వలను గా శోరబ్జి వశియును గాంచి
చలన వెలుంధించు సంసారమందు నన్ను
సాధింతవకా బంధ సంత్రయాములు గానే ప్రకట
శరంబు బాగందిసు ఖించు సదవిస్తు వందు
పనిబూని యుగ్ర తపంబు జేయుచును
వనము లందుండిన వాని చిత్తంబు
యుదు పాంత నాసక్తి నెనసి యుండినను
కరమట్టి నది బంధ కంబగు చుండు
నెరినిధి దేహంబునే దేహి నా నెడి

చెుకత్వె కమెత్వె హాపెనం బహుగ్నను ఆయ
ఖమునకు సంసార సంగంబులుగా
మని జెప్పునాగప్పు నాగ బులుపడి తనం(గు)
కారీతసుఖదుఃఖ సంగంబులు తెంగు
నా తండ్రుడు తనముత్తొ యింద్రు మాంగబాల్య
దశాకరణాతిపంచాద్వై మెుష్ట, కు
లని యాని పుత్ర బంధనములై యుండుదు
సకల పూర్వంబైన సంసార తత్త్వ మవ్ష్ట
సకలకాలము మానసమున మందు నిరిచి
యున్నను బంధంబు లూడుచు చిత్తంబు
పున్నగా నటన (బ్ర)హ్మయందు దగు
కాఫునవిత్ర సఖందార తత్త్వసుఖము
భావింప మెుక టిగా రాశిపారశ్రీత
పలనాప్పు సంసక్తి వంధభక్తి యుసంగ
నలినాదగానివం భక్తియు నంగగలరు
అందు వంఛక్తియు నంగన మురునసక్తి
పొందుగాని సంసారము జనింప జేసి
భావింప వాసు నిష్ఫల మ్మై మెలంగు
పావలు మగునవంశాగ్రిసక్తి ముక్తి
పాయని మై తపహో భనభిజ్ఞ నిచ్చు
నాయా తత్త్వవిజ్ఞాన మందనేరకను
అఖిలవస్తు ఖమువానై వంధభక్తి సక్తి
సుఖము నియతికముమ బుల కారకాది
నరకంబులను పలుంచుత నానావిధముల

సరసిజనవంచల భాసవిరాజితవేగాని
సద్గుణసమేతచే శాంతి వహించి
చిద్గగనమునందు జెంది వర్తించుచు
ఆజ్ఞ శక్తిని పంకజాక్షుండు చెలగి
పుణ్యుగా యుగములు పాలించుచు చెలంగు
ఆదిగాక (బ్ర)హ్మాదులు పా(త్ర)ములందరును
వదలకల భక్తి వశు వైరిమతియు
మెలసిన భవపాశముల త్రెంచి వైచి
మనమునవే పాశబద్ధానంబు మరాచి
స్థిరబుద్ధి గలవారలు చి(త్త) సమంబు
గరగి నిఖిలంబులో కలసిన యిల్లు
పరిధి నిగల యిలునాగి భానుకువేశ
జగతిసెన్నగ జడాజడములనడుము
సరసమై వెల్గ దలక్షుండై మధ్యమున
నరయుగా పరమాత్మమై యుండునెట్లు
యిరయిగా విమల పరమాత్మయి యుండుచు
నిరతంబు కాంతాగ్ని వనిషువర్ష్మ మును ర
తెలియు లోపవిజ్ఞులా తెంగు తెటుగను
దెలుపుచునుండు యుదీయుక్తి వెలరయిల
సరసమై దార్థదృష్ట సంయుక్తమగుచు
నరయిగా ననుభూత మగుచు నుమతియు
తెలియగా పారమార్థిక సుఖంబెది
యిలనారసది (బ్ర)హ్మమననాగ్ని గాని
వేరె (బ్ర)హ్మంబెట్టి వెలతకి చూచుంకు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గాన తాని సమస్త సా ఖండా త్వద్విషయ
మానీ సత్త్వంబు సాధి యుపుష్టి కాని
శ్రీ యజ్ఞదాన (బ్ర)హ్మాదిపుండుల యలంబు
జీయులు మోక్షంబు శంకరిం గాని
మోక్షంబు పొందు తావలెనని యుంటి విశల
నీకోష్ఠి గో మారాప వేదవినిశ్చయంబు
ఆసలన్నియు లయవైన వేముక్తి
యాసత్యగనిని రెండు గీశావి యుండి లను
జారపురుషుని పైసావిం లాపుంచుకాని
భార్య యాసను నిజపురుషుని పై(లి)
పపలక హావభావ విలాసములను
పదపడి లాజాం ప్రపగి దినాంధము సుకు
ఆసలుగల వారిని యుంచువేవెపనుల
చేసి వాటిని నిరసించుచు నంట
రోగంబు నందు పరాత్మసౌఖ్యములను
పొందుచు నను భవించుచు నుండు నెపుడు
పెను గడ్డ వనుభవింప దలంచియలసు
వాదక సంసారి వేవెనటించు లాని
ఆలప్పుం సూరుళీను చక్కనైనను గాని

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

కువితర్కసమున రాము భ్రష్టు ... ట్లని యు

దెలాం మునీశ్వర యాచారకుండక చిత్త

మెటు చలించుచు నెటు నిలుచు

కలుగు నా చిత్తరాగగంబుల హరించు

పరమతాత్పర్యంబు జెప్పుండగున నిన

విని వసిష్ఠుడు బల్కె విను రామచంద్ర

ఘనమైన చిత్తరాగగాదులనకు శంతు

గలశోష ధర్మములు యోగమనంగ నాగకోటి

యిల గుణ ... విజ్ఞానమన్నది యొకటి

యున్నది విను యోగములకు చిత్తనిలుపు

పన్నుగా బిగబట్టి బంధింపనాగిలై

పరమవిజ్ఞానమూ పరమ వస్తుం స్వను

సురుచిరత్రు జ్ఞచె చూపగారనాగ్రె

ఆదియెట్టినిన శాస్త్రజ్ఞా పానయుగళ

వెలువడుంచి చలింపఁ జేయునన్ని చిత్తంబు

చలింపఁ జేయుచుండును సావాస నిశావాస

ములనెను నివిధిన చిత్తమును నిల్పు చిత్త

చలనంబు ఖండింగిన సంసారరాయు దుగు

నల ప్రారకము యెుజనైన ట్టి పవాన

ధారణాసేయుట చిత్తంబు నిరుద్ధ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
మరియు నీ వాక్ వాక్కుల మరల్చుట విమల
ముఖల వ్యాప్తిగా తాలు మూలాలం తమగుచల
గుణతరంబుగ కంఠ తాల్టు రాగ్రముల
కలుషగాహ్నాల జిహ్వాగ్రముం జూనిపి
అమనుగా సూక్ష్మ జిహ్వాగ్రంబు లాగను
కదియించు మట్టిమార్గంబునం దున్న
లనుతర విమల రంధ్రముల పాత్రముల
నానరంగ నడిపింపుచుండిన పాత్ర
చలనంబు లగు చిత్ర సంచారముల నుగు
నలఘు యోగాసనంబు మఖ్యచునటు
ఇది యోగమన బడు నిదియును గాక
సదమలమైన విజ్ఞాన యోగంబు
వినుపించుమని జగద్విభులలి యలు చిత్త
మును లూహ్య కల్పనములు లయింబైన
తనరి వసిష్ఠుపై నానెత్తి నిలుచు

నరయుల సదిజ్ఞాసవున శిష్టునా ! పృథు
జనవరయుతులు గాగన సరళిం బొలుపు హరా
మని యెడి యెఱుక పదార్థ దోసి యల్
మగు యోగాళులనకు బ్రహ్మజ్ఞానమునకు
లాగునీద దర్శనము సిద్ధి యుగదె పృథుల
విను వేల హం ప్రవేశ విద్యు ప్రంగాఢ్యు డు
థు నదర వైరాగ్యశీకలులు త్రైవిష్టిన
భూ మనిషి రయాలు శిష్యల నిష్ఠ బూని
రెట్టి ఇరకను శ్రాంలా నేనసి లాం మనసలు
విశచు యంల శ్వ హాళి విష యకవి లా ళిలుల
నడచుని ర్శిల వైలన యుంల రంగాళున
లాలచె నిష్ఠను చూ స్తు తాళి హాని రమెంత
సలు ఫుచుండిన చూలత్త తెల నోం బుదాంగి
పాగక మెం మెం చూటం పైచుల నున్న విప్రుడు
నేకర శశి సదాంలను నింక చూలత్త యిలును
ఆని విచారింప్ర చూలు నప్పుడు రా చూలత్త
వలను బుగబు ట్లీ యల మట్టి గదాని కని యు
బుల్త మాం చలనోం ఈలు జెం దకనీవ్వు
స లొత్తు సవి రహాంపు మై సరావు మై సరుల్
సాక్షి యై యచాల మై సంపూర్ణ మైన
యక్షి గా పరమాత్మ యిలం దుసం లోలాలు
నివిచు యయుండి లా మైన నీకుసు ఖంబు
గలు గుజదవు మైన కళ రాఖ్యాల నిలుండ
గూండిసన్నిక చక్రి చుకురిల వె ష్ట నేల

వేదు ప్రయుంగా ఆజు వికృతాలు సంక్షుభితము గూ
ఆరణ్యమాలిందా బహుపాశ్చ పీడ గస్థ పన్న.
హృదయము బ్లిర్లు పాలయేలు ఋషి పాకన్నా నానా
మనిషి కృత్తి పునాలు నాకు కుం బహునుషము గూ
గనప శ్లోకం చాని కాలుకు పునరావృత్తము
కుడు నంగల్ల నాలించ కృతార్థి ఒకా నాల్లు
సరిగా సి త్త్రస నా ఠసే సుకగు బాలు
ఆవేశపవిత్ర నాగణ్ణ గ్రంథ బ్రితమ్మ౦గి
తనువ్రతసునదీంబి ఆల ప్రలసెల్ల
మరబుడు నలల సమాప్తి ఆలంపున్న
అవి వీలవ హాంప్తి ఆసుమ ధర్మపుంచు
జరి ఉలం చూపేత్ర దాము లీ గొలె మొంచనిష్ఠ
పరమైన నాలుప కలలు సమాధి నాగంతు
ఆలు స్వప్నసౌ ధాకర్ల సుల సూర్యాత్మ ౦ ఒకర ఆల్ల
నెన్నము మూర్ఖరేం ఢు౦ లలయా వజ౦గ
ఝు నమైన భూమ ఖంకం ఖు లాగి నలాని
ఆను వ ఐంగగ నున్న తావే రాతుంబ
కను గూడ కలంతె నీ కర ళ్లే లోపంబు
నెనసి ఆలూ. ఖను ద్ఠం దిరవ్ర గామనుంకి
మొనసివు సూర్యార్ఘ్యముల మాద మేలు
కాని ప్రాణి జన్య సలేకా సొనులు
బలవులు శైలములాని కి ప్రజాపక్షి రూపం
ములు గాంచిలు మానస విశ్రాంఖునను
లాగి చెయి చేయి ముంద గాలాలగక నలాలు

నా నా నా గ టి పశ్చ్యాత్తి నా దృష్టి కా మా గను
వెలసిపవుగిరాజున్ని కొలనసాదే తలుపర
ననుపృ పంటీ బసుసుంత తె నాదిమొట్లననిన
కనులందు బాగటము జాంద్రుసవిపృయుగల
ములనుసమృగ్నాగరాజుబ్బియునననుమూకు
గలుగలుచలుకానుండుసెకలిశైసైనమూన
పులకాంకుర మొదలు తిప్పుటూహిం ప్రయూప్ర
లతె తి వి లూగ ననిరెట్లెట్టి వెతిసికొనవరాము
పులుపృ చెలునలంకులు జాగ్రదవస్థ
నెరయునింద్రియములు లనిదురలాగననగ
నరసియూంతర విషయములు లలాగిపశివి
పాలుబసుబట్టములు రాలుంప్రచెలనుంకురేలి
యలలరలసవిపాప్రవస్థయలనబడుబుంకల
రెంటకగడియలు బాహ్యమెరుగకమరచి
మురిసిప్రాణబ్రూలవలు లగాక యున్న
గురువస్థవిలోలుల గూకిమూనసమ
ప్రకనిమోమోసుఖింప్రచనుంకురేలి
నరయమూనాగరాజుబ్బియునబడుగాన
విశివిశెట్టింప నావిలమాప్రబ్రంకల
హృదయలగలవంబున సంప్రసాంగంపెసగ
కొదలకరజిలసగపరెప్పపలందు
ప్రకటితలీలసుకదంబికలజంచ్చెయం
నకలంకుదైనిట్టియలచాటునూరంట్లు
లోపపరంచరించియుంద్రపుదాంబునాంగ్లి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
కాంచిత్తై యువతులు నానాఖ్యానకలపనాలు
పాలింపుచును భోగభాగ్యసౌఖ్యములు
ననుభవింపుచునుండె యిట్లావలన శిశి
పని బూని శివ్రేచింత ప్రమదార్తై యుండె
హారకత్రుటి భ్యాస వలన నీతిలి
నోరి నోరికు బహు జన్మసౌఖ్యములు
పొరి పొరి ననుభవించుచు వెలక్కినుండె
మరల తపంబుచేసి యన్నదియునా దలంచి
కలగాంచె మేలాడినన్ని క్షైవక్షిగాను
తెలివిగాంచి యిట్లనుమది వెరగాంచి
యిలదలచు వీత హావాల్యభిదానంబు
కలిగిన తనువింత గాలంబునకును
సమయకని చూచ్చిట శాశివేలాం ~~బగుచు~~ బగుచు
నమరియున్నదిగదా యని సంతసించి
పంకజంబు వాణ్యాదిపతియునదేమను
నింకనేమను మాందేనెత్తె దనసలుచు
లాంత్రయిల త్యోయిదాసిలతని వైప్లైకెట్టె
గాత్రయాసైలాగేచ గాంచాని విశ్వచి
అతకిలతకు శివిష్టకాంతంబు లాకు
త్రటిభామాశగవేచి పవనుకై సూంర్ల
సారాయిలమునిషీరి నసుపింగ భాఖ్య

సారిరాంబు క్షగు దారాలనశ్శి బాంధవ్యములు
పసుపు గారాజని నేల పంకము భళ్ళిలున
ములని గి యయిస్తొష్ఠి యయి పుఱ్ఱని శరీరములను
కుడు రలాగా పెకళాంబి తాగాని చని చాల
మలదమల లాగ సూదు ళ్ళని ముంద రని కగ
నాది ముళ్ళ శరావేల హా వృలి వీక్షించి
వీడి హాముననేర్చ, నిలు వృమటుంచెను
నానలి క్షణవేళ హా వృళ్ళ శరావేసను
సంగని ప్రవేశించి యయినాయము కగుచు
ములదేలుంచి సంగని ఋత్విక్కులై పాలల
పోషించి విడిచి జీవనఋత్విక్కుల గుచు
సవిఘ్నమనసుకై సరళ స్థలములల
నిచ్చావిహారులకై వెలుపక నేమరక
అనఘులకై దశ సహాసాక్షిములలిగాడిపి
కినిసిబ్ బ్రైహా ముక్తిని బాంధవులచి
లవి అపదేకాంత స్థలములంమపెంచి
చెలగిసిద్ధాశ్రమనుకై యయింది
లనలాగ్నిలాసు విలక్షించి రాగ
ములనవేషములను ఝుంచి మొనసియుళ్ళని యయి
రాగమాదేవేషమా రాలితిపగల
నీగాలి మున్నన్నెనెనసిపదివిర్పల
వైరాగ్య పక్ష్మించె వాంకిశేగయులతి
తారాధికనైనన యుఱ్ఱన చాగమ్ములంటు
చేరి సుఖింపుడు చింలచె నను

గారింపవేల శ్రీమంతులు గారవనుతుల్
ఆశించ పంచేంద్రియములు లాలనేను
పంచిన గాలిని లోప్పక సంచరించి
ఉలిసిలి తింక మారకమువైన మొకల
కలుగకజనుడనై యుబ్బిలనన విడిచి
పరుషాంతె లమ్మ చూనివృ, పరమాత్మసుఖము
మరుపించి నాకు నీ మాయలలు బాపించి
విషయ గణములయందు విడువక త్రిప్పు
విషయ సౌఖ్యము ననున్న విడిచి పోదుకను
నెరసిన దుఃఖమానే చెటజక్కి
పరితాపమున బొంది పాంపసంసార
నిరసనాం బోగనటించి నీ దయవలన
పరమైన నిర్వాణ పదవేను గాంటి
నాంకుపుకాశవంతానాం జూచి సిలావి
నీకు మ్రొక్కెకొరిదసు నీ నెలవ్వనకెసు
నీ నిమ్ము విడిచి నానే వంటి గానను
తనే నెరసని నింక పౌరలనేమిటికి
చక్రినానేగి సంసారముల చింత
మకుర్థిన సుంథలనా మూలి యు విడువ్ర
తంతంబు నీకు నా దగ్గర నిలిచి
యిటుంతక జనుమంక నాగొట్టి లెవ్వ
యిలను చెలు నంటో కదు తాడి గుత్తాళి
నాగనగరీ ద్వారక్ల్లో లూను పట్టంలు బాంధి
యున్నియు శ్రేష్ఠ ఐరా వాలి చ్చారణంబు

ఉనన్ని గారి యులు [illegible] ష్ట [illegible] నా [illegible]
గను చుసరకొల్పి తరల్పి వివిధ
లోనదు [illegible] వి వేల నం [illegible]
పాక వని [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సరసినిలయముతో జంబునువెక
నదిదుగాసూనభోమై న్నటులవంటి చాటు
గనిచాని బాసి లోకస్థకసూక్ష్మైన
మనమునమనము నేమరకఖండించి
బడలకచిదవిష్ణు పదమువీక్షించి
బాధలనిమేష చలదృష్టి ప్రాగలన
దురగచంచలలోనబాయువాదులోను
కరణానికై తొల్లి పక్షిక విసర్జించి
నెసుఫుగా సత్వైక నిష్ఠ తోంబగుచు
దనరినశాంతి పదమునందు బొంది
యుదగనివేలయుస్సియుంక్త్రై సుఖంబు
దదముపలంబించి పుట్టుతుగలని
ఆవరయోగి యుదార్లీ నాందనేంద్రి

సేవితంబున [illegible] కలనకారణంద
[illegible]
[illegible] విపుల [illegible] కును
మరి యీలు చాన్నీ యీలు కలు చున్నీ యీలు కలనై యీల్లు
నెరవాగవృగా నీలి నీలు వారకే ళీలాల
చెలగి యీలు పనళి సించున వే ళలు దాను
తెలియు వాపాకొన్ని నస తేలతేమ్మైసకాలే
పరిప్రాక్షమగు పర బ్రహ్మంబునాడు
విరివిగాంగల సెనా వేలహాన్ని రింకు
శ్రీ పరమాత్మని నిక్షయించు దియినను
తాగి పక సూనరి ద్వారులు సూనరియనగ
తరయిడి బ్రహ్మవేత్తలు బ్రహ్మమనగ
వెలసగా విజ్ఞానవంతు లందరను
విరివినా బ్రహ్మంబు విజ్ఞానమనగ
సారి సాంఖ్యయోగులు పూరుషు డనగ
యిల సిద్ధయోగీంద్రు లీశ్వరుండనగ
చెలగి శైవులు సదా శివ రూపమనగ
లలి కాలవిదులు కాలమె బ్రహ్మమనగ
తాగల గకర తాత్త్వవంతులు చావత్తనగ
సహాలా దళకులను సైకాంస లాటిలమనగ
మహామా ధర్మికు వెల్లిమ ధర్మమంబనగ
సనిశలంబు సవచాత్తలగు వారలసరాలే
మున బ్రహ్మమినగ నామూల తాత్వంబు
తగు నావై సరాలే సిద్ధాంత సమర్థ తెలియు

ననుబునన్ని యోలను లానై వెళ్ళలకేలను
వెటనై యోలనాం లాన్మై వేరాంతులోక
నలక్ష్ము పర(బ్ర)హ్మాకి వుం లాటునుంచు
వివుబడ్తై మ్మప్పవానె వేంక్ష్ము తెలాంగ
ముమలవసత్విపన వేలహా వృలింతు లబదను
శ్రీపరమాత్మకిలా నయెలినటుంచుల
భూపాలునకు కవిపాంఖలు శ్రీ వేపింవ
జెప్పి(త్రే) మ్మకిర సాంవశి హ్మశిష్ణనియెల
లహృకవినురాము ధరణీలాలెం(త్రి)
యోలాంనాం దమలగ వేలహావృలిని బరిత
విని యోలు యోలాంపుచిలుసుం దశిపాలు
అఖిలపాపవిముక్తులై పరమాత్మ
సుఖము నాందుచు రంచుల సూలిగాం జెప్పు
జనవరచి లాత్మేప శమన పాంకలిలుల
వినుమన్ని రాము భూవిభుడు శిష్యులనియెల
అమరజీవ సత్కీర్త్యులాలాక్షీ విదులు
నవులాలు ఉత్కృష్టైన మహాయోగులకును
అలభైన గగన యోలానాం వికసింతు
తిరువానం ధగలుగని చేమంచునకుగ
విని మునిబలైక్నా సాంవిధ్మై మెట్లు లనిన
విను రాము వెశబెర విశదంబు గాంసు
ఘనములైలవగున భాగగాము సాంధిసి
లనువాంచగజ్ఞి నాంనది ముక్తిగాంము
దనరాంచు(చే) వర్ణిమం(త్రే)కియాం శకేం

మెనరంగ గప్పింపు, చుంతుల సిద్ధులను
అష్టసిద్ధుల నాగరి నటు వెంటి వారు
పట్టుగా బాంధను పరాత్మైన యుక్తి
ఆ యష్టసిద్ధులందారి విడచి
యోగత్వ యందు సుఖించి యెవల మోక్షంబు
జెందుచుండరు గాని సిద్ధుల తెంత
వుందు నాగరరు కాంధర్వ నాగరు కాం(డు)
దనరారు (దే)వర్గంబు లోకాల(తు) యంత్రాలు
ఘనమంత్ర వులుక్రి యలు కాలశక్తు లను
సిద్ధుల బొత్తించి బత్రు వులో బూప్రు
సిద్ధాత్వాలు గు ముక్తి జెందేటి పనికి
రావి యంత్రాయంబులు లేదు యింతగాని
ప్రవిమలంబగు మోక్షపదమందని యెవ్వ
రేల లమెపునన్నె సత్ష్జి సిద్ధులకు
గౌరవంబులు చాల గలుగుచునుండు
సారె సారెకు ప్రజా సంగంబు గలుగు
భూరి దురాశలు బుట్టినందునను
అప్పుడహంకారము లతయంబు గుచల
ముక్తి తిగానుచుండు ముక్తి మార్గంబు
చూడనియంత్రినానక్షు ప్రసిద్ధులను
వేడుకగానైన విమలాత్మవిదుల్
గలవారు సిద్ధుల గాంక్షింపకెప్పుడు
వాలు వొందను పరాంలు బాంధు చుండుదురు
అనవినిరాముల జెప్పెనె మునినాథ

ఘనమొంగులిలు బహుజాలు ఘుంగములు
విడువకుండుదురొక్క విధమెట్లననిన
ప్రతియొకనికి మానని ఘ్రుంగవ్రుం తసనిమి
లతిలావల్ల విసువుని లంబు సాధకసు
చవియుంపనాయిలుఘ్ర సమయిలు నంధువసు
బడుశతీరాంబులు పవనంబులు బయలు
వెడలని యిట్టికమెలన విసువకనిలు ఘ్ర
మొంగులకెల్లనా యిలువ్ర వద్ది బాగంబు
కానవారతిల బహుకాలము ఉండుదురు
అనవిని శ్రీరాము తమల్లనే కాదలని
గని యిట్టులనిమెనా ఘనప్రబోధచరిత
ఆ లఘు విజ్ఞానమొందయియున చిత్తంబు
విలయింబునాం అనవే శత్మై లాతిర్థి
సుగుణ సమో హామె చెన్నై టు జనించు
నగశిలచరిత నాకాన ఉంతనిన
ముని యిట్లు లనిమె నివల్లగ రాంపుఖంత్రు
వినువేలునీపాంశ్ల విశదంబు గాను
అనఘా తత్త్వ చిత్తాల యియిలునంబు రూప
మునగనరూపంబు మననరింతగలవ్రు
అందు జీవనత్త్వక్కి యిగు సవిరూపంబు
పాంచుగా గనరూప్ర విదేహముక్తి
ఆలఘు జీవనత్త్వక్కు ఉంగాంబు లాగ
మెలగు చుండుట చేసి దేహయను కేవు
కలుగగా సుఖదుఃఖ కవిలా మెమనసు

చలనంబు విడువక సంసారనాశము
భూరి వృక్షమునకు పాత్రి దిగా నలంతు
నీరీతి భావింపు నిధి చిత్త సత్త్వ
దీని సంరక్ష యిలవైన దివ్య శావినమల
పూని పరిపూర్ణ లయలుగా ట్లున చలింపకనల
నిలిచి యలుండినరీతి నెరిసుఖదుఃఖ
ములుగల్గినప్పుడే మిగ్గిగ పొచ్చట లగ్న
నాగందక శాంతము శై యలు (గా) భావముల
జిందకున్నది గచా చిత్తలయలంబు
ఆట్లు వేళ చిత్త లయలంబైన వెనక
నెంతు గలకాలములుగల్గు నెరిగింపుడనిన
జ్ఞానసద్రూపమై చలనంబులేని
మానసమలమ్ము నిర్మలంబు చేసి
పూని నిజజ్ఞానమెల్లగ నిశ్చలించు
మానసమై సద్భావ మలవగుచుండు
ఆరీతి వెలుగ్గ సద్భావింపు (వినుమము)
సారవిహీన రాజసతామసములు
పోలుప వేకనశింబి పోగల నలవృద్ధై
బలమారి చిత్తంబు పలచనైలగ్గ
చలియింపకుండగా సద్భావగుణము
నిలిచియిచ్చుట నుండు నిర్మలంబగుచు
నలసద్భావగుణము నందునే పవిత్రత
లలితగుణంబు వెల్లనుగాలుగు బాలుచు
జ్ఞానసద్రూపమై చరియింపకున్న

పాపనసంభవ వెల్లి పోగ మగ్గి త్మె ముయ్యంకి
యుయుంచు జీవన్ముక్తి కష్టకము మోహాగ్రహాని
యుంచు మై బ్రాంతి మ ఫల సత్క్రియము
సారక ప్రతీకం ప్రచుండు వేడుక గ
పారక సత్య జీవన్ముక్తికి తగల
[illegible]

మెనగాబు ఒప్పింపు చుండు చిత్తంబు
వెలసప్పుచ్చ్యాననక్షమూలల్యైవేని
యెలసలమ్మ ఒప్పించు నడుగానగాని
ఆయెలుపలు జెపిన వెలక్షలాభంబు గలుగు
భయాయలు లెంగనిక్ష యెలవలు రంలించు
తారప్రన చిత్త వికారాంబు నడుగు
గావరెనని మలనల్ప్రకమల తాళ్ళకబులు
సనకాదులా చిత్తసంరంభము తుప
ననిల ద్వార ఆ చెటు రెటు మెట్లనసిన
మొనయలు రత్త ఆయామలులనస దాంద్వాళీన
మునయుక్త కప్పిత మలల బెంగమలలను
ఆనిలనిజు క్షవతానప్రడు లక్ష్మీమలను
తనయెంచనిలుప చిత్తము శాంలబాందు
దానవిజ్ఞాన సుక్షరభీంబు గాలుగు
పూనిపత్తిత్తి జ్ఞాన భూతాత్మ నత్తి
యెలనల భూతా ఆ పాసననాంటి బహింప
కానరానప్రకటు చిత్తాతాలు తత్తి పదము
విసుముపాసనల చే విడుపంగబకక
మెనయలు పూరారిపరములవిచారాలల
జననమొందు పదార్థసక్తి మేపాస
ననిజెప్ప దగుచుండు నాదియాత్మయారాటు
పూనికగానిప్పి యెలుస్నే సంసర్గిలిలూలు
నేనాటి కైన బాగిది ఒప్పి పాసనలు
తగివిన పురుష దెత్రవభీంబు గనిన

మొగిసాంఖ్య నవిశేంబు మొగహాంగప్రమాంగము
పడుపడు వాసనా ప్రారబ్ధంబు చేత
యుచి బొంబ్రెష్యు సుగుణ్య నిల హాయు వగుబాం
తెలియుగాదా యుతాంచే యుత్కృష్టాంబు
నలరు భాగ్యంపారబ్ధ వము కులు వరాంత్రు వైన
లోకరీతి చిత్తమలినంబు లోగబని యుప్రతము
పాశముదుమానసంబు వలంచి చూరిక
రహితాక కర్మ వాంసన కాహిం ఆవిద్యనాశ్రము
వహింనాగప్పుల పరాదు శాయత్రు దాంబైన
యలమనాగిల యమగు నాద యుత్కృనవిన
తెతెపెదవిను రాంపు తెల్లంబులగాంచు
బలపు వైష్ణాంబు తసల్పంధనవాంస
నలుగళ్గ నట్లనినవ్వంగనారౌంతు
వెలునయం బీజాంకురాయు లుమానసవున
కనగనాగళ్లు బునుండు నవెలుబ్గలి కానర
జనవరయుంత్రు పంచాయు బీఖిము గ్రాసు
గనుకలవేవిదల్సంగాలతి విసక్తింప
మటుమాంద నిర్ముక్తల మైనట్టి పుష్కల్ప
మటు పవేసరాయేంబు నళిగుసు నాహాం
నవెర్వ దర్బవలునను నిక్షేయలము భాంవింప
సంవిత్ప బీజవెలం బగసాయరాంచె
కరమెప్పు నరాంనెవెకను నరా [illegible]
కరణినాండాంతో నెకరీతి వీడకుండ
అల విషయ యజ్ఞానమల దుఃఖములకు

నిలయిలం ఋనామంచెలు నెరిని నిరివిశేషయు
వైనవత్తిసబ్బాక మంతలువైన [illegible]
కానంధకానగలవై [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సారజలె జ్ఞానా విలిగమా [illegible]
ఆపనహైనెస్త్రీకాగళ్ళిలులయలంజునత్రి
నవితళ్ళదివేష్ణయు జిహ్వలని యుగును
ధరజ్జోశవుదిసరిడి హ్రస్వ వారసవలు
పాఠ పారి నకేయుంచి పారవగానతకలు
బారలనిగాలిషూశ్చేపగిడి నుస్వల్పకు
పగిదికబుస్సు ఖంలున బాగున్నుంచుకలు
బిలయుసంపర్కు కా(బ్రి) హర్తి సదంశ
ములవుయుబేజిమలు దాని యుందవి విలుగు
నవిరెట్లునసతెఖిలించు ప్రకాశత
ముదయుంచు కైవళి నాగప్లుసంపర్కు
విను విశేషాంతర విముఖవైలమత్తియు
ననుపమసన్నిధి త్తైహైయులనాదరలు
నగుచు బహూరూపవైల యేకరూప
యగుచునున్న దియెవహో(బ్రి)హర్తిసత్వ
త్మైకలవనారసూనవళ్ళిహై యూరళ్ళిరుగుచు

నాదానాలని వేడిగా వేడ్కు యూ నా గు లు
పై ధైర్యం వేలువేస్తే పక్కనే తారగా నిల్చి
తొలుపునతాన్ని పన్నగాని పక్షి నతన
అలంకారాన్ని ఇంబు వేదనాలు నిండి యె
భ్రాంతితె పరిమాణ పోగాలు లొప్పె,
పొలుపు ప్రపంచము పెను లాలనిలు
పోలుపూ, పునా నాలని కింపు లాలు.
అతిసారాకు పేరు నన్ను రావాలెను
పోదులగా వృనని దీ తెప్పు బ్రాతింపు
బలనింబు నారాపు రాష్ట్ర బుబు లప్పెడును
నలుపుయు బులంబుగ నష్ట్రిల దారినలు
వాటి నరకంబు కింబు లాలవ బిల్లం కవగుగు
నడరారరగా నష్ట ఘలా లక్ష్మి పథంబు
నిఖపమ్రుజ్ఞ లాదె నియ ప్రమాణ్రంబు
నరదేకపొందిన నాటి ఖలుత్పమంబు
పరబుత్వల బలము ను పారసనా పారణొ
మరయం లాలవిజ్ఞానమునగనిమూర్తి
కలిగియుండెడివి మనుష్య శక్తి మొగొన్న
లా లాపెదనవాని కులలేటగా నిష్ట
పరగధీ యుక్తి నీ పొలుపు స్త్రీ లకి
విరళ ప్రతాభాగి నిచ్చు విషు ధై మమూర్తి
నీ ప్రభ్రిసించిన నిఖమ ప్పు
పావన ప్రార్థ్న లాదు వెలు నాగం వెదవ
చెలగిఎలుమూర్తి కభ్రిసింపని మూర్తు

భక్తి యు జన్మ సహస్రంబుల గూడు
సాధు సంగము గానిదె మనంబునకు
వేదాంతవిద్య బోధ సాధనమిదియె
మొదటి సోపానము సత్సంగము సాధనము
ఒక క్షణమాత్రము నీ వేళ సత్సంగమునసు
వారు భవసముద్రము దాటు పలుసారంబు
సూరి జనమును వారి సత్సంగము నశ్వరమౌ ఇ
దేహ క్షణికమిది యనుభవ మయిన జ్ఞానముక్తి
సకలంబు నారదాదులు ఇనసకు
చెప్పడక భాగవతంబు దీయిది నాగకార్తికటి
తుదగాని తత్త్వసిద్ధి యని చెప్పబడును
చెలగి యల మహాత్మ్య తేజ్ఞ్ల్ సింహము విని లనకు
కలవారసనాము నగ గ్రంథంబుల బొంగు
లకనువు నీలంభాని తోలప్ప చెలనటండు
(ఋషు)లను యిందు గల పరిభావ భావనసల
అనిశంబు నిస్సంగు డగుచు నుండుటను
జనియించు వాసనలు సమయించు చిత్తంబు
శాంతంబు బొందు నాగు సకలార్థములకు
సంతత శక్తి రత్నము నొందిటి యానుభూతి
సంగంబు హేతువౌ సకలార్థములకు
సంగంబు నిలయంబు సంసారమునకెల్ల
సంగంబు మూలమా శూలల యా పాపులకి
సంగమే యాపత్తులకెల్ల నెలవై
సంగవర్జనము మోక్ష సంగనిరతి

పుంగ ఘ్రూరకులు బిస్కి వినాశకారులు
కవియోవేషులు లనేక సుఖములను కాంక్షితులై
కొలుగ షైలులు బుసుంతకు కొలువు ప్రొట్టి నట్టి
వాసనయలు గుణాది వేసు ప్రాంతోంత్రం
విరసి గారనిలలను జీవసృష్టి కైన
జనులింపు హృక్ష విషాద విరాహిండ
యొసగనాగపుచ్చుసు బనాత్యంకుర హారతి
యోసుషుద్ధ వాసన యాలుంలపై నిత్యాబి
యెంగతి లోవెంక్షుసౌఖ్యంబులు నొందించి
ఆలమూర్ఖులకు వారి యందు తత్త్వముగ
సత్యంబులమైన వాసన నిచ్చిమరల
పుట్టించి గిట్టించి పోగ వింపుచుందురు
నట్టి వాసన నొందరాలోకి కృష్ణ వికృతులు
కాదని సుఖములు దుఃఖంబులగుటగనను
మెండబి బాహ్యలు మునుగుచుంతకను
పొలుచు నాశల వృత్తి బొందనియెడను
పలువలు సంపదా పదలు వచ్చినను
బగులెత్తు సమబుద్ధిచే వారి యందు
తగలక యోగిని నిత్య పదార్థములను
అనుభవింపుచు నలుండై వైనను నీవు
ననగ విస్సంగుడవై సుఖించెదవు
ఆకాశగట్టిర్భూ వాఖ్యాలసన సరసి
నీకు జెప్పితి రామ నవు వకు లోత్తమ
తాది వాందుమారాయు పదేశాము వలన

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] నసారంబులు వేంగమాంబ కృత రచిత
మైనిత్యశ్రీలసత్కీర్తనల్గల్గిన
సామాక్షసార సుజ్ఞాన నవసిద్ధ
రామాయణంబును రమ్యసుభవపద
యింపెన్నిగా ఆలోయ ప్రకరణము
నందమై మిగుల మోక్షాకరంబుగు చాల
శ్రీలత్తిగాంత నరసింహశసంగ
ఖ్యాతిగా వెలయు వెంకటరాయనిదు
పదయుగ్ళికి సమర్పణము వొనరిచిని
సదమలవైవ్రసి చాటి వినటినిన
నరులు తాపత్రయ యూ. క్షవములు తరించి
పరమైన నిర్వాణ పదవులనాగంబు కలుగు
భూచక్రమునని విపుల సుఖాక్షమగుచాల

సాధనం శ్రీ [illegible]

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇది [illegible] సమాప్తము.

[illegible]

జ్ఞానవాసిష్ఠరామాయణము.

వైరాగ్యప్రకరణము.

శ్రీవాసిష్ఠ సద్గురు సర్వజ్ఞ శ్రీరామ స
శ్రీ తారాగాంధ నలిసింహ ధూమ లాహరి
విన్నవించెద నది వినుము వాల్మీకి
సన్నన్నై గల నుప శమన శ్రీఖంబిల
తని యిజె ప్పగ భర దావీజుంతుమరల
ననిచెనిట్లని యెూవు హేగుకు వివ
చరకృప నమాత్మని శ్రీరాఘవునకు
మరియు మజెప్పెస మహర్షి లాభుగాననుబు
నడర భరద్వాజు దాసక్తిం నవల
నడుగ వాల్మీకి యిట్లనె నాగకుమార
శ్రీరఘుపతి నివసిష్ఠుశిక్షించి
యూ జ్ఞాడ్ఢకరిణి నిట్లనియెనాగరాము
వెలయలనెజెప్పిన వివిధార్థములను
పలనైన పలవలు జీవన్ముక్తి యగుచు
అమరదేహంబులంబాయ యకదలశీల
సలలియాత్మను బలను చూపలాక రయగ
యెుందాక శ్రీ పార్ళిళ వెనసి వర్తించు
నందాక చిత్తంబు నందుపవిత్రంబు
లరచగుచుండు నంత శుద్ధి ఘటింతగుబు
మరివృచూపరి జగంబులను చివరిస్తి

యిల్లదె లత బాసుల లట్లు నాపవాలొ నెపసి
సందేహములు కర్తకై కారంబా యజ్ఞ కనుగాను
పట్టుగా తనువారాను భావింపుచుంటి
నట్టి సంయమము బాల్యమందు విభ్రాంతి
కటుగా నెన్నాటికన్న తాకు షులలకు
కలరవసిత్త సంయమికి ట్లులని యెఱు
సద్గురు సకలవిద్యా సలక్షణాక్షులన
చిద్ఘనానంద స్వభావ లాగిఛ్ఛాభి
వసుధై పైనేను జీవన్ముక్తి పదము
వసమాంతరాగాం ఋతారిత దృష్టాంతరములు
సెయుమసారాయంబు జెప్పవేయనగ
నాయమూకటపు కట్లు లనియెడు నాగారాజ
వినుచునిజెప్పుద నాటి విశదంబుగానా
ననిల దారణావకుంచిను ననరెది యెకటెటి
ఘనలరజ్ఞాన యోగంబులనానాకటెటి
యిలనవంద సాంగిలవని మునుల్కనీకు
బాగి క్రించియుంటి నిపుణుండనె నుమవరల
నాక్షారత్ఫార యోగమునుర జెప్పదను
యకబుద్ధి దేహంశాగిక్షన జెసి ములము
కొనగరేచక ప్రాణకములు కుంభకము
గావింపుచునిక్కి యోగాభ్యసనాశక్తి
నేనెవళ భావించి మొదలికకునెరుక
గాను దలంచి యిలకొరకై సుఖించినాడె
జ్ఞానయోగాభ్యసన శంఖుండు కలను

ఆనిలాన్ద్వార నశ్రీని మాలు టాలుకొన్న దిగు గా

క్షంనవనాగి ద్వారణాశ్రీ మమలన సి [illegible]

గలుగలుగ ద్విజ్జ కావాగావలు మాత్ర ద్వయగను

తెలుసిలక మాన్ద్వ లు విరబుల బుచలు ంటి

లగున్కా నారి జ్వేరు లనా బెంచు

నగు లంగాగయుల ప్రమ్యు ద్విప్య సింహగును

ఆలుద్వార బాలసిమాల నాగ్గు కై నుక్తి యాలు

మనమెప్పు తలాలు సమ్ము లగ గల గా లాలంతు

లోలకోని ఘనమునాగి ద్వారణాసియు

నలరిమనలు లాగిశ ననిలంబు నిలుచు

నాయిలు ద్వారణాసియలు వానికి ధైరణ

నారయణ్ణ్రీ బహుపత్నీయులు సుబలంతుల లాలన

సారించు నప్పుడు కష్టంబు గాన

భూమి దేవనికు నేర్పు గను విశ్నేన

రామాంగంబు జెప్పిలి యాలుక్కు లాగినీ

బాలగాప్పుసారించి పద మాత్ర్య వగుచు

రహితమాత్ర వాతా దారణాసియలు వారి

మహిమంబు జెప్పెద మనిని విని వినుము

తాలు తాంను మెరుఁ భూతి శవంగాలున

కళగలప ద్ర్ర్హంగప్రజి తికలవ

లబవాగప్పు బుంతు విస్తారతో యుండు

కరమెలు పు వక్షిణ సత్రింద మధురాలన

గుడులరంబు గనాక్రీ కాంటరయుంతు

నిరమాంతచాని లోని మూమ వల్లిబలి

జాపట్టునింటు భుశుండు ఘుర్ఘు నాథ
జాగ సశ్రేష్ఠుంతో లాలావిర్ధు సఘుకు
వేలకారుకొకాలి వేదిశ్రీమంతం
కారాలవిశాలంబు శక్తి కలారంలు గాంతో
ఈ ఱాలు వృక్షలఘు బుర్గి తేనగు వర్ణనుకు
కారిమనశ్రేష్ఠుంతో వసియుంచు యుంతో
నేఱ జూగా చాలుటమ నైవాలగాగానె వాలు
నలిశయిలర్ వృక్షమందొల్ల దట్టుకులగ
తెరగాప్పు బంగారు తీగలు కానల
సరసంబులైన పుష్ప ఫలంబులను
కలకలలాడినులాగి కలసిక్రీడించు
లలితవిహంగజాలములఁ జూచిచూచిను
అలఘుసహస్ర దళాబ్జనాళికలల
చెలరేగి మెరుగు చుచుంబు వారుకుర్గొ చునను
వనజాత భవునికు వాహనంలగు చు
దనరారు హంససంతతులఁ జూచి చూచి నను
ఇటు వనవన నెండువానాత్రి సవతాన
కుటులతర విహారంబు పక్షులగాంబు
ఘునతత్వ లంతరంబు గుడి గిరువంక
లను పరిష్కార కాకబాలంబులు గాలువ
నటుఁ సుఖాసీనులైన భుశుండు
నవాలా తీక్షించి యలంచుకులగాల
నిలచి నన్ను సుఖించి నెనరు లాగి తేచి
నలువాప్పు విహారాసనాబులనసన్నించి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సౌందర్య [illegible] తరంగ [illegible]
మెరకాలలమంచుకి విలసిల్లినవి
నీకు అభిషేకాని [illegible]
నీకాంతులు వెలుగొందు నిరీక్షించి వరదా
ఉలూకాంచనాద్రి ఆలింగన [illegible]
నీ కారుణ్యవిలసన నే వెదకి ఆలించుకుంటిని,
ఈ కోట్ల వేల్ల నీ దర్శనము కావలెనని
నా కుతూహలము [illegible]
పడికె నిట్లని పలుని ప్రపలు నారాచాంద
మెలమెనెట్ల నన మంకె తగంలు విసుకు
అల పూర్వకాలపు ందం ఖుకానపర్వం
విలసిల్లోళ్లపమలు నే వింతచే వేడుకల
కరవెలుపుచుండెడి కైలాసగిరికి
సరసమానసమైన సత్త్వమా ఘ్నకలు
మనములు పొంగగా మచ్చికలు మార
జనులాను ఖగమున సరస విలాసోహమునగుచుం
పాలు చిలకరించి కను పారిచుంది లుసకు
నలారార పాపహానస్న బహుకాలమునకు
ప్రత్యక్షప్రత్యక్షిన పృథ్వీ నసున్నిపటిాచ
పచ్చనకళల నా భూమాతకేడ్వాలి

యల్లి (బాహువు) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] కనసేకకలాబింత
వెలుగు బహూబ సన్యకాలయులు బాగాయనిన
విని యిట్లులంతనే వెరగాంచియుంత
మునులు మోక్షులు నైన మొనసి కలావంత
సమయలంబు లందుంచు శక్తు లారాకు
విమలాత్మ యుల్లు జీవించాలి వీక్ష
అనిన బ్రహ్మంకు శిల్ని నాగముసింహ
ఘనసులత యారంకుచేర కాంకనంబు
నడుపనె వాటికి శకలి బాలుగారు బగనుక
కడసుకలామింతర కారలంబులంబు
వెంబు చుచు ప్రకృతి వారిది భూతజాలములల
నలపుగు రుద్రుంచుల యులయు జేసినప్రకుల
అలము విలత్తైజాగము లయింపైన భూత
విలయు యింవిను ప్రవేశించి యివల
మొనసి యారా యారా రూపములను ధరించి
మొనరనానా వింప్రచుండుమె పుట్టి తాని
అనిన నేనప్పుడు ట్లుంచి శ్రీ బ్రహ్మకుంత
వినుమిత్ర పరలోకంబు విధము తన్నగాన
అ విల యుంయులం దలగి పోగి కుంచి
[illegible]

[illegible]
వరమున వరక్రీడావిశ్వము వినుము
అరణ్యాగారపత్రంశ్రేలవనీశాలంబు
వరసూనశ్రీశైల్య తనాసామధ్యము
ములుగానుప్పులవనశ్శైలముల జనస్థియమెంద్రి
నదులు బంగారుసూర్యచంద్ర...
మాండలలోకములను మించె లోయలు
క్షేత్రమై మాంరిమ మూకలిత్తైనట్టి
హేమాక్షన బిగంగ యలలనున్నటించె
నీవు మామ కొండలలోనే యను బాలుర్వలన
కనుల నానుచుంటి లోకలోకనము గానక
నానకాని మనోజ్ఞ గుణము వసిష్ఠులను
చెలువారుప్పనే వేడ్కింపు బంధెలని
నాలవకష్టము వసిష్ఠత వైననిను
కనుగాంచినాకమూరు గగనంబునందు
పనిలేని యొకమారు పవనంబునందు
అనువాంఛనాకత్తిమారు అనలంబునందు
నానరంగ నాకత్తిమారు ఉదకంబునందు
ఒకసారి భూరతలంబు నాకమారు మనమునంబు
ప్రకటమైనట్టి మహాపరాలెంపులంచు
మొనసిన మహాలాలామున నాకత్రిమారు
వనములమృత్యుగు (బ్ర) మర్త్యలంబు నాకత్రిమారు
ఉరుతర ప్రజ్ఞలాగి నుజ్ఞ వంబోంచి
బరియింపచాలందునా, సకలలోకములు

ఆరయ నీ జన్మస్థలంబు లప్పు లక్షల
లలిత ధావి యలయు యెంతో నాటి గాక నేను
అల ప్రక్రి సూరిల బుద్ధి వలారములు
నలరార నూరరు కల్పిలిప లారములు నేను
ధరియించి నాటి గాంటి ధరవ దిగాంక
తెరచి పలుప్పు దివ్యాద్రు (శ్రీ) ప్రదయులు గారె
దక్షమ పరిశౌర్యర దవం దవం బడెంగె
నక్షర కవి లవ వేదాంవ ఘల లరగె
బహు శాస్త్ర విలోలు బహుపురాణంబులు
బహు ఖలతి హాస్యము లో పరలవేశ నేగె
నలు వాక్పురాణయుల బులు బ పైకెరిగె
సలలిత వేదాంత శాస్త్రము లగు గ్రంథ
లక్షలను దయించె లవిని పాటలకి
శిక్షచెని లరల శిక్షచే బాలిస
మానిచేయు నున్నైన మనుజులచేత
పురాణ రామాయణంబులు భారతాది
వరకథ లుదయించు వేసవలి మాంద
చరము శ్రీరామావతారంబు లేనప్ప
పరగబ్జ విష్ణు వెలుగ్న వములు గాక
నరయ పంక్తి కంఠమెల్ల నాటి యలును గాక
యలరవాం శ్రీ విష్ణు శంక మూరటును
ధరియింపదగు నవతారంబు లాగ
రమ్మాని కృష్ణావతారంబులు పస్తారు
సహాయంబు గాన నగు సంయుత శ్రేష్ఠ

యిట్టి జగ(త్పృష్టి)ంబౌకే నా రంటి కానక్షు
పుట్టె [illegible]
[illegible]
[illegible]
వినవలెంబాపటునన్ని విశారవిస మెలగాన
నానసరస విష్ణుంటి నాగి వాయాసెం(గెం)
పరగ బ్రాహ్మణులకి ఉట్లాగల బివేకి తి
బిరజీవ్యులుగు దుగాచె పప్పవేటి వియ
ననవారయాసెం(డు) శిష్టనిమలు నిసాక్షి
వినుమటె పైదశైవి విశదంబుగాను
తిరయాగాదాగిషంబులను మౌక్తికమల
నరితమలు నివాసనలను లంబుతెలిను
వలుసగా గూర్చి యెంపవలగూర్చి సరస్సు
మరచియమారక యమునమునిగలవానిని
పుట్టుడు పల్లెము(లే) పట్టునపైన
నిశ్చితంబందంబొట్టునిన చెప్పెదను
వినవలె పావనములను విమలంబునిక
మును బెన్ని యెలయి సౌఖ్యములను నైన పరమ
పదములనం డివవ్వని భావనజెలు
కుదిరి చిత్తములు కరంగుచును ంగ నక్షి
వానినమ్మి యింద్రియవల బట్టి వెరచు
పూనినసంసారభాగి గావి బాగ
కళ్లిమూలములైన కామమాదిశత్రుల
మర్దిముల గనివానంటి మర్దించి విడచి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
నానందమయుంబుంచు పాటు పాంటిసరణి
కేశవాదస్ఫురణని పెంపుగా రివినుతుల
పాడుగారనుండెడి పెద్దలెంబులె యెసి
దావిదగారంగు ఘులంతలరవి యలుతుంచు
ఇది శ్రీచకంబుగు నిదె నిశ్చలతను
కొటియుబహిః కుంభకంబుగుబుంచు
ఆదియంత్రముద్రరహస్య దయలంబులగొ సాక్షి
కదలకుండిన పూరకంబుగు నాధయె
ఘనతరాంతరకుంభకలాపంబునాంది
లతని యలని భృంగి నాంతర్యపుందనిల
బింతనంబది రెండు బింతనంబుగు బలు
సంతోషకరముగు సహజంబుగానను
యుండె చూపింపకనె వెలిగుని లిఖ
యుండ దురాగిపారుడు హాగినదెలులగు బలు
ఆశశయుడు శ్వబుధ్ధి యుక్తిల బాన
మలుపై యెలకనద్దిమని యుండు తిలను
గనబహిరాంత ఘుల్లిపులంపు రత్నాల
పులనై యలపొనంబు యెలనసి వత్తింబు
నాల్గారంటి గూర్పునారెంటి నదువు
నెల్లన చిత్తంబు నిలిబయుండిన నాది

గురియైన కేవల కుంభకంబు గుడు
వరయోగులగువారలు వెలయుచుండుదురిందు
వురియాయుశేగుణములు బాగశమనసనగనంబు
సరియు నిసర్గ గనశ్రీ [illegible]
సత్వ [illegible]
ముఖ్య [illegible]
యుం [illegible]
నాగంది యుండు [illegible]
అట్టి పెరుగు సమాధి యందు వర్తిసలాల
మళ్లీ ట్టు జనక బాధా [illegible]
శరీరంలో చెలిత్వ విభ్రాంతి [illegible]
లోలాంతరంగసౌఖ్యంబు ననుభవింపుచును
వసుధ భూతాదుల భా వివర్త వారణములల
విసువక కర్తనై వీక్షింపుచుండు
నలఘు సుఖంబులందాపదలందు
గలుగు సౌఖ్యములను దుఃఖములను బాగం దకనలు
సరియైనెన్నగ సరిసమలక్షునై మరియు
వరసలిల భావ భావను తనై యొప్పుతలు
చిరజీవినై ప్రకాశించి యుండుందు
పరమమునీం(ద్ర) నా(బ్ర)యుకి ట్లిదనిన
విను భృశుండుని జూచి విమాలున్నివై
ఘనకాలవేదివి గాంభీర్యములవి
పరతత్వరాయుతన పావనాయుషతన
నిరతసంయోగ్యభావి నేచరి(త్ర)ముల

తలపగ్గి యజ్ఞాల విచిత్రములు గాకన్న నను
సలుపు తపశ్శీల భూరి షణ్మయు గానను ది
ఐతని విహాగంబులు సహాంకల్పసుఖాలెశయములు
ననుభవింపుచును ఱుము యల్పవివి హట
ననుచు పాలుగా మోగినప్పటి పీఠ
కాగనే నేల హృశ్లధము లెంలయుగారు
ఉనా దమునక్షీ మన కాదిర్ణ వేను హరు
ఫ్యాని వినమ్రనుమా కరు ఘూరి దుర్వశ్య తెలుః
నందు బాగం బుట కష్టాలగుచు జీవింపు
చుందుకు సంతియుం బడి యుక్తవేరు.
ఆలభ్యమయ్యెంతు నివవె ననిల ప్రారబ్ధము
చెలగిచేసిన బరజీవ్ర ల పొలపరం
మేనుంచ యోగము నైరిక్ష్య కాంద
పానందకరముగు నట్టి విజ్ఞాన
యోగసాధన జేయు లెలరం చువలన
రాగ ద్వేషములు దూరములగు గాన
కాలయంబునై యజ్ఞాశ గాలుగు దండు నను
వాలయు ప్రారబ్ధ వసుధ జీవింప
నాసనాగంధరుచి శబ్దాలపోయలననిన
గాసి తివచ్చె కర్త నైననరుడు
అలసి నిద్రించు తింగాంగా ములు లాగిర
కలలనుబోంది సుఖంబులు దుఃఖంబు
పొందు బాధ ననుభవింపుచునుండు దిశలరు
బరియించుచు నాకాడకు క్షారణ లోయము గను

నిలువవే రాజీవ, నీకి సంస్కృతములు
దలపమునా గ్రంథంబు దమ మది శ్లోకు
రము శాస్త్రీయము బాల్యా రాజ్య శ్రీంబటుంటు
నమరభ్యాసించు వేదంత తరంగాలు న
యులరాగన నీ స్వాల యశిలవృగానమంజీ
వేనంబుగుడ లోన నా రాగ్రీంపనే ల
జనియుంచు నా రెక్క బాస్కటి నిలువల
గనుక బాధ్యత సు దుఃఖము నాగ్ందవే
అలరాగవారి ఫలంబు లనే శ్రీబుజంగ
మలు మనగె బలమలలో మొనసి వచించి
కలపగా రేపాక్షమా రగంబు చూప్పు తక
చవియుంప్ప బుంధురు బాలమానస్థ్యలు
సరసమై సకల శాస్త్రంబులు చదివి
సరవిని రాగ రాగిషములన తెంప
జాలని పాటలు సుసావి ముమస్తుల
నాదిశలాయు చరి గంధి మూహింపవేని
ఖరమున దగు వారని గాల్పనే లాం శ్రీ
ఆరయు గానట్టు గాన నళాభయం తిలు
ఘన శ్రీత్యాగ్రాజు మంగళ్లరపరాలు
ననబడు పద్మలక్ష్మి శ్రీ చారవేశము తాజ
రీనారంభ శుకసహానమహాబన శ్రీ
యాన్నందమున బాంధుమ యుల్లి శ్రీరాము
పాదయాసంస్థ నివాస పాయుల ప్రారంభము

[illegible]
[illegible]
దేవలోక్షనరీలి దెవ్వె ఏవిను వు
ఆని యూవపిస్థసం యు ఖరాఘవ్రనకు
వినిపించి శ్రవణి నౌవిశల్లష్ణ నిరు
ఆనఘు గంగాలేగవు డాని జైగ
యునలాంబకు నివృక్ష్య నా లక్ష్మిస్సంబ
కను విబ్బబూడశంకరుడు నావుండు
నేనిళ్ళయుండె నారాజసె ఖరలని
శ్రుతవీక్షముగ జూచి పరంజవినసుబు
నలవ్వింత భక్తి నిట్లంతి నాదేవ
హారమంగళ శ్రుదము జ్ఞాన దోష
హారత్ మైనట్ల దెవార్ష్య నసరణి
దెలుపు మన్ననుము హాదేవ ప్రతిట్లనియె
విలసిల యుక్తిచే వినువెూ ష్ణు నీంద్ర
కలిగిన హరి హారలి గ్రాఖ దేవలలు
తెలిసి చూచిన చిత్త దె హారలాస్త్రలను
గారకుల త్రిమవున ఖండవు ద్వియూలు
నైరమలీ మగు వస్తు వగు రావివేబు
ఆకారమున బుట్టి నట్టి భూతాలుల
నేకములగా గనాలి నకట్టు లోలు
గాకనం లోడు సదా ఖండవైనట్టి
శ్రీకర చిత్సత్త శివ్ర ఘన నాగ స్థలు
ఆమూల మె రుగక నజ్ఞాను లైన

పాపపుణ్యలోకాంతరభావప్రాణులను
అరసిచెయుచునుందు నాముడ శ్రీరామ
మరుజగం గతేకనారామ కభాగ్యలు
నిలచి యొల్లావిలు జనసే తని వాని
వేతమ్మున చిరక్కి బావనులు యొల్లు దునాటు
నపుని మలవ పాపా లెల్లి నదయ్యానగి వగా
చూపులవై శ్వ సాష్టా క్షాం ది వివిధ
రూగపు ప్రాణులటెయుదు క్షైత్ర(త్రి)వసును
లొంపుద(బు) పొల్లింబు నాలప్లి బాసింపు
తెవియులవా(బు) పొల్లిమంచె నరాల్ బ్రూరెర
మలయులల ప్బి గొంబుల నవాల(శ్రే)ంబు లాగిను
కతిగి యాలంగిన కదలి అలాపు కలలు
చెలగ ప్రుల్లున ఖంగు బడవి స్తు వంచె
గానలాడవిస్తు వారం రాంబు గాదు
తెని రూంపవలు బుగల్లినరీలువాగిచు
అరలు ననొంత కల్పాంతర లాలుబు
తెరలియారా వస్తు వంచె లయలు మెలందు
అంటేటు నిఘ్ంత నఘ్ం చాటు కును
కొంలే బాగ్దీ యాలు నరాలి సలు లొప్రప్పు కలలు
గానము క్షింబ యులుఖండకాం వనను
గా సమర్పించవచె నాలెకాంని
ఆకాశప్రాంజలం లొల్లి క్షు నొంబు గలనె
చెలె కొలంబులగ పరాం లేట రలులన దుల్ యులు
ననుపమంబున బాం పొంట్లి వమలవమ్ములులు

ననపుఁ పుణ్యశీలుండా రనఁజెలఁగు
దహరాకాశభూపాళి యిలానాగంగ దుఃఖనగదుఃఖాఖ
పరిరా లవాలులగా రాచెంతుట వసైహిత్యై యూలుంకు
యులగ్గు పాహాహేళి సునిలెత్నినాయగా
నని ప్రీస్త్రాసాను భూపానంగ దస్య్ర యుయుమ
శమిలక కద్యాయు సనస ముద్రలునగగ
నమునగనా పరాంపర్ఘ సత్యైన సంపద్రుడి
సత్వములక్కకూలవపాల సత్యభావంబు
సత్వరిభాగంబి దానవయిలెపిప్పుంతు
పరసేం(ద్రే)బహుశక్తిముయులదయిలెపదాన్ను
గాసలయ్యక్తి లకర్మనానావిసుంతి
విశివస్త్రు ప్రత్యేని వల్లుయుల భాగంబు
సదిసుదాశక్తియును నాదిశక్తియును
తాదినియును జ్ఞానశక్తియును నాదిశక్తియును
తావిపియును జ్ఞానశక్తియు (క్రి) యాశక్తి
యలలను నిచ్ఛాశక్తియు కలులశక్తి
యూవిశాలు గుననంతశక్తులను
పేర్మివిశ్వైజేగాయుల బుద్ధించెనంతు
చపలవిశ్వయులజ్ఞానశక్తిసంసార
మపరమియాదుజేసి యారాతుచునుంతు
సలవినాలనిరోధశక్తిసంసార
ములుల పరా(క్ర)మమునను పసంహరించు
నర్తికమ్ములయింబుల కాధారులగుచు
పట్టుగాభాసకాభాసకులగుచు

సకలంబు సంవిత్తియగుటయును నంత
తగనిండియుండు సర్వత్ర [illegible]
[illegible] మెదలుగా [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
శ్రుతిశిరంబులు బాహ్యసంధులు లనేక
వనజజాండములు లనప్రకారమాగ
ననుమానుష వైఖరము హరికుక్షిగతిగి
వెలుగుచున్నవ్రిండు విరించిరూపకుకు
నలఘుస విస్తరయుండు ఖిలప్రాణ్యంతు
నైనదేహ్యునకృప హరియుతి వలదు
ధ్యాత్రిసంభు శిలాలతావిము నమ్మలంబు
తావివిసదేహకంబు క్రియలు ప్రమోదాంబు
బలనరాంహిం తత్త్వంబు సత్త్వంబు ననేకు
అత్త్రియగు దవర్త్రి ప్రపాపక్షనసే
నాత్మసంతుష్టు డై యానందమెందు
పరమ ధర్మంబిది పరమయోగంబు
పరమాత్మనెరవి భావించి చూచి
తెలుసుకొని నిలకడ యెల్లదేహముల
పరిపూర్ణుడై నిండి బహుకల్పములను
విలసిల ప్రజ్ఞరాలై విసుమ శిలాగ్రు
ములలో దేవియు చూచునందుమె నసిరూపముల

౨॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ము అప్రాకృతమగు దివ్యము పావనాత్మకమగు
పరమధామమునందు పాడింబు యుండు
భావింపని విధముల్ల బాహ్యాభ్యంతరమును
దావలి సైన్యముంతోః పూజించినుము
నిత్యశ్రీంబులన బలంబు నిర్వికారంబు
సత్యశ్రీంబుల సగుణంబు సహావిత్మకంబు
అమితమాంకార శోభాత్మకంబు జము
విమలంబు పరమ సంవిన్మయ ప్రాజ్ఞ
లింగమక్షేంచులు వేలవెల్గినిన
మంగళశ్రుద చిత్సమాధి సౌఖ్యలరులను
లానను బాంణవినాది యింలోః ప్రాణి యిలగునను
మానేంద్రియకమొక్కట్ల పురక్షింబు వినుము
స్థిరుడు నిర్గుణుడు దాసిముండు జడుడు
గలభాగి భాగి యలఖితతె సుఖ కృత్తి

ఉయ్యలను కన్నె యూంగ నావ్డె యుండె జగుంజు
నేలుపి రాగల పడు తాారాజుగ్గ
గత్రసంగా గాత్రంబాగసెనివారికు
బిత్తర దలి క్షేత్రముల నెంచుగ యుంటు
జలము విశిష్టంబునారెక్కుంచునవు
చలస్థానంగా స్థలము తెలియ జాగ్రత్తను
వెలయుచుండె క్షేత్రజ్ఞానవిశేషములు
చెంగలాబాగంబు నారాయణ సర్వేశ్వర స్వరూపము
ఆయతంబులలగు నాశ్రయంబులకెల్ల
నటుతి యుండు కేసం(త్రి) యయులులు వాకెళ్ళ
ఆశ్లేలనారలంపమువేకునారకు
వేరునారనారత్మభావించి చిరంజీవనను
కంఠనసముబలక్తి గలపారదపగుచు
నేర్పునసద్ధింపు నిష్ఠపూరణావేమన
నాత్మమనన్యసకనలుంబులగుచు
ఘుట్టియుండెడి(ఘు) వల్లి ఘుంజేమెలటకి
ఆలరగాకారమునం బను పూరిబయటేటి
కలదుచెప్పదనవి (త్రి)పులుగా వినువులు
పరమాత్మనగుననస్వభావింబుమలకి
పరగజూగిబినపుష్పుబుబ్కెల్లనన్యావరన
విలాసములగమ్యంబు విశావిసమొఱవ
(త్రి)లిద్దినపల్లింపభావనాసిద్ధి
లలగుచుండు నిత్య యీలాలక్ష్మనార్తాంబు
లగునత్తు బ్రక్షలి భాగాబాలిబి వశ్వర్యబు

సమబుద్ధి శాంతరసము చేసెడు [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ములచేత నిర్గుణులన బాగాయెనుండు
తెలిసి యజ్ఞానాత్మ లోభహానారయుక్త
వలదసీ పగుడుండు మనుణాం [illegible]
భూమిలోని నిట్టువంటి ప్రాణులనెలు
నారపు హృదయమ్ము నదీనసఖుల దేవతల
నాగనరులు పలు లక్ష్మై యుండు పాపమునకు
లేసు తానై తగి పరలోకమున నుండు నాగ
తలవరాట్టిజ్ఞాని దైత్యులగ నట్టి పురుష
బలముగా దాగి వచ్చు ప్రపంచాలు [illegible]
లరి యాభ్యాస పరం(త్రం)బు లగానె దుగు
మరి యలు తొయ్యన్న మరుమనీ దత్తల
యుండు దకంబుంది నట్టు దాగి వేస్తు
బంధముగా ప్రపంచంబునాతడు యుండు
కనిపించనట్లుండు కోరిక లేకుండు
నని శమజ్ఞానిత్యైన నట్టు వంటివారలు
వెలినసి లతల్లింత మోమును పెగుచు నుండు
గనుక మూర్ఖాలుర్ధ్ర కష్ట దేహముల
ధరియించుచు విడుచు లోలాదిమలగన వేళల
పరికింపనట్టు వంటి భ్రాంత చెప్పునకు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
పొగడి పొగడి విష్ణుభక్తులు పొగసగిసగాని
వెరవెర యఱ్ఱ దాగడు యెకికిలి పుండ్లు
యెవి యెంచు దవిశ్రీ నిత్య యేంయు లాగి సున్న
ఘదఘటిలు చద్దిష్ఘ పట్టులంబు బంగు
చెలువాళ్లు చుంచెడి జీవ్రు లయెంతు
గలుగ గాత్ర హాళి గాత్ర హా కోలాహలము లేశంకలు
సరి యెంగు యెూగ ప్రాంచి లు సయ్యా చుంకలు
మిరపండు సుబ్బానయనకు లాంఛ్రీ
ఆనిరఘువరునకా లాక్షి క్ష్మనక్రమలు
కనుపడన వాక్ష్మిన్ని పలు సలక్ష్మి బులాను
మెరుకగాను పరిశయిచ్చి యెలాంసరతి
పులవ వాక్యను బుత్రపక్షిరని ట్లు లనియె
లగ వినురాషు యెంలరాక్ష విలాంబు
లగుసకలాక్షంబు లంచు గొల్లినావి

యుద్ధియు శైలాసన్నిభుగు జగానాళ్ళ
సరిపెట్టెదరుబు ఆతో వాక్కై నాదని సిపెట్లు
లంపటాగనపెట్టు కాదని సందుకాణి
ములుగళ్ళ నాగకాంలో ముని వేదకోశాల,
కవి లోకములకు సుఖంబు దుఃఖంబు
నిలను ~~బ్రాంతి~~ బాగాండు బాను మాటల్లో మాంసాల్లో
శౌరవార్థంబులు గారాద గాంధుల్ ఆత్మరక్షణ
కాగితసంకల్పసముకూరాలనంతయాత్ర,
విసువు ఓట్ల విపసనాగ విరాధీకాత మం(మ) లయు
లను శూరక్ సుఖదుఃఖ లాభ్రా భాగ్యములు
యుంచలేటి యుంటకసఖిలకారల్లి ములు
సందేహాసుదుంథక సత్యాచును సుంకు
మగళ్ళూలబు సదేకమపర్లీ యుమాంద్రి
మగు(బు) పాట్లె మొక కోలు యుఖ్లి లపై యుంకు
సంఖ్య మొకాని ఆహసమ్మతి సత్తి
వింత వస్తువులు వేరు వెదకి చూచినను
యునకు లాం ధ్రశోవీరయూయక్ష మందు
నను వాంఛ బలిపవలాగి ఖ్యాతిన మొకటి
కలదీ డిజె ష్టుడ(త్రే)పు విలాగార విసుము
లలితాస్త్రై సహస్రసంఖ్య
గల యోజనములు లడి క్షుపులగ నాగప్పలచేను
బలసేను ంధకయుగసహస్రములకు
పాణిమొలకేష్టుకు మహాశ్చుతైపై మొంప్రకు
వెలుగుచు విమలమై విష్ణుటంబుగు బు

మహిమ మీర నగనాగర్జీ మాదెదు పండు
బహుతాంది యొంటాట్ల (లానింకే యులంకు
ఆ వృద్దా వననము యొక్క వనమునాం కుక్కట్టి
సహకు లెక్కు [illegible]
వక్షివే యుక్ [illegible] ంత నాంయు వేగముల
కళగ [illegible] నచలక్షి యులంకు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
మానిసం తాగిద్రాజబ్రమ మగు నైరావ
విసుమ చెప్పదసరాల వినిశ్వాంబు చిత్త
మనసయి భ్రహ్మాంతరమున గల్గ్రు చాల
వెలయు చునె వేళ వివిధ భేదముల
బరియించు పలి చిత్ర చాపల లవానీ
యురయులనలంబు గాంచి నవ్వ చెలియు
కాంక్ష బలి ఫలంబు గనుటకు తెలియని

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
అది [illegible] మహామహిమలు
సదమల [illegible] కరంబు
పొరి నరం [illegible] సంప్రాప్తములనగు
చిరతరంబై [illegible] శిలయుం [illegible]
వి [illegible] నామము [illegible]
పెను [illegible]
ఘనము శిలయు నేకకాయము [illegible]
మును తా నగుచు నుండి మొనసి లోకముల
నిరతంబు లనలోన నిండించు కానను చు
పొరి నాకసంబు గాత్మున నా చితగనిన
పగిది నాకాశాది పంచభూతములు
నగజేత్రు ఘటపద్ధతి [illegible] కాగిటులను
శ్రీమహాశిలవోలెసి [illegible]
మేము [illegible] విడు [illegible]
తాం నరం [illegible] ను [illegible]
నే నాడు గనిన తానే కొల్పియుండు

జలజగర్భాంకంభ వరదల మిఖమాత్రి
మలలలోకపతి పుణ్యోత్సవము నిండైనలంకేు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సుధాంబునిధి పరాక్రమ [illegible] లక్ష్మి పురంధరసు
పరమసంపూర్ణ నిత్యానందమూర్తి సుఖము
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ఓరాగిరాగనే విష్ణుగారిగా రఘుసల్లి
[illegible]
[illegible]
[illegible]
సమస్త [illegible] సంస్తుతి చేసి
యిలమీద్రేని వదల్పి ఘ్నని యొత్తముక్రీరాము
విను రామచంద్ర వివేకి రైనట్టి
జనపలాకధనారి సకలక్రియలను
సలుపుచు చుట్ట విశాలంబు వహించు
నిలను బంధుండుగా నేయుక్షమందు

బలముగానర్జునాగ్రసంఖ్యాగ్యమైకాలు
కలదు చెప్పెద నవి కృష్ణ వలన వినుడు
ఉట్టు యాదవులకు తొలగి నొక్కి వేడ్క
పట్టుదాగి దృష్టి సగ బల పరమాత్మ నా
ఉన్నా చరించుచుండా నవల భారము తుద
గా నాగపురాటు పొంటి ఘన శౌర్య శక్తులు
న గర్భ రులగు నరనారాయణులన
పొగడగాంచ దగిన వాక్కు ప్రియులగాంచు
పరగన యుద్ధమూర్తులు బదరికాశ్రమమును
నిరతము చేసి కొనియు హింసలుడుంబు
పొనసగ దైయము చునుండి భూభారము తుద
ననహనీయ శూరులై యఘకులమందు
నారాయణులు జననంబుగు ఆగి
భూరి కౌరవ వంశముల బుట్టి నారు
అలఘులై మఱి నికృష్ణ ధర్మనందన
పాలబోంధులు జెందు దృతరాష్ట్రు కౌరవులకు
పాండవులకు జాతక్ష బవరంబు నగుడు
సంతసమ్మై శ్రీకృష్ణ ధర్మనునకును
ననుగుణాసారథ్యమై యుండెనిట్లు
మొనయు భారతయుద్ధమలన సాంఖ్యయుండు
సదయుడై శిష్యులను జూప నాగ్నికాను
విదితుడై పాండవులు వెరచ్చ జలంత గాను
ఆ పార్థ నాకృష్ణ ధారా విరించ చాలను
దీపిల లావొప్ప దేశంబు జేయ

అది యెట్లనిన నీవారింటి వినుడు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
బ్రాహ్మ క్ష వైశ్య శూద్ర, వేదు [illegible]
నీవె జనయిత్రి [illegible] నాముంకు
యెట్లగుచుండగా నిది యది యనుచు
మాట్లాడ మాట [illegible] పరా వాక్కి [illegible]
మయమగు [illegible] వాక్కులు [illegible] గాన
భయమయమై [illegible] వాక్కి [illegible] సన్నిన
జరమల దేహము [illegible]
సాగక యుండి యింగిన సాగికగాను
ఆయనా తల్లి యలందు దేహములు [illegible]
[illegible]
గనక జరమలైన [illegible] ములు దాంప
నను బట్టి [illegible] సదా సమయా [illegible]
మొలసినీ [illegible] మనుబు
జనుడెంచిన [illegible]
[illegible]
కాలింయు మొలసిన కాలంబులు నొందు

ఘనశూరుడై యటులంచు కాని నాంప మున
వెసక రావు [illegible]
ఆసుఖాధ్యే రెండు నారక్షణ్య [illegible]
నని నిత్యయులంచి రెలోగా నాకు [illegible]
ఆత్మకలితత్త్వ బలులు ప్రు [illegible]
సునర్గానా ప్రొహర్యంబులు నాం [illegible],
మొంకులలనేనింత [illegible]
తెలకటింబులగెసయు [illegible]
విలయలు పెర యలుక్షై, [illegible]
చలలు చెసనుచలు [illegible]
అటుగ గనమునులులు యత్ర భాగ్ధయున
పటుపై [illegible]
[illegible]
[illegible]

ఆని యనేకములుగా నాకవిష్ణుశక్తి
నకు సుబోధింప సమాన విజ్ఞాన
కలితులై ప్రాజ్ఞ శకలిత ధీగరసమర
ములతి యనాసక్తులై చేసి గెలుచు
నటుగా ననవద్య, నిరాసక్తిభావంబి
ఘటికుడై నైసర్గ కార్యక్రియలలో నీడుపు
మరిజంటి వైలకు జన్మపరంపరలను
పొందిబోధసంకల్ప ప్రారబ్ధకంబులున
జరుగుచుండెడిది విభ్రాంతులె మొకాని
నెరసి భావించిన నిటకదలిగాంచ,

అని యువిద్యార్థులా నారాయణు ప్ర, నకు
మనంపుకనర్జ్యనాగేంద్ర [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ఒకరి కి నాగేంద్రగర్భు [illegible] నాగస్వరూపు [illegible]
చక్రి [illegible]
లోపల [illegible] ఆత్మ [illegible] లు లాగిన బాలకులు
గలిఖువిక్రీ యాగాకర్మ శ్రమములను
బులదేవీ యాజ్ఞ చెకారంబులు సేపూరకురంతో
నంతలోనినిం బాగా సలాని చాలత్వమున
బట ఉనాత్మను ప్రబల బ్రాస విశేష
కలనము లీలా బాలకులగా కాలమే ద్వైలోకిన
జనియుంపసారవాన్ని జనభావకారంక్షు
నాగనరంగగారికిని వైరాగ్య నదుంకయె
అలవరించి జీవంలు తనపెరు లాగిక
ప్రబల బ్రాస బాగా విసవిష్ణుప్రరంభునందు
లోంపిపారించి మర్యాలు చేసి విని మరి
బాగనుచు వి(త్ర)త్తై బుట్టి యూకలను
నెరినన్నిము భుజించిని త్రించి కలను
మురల నం బాకర్రి సాముంయు ద్వై ప్రట్టి
తెరగాప్పు నన్నిం బులని ని(త)బాగిలు
విదివిగా కలను భూవి భుద్దై జనించి

పురాణోపనిషత్తని (పురాణం ఉపనిషత్) అని
నిరూపించి పురాణాలను చెప్పే పూజారులను దయుంచి
చదువు పూజారుల శిష్యులందరు గురువులు నిర్మించి
వెలుగు భూగోళకలనాగకర్త మధ్యగతులయి వీరందరి
కులగతులన్నా సవిశిష్టశైవపరంపరలు.

పారి పారి సనుభవింపుచు సుండిలదను
అలఘురు(గు)ండులానైలనటంచు
కలగాంచు సంతోషకలలుపైవేచు
ఆకలలాకల లాలక్ష్మి భావించి
తొకటాక్షరలిసం భైరిలాలల్లిడసుచు
శిల్పిని చూపను కలంచెంచిన కలన
నవిరళవిజ్ఞానితైమవినిట్లు
దలచనే సవిపన్న శిలలంబులు మాయ
పిలనగ్గ నిజంబు వనేచనిచెమవికి
చెవరించు వరుపరచకలయుందెవ్రడు
సుదకంబునే కుండి యుండినట్లుండు
నాకరతని బ్రహ్మమందు విశ్వంబు
వైకుంఠు (నటు పరతి) లింగాడాగిచు
నట్టి సంసార మాయారణ్యంబు
పుట్టిన సవిపాశంగములనేనికటుల
గనుచుండఁగానె యుగాయుగ (ను) పెక్కిగ
ననిలనలానవరాక్షరభేదసుచు
నతిగియు వారలది పెప్రా వలబునన్నెఖాత
నరయుచుల వారి భిక్షుకుడగుచు వానినన్నె

అనుభవ, సత్ప్రం బొధైనట్టిరాలు దాని
కనుగొన కలిగెను నా ఈ అద్ధ్య తెలుసు
నా రుచి లు కీర్తి (తి), కంసుం కీ సేవలు
గాగవంలు గ కీర్తి దారి దాశ సం సిద్ధి లైన
జీంవన జీవము జే పోలె అమలు
సంపదలు నాకు తేర్ కలెపులు జీవము కు
మొ వసించు ఇవి లేదు, మంచి లు కామములు
గనిచి బయలు లని యాలు గాం నా రారి తెల్ల
ము ఆడ, గాంగెల ద్వ తే మనం కై నవము
గమసా ఖ్య సంకల్పం బులు లట్లు
లాల గకవి వలు ంబులు రూపులు లగుచు
సలాలిలవ సంవిధానాంబు వై ఆగు
నిలుకడకై నట్లు నే యుంటి నిని
అలలు వలు ఖనా మా యొ లని లేల కుత్తే
జనన క్రమము జెప్పి సం యమీం ద్రు లేవలు
మనము రా ఇల్లు గా మలు నిట్లని యు
వినుమా యుకనాకి పుట్టుంటా మనర
ననవు సుఘ స్వమా నాం ఖ్యాన నరక
ఘు నను విడుచెట్లు నన్న కాష్ఠ లాడు సుకు
ననగ జీవమ్ముక్కు వన లెండు గలుల
గలవం దు నిస్సార కర్మకలపలాడు
ములలీవి యుం(డు) ఆయుమ్మోలనతెంగించి
కనుమూసి నిదురించు గాలినున ఏవాకు
ఘను డడవ వడన్న కాష్ఠలాడ సుకు

ఈ విషయాసారోపై రచ్చనానెత్తుష్య మాం గు గారి
మొదటి యాజ్ఞ్యా యాజ్ఞ్యములను లేదా నెవిరి
షునలగస చ్ఛో కరసంబు నగు
మనవలు నెన్నె పృథుని మగడింబు చేసి
యజ్ఞాన జనులలోగ నఖిల కలలోకముల
త్రుష్టిలోగ నటిపింగు పావనా ష్టకము
వంటాయ కె కిర్తిన సుబోధనల్లి స్తుం త్తి
శాంటాలు వేయుగమ్ము, గు సమలు దిట్లనన
సరిగాను చెలవ్వ, నిశ్చయంబు గాంపెట్టునా
ఘరమాం త్మసల్యాను భవేవు పదాం నాంబు
మొన యాలలో నెర్రి నాంబు మూంతు చాలదియుల
నాగనరునాడితెట్ల నర్తి నూం పూం లాగి వినుమ
డేరక మాంప్లాత సున నెబం డేంబు
నాంరో యు పాంజ్ఞోనమగు నిం(త్రి) యాయాల
మనమునింబటు యాం క్షే పొతాం నవతాంనె ప్రకు
నిదురింబు విధైమగాంనె పరాంలోపు రాదు
అనుభవసరణీగాం నాం టరాంగాయన
గనుచుంకీ నాడివెల పాకాంష్ట పొతాం నాంబు
అలరనె మతాన త్రో యాయాలు నదిలు భూంక
నలుపాంచకాంక్ష పతాం నాంబు మెలవియె
ధనర్గింబునాం యాం సదాయల సదాం వర్గింట
కూంన్యాయములనైన సుఘుత్తి చిత్తులత్తి
మచినిక్షాగ్రినించ టోమ్మయలు కైననాంచియె
కొదలవితాంన సంగాటోమైన మఖ్ఖు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గల వి కలియుగ్ర [illegible] నపుడు
[illegible] యుపసుఖిండు
పరమాత్మునికి జీవునికిన్నైన
పురుషునకనుభవంబగనుండి చాల
బినరు సంవిత్సౌమొకటివై యుండు
గనుకన యుర్వీలపరి గొలవనేకములను
ఆదియొప్పినదినదేవుని విద్వాసనలు
మది యలసని [illegible] మాన్యమైయలుచాటు
గుఱుతు దప్పకననింగిటు బిలంబునదియై
పరమపదంబు [illegible] పండితులగలము
ఆరయ సంసార మహాసవదమును
బిరగనే [illegible] లాభులు ప్రశస్తవాక్యములు
యున్నవి చెప్పెద నాగప్పగాననుచు
నన్నరపలికితెలిని దేవ సిద్ధుండు
వినుము రాము కరణివిధముగా జ్ఞాన
ధనయుక్తమైన [illegible] బును
గలవవి యుల్లన క్రమముగా వినుము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ప్రకటించి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

కలనుండి కలకు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

పరమాత్మునకు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తెలియ జెప్పుము నీవు తేటగా నవ్వుకు
అని యడుగంగ [illegible] గాను యనుచు
విని యత్యంత సంతోషముగ [illegible] పలికె
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] నాతో [illegible]
లోకటంబు జగపతి స్వంద సత్తయును
ఖాశ్రీల పాపా గాద్పులు బదిసారు దశుద్ధ
చైతన్య సత్తయు సహితంబు నాకల్ల
పరమాత్మయును బు చెప్పంద గుబుండు
మెరయు చైతన్య యత్నాంస మారకంపమున
జగములనేడి మహాసదపత్తిజాలములన
నగణిత సదపత్తులు లిఖి జగాగాంబు
నిదిపర(బ్ర)హ్మ మా నా(బ్ర)హ్మ మె ప్రకు
పబలపాతాళంల సంపన్న మైనట్టి
విరము నిజసదీ రూపము వీడకుండలు
నరతి కంబము బుట్టు నాకు లు పాలు
బట్టు చాల లయలు ల ంగాం ంపాచునుంతలు
నట్టి బంధాలు గా నా(బ్ర)హ్మ మందు
సారము వృత్తము పరప్రనగట్ట చేసెను

వరుదుపారశ్యు గుణ నికాయ [illegible]
మల్లికా కుసుమ స్ఫీత సుమము [illegible]
నగుచు పరమాత్మ మాంసపు [illegible]
కృతజ్ఞత శక్తి సమర్థం లతాంతాంత్ర
మగుటను కనకాదవ బాలాదిత్య ద్యుమణి పతు
పరిపరిశోభిని పదపద్మముల నీరాజన
లందలను గాంచుచు [illegible]
బుధ వేదములు వ్యాపనులందు పరిపక్వ భావితాత్మ
సద్భక్త సారకము హృచ్ఛైల వైపు వెలసె
ఆదిమ పరబ్రహ్మ ద్విమయం శ్రీమన్నమునను
కాదు యనగా దాని మహత్వంబు తెలియ జాలరు
తని యుపవిజ్ఞాన మాంత్రం బీత్రు పంచ
మని యోగ నప్రపాంతు ఉద్ఘను భవసాగర
గాంచి నివసింపగాను వెరాకించి
ఖేలాపుడు తని సంద్రీలు తాగి మెచ్చ
యుతని వీణా గానిబని యోగా హృదయము తేరి
మలుమందు కై చెప్ప మాంత్రి యుండుందే
తనమందిరముననాంధర శ్రీచరణ
ననుచు భేలాంశ వ్యాపారం తాం లులానవం
బులాపాయ నకు దీక్ష బలశ్రీ విశాలంలా
నీపు గిరిని బాగం పు శీల దుర్గ ఖలు
గానవని నింకా కాడు
హిందూశైలు వృసాంక్రించెను నిత్య విశాలా
మును వారప్పున నీయుక్తమున నిలిచెస

వెం తిరిగింపజేసిన యొకానొక్క సేంద్రియ కిట్టని యెం
ఆనక్షుం డైనదక్షుం డను వుణ్య్రోళు
మనుజుం డగ్రాయని పాలింపు, నతండీ
వుత్రుం డీ సంసారమునం దా యొక్క లానీను
మని గార్గి తెలుసి బంధములను ద్రావించు
మొనసి పశ్చిమోత్తరమును బాంధవులు పుత్రులు
లనుమది లాలించని లాలించనిట్లనుచుం
కటకటా ఏరాగాత్ములెక్కడ సంసార
ముటుముటుమని వక్క కాలుచేయుచుండి
కారణ్యం సంతోషించి కాలపట్టుచుండి
పాపకారము లనుభవింపు టేండ్ల
మీ సంసారము నందలి సుఖములు నేను
సంసారమే నాకు చాలునని చెప్పి
దలప నిస్సార కళత్రములని కాని
యొల్ల సుఖసారములు లనా ఫలములు వహా
ములు రాత్రులు జలధి వరకు బాలువ్వ, నసుక
పుత్ర మిత్రాదులు పాలెల్లనాకెల
అనిగాని వైరాగ్యము గ్రహింపగను
జని త్రివేణుందును సద్గురు చెంత
లనయు ఖోర యుము మంలయు చెప్పి మొక్కి
కనులనీరాలక్షి గద్గదకంఠుం డగుచు
వివిధగు సంసార విషము రాగారిన
బడిధి మొస్రుగుడగ్లు నాన ఖండినిన
ఆ లు దిట్లనె రాజ దేనికి యొల వొక్క

[illegible]
దలచి [illegible] నన్ను [illegible]
[illegible]
[illegible]
మనసు [illegible]
[illegible]
మ [illegible] నెఱి [illegible]
[illegible] భక్తి [illegible]
ననగ సంసార రసమ్ము పాలారగ మనసు
మొనయు కామ క్రోధ విష సర్పాల వలయ
ఘన లోభ షడ్వ మహాంధకార శాగృహము
గారవ్వ నని ప్రభువు మహాంధకార రక్షకుడునా
నీకై సుజ్ఞాన వ [illegible] లయంబు
వెరవక వైరాగ్యి వి [illegible] వేసి
మరల దేహంబులను మాయాంకురంబు
పుట్టినప్పుడు ముక్తి బాంధవుడు వీవు
నెఱ్ఱనన్నాల వంటి నిర్మలగాన [illegible]
అని బ్రోవలు [illegible] భాగ్యము
మనమున నహంకారము మరల నిల్చనీయకు
పరగు సంసారము [illegible]
మరవేసి [illegible] బంధము [illegible]
లసువాంఛ హాంకృతి [illegible]
మనసు లోనెలకొని మమకారాలను
తొలగించి నెట్లనే [illegible]

పశ్చిమవనగనాంభక్త్యని జూచి
అరసైన దయాలాగిశ్రీవల శ్రీస్నేహము
ధరణిశిశువై చెలువంబుల సకంబు
సకలంబుల పక్షుంబు శాంతపరుండు
అకలంక హృదయుండై సైన్యంబుల వెంట
అలకాని యాప్తంబు త్రోయలల నిమ్మ
యలుగు నంత్రింబు మనాగిష్మ్యంకార రాములను
శత్రుండవై శాంతి శాపక్షోభులకును
మిత్రుండవై మానస సమాపంబుల నకును
శాకసవేశ్య పరసవి దూపంబు
నేకాంతి బుద్ధి లాగి నిత్య భూ జూచుచును
పారి బుద్ధి వి శాంతి బాగంతిన దినుక
నరయ బుద్ధి పార్థి శైవిన దశనల
బాంధి నిష్ఠ పూలకై భూమి వైదిరంగు
మండుచెలుకున్నంత పడియారి దపించు
త్రోలు దిగలి నుపదేశించి నట్టి
యలల లాగి కృతులు విని యరాభగిరాధ్యులు
అమాద నిజరాజ్య మంటయాయి వీడచి
కామారి శత్రు వర్గములను పాగనడచి
సర్వ సనాశ్రిస భూ సవిరనిష్ఠ బూని
సర్వ దేశీయులందు సంచరింత్రుచును
భిక్షాశనుండై యుండై దభావమున
నక్షీణ నిశాంతి ననుభవింత్రుచును
నరసు కానిచి వల్వలు ధరను

చరియించి సాంగవశీలంబుగాం దాన దు
ప్రతిఫలవచ్చిన ఫు, నవాంగంబులదాని
యటు దుగాం జూంచి నిషాంగ్ల యుంబులను
లాంపలు పొందగ్గనాగేయు తాశ్వదుాంచి చెప్పి
ప్రేమాంతశయుచున బ్రక్కు బచెట్టి
యులాదరించు, చనుంకి యుటలనిరాంకృతంబు
పత్రి పూరాంపారించు ప్రదర్శింలక్కుంతుంకులు
రయంబున నాం భగీరథుంచెంత దోచ్చి
బయల బక్కు వెసనగాంప్రణాంబు క్షపడకె
యొంవు హారిశాంగేంద్ర యొంకపాంనాంద్ర
నాంబాంవదయు యుంచి నాంటిబంధముల
యులను బరింపక నేలని చాక్కిట
నిలువనె నన్నుగ్రహించి నిల్పుంగి యుంటుంచు
నలకుపై క్రుంపగా నా భగీరథుఁడు
హింతవెంపులదాబఖ్గి మెలనాళ్ళకనల
పరియుంచు నిలవికుడగల్లయ్యని పగిది
సరగున జని బ్రహ్మాయుబరియుంపు, బంకి
సాంగవశంబు గాంపరి యొకర్కచాంటు
బ్రహ్మదాయున నాంపుల పరవదేశికుని
కళకిరెత్తు కిర్తియుంభుంతాల్కడాగధ
విదువకలాం ననుభవించు నరాలి
వినుపించిత్రి తలని వీరాలిని వేగ
జని భగీరథుండు భూచక్రంబు నందు
లాజక చలింతగతనే వేశంబు వంబు నచ్చి

మతిపాలినమోసయల ప్రభుప్రన శింగ
వగివానాగనప్రకు లవద్యాక్షినాంజు
కాలవెనవనిమన్రత్తా గకరమలు ఆగాబాజి
జని యలాంభగరాజ్యం జగలపై వెలాశి
గని మైలుకిక్రితాలక్కం బిక్రమక్కీరసలాని
దాగెద్దాక్రని పుష్పతాం మగరాజుపురరాజు
నకారతాంబం చిలంటు సాధు, కుమష్టంబు
గళ్ళుగారి ప్రాంతాల ప్రకారమారాంజు
నెట్టినవం జలం శనిస్వప హాదేహబుతగుబు
మొనసిసర్వసముద్రములలో తైరణి
నాగనరాలగపాలింపు చుండిశివుంబు
దమమునుపరమ కారంఆకలు శత్రువులు
సమదక్షనలాగ్నికారంలు నిబాగంది
యలరయల జీవసుక్రక్కు శయ్యలంతై నమజు
మరగభగీరాత్రీ శాంభాయిన మమర
మత్తుగారబూబింబి ప్రలబుంధకములు
నెట్టినబాయంకనేయవత్తైన
నిలువబాహుక్రిజ్ఞాన నిష్ఠ మొనసాటికి
యలలు నే యార్థమం తలకిఖిరిబుజుని
చరితం బుజెప్పె దసారవిధానములు గ
నరవేక వినుమంచాల నారవసి కృంతలు
సచ్చరిత్రంతైన జ్ఞానకేవలికి
మచ్చికలాగెజెక్కి మరల నిష్ఠని వాల
అనఘు శిఖిబాభబు తనమన హారంజు

పసు పక్షి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వేదాంత [illegible]

వైరాగ్య కోటిర భూషిత వివేకము న

సారస్య [illegible]

జీవి శిష్యులు జేసి మెప్పించు

భూరి సద్భక్తులగ పోగునగ వేడినను

ఆగుఋండి కిల వ్వర కట్టుల కదా తక్కి

యోగక్రియలలని [illegible] యులను కల్పప కారర

తెరగాప్పగారను ప్రవేశించు జేసి

[illegible] యూక్తి బాధ

మరచి మెప్పుటి [illegible] నేలు చెరు

సుఖబెర యుక్తి చే బాశాలగుదని

పద భక్తి పరువక పరమార్థ సరణి

మదిని భావించి సమస్త లనిత్య పలుచె

ధైర్య ధైర్యయుతు ప్రవేశింప నొల్లి

సారార్థ సరణి విచారించి చూడ

పంచ భూతముల లచే భ్రమ వించు దేహము

మించిన తించుల నిత్యమని నేగాను

తిరుబుద్ధి దశేంద్రియమ్ములు విషయ

బృందంబులగాను సూక్ష్మ దేహంబైన

తనువు సవిలలు బుద్ధులు బంధము న

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
కడసి సంకల్ప వికల్ప జాలములు
పొడిపొడిగా నణగదె పుట్టింపుచుండు
నరయ సంశయ చంచలాత్మకం బగుచు
మొనసి దానసువర్ణ(త) ఫలగ సంచరించు
గనుక మానసమనుగాక నెనరిటికిని
నిలుకడయగు బుద్ధి నేనంటినేని
యిలలారగా నిశ్చయాత్మక వృత్తి
కలదియౌనై యహంకారభావమున
కెలయని నిశ్చలంబు పొలయునై యుండు
గానేను నేనంబు గాన హంకార
మొనసి బూబిన నిలను బాలకుని
పుట్టిన భూతంబు పగిది జీవంబు
నట్టిట్టి దనగని యొకచుట్టి పట్టి
సత్వము మరపించి జడతానందించి
చిత్త వృత్తుల దెంచి చేష్టింపుచుండు
తాత్వనేనని హంకారంబు గాను

జీవంబునైనట్టి చింటాంటాలునేనిన
మాయిదేలేసు పాలు చేసు యిస్తు క్షలంక
మేమెలెల్లను వేడకైన యిలు యిమంతు
మిడి యిలిదే నెలిని మస్త్రింబుగాలి
గాడి యిలునే గాను మ హాసుకు మారార
యిలుగు చిత్రసభావంబు నటోగన వెళ
యిగిలి లానని తెలిపి యూచవి యింగు
యిారహాసభిమునేలి కెరిలికలెనెరిక
గారయింబునవేనుగాలి చిత్రమున
త్రులపుతింబిన చిరాభాస లాగిభూత
విలలు వెళ్లిననేకవి క్రమలు లిగారను
లమ చిత్ర్యాచెవలరి జీవించిల
రమణీ యిలమగు సూతిరాలి చెంగటను
దారకాని యిలు మహ సూకులు సంచరించు
కరళి జితము కైన ఘన భూతములను
నెరయిలు ప్రైతసభి సాని త్రిశ్రీలంబు నాంలు
బరిలుంచిల నేరహాసభిలునేడు గాలి
ఆచి కాంత్రైల్లలి నటి వేరం (శ్రీ) యిరిలులు
నారెచెంతన లేలి యిలంచు నానా విధములల
వినికననేర్చి స్తం విజ్ఞాన పటిమ
ఘనకోప టెక్కు యిల కలన చెజికిర్రి
జిడలనాగం దుచాను నిఖిసవిరాతపంబు
నరారారమరచి మాయిలకు లాగినగుచిల
స్పష్టి గిట్టుచిలునుందు సాగర్జిని దాగ చిల

నిట్టి జగదీశ్వరుఁలి యెఱుక యొందఁడగు
నింతకాలంబున కెఱిఁగిలి వారక్షి
బింబింపనంతయుఁ జిద్విలాసంబు
అని పెక్కుగతుల వేదాంతవాక్యములను
మననంబు చేసి సమాధినే మఱక
చిరనిష్ఠ దాగిన ఖ్యాపింపఁ బొందగను
గురుకటాక్షంబున కుదురైన బుద్ధి
చెదరకుండఁగ యోగసిద్ధి లభించె
ముదిమి దాలెన్నె నముక్తి దాత దేవహూతియున
నలువారప్పున నది వనంబు ప్రకాశించె
బలనారాహింతర్గింబు సర్వసిద్ధింబు
...శైన సుగతి సమాహారామరాళంబు
దొలఁగను దయింపగా నింపుసొంపెసఁగ
సంతోషభరితసుసావింత స్వయంబై
యుంతెంతోనాకర్షితాత్మకు చెంత
జేరి నిత్యనఘాచారనవ్యవనధివ్య
యూరాజు పవిత్రనెయ్యులున నిట్టనుచు
చిరకాలనేకభాసుర యాపవనంబు
పగిడిఁ జేసెరి బాధ మెవిందగను
మునియొక్కఁడదాఁగి మోహానదేజ్యో
షలదయించి నేరెన నాగర్పులు చెంతఁ దెటుకు
కొలువేశ్వరాంచం దేమెఱిగెం బ్రవనిన
భూతవేశులనకలపొర్బులలాయులెక్కని దొ
నరవరయూ యూపవనంబు తెలుపంబు

పరభూములకరిగి సంతోషింపవేడు
పగలు చిలుకల గతిరేపు విడుపరాదినేడు
నా నా శ్రీకృష్ణ భగవాను ఉండుపవేడు
అన్నిదిక్కులనుండి
సుఖముల
పవిత్ర చాలవారి
నెత్తురు వలెంపు బహునెఱుకెనెపురక
యూసరవిములనుబాసి యొకమైనితిబి
లా సరళిలను పలాపలాంఐలసును
నలగగసనమూనముగుడు విలాసిన
తలగకనిస్సంగానము నేరవుంటు
తోడుగ యింఖును తెలుగు నాశిలును
తెలుగునిది యాలెన్ని తెలగడ్డిని
యం
సు భూతి యిలు సుభూతమును జుసుబింటు
జననాధ దాగ్షగాష్య మూ లో లక్కీ ఫెన్
దాగ్ గుకుసన్మవి ము హాలాడురగ్ భావ వమున
కాపటుగ్ కిలిత జగజ్జాలముసకు
త్రు ఖుప్పై యిలు హామను బాసిరింయుకనము
శుభ్రదృష్టి వనున నైజాంబ జాకుదుసమ
మెలనయిలు రాగదేవిషమ ఖ్యశక్తుల వ్రల
దుసము హాంశి చాల్యపుత్తులవాగత్ప వశ
సరసస ద్గుణవాక్య శాస్త్ర దవిష్టములు
కరుక్షిలాగిసమును కలసి మెలంగు
నేనాలల్పాలాలంబు నిష్ఠయించు కాని

యానందమే [illegible]
[illegible]
తవి సహావిధి [illegible]
గాని వానిని యిది గను గాగ [illegible]
వాని కళ్లలారన్ని లోలాటిసు భావంబు
గలిగి యలు [illegible] దాపు [illegible]
నిలిచి చలింపక నే [illegible]
యనుచు చూడాలని [illegible] భావము
విని పింపనంత యిల విని శిష్ట దేవుడు
ఈయుంట పలుకుల కొప్పు [illegible]
పెయినే రక రాజు బడిమ [illegible]
చూడాలనే పవి బాగ [illegible]
నీదవచించు నింత [illegible]
అర్థ పెట్టగాని నేయనున్న వాగ్ కన్నులందు
సార్థకంబున నిది భ్రమించి చూడ
పడుచుల తనంబు చెపవికిల విని [illegible]
పడలనీకి యువంటి పెద్ద తాగి కన్నవేల
చాలించుమని రాజు చపలాయత్త [illegible]
లోనేచి పోగొట్టె నత్తరి చూడాల
తనమదిలో నెట్లు దలచెనే నప్పని
ఘనమగు గాఢ లీన కర్మబంధంబు
తెగి పోవ్వ దనక ముక్తిని నవల్లదేవు
తగదిప్పుడిదానికి లోలోపలించు దెలుప
ననుచు తాను సమాధి నభ్యసింప బూను

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
అని యెంచెనవి ఘ, న ప్రాసను యింటిగానరదు
వినువకనే వేళ వేదాంత ములను
వసుధారామ రుచు మూత్రుపా రనికి చెలుపై,
పగదిని - బహుకాలం పొందురుంటైన
తెలుగునికి రెండోగత్రాము రు చెల్పుగనుమంతు
ననిశిఖి దవేజుని పులాస్యంతమ మాత్రని
వినిపింప రాము భూవిభు శిష్యులని యె
గురుచంద్రయోగేల గురు తారాక్షముల
నరపురేవేకనే యుగ్గెం లు చెత్తింపు
గెంటుకారసిక్ష దొంగి నిశిఖి దవేజున
కంటు భాగిగింబు వేదాక్షములను
అతడు తాయికుం తెనసేన నింకెవరు
ప్రతిభయా చెలు టటరాం పరమాక్షములను
ఆదంపయులకు మహాకలిపు యూగర
వేదాంత సూక్తుల వినుపించు గురుకు
యెకొల్లై యెపవరిశే ముకోటి వ్యైయాయుంది

యెకుర్తి వైభోగదాలు యెంచగ నేమి
ఉలి దియాశ ఖిదాల్భీలు తెలుగనిద్దే లు
ఆరాధిలత ఉప్పదేని రాము కడుగ వసిష్ఠ
ముని ఉల్లోలని యెు సత్పుర్శి వలె భూర్తదా
మును పుణ్ణసంభవంబులనం రాజ్య ముక్తి
కాయంచు భసా మగలి(కె) తోతొలు గానిళ్ళు
యూరాలరా దచనాలు దేహాంబుద్ధిలంబు
ఆయువన్నం బాల్యాదీక నాగకమాదాలు వనము
పసుగ్గిగా జెప్పిన పరమార్థ సగాః
మననంబు జేసి సత్పుర్శితా జ్ఞానం జెనప్పు శలు
జననారయ్యాకు తు ప్రారబ్ధ జన్మంబు లలదు
రాబి జీమ్మ ముక్తి గారక ముకర్తృత్వముల
నరముర జేసి నశించు (తల) తై (యెుప్పు) .
భూతాల లాగాత్ర జ్ఞాపురా లవలవే సరః
వేడుక గాలాలాడను వినుటు యెుగాని
లాలు చెరలాని పర్ణలవలే బంలనము
బరనిష్ఠనాంది జేసిన వారడు కారు
క్రావునన జ్ఞానకవి లూలతై తలుప
మెవి ధంబున విస్తారె నెలుగ వేకుంత
నరసాంత్ర యెువన్నెనను మలవాకర్త
గురిజెప్పునాంగురి గాప్పగా నంచి
వినియుల వినట్లి వివేకి మైక్కష్ట
మలనకొప్పి బాలావిక్ష మునవి భూతింపు
వానికి దాలుకు జీవన్ముక్తి సౌఖ్యః

చక్కగా విను రామ చంద్ర యటంచు
మక్కువ నన్నెక్కి నిమరల యెల్లని యె
వినుమా ఘువేశ్వర వింటాళి గ్రామమార
నానరకుటుంబమై యొక కీ రాటుంబ
యుండిన నా శక్తి నుండిన బాగు
నుండక వనవముల వాంటి గ్రామాని
కరణిని దిరుగ జాంగాల దేశమందు
వెంబడి పైన గ్రామవాసులు పంబగానా
గని పింప నాడి వెంటి గాబగిలు ననుబ
జని చాల వేడుక నచ్చట గావలెనని
గనుపడకున గ్రామాల్కెంక్షను విడుచ
కను నా కచటున నక్క కపు వెళ్ళబెంకి
యొకదినైవారు నలయలు చానుంకె
మూడు దినంబులు మునుగ గావమాది
తిసవి డక బూడ సమరర లవరంబు
పాసిగా దారకగా పాడేలు మోసించు
దానికై కాని పోయు ధనమంటు యెంట్రి
నాగనంనాంథ నాడాక లెటు నేదకి
యొకటిటి గనవెల్లు నుమాపదేశాక్కు
నొకకాల మున దాని బకుండినగాని
వేసటు బడిదాని విడువకాలాక్కు
మాసక్తి దాని జూటయు నని మానస మున
ఘటించిన సంశయంబులను ఖండించి

మట్టుగా మనమేం దేభావించెనేని
ఎంపరసన్నిధి వాని కొల్చినరీతి
రవికోటియు సజ్జనరత్నమాలనికి
సరగునదాగ అకట మోక్షభవా కృపగు
పరిపూర్ణ కళా సంపన్నుండానవినెన
వినిశామలు కన్నీని పాత్ర వకట మెట్టు కర్త.
మనజున మోదించి మతి ఆయని ష్ఠని చె
తాపసోత్తమ శిఖిభవబులకట మోక్షంబు
నేయగదాని బూనిదె నెరిగింప్ర కీర్తి ఫల
ఆనిన వశిష్టు కనె రాము చరిత్ర
వినువారాశిఖి బలిపులు వలదాంలయందాకు
చూడాల సజ్జన సూక్తులాడించి
ఆయా శకార శకట మోక్షమండారనమంచి
పరమాత్మ లీలావినుభవమూగానున్న
పరితాపములను బాగుంచి పట్టణమందు
నిలువసహింపక నిఖిలతీర్థములు
తెగుతెగందగుంపుచు భూప్రదక్షిణము
గావించివచ్చెదగాకని తెగిలు
బావెగపటాల తీర్థములందు గవింకి
క్రమ్మి తెచ్చి చూకర్తిగ చిత్ర శాంతి
నష్టి హో పటికి దెకారకోటు మెయిందే
వైరాగవిలసనాంక్షి వైభవంబులను
బారాగసి విడిచి యింటిప్రజయుందు
చూడాల యుంచిన చాలిక బోగలు

[illegible]

తగిలించుకొనేటు ఆపాగివస్త్రాలు సర్వ
నాం ఘనాన్ని కొన్నారు నావేలు కాలి
ఖ్యాపము వీవీ భయాము పోఅంతు చూంచు
కావన్నా చర్మా వక్రంలు సవరించి
సాధువిహీన సంసారాంబువి త్వరి
సారాంధ్రలోలచి విబాధాంబుధి
సలిలలా చెల్లని పీడలంబారం చేసను
వెలవిసిరాంబుకు విఘ్నంలుసేయు
వలవనని చూస్తారాల వయనకు పలుకు
పవికినిల్లినివు హిందూరాలకనిన్ను
వనవాసవులలయిం ఇవ పత్రిపుబనిచి
జనులలోనే నేను రాజ్యకుసేయలాగునే
యెలమనే కాలయిం చేసునిసేయు
వలయునాగె యిదిసేయు వవనె వెళ్లనిన
సహాయ వృక్షములు వసంతకాలమున

రహిం గూరఘ్రాసి శరలోలాడ్డిఁడు
ప్రతియుగమునాడిరి పటుయావనమున
నలజులు భాగ్యములు యానాంగులు గన
అనుభవించె, ఇసుగుకే యాత్రకనాము..
లవనలవ్రుల ర్తా భాగ్యం దిన లయ వి పనంబులు లవం
పౌరవాలు నిత్య కనుక్ష వి శబ
పాండ్య దుర్గ్రహంలు నన నిశ్చ యలు గాక
లవలల కారావాంది శార (త్రు) వ్రుల తోగగాక్షి
పరమ సుజ్ఞానై సుఖ్యవమ సీయుబుసు
ఆనిత్యయంబులు యంటకరాశి
మున్నియవుల శిఖాయు చున్ననునెకు
కాజునేవేపు ల పుత్యంశ్వే యల దన్న
సదుటల బాల్య విశదంబని బాగాక
నిలువ్రనే నిశ్చయనే యలంబు నిం ల
పలుకగా వినినుహింగంబు శ్లోనిదె.
మగుపనానాటకం పాంటు పాంటాక
లాగజనే వెజుగని ధృక్కంబు గలవె
ధమప్రాతి మహిజునా లుప్తకునేమన
దీపించె యావన దివ్యతేజంబు
వెలవేనె నిప్పులకు పద్మంకనెల
నలభాగభాగ్యాసి ఖ్యలేనాళ్ల
ఆతి పతిత్రుల కృ నీ వైనంబు వలన
నతివనిని ఎంచి యుటరినాకు
మదిలోనే కాజువవేడు మహిసెల్లనద్రు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
వెల యిల్లా రాజశ్రీ భూమి నెలు విధములు లనెల్ల
జెప్పి చూపా [illegible] నెల [illegible] పలి
యుప్పు [illegible] యిా [illegible] వెక్కి
ద్రాక్షాలు [illegible] దుర్గస్థలంబు
జెలియుంచు తాపంబు జెప్పెద నంచు
దలచు [illegible] యిా [illegible] మునక్కి
వలను గా లా [illegible] నాక నుచు
పొగడి యున్నం [illegible]
మూడు కాల ములు లం [illegible] నిగి వేచుచు చు
చెలగి దక్షులు నార చేరులు జనులు
పొగలు చు ఘ వాక్షులు భూ లిధరించి
మొనగక మంత్రలములను జప వాలల
యిలను పూర్వల పుత్రిక యెలు ను ము [illegible] వైన
హరి తారాజినము దర్భ తంబుగ నాగ బెత్తం
ములు పొల్పు కొలు గల్గి యలుంకగా నవరా
చిరనిష్ఠ వెలగ్ను సిద్ధాసనమున

నిఖిలాగం [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వలనసార [illegible]

కలకంఠి గగనమార్గంబున నరిగి

ఆపయోధిసేతుశిఖరాగ్రముని వీక్షించి

యుపరిమలవాక్షి నిట్లని మది నెంచె

ఆజ్ఞ నపుల ననిలకడా నంభమించు

విజ్ఞానమెఱుంగకె వెక్కి చుందిలిన

వరరత్న భూషణాం వళ్ళ కాంళ్ళ వాంకు

లరచుచు రాక్షసుల ధరియించు నాకు

భూలోక పామరంబులు బొల్చు వాకు

నారచీరలు దాల్చి నవయుచున్నకు

లలకాన్ని స్వేదంగాం ధమేలుం డువారకు

నాలుగు వేదబు భూల బాలాసి కానార్లకు

మెలగిమణిమం దిశలను నుంకువారకు

వగచెట్టనీకవిలాగి వసియుంచునారకు

సుకరమైనయు వంటి సుజ్ఞానమెఱుగ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
పనిబూని భృగుష్ట గావంచలు [illegible]
అరయెట్టినరిన హింమాబ్రిదే హాముహ
సదములపై లావ ద్ర(త్రో)ములు ధరించి
పరిమళగంధ తైలము పక్షమందు
విరివిగాయిలు బ్బోప వేలాడు బంగారు
కరమొప్పగా శిఖ కొప్పుకలుండ వారి
విరిదండ జసావెకు వెనకన తగించి
ఘన కమండలు మెలుకల్గి కరమున బూని
జప పలకల బ్రహ్మ బాకు చెడుపులన
ప్రతి ఒకచె మెల్లిల్లు పాగ తన ప్రగాని విబ
పగట బూపగా బూట భూపాల వాని
మెటి వేదుర్ర దాగి పెట్టె నిబలకి కలుం చల
పంజుకలి కడియాలు బహు తీవ్రగాలి
మొదలిరిగి లాగి తొంగ్జె యుష్ణె సనమున
కుడుదుగా నలని దాక యొప్పంద బెట్టి
పనిబూని యుండదుర్గ పాదాల విధాల

మెలఁగి పూర్వముగా నద్భుతమై నడచినా నరుని ప్రతి
వీక్షించె శ్రీ గరుడ విభుఁ డొప్పారఁ గను
నక్షత్రకేసులు గాంచె నా ... చూచి
చివరించె నపు డపు డిల్లి ... లను
భావించి మొరంగులని ప్రవర లల్లిక కీ
సారమాంధ దవలు వలంచిన చెంతకెక్కి పు, శు
మేలు కారణాళికై మెయి మెంచినారు
అతి శంప్రతి వరు మాయస్థలి వెతకి యు నిన
సలలిలు తగు త్రి హర్యాచారి యల్లనియె
వినుపుబళ లిలలనా పురుషోత్తంలు మెల్ల
వనిమిత్తముని బం త్రుడు సగుణా కలెంతు
కరవెలు పువ్వు చెలన్ని గంగా నదిచెంత
గిరికందరముల నండు గెంటు కలువలు
సఱుపుచు నంకగా బాహ్యవేలలోని
కలకల ధ్వనులు దె సంగగ నవ్వని
వినియు దెలాసని వింతగా నటుకు
జని యటంచు జలకేళి సల్పు సురదలల
గనుగాగన వారి చక్కదనంబు వెల్లి
మనములన నాట నవ్వని నివేరులంబు
వడిజారి మెలజ ప్రక్కైవడి ద్రా మాంద
బడగన నవ్వని తాని స్ఫటిక కుంభమున
జెట్టి మెంతగనది పింతమైయలుండె
నెట్టి పింతంబు నందవలవంబుగను
బాతపుగా లక్ష్యంబున నుంచినేను

వెడలిన మాటలు (శ్రీ) వేడ్కగా రాబెంచు
విమలకుంభములు నుండి వెడలు గాన
నమరగా నను కుంభజుండను పరికించు
సకలవిద్యలు వాకు సాంగములతో గాను
ప్రకటంబుగా చెప్పు (బ్ర)హ్మ తిరువెంగళేశ
నన్ను దాగి దాక్షిని రోగుల నాంచెదన్ములనకు
మను నగారౌత్తుకట్టించు పతికెనగి లవల(శ్రీ)
వీడు మాపా(ర్గ)ంతు వినిమునిదించు
వేడుకో యజ్ఞేశ వీలోంబు నిత్యు
తెలివిగా నాలాని పదేశంబు సేయ
వారెసన్ననను బోచ్చ వనజ సంభవుడు
నలువాగప్పు నుపనయనంబును జేసి
విలసిత వేదాంత విద్యలు నేర్పి
సారతలాగి విపదేశము చేసి పురలొక
సాంఖ్యాత్మ విజ్ఞాని సైసంపరింప
నేవు బాష్యనగనేసి తల్లిలలోలొ
భూవ్రుండై భూమిపై జరి (బ్ర)హ్మ
చారినై విహరింతు సర్వేష్ఠ లయుల
సారెలులకు నేకు నాట చెప్పలుని
పరతప్పు కులి బరుల యొప్పుక వద్ద విందు
గిరి చెంగనాంటగా రెంటకన్నెచు
తవే మాగారి లవణంబు నిపుణు చేసెదవు
నీమువు యుంచున్న నిశ్చయంబోలు
మావిధ మెరిగింపు మనశిఖి దోబూజులు

లాలించెనెమ్మోకి సత్తు పసికట్టి నెలవు
వరమున నీ కెట్టి హానిగాకనరాదని
నగరాంతరములకు తను ప్రసన్న వదనుఃఖ
భారము వదనవారి పాదరజము దినదిన మాలోచనాల
బియ్యము రాక తగిలి క్షైన తొలంగు బాగా ంగా
విషినగల్గు లోగ జైత విశిరెంట నాగిత
లాహ ముచ్చటి యొగనవ్వు(గ)లాలిలు విష్ణుంజైన
గాలి లాటుః ఖరణము బలు కొల్లు వైరలాగిపు
నెలి చాపలము బలు ట్లు నరదు చేమ కికి
మెన శక్త్రు శ్రైలాని కనే మిసేలు
దీనవత్సలనారాదు చెలువు వెయు నిన
నరనాథు నీక్షించు నడవియమాత్రిని
కరుణ నిట్లనెను పోకాంలైన నీరలి
తెలిసిలనెంత దాంగ దయ క్షైనెట్లనిన
తెలియు చెప్పెద నీసత్తు సమెలాలిఖ గ
నాగకర్ణ గురువృచెత సుపవేశమ్మైలి
వరకర్ణికనేబుద్ధి కాంటానిను భవము
దాగరకకుంభకగవచ్చి దూరాంటు వలను
స్థిరలు క్షై వేక కలశింపు బునారాశ్రు
నీవల్లి గురు భక్తి నిలిపి యానంపు
చేపరాల్లాజ సుఖంబు చెందినవుడిదికి
ప్ర రవులనంకు నద్ది బూంపాలనిష్ట
పరమొకరంగక కష్టపడి ఏమి దాంచు
ఆని ప్రారంభ ప్రాప్తాంతము లాడు లెల్ల గను

విని శిష్యుఁ డుబ్బి కొండు వైరాగ్యంబు వహించె
విమలాత్మనిష్ఠ నా విధ్యలు లెనెల్ల
సమరసపౌష్కలి వినయంబు దనముఖ్యంబు కల
దాఁగదశేఁపనాకు సఖ్యంబుల కెవైనష్ఠ,
ఉరవైనట్టి దాదాని పట్టి బాహ్యంబు బుచి
రక్షింపవే సన్తి రాజునస్త్రీలంబు
యుక్తి యుక్త బుద్ధిని ఘట్టనే(స్తు) మొద్దీ బారి
ధీరాత్మ గురుఁడు ఉపదేశించె నట్టి
సాధాత్మ బాహ్య నిష్ఠ యెలయుగా మెలఁగు
బికిరి నప్పుడెదాని చేపట్టవేక
స్వకర్తృత్వమది సంశయంబు నణఁగారది
నెవైష్ణవనట్టి నిశ్చయాత్మంబు
భావింపనేరక బహు ఘోరతపము
చేసినమోక్షంబు సిద్ధించదనుచు
గారసికి నాగద్వి సంకల్ప వికల్ప
జాలంబులకు భోక్తి బలుచిత్తమున
కాలంబు సాంఘికె గతుప్రబంచభవి
పారసనా వక్ష్యత్యైన ప్రాపంచ కర్తవ్యుల
నారసక్తలాగి జెలవు రబ్బన్నవలెఁ గూడు
వసుమ జీవరసన్ని వారి చెంత వెలయున
పసవేసి కర్తృ(పు) పంచవాసనకు
లోనైలి విచేటు నాలోకుల కరణి
నానంద కరమోక్షమబ్బునే వేన
వక్ష్యనాంగ తత్త్వము వరిహరింపకాని

ఆలు జ్ఞానిమగు నిందించెనే ఇటకీ
ఇకనైన పగలు రాత్రి వేగ రీతి వేని
సకల దుఃఖంబుల సహ యుండెడువా
రులకగా కుంభుని శాప వశ్య
ములకు భక్తిరాత్రి యా వసేను కనిపె
గురు శబ్దములు నాగను నిజంబు దాంను
పగలు వేదికి నేత్ర భంగుల నైన
లి కోరు గారవా ఎంకి ప దేశంబు సేయాల
దాగ కానిసను కలవారి క్షని సె యావేయాలు
నను బాక వేరిరాల్లి నాంక్షి దైయల సక్తి
జనవాలి మనలు కొన్నా ఆల పకళలాను
మను మధి యలన్నిధి పకరూంక్ష వి శశ్రీ
నాగన రంగనలవని కేను ప దేశయ యల్లి
లగు కిష్ట కను బాలు నిత్య మున నూకించి
యంగళిలకల్లు యుట్ల ని బాల కుంభుండు
(శ్రీ) యాయాలవాగి లల (శ్రీ) చెప్పిన విద్య సులలకల
భయల భక్తి వేసగ లప్పుకలి నుకలి
నామాట విన్న నిత్య యాయలగా వినిన
శ్రీమ వాగినేకు జెప్పదాని లక్కి విద్య
మొ కోటు నేసంశ యాయనకు సాంద్ర విశ్వ
మవియున దగినట్లె మహి పాస మొకటి
మదికి దాగిచన విధి మనల జేంద్రు వాగాలవ
వివిలరాంబుగానేకు వినిపించిలరు వినుమల
అవి యెట్లనిన మహ శాస్త్ర విబాకలు

సదముం దజూనాగ జగాజ్జను గుండును
జనను దుర్గి గ్రుం జూరపు ల్గా గుండ
ప్రునదు యిగ రాగాన్ రం య్గా గాధ చూర్చ,
యశా భగా పుణున వేలిక జిక చిత్తు నిదెవ
నారె భ్రాచ్ఛె మెఱు గకనార బల హ్యాల్లైబుం తు
లలా వె నదేలి బుం లారముఖ్ నను
వలనాగ ప్పునారె మె చ్చి, వచ్చి నెలారెగ
నెలఱు బుం లార ఖజ్జ నియల్లిదాలకను
వెలయు వేల్పులు లాదాగి విఘ్నింబు సేయు
యూరలెపంపిన రెగారజు ప్రాస
నేరేలి గైకొని దు నిప్రు కం చూఱు మదిని
లలబగార నెగరి బుం లార మఖు జునేయు
నలవి(ప్ర) రెప్పటి యాడ్ల లావంబు
పనిబూని సేయునా బహు వత్సరంబులం
కానర ప్రు ల రక్షై మై యెక గారబు ప్రాస
లనవేల కండు వబుం లార ఖ దారికె
ననికాని లనయం బు కరిగెవి(ప్ర)ం తు
పాలు పొందు నారదాజు ప్రాస నానాట
పతినే మై పాలవ బల హ్యాల్లైబు తు బుం లుం బె
నారెలు లాగులల నె కళ్లు చున నెత్తి
సారవేదాం లయు సుజ్ఞాను రలవ్రాయు నం
విధనాధి వచ్చి యూవి పిననేను ధరిదాయున
కకగంక్ష పదుబు ను కర్కృతము లేచేసి
కకతేర వవెననికాంక్షించు చునా త్ర

ఈ జ్ఞానవైరాగ్యము నిండుకొనెనే మఱచితి
ముక్తినిస్తు పరాత్పరుడా సీతా రామచంద్రుని
సకల భూతములందు సమముగా నుండెడు
రఘుకులోత్తముని సాధుపక్ష
వేలకు భక్తులకెల్ల పవనసుత నివాసు
గురుతత్వ నిర్ణయ నామమున నిర్గుణమునామము
పరమార్థ నిశ్చయ్యంగ జూడనైన
ఓ రఘునాథా నాథ పద్మనాభ పదయుగ్మ
తారకనామము నను కరుణాదృష్టి నిసి మాయా
ననుబ్రోవ నెవ్వరున్నారు నాదైవము నన్ను
జనకసుత మనోహర కటాక్షము పన్నీట
మనుమడి యున్నది మదారామ స్మరణ నిత్యము
నాగనగరు నిర్వేదము
ఓగు తప్పు తనువు చాల నిల్చి మనమునా ఆదరించి
ఈ నరలోక కష్టముల్లని వెలుకుంభయంకర
శ్రీ యెలయుల దాసు తోడ చెప్పిన నిర్వాహము
భయము భక్తి వెసగ తప్పు కటిను
నాశమాట వదన నిత్య మయినలగా వినిన
శ్రీమంతాని కీర్తి చెప్పేదనా యత్ర వివేక
మేలు నీసంశయమునకు సాధువి
మదియన దగినట్టి
మదికి దాచిన వారి మనను ంత్రము వాలుప
విదితంబు ఆగానికి వినిపించెడు వినుము
అది యొల్లనిన మహాశాస్త్రము విధానము

సడమలుం ఈఘనాగక ఖగశేష ఉండెను
ఈసను తలగిన చుంటాలపుత్రి నాలుగు
స్తునవర ఫుల వాగన్న ఆం పరా నాథస్వామి
ఉరాభద్రా సుజన చేరిక కనుక చెప్పె నిలిచె
నాభావమును నకనా బాధ పట్టుకుండెను
లలిచె నేరలి చుంటారమున్నను
వలనాగప్పగారె కొచ్చి, వచ్చి నిలాలీకగ
నెలము చుంటారు ఉన్న ఉంక్షిపాలు కనం
వెలయాలి వేల్పుల తాలాగి విష్ణుం ఇంక పేరు
ఉయ్యాల లేపుంపిన శ్రీరాజు ప్రాస
నేలలో నైకాందు నిరు తం చాల మదిని
లలచగా నెరిది చుంటారు ఉన్నరసాయ
నలవిప్రు పెప్పలిమాట్ల లాఘవం లు
పనిబాని సేయు నా బహుమ వత్సరాలు
కానర ప్రలక్షైనై దొంగ నాడు ప్రాస
లసచెలుకుండు వచ్చింటారు ఉన్న దారికె
ననికాని లసయుంటు కరి గెవిప్రుంతు
పాలుపొందు నారాయణు ప్రాస నానాట
మతిని మైత్రి పాలవ బాధ పట్టిలు కుబుం ఉంచె
నారేలు తాళుల నేకచ్చు చుట్టినతోటి
సారవేదాంతము సుబ్బ్రహ్మ ను రక్తాభిమానం
విదనాది వచ్చి ఉయ్యాల పిలిచెను శ్రీలయున
కోశగంధ్ర పదము నుకర్షము లేచాసి
కోకోలర వెనెననికాంక్షించు చినరాత్రి

పురుషునిం జూసన్నివలుకే బాగం [illegible]
[illegible]
వెతకి వెతికి సింకే [illegible]
ధరణీశ్వర్, [illegible]
సరసపుబ్బుంతవై సకాలీ [illegible]
దలచుకు [illegible] గానను
[illegible] నా [illegible]
కర్తవ్యములో [illegible]
సత్కీర్తి [illegible] గాజు [illegible]
గానునే వెలుగు దుఃఖంబులనోంచి
ఆనందమున బాంధవా [illegible] హించి
మాం ఆలోచన [illegible] నిన్ను
సేయగా నిసున్ని జూచిలి గానవేరు
లోకావక్షే మరిగింప దలచిలివేద్య,
సాంకవిక లక్ష్మి లో చక్కగా వినుము
నీవు బింబాముల నే కాశ్వతమువు
నీవి ధ్యంబున కోఖ ఆంటె మొకాని
స్థితి కాగి దలంచైన శాస్త్రంబు గాను
కటుకటూబు ఉక్తి సంకల్ప వికల్ప
పటలంబులో నింక బరియుంటి వేని
చెటులవే ఘమలాకాశంబు బాలవు
కరణి సంకల్ప వికల్పములే నిన్ను
మరి మరి బాధిన్చు, సమ్మతి బారవని యవు
గనుక సంకల్ప వికల్పంబులందు

మనమంటున్న శిశు బ్రహ్మాండమున మనము
అనుభవిస్తున్న నాడు మన సంకల్పము
పూర్తి తీరు మంచున్న నేను కొన్నికైన
దాగుతున్న మనశక్తి సంకల్పమేమంటున్నను
గతము సంకల్పాలు సంకల్పమూలాని
పరిపూర్ణమున పంక పరిపక్వమునందు నను
తెలియని గాఢముగా అనుభవించు ప్రేమలు
నామనేసు రూనిలిని పరిసక్షి సాక్షి ప్రేమలో
పవిత్ర పరిపూర్ణమున ఆత్మ లోపలను
లోపల మనమూ ఆత్మ లోపల గమనము
నరసింహ లోపల నీవు ఉంటివి నేను
ఉన్న పురుషార్థ సమాప్తి లోపలనే
మన ఆయా ఆలన గతలోని రూపు కానరాక
ఆ జ్ఞానదృష్టి నీకు కనపడిన ప్రకృతి
ప్రత్యక్షమైనదాని బ్రహ్మ పదార్థమునందు
వర్ణనీక నిత్యము వెలిగే స్త్రీ శక్తి రంగు
నర్తనా తత్త్వం అనుభవించు ఉండి నను
ఉన్న నేని మూర్ఛ వేల నిలుచున్న దాని
ననస్థు బాధానంద నన్ను నీకు తెలుపు
విడిపించు నను బాధావిభుని తెలియ
తెలిసి బంధాము ఆత్మ విను పించు
సాకుంభ సాంఖ్యపీఠ ఆత్మైన బహు ఆరాట
ఆకలటకరు ఆటగా పరమాత్మ మర్మము నను
పరనార్థ ఆయాగాక ఆట పరస

వేఁసవిప్పవాద దొడ్లనవినుసు,
అలకు లెంగ్గా కరము సుంగా కజ్జ - శిఖరము,
గల మహాస్త్రిక్షకుఁ లకర్జక దాని వేగాం ౩౨
పట్టిగాలు సుదాని పుణులు సాంపె
జిలుట్టి వృక్షము నకచ్చు నగట్టి వేసి
లాడాని ముందరి లాంటి మాత్రై నెక్కి
గాంధంలు దొంలా యిటుగాం ఉలాగ్ని ఐ
గాగలు సుగ్రీకుడ్డైన వీక్షికాని యుంకటంప
అగ్ని గాలుయు ఋష్యేమున్నను నగ్రై
వేగ బాగ్ని గ్నసు విడిచున లెగువ
లాంటి ప్రాణుండి ధరణి పై బడిన
శ్రీలలక్ష్మణమునన్నె వచ్చు రాజీవ్ంలు
ఆటు నీవ్న విశు చాలు యింక్ష్మైన మగుసు
మటులాంజ మునసుండి బయలు వెలుంటి నేల
బడిన వాంకె వకన్ని పరగనేమటిని
బాకమునట్టి విరాగమును వివేకమును
రవనదిల్లియు ంబలుచే రాగశరుంఖు లము
నిరీల వీక్షికాను నీయట్టి హరిసముసు
గనుగానినీము స్త్రకులు పైనుండి
యెుదరనికన్నము హాగిన్నెలాలు గుచు
సరిపైన యిలకున్నమండలంశ విరచు
యిలు తికిరూ నీనవేధ్య సుదివ్య పైబాల్క్రిక్కి
చంపకనక్క విలాగి చరియుంపజేనగ
తెంపు లాగా మరల నావానిను క్తట్టి

నోకు శాస్త్రోపకర్త (త్రి) పంచభూతాలను
జేసి పిచ్చికొన్న వ్యాఖ్యానించునిదే॥
నీళ్ళకి శాస్త్రప్రకటనాలాసమానిలావ
మనస్సైయెను నమ్మరా ను నుకాపేళే విశాల
లను చ్చితుం ఫుసటుంచు లవదిన్నైపై సురికి
మతిన వెయె సునవాని భావించు చూంచి
ఫుతమైపైన్నావె నేపు, జుషునివేను
జింప్రటింకె లంచు జనియెనాం దూంటి
కోంతు శాయెుం ముచు వారకు (త్రి) మున్నరకేట
చెప్పైరనల ఆశ్చిక్కిగని ఆం సువేం
యుచ్చోటు నుం శేకనరిగెకుంజురాము
జనిజాతను బాగేయలసామజమున్న
యును నికిపట్టు నెరింగి యులుపలగారాం ని
చుట్టు వారదంచె పొచ్చుగతే విప్పైన
కెప్పైలు లేగెలు కమున్న నాంకులను
మరచియుం కగనలి పలు చారని మాద
మజె వెల్ని, విగెలారి మలి మాస్త్రప్రనకు
చెక్కినాం చేని వారలు చిక్కినయా ప్రెకె
లాత కిక్కి చంపకయును న్నవాగిపుంలు చెలు
కరి వారని చెలకె (త్రి) మున్నరచికి
యురమెంచు వాగిచక యెత్తుచును ంకె
నేకట్టా క్కంలు నేవె జగన్ని నేనె
వేకలాగె జెప్పిద వినువింక్కిభూంలు
యునగనెరాం (త్రి) మారాంగ బేరతుంలు

వెలసిన వైరాగ్యమును వివేకమును
తెలుపు దొంత యాగాంబు హాస్యిఖ్యతనగ
బలయును నజ్ఞానంబు త్రుంచి విజ్ఞాన
రాగద్వేషంబులు మనసులోకి రానీకు
నాగశాల గట్టి యాగము చేసెనా

See page 258 (408 పు. 258 [illegible])

యు నిననుష్ఠ లమతి లూర్తిగి గాకె ప్రకట
ననువాంఛకత్వ(కర్మ) యలాంభి పంసాలు
దాని జంపకయున్నదయ యున్నాంబడును
దాని చేక్రమ్మర లాన చెలుంచు
వర శాంతిమును పడి పచ్చు నేలాగర
వెరువక జ్ఞానంబు వెంటనే వచ్చి
జననా శకర్మ వాసనయును బ్రాంత
మునని నన్ను బరదారేసమానంబు చేసి
పరగ వాదంబు పై పరచునలలాబు
దారకాను నీలాపోగ దుఃఖంబులగును
త్రిలకరి పరిహారమును మ్నానములును
వెలసిననే మనాగి వృత్తి వేమరియు
కరి గూలగొప్పైన గప్పిన ముమ్ముకై
నరయు నీ కర్తకై మోహాంధకారంబు
చల బట్టనేవట్టి నాము జైంద్రింబు
చెలువైన నూరకే చెదిలావపంచు
నాగజాపాఖిలనమాంశిఖదళిజున
రాజుశాశారితెం నల్లి చూరశాల

వృషభాభిమాని యశాంభోధి పాలకునకు
లసదుత్కైలాస తెల్పు లోలాపేక్ష మందు
గుడిని నిల్పి కటించు కుంభాంబ్రి ధ్యాన
పురుషుడై జ్ఞాన వెలుపు గజెప్పనను బు
ధునిరాముసకు జెప్పి మోహంబుడించి
మనము రంజిల్లగా మరల నిట్లనియె
వినుమా మహా యెంత లేటి విచారంబు దైన
లని యుల సంతసనే లోకప్రాశాస్త్రముల
చదివి లోకంబెంత వసతిబ్బనగాని
మది సంశయంబులు మానె సొప్పోలల్వ
బహుళలౌకిమ బగదు కారంలు లభింప
దపు అభిలాషాంధ మబ్బు దుగాంన
గురుని సంసేవించి కాని గావ్యులయాలవని
కలుగాకు నపూర్ణ(య) జ్ఞై కొఱకె రాపలయు
నేటు నేయవేకడె హావ్భి మానమున
కుటిలా లక్ష్యిక్షు మాడు తానికెకల్పితోడు
యెలలు శాస్త్ర జ్ఞానమెంతైన గురిలు డు
కలుగకున్నుంచున కోశముల్గకనగు
నని వసిష్ఠుండు మహాకరుపయార
మినకు లాగత్తము జూచి మతియును నిట్లనియెం
అలకుంభ రూపిణో యొన బూధాల
విలసాగ పుస్తాకిఖి చిట్టుని వీక్షించి
మెనపిసరావు లాళిగముసచే యయునిన
జనసాధుడా(ప్ర) హృష్టాంశికి సౌఖ్యకి

ఇదు కశనిట్లు నెనరి మహారాజు గురుచరితము
పృథివీశానా వినుము గురుహస్తమున నీకాయము
మహాను యిందు కొని వాక్కు గని చేర్చె
ఆవశ వవణి పాదము వృషభాద నరసింహ దాసు
ఇనసాగి స్వర్గముకేతి అతఖ కినవాసత్తి
నెనవు అను సంచిలచాగినవి ఇట్టు పరిశుద్ధ
మునులు శిష్యులు నెపమున మహాసునసవె లాభంబు
రూం క్రీమహా దీన ఆవుత్రీపట్ట్ల నవమాగినె
ఇవనరసని గ్రహులు వకిశ్రమయుంచెను గవర్న
వనవాసివశు టసరుచేలావ్యాగమకునె
బతుకినగాని లాభంబుపై యహాశ
వికువవెవసుచు భూవిభుని యింగటనె
లానుంచి ఇలలాని దుస్వరలావున్నరణ
మునిజూచిచూచునుంచి యెలుకకానిన్నినాళ్ళ
జరిగిన వెనక లాజానివినిబాగుండి
ఇంకాసు నేడు కనిట్లు నీవొ కుంభకుండు
నామావు ప్రేమాజ ఉదాయు(గ) లాభంబు
నీమాటకు ఒప్పి నేవింలవాజోచ్చినను
ఆరయసరుచేలావ్యాగమళ్ళుదునేకు
మరియెట్లనినన నేమానసత్రంధి
తెగవెంచె నైవిదులక్కొని బాందివలయు
లవగుజాగ్గులలకు బల్లమ బడకోలు
గానవాసిని మలం మగా త్రెంచాతేని
వానసరుచేలావ్యాగధనళిలనేకు

గలుగున నన్నము హీంకారంబు వుడారాదికుంభా
నలరనేక్షించి యిట్లని యిటు చిత్తంబు
మెట్టి దిహానిని నెటు దలంప వచ్చు
నెట్టి బంధము విల్వ దనిన కుంభుండు కడు
రుచికై నిట్లను బుసాగ ప్రశ్రి వాక్రి శ
యిల వేదనా ళిక్ర కారపాంకవిలి చిత్త
బీజంబు లాగాద ల తెరాసి న దూ రపు
బీజంబున గనాగప్పు పెను బగం దవాని
తెలిచె చారల వెరాగ్గిస యిను భూలి
లాలి జూం భైస్స పల్లవ వల లవ ప్రవృత్తి
నె ర యిలు నీరారకార నిశ్చలాలక్షకయిలు
మలుకు వాగప్పు సంకల్ప పమూర్తి యిలు నసగ
లవసు బుక్షి హానికేదము వరాంన సంబు
నగుచె లనాంబు నాందోలు వలక్షి బాగంది
చె కాగ సగరాని చిత్త వృక్షము నసు
కూంకటు ప్రొక్కైన గుణవలు లవాగక్ష
పుడచి ల్రి యయు తలనిన భూపలి కుంభు భూంచి
యిర దరబిత్తంబున కపా మికమూల
కారణం బైనయది కారుణ్యనదాని
పెరంబు భావించి బైసన్నింబు సెయయు
లగునగిరి యిల్క్షి సిద్ధంబు గానాంకు
నగ జీలకృపసు మాంకానలింధనిన
వినికుంభుతని యొనాగ విమలాంల్గరంగ
లనురూపపంచభూతలయిలు నెగాను

ఆలరునె విషయేంద్రియములు నేగాను
వెలిగి పనాగిబట్టి చిత్తమలనేను
గాన హాంకరులనేను గాను మరి వచ్చి
జనని జీవి చాలెప్పుడు నేను
జనియించునప్పుడు ముజ్జ్ఞాన సంభవుడు
పైనగు నహంకారకృత జంబునాటి
చెప్పైరజ్ఞప్తింబు జేయుచు నటుండు:
సచ్చిదానంద స్వరూపమనేకుండు
బుద్ధి నూహించి నేనంటుని తీరాము బాటు
సిద్ధింబుగా మూఢు జెప్పినకటి
గాని భావింపటి నికానుదేహంబు
గానుగాని ఇరవులుగా నింద్రియములు
గానుమనంబును గాను బుద్ధియును
గాను చిత్తంబును గాన హంకరులికను
నని రాత్మ బలుకగా నా బ్రహ్మచారి
మనల శింద్రు జూచి సమ్మతి నిన్నే నేను
కానుకానని యంటి వి యీదమరి వచ్చెన
పూని చెప్పుమటన్న భూపాలుడని యెం
సకలేంద్రియాదుల జడములై పోగ
సకలంకము జడమై యమలమై యొంటుక
యెగుబు బావను పుట్టుచును రెండు దేసి
యెగుదల చినార్ద్రతమగు దనువు నేను
ఇటు పాంటి నన్న నే నెరుగంగ నీక
మటుల తాహంకారము భ్రాంతి పుట్టించి

బెళ్ళుగా లాచాలన్న బిజెమై నిలిచి
నెట్లు రుధిరం బేసి నసన్రొగి యొగంచు
పూంననేనెం వల్లదపనే నిష్టసునన్
గానినసనాన్నదకే గారెధింప్రయిచలంగకు
దీనిలాగి పగరుచరు దికే ... మాగర
కెసనగకల్ల కెనైల్లి నికే నెట్లు నసుగసు
షలుకగారపుం బంకా పొర్లి వెగెలురాం.ని
సులలిదసేమ జాలాగ ఝాంబంతరందజాము
పలనకారశ్రీరబు బుట్లువ సుభేశ లలనగ
నలనెరిశివరు తిట్లులని గుణదేవ
హారకానన్గెలాస్లిటి పారిష మూం వశ్చల
కరములకారఇమమెయినేటలగ తనాశేని
పాతగానిననుమరాకుబాత్రి వసాంపలయా
సుకలకనుబల్త్వంబు చాలాగ్రమృక్ఖిగాంగ
నురుచిలానహాయిక యలువలంచి యంబి
పొతిపాతివేదనలోబెట్టించెననిన
అలకలం భుజిల్లనె నెట్లవేదనల
కిలనుకారణెమెత్రీ వెంతిగెంపుమనిన
జనసాధుతనిపెను నాగిసభ్గలసాంవేయు
యునిలవెఖనకనల్మై ప్రకాశింబి
వెయునయులు సలావ్రమాంత్రముననె వేదనలు
జెనియుంపు బుంధులవ్వసత్త దుర్వేరీధల
నిర్గిణి బత్తంబునకు విలాస్యగాంగ
నలయల హోయిక వేదనాంలక్ష్యకొంబు యెుగ్గి

ననినకుం [illegible] నాటి వారు [illegible]
[illegible]
(శ్రీ) [illegible]
[illegible]
[illegible]
లావణ్యరూప [illegible] బ్రహ్మ లక్ష్మి వందనంబు
బ్రహ్మాండకోటి నుండి చిన బ్రహ్మాదిగనిర్మించబడు
పిండాగారసం [illegible] బ్రహ్మాండంబు బ్రహ్మాండ
మొదలగుదుర్ఘటం గాంబులు [illegible]
నెరయలు (శ్రీ) పాత్రకమ నిలువెల్ల నిలుచును
నన్ను మహాత్మ్య [illegible] మనుగు [illegible] పంచకంబు
బ్రహ్మసకారణంబుగనన్నెనలి [illegible]
చెలగి యాసప్తక్షరీ నను మంత్ర బ్రహ్మ [illegible]
నెలకొనకారణంబులు సారపనన
వినికుంబుకురాభూమి విఖ్యాతి [illegible]
మనుష్యంబునను (శ్రీ) పాత్రంబులోయ
కలనమూల (శ్రీ) పాత్రకకారణంబును బు
పరికిన వినుము మాపకారణంబులు.
తెలిసి (శ్రీ) పాత్రయే తెలిపించె
నాకు చెప్పుచుంటినన్నె నగి కుంబు తనియె
ధరణీశులనిమ్ము అనంతంబు ఖ్యాతియుంబు
పరమంబు శాంతంబు పరిపూర్ణమహిమ
ఆత్మల కక్షలంబు పలియలంబు వెలయంబు
సర్వత్రకాశంబును సర్వసర్వ రూపంబు

సగుణమనవేని [illegible]
మగుడ నిక్కి [illegible]
నిండు పుష్ప భక్తుడు తానై యున్న దయిందె
నా పట్ల సులక్ష్మీ లాఘా లక్ష్యకాలు గుడు
నెరపి తనాల్గు లో ఠైన గడు బయనుండు
కరము వృషభు స్థాన కారణంబు వేడు
కారణంబు నా ద్వేషం కారణ నానాడు
భగాని కర్మవిత్త్వే గు
శ్రీపతి బ్రహ్మ సదా యము ఖ్ల లవాట టరిగ
భూపని యూ జ్ఞాన బుట్టి న [illegible]
అధర్మ యుండె ప్రకాశమ్ము లోనైన
సకల విస్త్ర వృనకు నా శరణంబు వే బిందు
అట్టి బ్రహ్మంబు వై యుంటి వైన
గట్టిగా నిలవనెకకొకట బాహువు వేక
నజ్ఞాన మహాత్మ యుంచ దాగి నశించు
ప్రజ్ఞానమెల పర బ్రహ్మ మైనిలుచు
నాదివేత్త డులాంచ దావత్తి కుండి గుట
చేతివల్ల ప్రకాశించు లసంత
నరయు భూసవిలాదు లై పలువాగు
బరగెదు శక్తి ~~మహా~~ పాణీ సంపాద
నాలక్ష్మిలాగి నాగంది లానవన బ్రహ్మ యనగ
నాత్మ యెమి యుండు లోకనల్ సంవేది
మరి వేరె వేరు బ్రహ్మ మను సహమనంబు
నెరుకకు నెరుకగా నెరుగు చైతన్య

సానికథల్లో వుండిన సకల స్త్రీ పాత్ర
వులన్నింటిలోనూ రంగమ్మ సుందరి మేనకలు
మున్నగు వి సత్యవ్రతాయుండు వివేకుడు
నున్నవి వారిజాక్షులు యువిదలు బంగారు
రూపవతీ మణులచే రాజ్యంబులంబు
జూదపుట్లు భూషణ సామ్రాజ్యంబులట్లు
సౌపర(బ్ర)హ్మాస్త్రాల పూతి పూర(బ్ర)హ్మాస్త్ర
రూపాపులగు సంతోరగణాంకు వేశ్యలు
బంగారంగారికసారా భరణములేగాని
భంగి(బ్ర)హ్మాస్త్రములగా రక(పు)తైలికములగను
కలదవిశాలంబనగా భూవిక్రయంకలు
పతికెనిట్లనుచు నాదిపరాయువయనేం(ద్ర)
ఆరయు నా(బ్ర)హ్మాస్త్రాల తాత్ర(యు)పంబంభ
మెరయుచుండెగమాకు మరలనటుటు
యునినకుంభ్యం ట్యీట్లు లనియె నాగే నృపతి
వినువు చెప్పెదన త్తి పరిణామంతావు మర
భర్తృత్వం దానరసాభరణములేబత్రు
కర్తృకల్పితములై గనిపించియుండగు
చందంబుగా(బ్ర)హ్మాస్త్ర సత్యాసవిధాన
మందు మాయాకల్పిత ఆశ్లేష నరూప
సామ(క్రీ)యాందు ఉన్నట యుంచి సాగున్న
సామహా(బ్ర)హ్మాస్త్రము యుంటాడు నిండి
తెలివితేటల స్త్రీభావాల (పు)రుషులన
నలువాగాపులు సమ్మతి దానవాత్మ యుంటు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
చెలగెడిమరు మరీచిక యొలరదుచి లము
గలశీలి పోచిన కైవడిగాను
పరగరజిష్ణు నందు పాము నశ్రీశీలి
నరయుల సమ్మఘ్న పాత్రయులు వగుత్రుపంచాలు
కీర్తివేయని ఖాసి కొలుగుటువేరు
పూర్తిగా సుంకులు పాల్పుటవేరు
శ్రీదివు ధార్మిల వరంబులు లరయుం గాని
వేశాంతొవుల వెంసింకి
యుదియెది యొని జెప్ప హాలు వ్రేవెక
లుదెవెయుబొలి గనొకలుర్వెల్లి యలనన్న
యొదియెసల్తా హాంల్లు మదియెనైలి
నిదయిధమున గూడకి చిల్కెంలు

మిాంకోటాంక్షులన నమే యాంను భైవము
నీకాలములు నకేుని నె౧౧ లి ఆనునే
నేననిశి యుపాంతనీరసంబవెుట్లే
నేననులెవివింగనే యున్నగుట్లు
లెవిసిలవిమాం యాలు పు వెళాంబునాంకు
పువియాంచానని వెుుకణీపాంషాం యమట్లు
కొదలక బట్టంబు కను దవిష్టిలాగిన
కొదిరియుంతగనట్లు కాంలసెప్పుంక
ముదమెల్లి వియాపు బహాం రుక్ష భతక్తై వభాంబి
కాం దవెకేకనని క్షాని కుంభుకని వెు
క్రమమెుప్పుగాం మహాంకాంతనీవి పృ
కమల మ్మైపు పూంక్షుమగుబ వృదముల
జెం దిలవైశాంలి చిలవ వికాంలి
సాంవిలవె యానగ్గనుకేవికుకనివెు.
ఒకు రుసాం వినుమాం యాలు రుకోటాంక్షముల
వేగచిప్పదసాంఖ్య బిఖ్య వంబు గాంటి
సాంధుసాంగరీలు బపలాం లక్ష్మీ వైన
బాంధి సు భాం రసంబులన దేల్పు నింత
కాంలంబునాం కి సుఖము దాగి చకుంకల
టీలనాం యునకుంభు జిట్లుని పవికే
భరణి శతవియు మంలకు ప్రశాంలలున
కరకాంవిషయు భాంగములనటింప
కాంగనవాంకు సద్గు వాంకళిమాంత్ర
నాంయాంకిగాంనట్లి యునావ రలాంబు

లక్ష్మీకగు ఱుపద భాగ్యసంబు సేయు
నెమరీనయుగు చూమ హిరిఖినింలుసింఖు
కాలపారకంబున గలిగిన పద్మము
వారి విన శంబు కైవల్య వింతవిధా
మూంవినల్యమూనార్తి ముగ్ధసకింబు
నాలోనగుంతు స్వైరాజ్ఞానమున
నజ్ఞానముబుగిన నాంబ నైన్యసు బ్రహ్మము
ప్రజ్ఞానమైనింకి పంచునాంలొకి
సరస సద్గురు కటాక్షము గల్గినట్టి
సుజనకు సత్యాసారదాసాం ఖిల్లలు
దాతకు బిత్తము బింగు తురగ్యసమాంధ
బులగన గు చూంతు సవినాటకకొట్టి
పరమవిజ్ఞానసంపన్నులైన వగుచు
పాపినిజీవన్ముక్తి బాంధిలి వనిన
వసుధైషకనియెల నాగివరగురుసాంవిలు
వసువులు మాంద జీవన్ముక్తి కైన
నరుని చిత్తంబు వినాశమైంపనము
పరగబుత్తము వేక(బ్ర)లాకియటాంతు
ధరణిపై యింతు విధంబునినవిన
గురులకకరు అనా కుంభుంకిట్టినియెల
ఓ రాజవినుపునరుదాలయము వాంస
నారూత్రై మైచిత్తము శిష్యుని యొందు
చాలనెమెంద చూనుంతుసద్గురుకరు
వలనముక్తం కైన వరయోగియుండు

లరళీలవరూనిస త్యాంవరాగత్వమునుచును
నిదుపమూబిత్వంబు నిలిచియుండునటను
రహింనాగమ్ములసంకల్పరహింలవెల్లనె
సహజకర్మంబనాసక్తిశ్రేయస్సాకు
గావింపుచున్నలవల్లకల్లవరాదమోహ
పావకములపుమంచు భస్మస్థేమోహ
వదుసగాదానిజీవన్ముక్తత్వ
ప్రాపునుంయుత్తమక్షరప్రపటవేక
లుదనువిరహముక్తంకను నెవ్వ
పాదుప్రనాశమహాయంబులలవాగాదిసత్తో
శరంబుకైవసత్త్వసముకైవినాళిల
మంతరాగజ్ఞప్తినరయుచుండును
వసుధైవాప్రపంచమైనవస్తుజాలములు
పాసనుసదాశివబుద్ధిచేసెవ్వ
నను భావింపుచునుండు మబలుంతవసుచు
ననగనిస్సలచిత్తులను వారికలను
లాగకుపునక్షణస్థితులకుసంసార
ములనశింపజేయుచుండుగాన
నీవుచరింపక నిన్నునేనెప్పుడు
భావింపుమనిన భూపాలుకుంభభూపాల
చలలాబలిత్వములనుసమభావములెగాను
గలుగునారెంతనె గలునివారింపు
నావిక్షేమెరిగింపుమనిన కుంభుండు
భూవరుజూచి చెంపుగారవిత్వమునుము

పగతురాగం దుసవత్ర మంభాగనిత్తి త్మొన
పగి తి త్రుం ప ంచపేటం (బ్రు) పాత్రి వ్మా యూలం కు
రా వ్ర నసిని యులు బ్రుం దలు క్షే యేమున
భ్రాపింపు ద్రూపర (బ్రు) పాత్రి మొననుబు
లపి సంఘ బాలబా చాటబాబం ఖు ల జిగు
పగలుబు రజ్ఞుల్ర నం దు వ్రు త్తి నసభు
వలల యులత్తి రజ్ఞు వ్ర(గి) భ్రాపింప మెల కొత్తి
భ్ర యులులు రజ్ఞుప్ర నం కే వ్రుపి తీన మ్రౌన
పగిది (బ్రు) పాత్రి మున త్రుపం చాలి భ్రాంతి
లతగి విన ప్పుత్తు పరలబా లాటి వ్మైన త్తి
(బ్రు) పాత్రి మంత్ర వెస్స భ్రాపించి చూడా క
(బ్రు) పాత్రి మం శి జగ (బ్రు) ంతి లయుం చు
జననాథ వేదాంత శాస్త్ర చింతనను
ఘునలత రసాధు సాంగతులు చేత
చిత్తం యు చొళ్లై శీఘ్రాం శురలి
సత్యా సద్రూపు మై శాంతి నిబాంధ
నా సత్య యే కే వలా భాసమగు చు
భ్రాసు రవైత్తి సావను భవము గా తెరాగి
వరులకు తెలిచు సరళమును (బ్రు) పాత్రి మనుబు
మరియొప్ప రియుగారామ స్సరిం బటుంచు
తెలివి గాని వ్లు పదే శింప గాను
వలనాగప్పు నాశి ఖి జట్ఖు తందు ప్రాణల్
సందేహాములుక్కు తై సతత సమాధి
యుంరుంకె చూకాల యు ప్రతాళ్లి ప్రురబు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ములిగిసినాథుని బహిరశ్వ్రములనిచె ఆలుటులకు
నలుదుగాంలాను సింహాంబు చాందలున
ఝునగిలతీర్థములల్లగొల్లించినప్పుడు
వనచరులతెబదరాంవసువలతోకలోకలు
చవిఘులపకునగ్గినాశ్వరగ్గింబునాగంది
చెలరేగిపడియుగొల్లించుగొల్లించి
యిలసినప్పుడితైన యలవనికలోరలంకు
వలనాగప్పు వేటకు పరలోకలు చాందలున
కదలకమెదలక కరీడసలోకనిష్ఠ
వదలకున్నయు వాంటి వానిని వీక్షించి
యూరరుచేమచ యలవనిమెలాగులు
వేరేయువారయింబు వెదకె నిష్ఠనిన
స్థూలాంగమంచుంచి సూక్ష్మదేహమున
లావిలవములనవలంబించి కానుబు
ధిరణిసుసలోక చిత్తంబులాగితో
సరసుడై చైతన్యచాలనేమొంది
ఖగముచొందయున నాకాశరూపమున
కెగసిభూమికిదిగ్గి యెప్పటివలెనె

చిలుకపంజరములో చేరి సమాధి
వలదుచు నిజదేహమందు వాసిని
నిలిచి చూచుచు చుసుంకి నలుగురి చెల్లెంబు
చెలువంబు నాగంధసారసారమునారసారంబు
సకల [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గురు [illegible]
యలువాసి సహస్ర [illegible] నిలుచు
దీపాలవేలు పూర్ణమై [illegible] మొదలునుండగను
భూపాలు [illegible] కుంభంబు సంతసించి
ఓంకార [illegible] ప్రణవాళి [illegible]
వలనైన విమల జీవన్ముక్తి సుఖము
పాలుపొంద సుస్థిరత పొందేనీకు
పరమం బ్రహ్మానంద పదవియందు బ్రతుకు
సరసమగు భక్తి విశాలంబు బాగం దెలివి
యిది భేద యిది మోద యిది ఖేదమనుచు
మది దాచికొని మెల్లి మరచితేల బ్రతుకు
కొరకేని కర్మ సంకల్పజాలముల
విడిచి చెలువె జ్ఞానవిభవమైయుంటివావె
సకల వైరాగ్యంబు సకల సామర్థ్యంబు
సకల కాంతులు నీకు సంభవించునని.

యని పెక్కురీతి ధర్మముల నొఱుఁగఁగా విని
విని కుంభసంభవ మహాముని భూపు కిట్లనియె
సద్గుణ వర్గ [illegible] సత్య [illegible] కారుణ్య
చిత్తగింపుము సందేహము [illegible]
సారవిహీన సంసారంబు తెల్పెన
భూరి విరాగంబు నిజభాగంబు లనిన
వినికుంభజుండనియె సంవిత్స్వరూపం బిట్లు
ననుభవింపఁజాలునటుకు ని యెఱుపడు బేడు
చాల సంతోషించి జనని జభూమి
తెలిసి కింప పావింపఁజాలునంతె
నన విని కౌము ఋట్లని నాముల నెంచి
ఘన శాంత భావ ఇల భం కాలక్షె నిష్ఠ
నొందియునట్టి యిలా యీలలే వ యెటు బట్టి
జెందిన సద్గుణంబు శైక్షించి నిలబి
యుండేని యని వేడ్కి నాప్పుగా రనకుఁగ
నిండిన దయ నాముని త్రుభ్యుండని యెను.
విను రఘురామ యారామపుణ్యాత్ములెల్ల
నెనయ త్రిభాగకు హొయవై యిలవని
మనము సత్వైక నిమగ్నవై యుండు
నను వాండ్లనట్టి మహాలక్ష్మి నిలను వ
సము యిలకు ల్లక శివారాధన త[illegible]
సముల పైజేవించు మనని చెప్పి మరల
పటికైనిట్లని రాము జిత్రుచూ తాల
విలసిల చరితమై వినుము దెట్లనిన

పలికిని విధాన్కెని నిశిపట్టు కొనంగను
పిరాలవేసు పృనాలపాగింలిలెన్నడు-టు నుంటె
మరికొన్నినాళ్ళకా మనుజేంద్రుడుజూడగ
పలికిసి కుంభుని రూపు యునభాగిలుకి నన్ను
వదనంబు లాగిలల వారం-బు జైతాంబు
మదిలోగి పెనంగాగాను మాంటిక్కీ కనిగ్గెరు
వెకలు-లాలు నుం హ్నాలా వేళ్ని నిట్టూరుపు
వెరలగారనమ్మిపిరా విభ్రూ బెంలని తిచె
ఆరెలని తిబి యునరెటు వాంటిది (రు) హా
బారిని జూచి యొరాజనాథు కనిదె
సదములచాలల వెరాసద్దు అసాంబిలు
ఇదియెలు యుణాక్షి యెందుకు వచ్చె
ననిన కుంభుంటిట్టులనె జనాథ
నినుజూడనిబోటికి నేస్త్రీ మచెలవ
వచ్చి మార్గపలన దూరావిసుంకునాకు
పోచ్చుగారకాగిపంబులాగినె తెగిదెంచి
లాలి యుటీ నిక్కిలిత్యంబుగా పగలు
పురుషుల పైనలెంపు-చాలుమంకలు
రాత్రి నిపాలలా పైనిప్పంటుపావుక్కిసుబు
చాలములాగ నిటు ధూగిర శరీపంబు నిచ్చె
కావునమదికి దుఃఖంబులు మెక్కినారు నిన
భూమిభుంకనియె నాగిపురాలిలవుక్కినీవు
అటలనిటికి దెయెవనీకైనను విశిని
గలవవేరని బల్కెగా (బ) పల్కిబాలి

పనీ వెల్లుప్పు నిబ్బరి ప్లానాగిరా యా నా గ టి
పసుపడ్డు యలంఘుంజా [illegible] మూంసవడి గీగార్ధికి
[illegible] సగారవరయున భూమా ళ్లీఖ్య నిదీ [illegible]
వఘుయుక్తి రెయుకరెయు వతెనినిళ్లు నును
[illegible] [illegible] పాక్షివాళ్లి
ఖూం యునారన సుగుకు వృ కుఘు కునేకు
[illegible] నసనుగాంధగా వేదనింక
నివనిప ఱ కగాగ సలభు శంగు శాపెబ్బు
నరిమొబటిలి శం(క్రు లయులంటు వేకుకగ
రవు ళ్లియు కోలు దాను నాగాబు బుడాంగ
క్రమ మునాం తానాళ్లు కొలవగూండి యులవాని
సకల సముద్ర భూసవిర చిక్షకుళ్లు
ప్రకటుని శ్లేష సత్యా వనిక్ష యులాలు
గనిమెక్కి యుల వల నాకా నాగనాంకు
వనిబూని యూము కాం పం లు భాగే గెచ్చు
చెలు నాగప్పు నాంపతీక్షీం చాదనంజు
లులు చయు దృశ్లోకెన్ లవన యోగాగ్రూ వ.
చెలదేవేం(ద్రుని సర్వజీయుంచె పై [illegible]
నాంతరి నయున్నిం ప్రత్యక్షా వలాంబు
పైనైకిక్రి సురసంఘలీ ప్రకటు దేవలాలు
నానామణి ఖంబులు నాంట్లు గాగాలు వ
వచ్చి సుశ్రీం (శ్రు)శాం వసుకైషు చెంత
నచ్చి లింగ్రైగ నిచ్చె నారశిఖి దటిఝుకలు
ఝూంచు యూం జీవ్ను నచ్చోటు ఖూంఖంచి

ఉదాత్త పదమనను వారి తుకప చెప్పుటకు
శిరోరహిత వెపున నింద్రుని శిష్టి నిపుతికె
భూరివలా దైశనె ప్రు తాంత్రి లాభి శయుమలు.
మెచ్చి రం భావి కాలమునలనే పగ్గించు
పొచ్చు గా నాడి యుండెదు ఉచారొచెదరు
సకల భాగంబులా సవిగ్ర లాగికమున
సకలంకములని నీవను భావించుచున్నారు
అచ్చోట నిచ్చి కల్యాం లోంబు దనుక
విచ్చల విడిగాను విహరింప వలయు
కావున నాక లౌకికమునకు నిత్య
రావె నన గనారాధింప్రహ్మ నియల
యుంత మాత్ర ప పని కింద్రి నెవిటకు
దంతం ద్రాసికి శ్రీ రాతసునె నంబువ
నీ వెంత బిడ్డిన నేసవిర్గమునకు
రావలసిన దేమి రం భావిసతుల
పాం డునె నాల్ల లొల్లై గంబు లాగ్ల
నా దిం దు నిం డి నె నాం లాటు నుండి
యురుకుర దిక్క్ర బ్రహ్మాండంబునా చెప్ప డు
మెరయు చుండె నె శ మంలము నే సర్వగ్ర
భాగ్యంబు నె నాల్ల పాపులిన నిం దు
దేగి మహి పాలు డిం దుండె నవల
చూరాల మలిగిన చాగ దర్శిదుం డు చుచునను
పాదిడి ముప లి యుం దు భాగ్గ్నె చెప్పె తె ని
బంధంబు భావించి సంప్రతి మెరయు

నందుండి కానిన్నాజ్ఞరిగిన మీద
క్రమముగా నేలనరాగద్వేష ములుగాళ్ళు
నముల పరీక్షింతుమ నని నిశ్చయుంచి
యూరు రూక్ష గరూఢయూరు ప్రభావమున
జూరప్పు సుఘ్నుని మ చ్చటగా సుళ్ళింబి
రుగలు రాలలి గాని బలు సంకల్పవే ళ
సాగగలు ప్పలిలంగ బూాలవవ్వక్షీంబు
క్రింద భాగ ఉండు దాసు క్రిందప్పు బుసన
సంధడి సల్లపులతి రాక్ష రళ్ళిం బు గాంసు
వినుపింపజేసె నవివర్షమ లుబావించి
మనమున హర్షించి మచ్చికల్లోల
సాగనరంగ క్రింపు బుంధు రుగాక
యలని సైగగానె బి యలం బుంకి యువల
జనిన యూరాడి బంధువు నిల్లూర చి
లనలు పిలవా యుళ్ళు దలచె బూారల
రాగ రాగ షంబు లిరాజ్ఞులను విడిచి
భాగిగ చ్ఛ లగికనేపగోచు నెరలు
సందేశ నారి పి మ్మె శారంయు కై పరమ
నిరావేశ పదమందు నిచ్చి నా కు హంక్షో
ఇంక పరీక్షింప నేల నారూప
మంకిలంబు గలుగా ప్పట ప్పాయు మీద
నని పలు కిను లాత్రి వకౌక్ష్ణం బులు బాగ యు
నెన లులా ముండల నిలిబిన ఖూాచి
ఇందు బింబాసల్లి నేవెవ్వరి చ్చటికి

ఇది దయకు వచ్చితి వ ప్రభు నే మోహము
బాధా బడి యేమొ చెప్పగల్ల బాధా కారంబవవే నే
లాగి బహు బన్నిద విధముల లాగి యాయ కుల మోక్ష
లయను బహు రాజులుగా నయ్యలింలబ నిక
ననగ బహు కారంబనే నైనదీ నిజము
నేరయు లోలావిక్షంబు నే కు బోధించు
కారకు కుంభ కర్ణ స్థానన నేర్చగాను
అద్వైత సారాక్ష మొ ప్రకారించు
చిదదేవ లీలాంబు చెప్పి మొదటి నను
పరగ దేవేంద్రు రూపంబులను జాగ్ర
పురుష రూపంబు నాపునగపైనే నే
నాం మనాని గుణంబులు పరీక్షించి
యుం మనోని జరూప ముప్రభు బోధిలని
ధరణి శయలు వి మెల్ల దబ్బరగా నిజము
తెరగా పునే యోగ దష్టి నిభూరము
మనిన శిబి దలి బు ... లక్ష భావించి
మొనసి యోని ద్రియల నిజంబుగ మదినెంచి
మరికె నిట్టు నబు నాగిభూమా లలాము
పెట్టునే నిపురల జెప్పిన మాటలని
సత్య ధార వేదాంత శాస్త్ర భ్యము లను
నిత్యంబు ననుగ్రమనించి బోధించి
వదలని నా కర్మ వాసన నణచి
చెదరని సుజ్ఞాన సిద్ధి బట్టించి
చెప్పి బూరకరాని చిత్త హర్షమంద

తెప్పున ననుప్ర బాగొంబలె వేప్ర
దైవ్రస నిప్ర కు నిష్ఠ ష్ట గారు ఖూరకు
నవినాగుఖ కల్ప నెకెర్మయు కెప్పదను
అన విని మాహాదొలయిలుమ్మి కొంపఎకి
మనపు ధర్మ పలచెవు మరలగారెఘుగును
నిజప్రకటెశ్వైనారవర్తకులాగీత్యముకు
సుజనులు మెచ్చగా బూరాంలవారను
వదలకనమ్మల జీవనమ్రొక్కులగుచ్చు
పదివేల యొంకట్ల భూపాలనజేసి
మొనసియుంట వివేపార మక్తినిబాంధ
రను బుచూరాలు నవ్రతాలుంటపుంటయాలును
చెప్పి వసిష్ఠుంకు శ్రీరామ్ము జూచి
యిలప్పబిడ్డలాగ మ్మైనదే శుభ్రమ
దెవరికైనను హైదవ(ల) నిధి నికట్టేమనుబ
నవిరళకళ ణాలాగినావసిష్ఠుంకు
ఘనమైన దూరాలకథిరఘులమున
కనుప్రగా బాగొంచె ననుబుపాట్టిక్కి
లనరిషుల్లికను బరదావిజిసంయమికి
వినుపించె లడ్డకు విశదంబుగాను
ఇదినాగమనాకు వేశవేశవేసావేఖ
పదపద్మ భక్తి సుభ్రహ్మణ్య యోగి
బరదాంబుజాలషష్ఠ్యరదాయమాన
పరిపూర్ణనిర్జి స్వభావనేమగతి
మానసాంబుజ వేంగమాంబకారబల

వైనిజ్యోదైనసత్యోద్యుక్తనళ్ళైన
సాపాక్షసారసుజ్ఞాన వాసిష్ఠ
రామాయణంబను దయళ్ళుసుభ్రపద
యుండెనిన్ని బాలుక్తముగు ప్రకరణము
నందవైతమౌ మోక్షదరంబగుచు
శ్రీలలితాంగ సత్పీఠ స్థాయి కనంక
భాగ్యలనాక కల యము వెంకటారాయణకము
దుదయుగళ్ళ సముద్రించు లు దీర
సదములభైక్యాసి జాడవినవినన
సకలలోకప్రత్యక్షదము లేకంబ
దురమైననిరాశల పదము నాందుదురు
భూచక్రమునని ది ప్రరుషాక్షముగుబు
నాబంధ్రలారారళ్ళి వైయుంకుగాల. —
శ్రీ శ్రీ శ్రీ.
ఇది బాలక్ష్మ ప్రకరణము.

వాశిష్ఠ రామాయణము.

(ద్విపద)

పంచమ ప్రకరణము.

(శ్రీ) తారకా [illegible] ర(శ్రీ)వాస
శ్రీ లాలి గాంగ నృసింహా [illegible] లాల హృ
సన్నిపంచవదన వినుము వాల్మీకి
(క్రొ)న్నన భూతాళి కట్టె తెల్పగాను
అనగవిని యా భరద్వాజుండు మరల
వగజీల భక్తిని ప్రశ్నసె గురుసాధు
సుగ్రీవ రాముల్కు వశిష్ఠుడు రాఘవునకు
బిరకృపఁ దెలియ జెప్పినట్టంచు
వరుసగ భరద్వాజు నమ్ముని బోరంచి
యుత్తమ కథ నిట్లని చెప్పదొడగె
ఆవశిష్ఠుండు రామావనీశుని
భావించి(క్రొ) మున్నిర పతికె నిట్లను బు
ధరణీశ వినుము బల్వ లాలిగ సరణి
నెరిగి సెయుండగు నీయుక్తమందు
స్థితి లాక్షమగు కౌచిగిలాభార్యనెుకళ్లి
కలదు చెప్పెద రామ(క్ర)మమవు గాం వినుమ
అని యుష [illegible] కుం [illegible] గురుని
లనయుండు కడు [illegible] లొంలు దెలియ
తారకు ల(శ్రీ) [illegible] కాంక కిట్లని యె. —
నరులకు సంసారలీన శీలుంచు విధము

తెలుగు పన్నను సురశేఖరుం డనెను
వెలసగా విసువు సహవివ ప్రసాదను
దెలిన సంపత్తి యటు చెకువన్ని కన్నకు
పాసిగాం విని మొక్కి నననుగాదె
ఘనసత్త [illegible] గాల్వ నిలువాం [illegible]
నెనియదెం క్షా బసయుం బల క్షొత్రైన
శరణు పనుగాంభకము విచలనెమం దగాను
ఆమర దేశకుపారం వి కరిగ కన్యకుంతు
భూగాత్రిమ దిశను మెలందవె దె యు
నేయమనటుంబు వబింపగాగు లరితు
పదిశవపె మొందు మరక్షం బులని ర్వయను
వదలక చెప్పి సరవి వ్రాయగా వ్రాయు
నప్పుడు బాగ ద్రించె నటువాందక బాఱు
తప్పులన పట్టు విరక్తిని బాగంద పొగడు
గలవలక్షిలం దై యలు ఖండలాపుం బు
పలుని ప్పి చెపి శాపుం బాగదవెక్క
మూరెం క్షౌమాద కి పట్టిగ గుఱుజెది
మెదసుంధిన లాపుం బెంతె జెప్పినను
బల్లు శ్రీ మొందు చక్కనె దనగ
నత్తన యలు నిగా గి యిఱ నిద్ర మొగుఱుం డు
యులయిచిత్ర రాత్రిగ మెదిరి జెసినను
వలనుగారనీకు సరవి వ్రాసిగ మెదవ్వ
ననకదుండనె చిత్తమనలనాడు యెడు
గని దాని బట్టి వ్రాయగను నె యయు టెల్లు

వెలుఘు దనన్నను సుగేంద్రశిష్యుల కని యె —
నలు వాగప్పు బిత్త్వమనంగను వేదాంగోక్తి
వే దహాంకరులు యేర్పాట్ల లయేమనవలె
పాదిరిగాని విధి లాగిన భావించు తెలుసి
లెలూర్గ్రిగ వెలునరించెం తెనలుయి సేవనల
స్తోత్రల భక్తి లాగి నమ్ము తాను చాలు
యెట్టిల లరాళ్ల గమనగారించు
నా శిలాశిల్పావే యున గుణంకని యె
నెల వాప్పు బిత్త్వము నిటలమందుంబు
లులుకు కన్నులు మూడు లెలి మూ కళాంట
మనసున నాగ బునా లక్ష్మీ ప్రలవ్రి యలు వలనం
మనసు చేతనె లాగిన మతి యుండు బున
నీరు దెం లాంరకే యెరాగము దవ్వశ్రీ యలు లను
చెదర బూంబన దే నే బిత్త్వము బిత్త్వ
మనకు వృశ్చికములు గారు మెలన సినవెళ్లి
నాన రనశ్రీ మూల గుబుం కగారనట్టి
దవ్వశ్రీలు బులకు నగు దృకుర్ బిత్త్వంబు
దవ్వశ్రీ మాని కాది దవకు ర్వె నెవ్వ
మనుగ్గిగాని విలాగిన భావించు చూక
నప్రొడుకని దవ్లక్ష్మీ వయొల్ల ల్వైవె
యలునికచుం డిట్టులని యె నే నెవర
ననిశార్యు శిల్పివే యునగు ణంకని యె
నానాటు మనసైదె నాంశ్లి యంటునత్తి
వాని చెం దంబుగా వచ్చు యుంచె తెన్ను

(శ్రీ) సన్నన నాలక్ష్మి వేకనె నాగేటివాలకి
యిటు నన్న దాగె వేదా యిారెగ జూారు తెనతు
పుటకు బుట్టిని నాల్గకి బుటుకకుం తెనను
కటిగిననిన్న వేకనె నె నె వతను
వెటుప్పుమనె వారతు లెవె గకనుటింతు
గటు గారు టాగిన నివక్షిగా రాజూరక
తెటుప్పు నాకి ప్పుతన న్నె దెనిప్రసు వటి
పాటు చెటు చైతనుట్టి పూాప్రుత కైనన్నె
వేకనె నాంటి యెవేల వచుంచు
నాగకుమారక జతపూాపింపు జిపాావ్
నీవ జిరం బును నిలాళింబు నభిమ
పొవనం బున్న పరాతిటరటు నదవ యటితు
కాప్రునని నన్నె బుకార యూాబి పూాన
భావన నాందకి (శ్రీ) పల్లె మెనెను
ఆనినిగమాాంత సిద్ధాంత సాఖిలింబు
ననుభవింప్రచునుంతు పదె బత్వమాాది
యెకమాాదళింతొరహి తపవళిదాంబు
నాకార సదృశింబు నగుణమనంత
సచ్చిదానంద మాంసావినుభవంబు
సచ్చిగాాబాాంతు నందక్షై నినున్నె
పాడువ్ర నహాంకార భూాలాంబు నణచి
కుడుచుగాానిందుండు కాతుక యిటుంబు
చెప్పిన లే (శ్రీ) నేక్షించి కచుంతు
కప్పుచుంతెతి యహంకార మెచ్చోటు

పుష్టుని చ్చటు చెడి పోగొట్టనారోవి
విఘ్నము గాగ నాగడు తెల్చు వెయ్యనిన
విని యియ్యరగు గుండు వెట్టి నిల్లనియె
ననవు యుహాంతార మాకాశియుండు
బల్లు లాగి యు దవుట్టు బాడ వలన దుంగు
నల్లి యాద్రార్య రూప వుగు నహంకతలలని
యిల్లులు నిశీవలగా ననుస రింప్పు, ఘు గు
పల్లి లనాడు వత్తు భారము లనాగారి
విడిబన యూవాదు పా వరిసిన శంబు
నడరగా నీవు, నేనసు ద్దిల్లలతో
మెరసి విపత్తిట నడి యు త్తిరి త్రులుగాన,
సరిము వి స్త్రక్షంబు లని గెవసర్తీలు,
కాంతున దిగ్విశాలకర్తవులు
పగదిగా నగవటు ఘనా ద్దర్శ ప్పన
యిగి తిననమహా పవెసని నిటుంచు
జనదత్త లరఖైశాస్త్రు శాంతాని బాంధు
మత్తుడు సరయోలాంర్థిమన నకటుంచు
సురుడె శయిచ్చిన సంహింపాంచికచుడు
సరయోశాంతానిబాంధి సచ్చిదానంద
నిరావివాప దమందె నివెచెనటుంచు
పావనాంబుగు కచాగాంభార్యన సరటి
నావశిష్ట మునీంద్రు రాఘవునకు
వినిపించి కప్పిల విశయబత్రంబు
మనమున భావించి మరల నిల్లనియె. —

రాఁవు విచారింప దగదు శోయము గుచు
సారము హానీయు చింతాం బౌను కావ,
చక్కఁగా నారత్తి విచారింపకున్న
నిక్కి యహంకారలానినసిను చు
చెలఁగి మము తొలంచుచు విజృంభించి
పాటుపార సుఖదుఃఖముల బొందు చలరాశి
యవల నిరక్షకంబై చెడి పోవ,
సవిశేషచరిత యూయక్షంబునందు
అలరమ కార్ప్యరు షాభార్గవ వెలికోటి
కలదది యెట్లన్న (క్రి) ఘుఘుగా వినుచెలి
కలదు మాయాయం(త్ర) గతు త్తైనన్ను హఠము
తలఁచి యాకాశంబు నాక్రమించి దాని
దాచిపెట్టుటకిట్టి యానుగట్టించి
చూచుచుండ గగనది స్వీకరించె
ఆ యింటిలోగ దాని యాకాశము దాగె
పగియె నింకెట్లని పాగటి పిష్టటను
గగనము రక్షింపగా వవనించు
పగిలె మారగ నాక బావి (శ్రీ) వనిగను
ఆనాటి కానాటి తాబావి పృథ్వంబై
లానంబు కొంప గతాంబైన ఖజానాలు
పగియె నాగఁపగి యని పారలాడి వెట్టి
యాయాకసము గారవ గావనటుమీద వాడు
కుండముల్ మెరలు గా పృతా నూండు
లాండాంటి గట్టుచు నుండగా నాటియాలు

నటులైరి మెండుగా సంబరంబగాగె
నెట్టు బెదునను జను వారెల్ల గెల్చె వియకవె
ననఘు నేకీర్తి యంక్షంబునెను
వినుపింపారనె ట్లిసర్గ వినుతులు సల్పెగాది
యుందనంతోంబు శూనర్గంబునాత్మనగుణ
మందమ్మైన నెల్లు వారెల్ల వెలయాంబరమున
పొలుచున హుంకార ప్రతిఘంటికలిగి
యులరియనాత్మలాగ నగుచునుం దియున
రవింతగా నా ఆత్మ రక్షణకొరకు
బహుగ శరీరముల కలవన ఘనుకొసి
యువి పెద్దు మెండుగా నాలుచూచి
యువిరళాత్మకు వచ్చె హాసియలుటుంచు
సారక యూనెత్తు చుంతునత్తుంతు
శరీరాత్మ నేవిధి దెలిసి భూస్థలిని
ఘటమగా హరికారకము ల్లునరింబు
నెట్టు వంటికాలంబులందు భూదంబు
మదినంటని యుర్వీకమాయగానెరిగి
కుదికగా నుంతు కాదంత రావ
ఆయిల మానభమున కనర్గ విస్తరిలోను
నములంబు ఘనదు శూన్యంబు బాలంబు
వార్లికెగె శోధ్మైన చిదాత్మయె గతిహర్గ
మైతాన సాగగా నా యాత్మ యారదు
మెలనయు బద్ధకాశాలనే మనులు బ్బ్రా
జనగలాతాత్మ నాశము బొందెనను చు

నజ్ఞానము వారికె యిటు లుచుండుదురు
పుత్రజ్ఞులుంచుకొను దుఃఖపడగా వస్త్రాలన
ధులు మాదుల చెరగా లాగినను౦డి
నేలు వెంట యిలాంకాశమున లాగనిమారండి
దేహములి పట్టుగా లెకి పొట్టు చూనని
దిహానిష్కిధుక్తైద్రేరుతసుంథు
కార్తన నొరింలేమఖంక మడలు యీలాలు
బావళ్లే లేవరు (ఋ) హరికి మంతయును
నేవినను బునింబి నిలుగానాలక్ష్మీ
భావింపు మోగాము భ్రాత్రు సంసార
విరహితులు క్తైశైదవి భారంలు మరచి
నైరసి (ఋ) హరికింలులారా నేనని చూచు
పురుషునకు లభింబు బుద్ధి విశాలంలు
యిరయిగానలేదు మహాకర్త యగును
అది యెటువెనెనన్న నఖిలచింతలను
మదిలోని విసర్జించి మాయాబ్ధి దాటి
కాదకకే చనార్థ (తు) కాగిలురావ దాటి
విదిలోం బగాసాం దివెకల్లి నిచ్ఛకై
నిరటసంవిత్తు లోని నిష్ఠ నెమరక
నెఱకెనె భావింపు మెల్ల దికుక్కులను
వెలయు శబ్దములను వినను శీతోష్ణ
ములనెఱంగను రూపములను కననను
కారిషు (తు) సముల నానను గంధముల
మూరుకొనను వైరాగ్యయుగనుండుటవి

యూ పరమాత్మ గాకనస్లే మెందాకొటి
వేంపఠ్నైనవే విజకే పరమాత్మ
యూంతహాంసాక్షియస్లే చాటు కళ్యాన
కారణమ్మై యహాంకారపూం నెలషు షు
లాంననిగాటికి నికర్మ నటించు మూడ
మాంనవులను వర్ధామా యలాఖ్య యుండు
ముంచు నంతయె మొకాని ముక్త పూరుష్యుల
యుంచున నిలవేక జగు మిథ్యాగుజు
శ్రీరామచంద్ర యలాంచి శ్రీ హస్తమునకు
పారంబువేశిష్టు భావించు నత్ని
యటవేదమ హాలాళిగి యున బజుపతి యు
నదేవమహాకర్త యున నాప్పు ఖండు
నటకై మహా భాగ్యము యగుచుంటు దీని
కిలిపాన మొకళకుల మొనుజె ప్పదను
విను భ్రమింగి యొకనాడు విశ్వేశుశిర
షున భక్తిలాగెమ్ముకుల్లె కరాళుట హెర్రీ
తాంతానాన భూరిష్వ తారాతాం ధర్మనిత్య
మునిశ్చయుటు బుద్ధి యూంగగజీర్ణ
గేహమందుంటి యూన్నాసెనంసార
మోహాబ్ధినేయు దాంటి ముక్తి బాండు జను
తవిధమె రింగ్ పుడనినసత్యము
పాపకాంక్షు చునవ్వి పతికి నిఘ్నమును
అనఘు భ్రమింగిన మహారాగాము యొకటి
వినిపింటుము నదినేధ్రువే శివాలునుము

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
లెగుకొని శిశులను వీక్షిం లోనగు పాత్రలు
లగుపడా శ్రేం ఖలలనను భవింపు భునను
విమలాంతరంగుతై విహరింపు చుండ్రి
నను గాంచి నతోష మహా భాగ్యము యగునను
పాలుచు వైరాగ్య ములల సుఖదుఃఖ
ముల రాగద్వేష దురాశ హేతులౌ భవముల
ఫలఫలాభావముల భావించు మమ్ము వీని
లోలపకొందుట పరిశోధించి చూచాను
నతోషమహాకర్త యగు దైవశక్తి నెరిగి
విలాస చారువిధ విమల వర్తనులై
నెగ్గునను మహాభాగ్యం యని శంకలు లేక
లగను పదేశించ ధనుశ్శ్రేష్ఠులై
యాగలీలగా లోలి వైకర్త భాగ్యం
వైరాజయోగ సౌఖ్యములనాగించుచుండ
నీవును వివిధములనిపుణు కొంత వగుచు
భావించి యానంద పద మెద బాగారు
అతి యెంత సృష్టి బ్రహ్మాండ మందు
వలనుగాలాంచే యిట్లు వల యిట్లు కార్యములు

నైయము చూసుంకీయాలు చెత్తిఖ్య పరావ
నెలసకలస నోర్త నపి సక్రింరాదు
నేలవను నగంవనను నిలసనానదానుసశను
హీనతెమెప్పులేనట్టి దానవెఱిగి మోహించాల
అనఘూలక్కి వినుసూయు హంకారభావ
మునవాలక్కిలాలవే ఒమ్మక్కి గబాంధరావు
సుఖముచెప్పినమాధసుభలెఖనానాక్కి
నెఱిగియుహంకారిలినె తొముయువచ్చు
ననినరామునంకిట్లులనె నాగెమ పాలక్కి
దనరనహం తాభి వాన చిత్తంబు
గలవైన యుం ప్పు శకరిదనలాళ్యసుబుల
హీలవెమెప్పు నాకరిమెవెలశాతి నిలుచు
నానలిండనినరామావనేంద్రునకు
మానియుట్లనెయునాగా ఖనవంశతిలక
విలసితప్రజ్ఞలాగా వినుము చెప్పెదను
కలుషంబు లాగనహంకారము యుంబు
గాసుండు చిత్తంబు గలవైన వెనక
సూనికామాదులందు దయింపకబాగి
పాపసలావిగుణంబు పానసశ్రేష్ఠించి
యూవిమలాత్మయుం దాటి వాదిహ
ముక్తిపరలింల ఒమ్మక్కిగనుండు విషయ
రక్తిలేగిజారాదు వారక రక్తిమరల
పారిశాలవశియు నవృత్తి నగాని
సరసిజంబును పొంపజాలనిజలము

కరణాన యోగ్యుని ~~[illegible]~~ నరేంద్రమునందు వేక
వెరబడుటాలందు నాగని పంచవ్రజ్ఞ నగ
దాసనా (గ్రం)థము వాగ్దేవి నరుడు
భాసుర శరీరంబు సంపదా భాగ్యములంచు
లాగుచున్నారు సంకుచితవైన ప్రాప్తి
దీపించు విజ్ఞాన దీక్షయందున వటును
పాలు పొందని టుల సులభగ్రాహ్య మౌలెంద
యుత్తమ సమృక్తం త్రయీత త్రంబు సదా
జీవ లక సంసార జలధి లాగి మునిగి
యోగ్యతల నమ్మక్రియను వాని కనురై
వేల పొరి పలంప నినకు లాగిత్వంస
యుని ముని శ్రంగి శబరా భాగీన మెళ్ల
మనుజేం (ద్రు)నకు జెప్పు మరి యోగినిష్ఠ నియు. —
ఆనఘుండ్లు యిక్ష్వాకుకను మహారాజు
మనువు సుతుండ సమ్యగ్నాయు గాంత్యు కిల్గ
పరికెనిష్ఠని యుగా (ద్రు)పంచు తెలి
గలుగు నిష్ఠనగు నేక ద్రవ్య నాశము
మెటలతెగ త్రెం యుని రమ్మైన ముక్తి
నే రీతి బాగుండు నెరిగింప్ర నిన
మను విష్ణు ని యు కుమార నెబడి
యుసఘు త్రైం దీపించె నహాహా నే(త్రు)
యుమ పమంబగు శరీరాది పరిత్యాగులు
గనిపించు ముక్తి గలుప్ఱ కైవల్య నరాత
గాని నిక్కముగా దఖంత చిధ్గగన

మెనిలవళ్ళియు నుసది యీ శ్రీగౌర చెప్పఁడు
జగము దుర్గ్రహరిలి శయు భూతాదులనుం
నిగుడి యుద్దములోని నిశ్శక్తి పక్షిని
భూతంలవచు లవ్యలకు నిబద్ధిగారాదాగి యు
సంతయెుకాని నివళ్ళంబు గారి చెప్పఁడు
రక్తిగా నమాయల స్పురణచే నవేక
శక్తులై (బ్ర) హ్మాండజాలంబులగును
పలుమరుబహు భ్రాంత భ్రాంతాననళ్ళి భ్రాంత
ములునగునా (బ్ర) హ్మము చలింపకుండు
రయు ణేయిలిలపు లారంగాంబులైన
త్రుపములనచిశ్శక్తి కళావిశిష్టమగును
కార్యనబంధ మోక్షంబులు లేరదు
తైవ్ర చలాచాల తిలాంకలనల
దలపక సరవిశారంలయులను పహించి
తొలయనిరాబోళ్లు నెలచు నుంటు
లానరాపుకైన్ను నప్లి లానయులిలాను
గనకే నెందరి నాగీళ్ళయలనయేక్కు
జననిచందంబున జరయాలనుమరణ
ములను వేకపూర్వ యరాంబ్ధ శాలన వెలుంగుచును
యిలున్న యిలాత్మను గానకు రుచింతనాంతి
విన్నదైనెుచాటువాగి వెదకు పయిాడుండు
తానే దేహంబని తానున్న నకాకర్లి
పానివచ్చునలౌనె యిలరి గురునంచు
లొలకుచుండు నుగాని #లానాత్మనెనెది

తెలివినాగం దగరేఘు దేవశేఖరాలని
యుక్తమయాం ఘ్రాణమ్ము లనేకాలు ఫణను
ఫ్రుష్ణు గుండకు గుమలక్తి బాగం దేహదను
ఆరయింనట్లు ఇలగ్గ నైనట్లం గ్రాలున
సతతేని ప్పుడు వాల్ల సంకల్పను మానవ
వలన సేప్పు క్తి సాహమైన నగు యుండు
లాలఫ్రన కాకలయింటు నాశల్లీ
సంతలవివమువిరాజ్యసాఖశ్రీమం తాటను
పోగంకమ్మె యియిను భ్రవిం ప్రబునుం తల నెప్ప్రకల
ఆరయిలు చూత్వమలు మాయిందు నాలో వేక
నిజపురి సరళమో హాని యలపగాంన
ఘనతరంబుగ సరళగాలవుగునాట్లి
మొనవేసి తానున్న తాని జగాంగ వేదు
ఆగతలోంబగు సబ్జిదాంకాశమువలయు
జగము నిభ్రాంతించు శాంతావర్తనుడు
క్రమమలగారస (శ్రీ)హాల్లి కేవచు నైస్పెలాట
మమిలవసుబ్బింబాగం తీయల హాయికవేక
సంతయాలుచె (శ్రీ) హాల్లిమనిస లాలంబు
చెంలించువర యెరాంగి చెల్లుకొమురాజు.
గావ్యనవే వేజగభ్భంటి వీకచె
పావనచె (శ్రీ) హాల్లి పదమం దు బాగం దు
యాలి హైన గ్రహిహైన నలశాంతాజైన
సతతమాహ్నా నమె పాత్రింపవలయు
ప్రాని ప్రళ్లు యాలను సాలవృట నీల్ల

నేనను టాత్మలింగ నిరసించి బొమమత
వీడిలేనెట్టి వారను వీడ్కొంచు వానత్తి
పాదెటలు లునత్తి జీవనల్లక్షుండైగును
అనుదినమారాత్రింగ్సమ భక్త్రిసించుకను
తమ సుఖించు టనుగాగేసు భావమునెరింతుల్లనకు
తెలియజెప్పిన యాలు పదేశదారకల్పములు
మెలుపుగా చెంటు భూయుని విలాసనట్ట్లి
విలాసలవేవె బాగున్న విఘ్నలంబులగుచు
చెల్లుచున్ద్మెంకైన శిష్యాభిత్తములనకు
తెటగారగుడుపదేశించినట్ట్లి
మాటలు పల్లిది యతాను మిమాపనిశన
ఘన భూజములలోతి గాను పఠించుచు
యనుపకపూరి పూర (బ్ర) పత్రికులానర
బహుళవిధ్వేలవేశ్యలకజూపు చునత్తి
సమాభామ్చి బాలీలాసంబు గానెరుగు
సలిలేలసలపిధ జ్ఞానములు ఇచుంచు
గలయాలక్ష్మ ములును నిష్కళంక గాజూచి
ఆలిదిక్కైదరిడిలాఖ మహా (బ్ర) హ్మణునుచుం
చెదరకనాత్మలోని చెంతలించుచు పొండు
కుదిరికగా నిరంకుశళత్తుత్వబాంధు
చెదరిపోవుచు నున్న చిత్తలయంబు
జేసినవరయోగి చిత్రక్రైపటిమ
పాసిగాం భరనెంత పారికిరాదు
లలిముక్తి దేశకాలములందు మేరు

బలియులనహంకార భావంబులనెడి
విడచినదే ముక్తి విను లోకంబందున
పుణ్యములనే యాదినుభవంబులు దప్పకుండగను
దటి పుణ్యాలు నుండును ముండు యజ్ఞాదులను
యలులవడు పద్మ గ్రహము చారగ్రహణ
పనిఖిలదించు నెవవీడు వారు కర్మ
జనితత్రు పంచ పంచదాయను తోంచి
మనసు శుద్ధై యిచ్ఛావయంరియు పవిత్రి
కను మంతుపూరియుండు నానాదేవులు
లతివాత్మకర్మ ఫలదాతలకు లను
పాలుపుగారాటప్ప పుణ్యపాపములు
కామకర్మంబులు గావించు వారు
పానురు వైపుణ్యపాప ఫలముల
ననుభవింపుచునుందురు అజ్ఞానులగుచు
ఘనలరజ్ఞానమార్గము నెఱంగకను
తనువుల సకల లోకములలొయుంబి
యుదను ముక్తి నిబాంధువు నటించు దేలయు
రడాయుష్టనన్న మహాలోకములను
కావనము లేమునిగిన బాంధాలు గావి
జ్ఞానాంబు గలుగ సాక్షాత్ మాత్రమందె
ఆనందకరము గునముల సమాధి
పూనిజీవన్ముక్తి భాంతగావచ్చు
అనగనిక్షావికు శిష్టనెయుం శ్రీ యయాలుల
కునను విషయంబులకును పరాత్మకును

వేరుగా కాకుండ యెనా విధముల దాగి బినాడి
యీరీతి వెలయుచు బెట్టిన మనసు వనిచెు
విను పక్షులం బుర వీథి బరింబు
నను వృన విషయం (శ్రీ) యుగాలు లక్ష్మియుం కు
వరుసగా దాయు లాలు వాళ్లిపొం గాలు లను
బరిబలుం గాలు నా లక్ష్మీ కాం సంగాం బు గలె కి
గగనాంత గాలుపాం దలు గాం వి బరింపు
గగన వాం యాలు వృ లపు గలెపి సంగాం బు
ఈ బం ధలు న సఖ్య ధాకాం కిలుం దు
అగ్ని చెయ్యి వం చాంబు లపు ధన వటు వేదు
గను కర్తృ పం బం బు కళ్ల గానె నిధి
లను లాకు క్ష చైతన్య లింబు నెవ్వ కం
గను చుమందు వఖుంత లక్ష్మియున
ననగని క్షావేకు శిష్టని రెమె నాగి లోశ్రీ
(శ్రీ) గుణంబు లక్ష్మై (శ్రీ) వష్టి జూచునది
నగుణ చైతన్యంబు నరయాలు బెట్టనిన
మను విష్ణులని చెలె చిన్నది యుజు గాలు కిలంబు
ఘన గుణ చైతన్య గగన వస్తువృను
గుణములచే గన గాంధనె యునిన
గుణవంత విను కాంత సురి బెట్టినవియల
నంట యాలు (బ) హార్దెలు యునిని యుశ్రుం తను గ
బింలింబు పాం దుమాం బళ్ళు తమంచె
ఆనియుపదేశించి యాం మను వారిని
ననఘుడై యుక్షావేకు రాజ్జానమెరిగి

పాసగతి వస్తుక్కి భాంతి రాజ్యంబు
పసుబారథీలకై పూజింపబుండె
ననుబ్బని క్యావకు వృత్త్యాంతమాపూని
వనుబేం(ద్రు)నకు కైప్పుమతి యాలనిట్టని యెను. —
శ్రీరాముడు పృశలనే చెప్పినరీతి
నారదూర్ధ విజ్ఞాని యొంగా పొనకిలను
వైదిక శాస్త్ర రోలంబులు లవడుచు
వేక(ప్ర)పంచనిర్లక్ష్యకై యుబ్బంతు
ననవిని (శ్రీ)రాముల కలనాకెన్నికర్త
ముని నాకు జీవతావే ముక్తవేయులను
ఆకాశగమునాదు వైన.సద్భులను
జాగకగాకారరే చ్చావులన్నైన
.నని యుంటి రికిపారి యిలభి కలవెల్ల
గనవచ్చునని పల్కి గానావశిష్ఠు
ముని రాముని వీక్షించి వెయునసియుట్టనియె. —
ననఘూలక్ష్మీ విజ్ఞానులైనట్టివారు
ఆలశయుసిద్ధులంబాసక్తి పశరు
ప్రలిభలాగిమం(త్ర)జపక్రియాదార్థన
వరహాతమోగమూలీ వరుసగాసల్పు
పురుషులాసిద్ధుల భాంతిలోకముల
సురుచిరముపిామలర్థి జూపృచునెండు
రరురుగానండుచే నొర్థి కలరారు
ఆకర్షింబుగజ్ఞాని కోరయు
నెకుర్తివలకుర్తివ పోరలలొవియు

వచ్చునటువన్ని సంబంధ్రములుండును
మోక్షకంటె యెుల ముక్తిగాగనుక
అన్నికాలములం సాధ్యమగును
యెలునప్పడు పరమాత్మయెూ హితమైనందున
లనాన్ని బలిపి ఇచ్చిన లోనసు పారలను
పన్నగాయిచ్చిక పటు కోరం లయుక్షగాయు
పుత్ర పౌత్రాదుల భార్య, భర్త లేటుల
శత్రు మిత్రుల నాగక్లి సరిపాలగాగనుల
పాలుచూనయెూ చక్యంబు సంపూర్ణమైన
యిరలఘు పదార్థంబులననుభవించుటయు
లౌకిక సంపదలోనాను బడక
నేకాంతమున నాత్మ నెనసి యుండుటయు
లతిని నిందాస్తుతులకు [illegible] సమానమున
నెలమి లొంగక హెచ్చుకుండుటయు
పొయిని రోత రక్ష పట్టిపుచే లోనను
సేయగా తగు పనులజేసియు చలించుటయు
లోగడ వచ్చిన సుఖ దుఃఖాలయందు
సతరని క్లిప్తై యనుభవించుటయు
శాంతభావములను వీడి సుక్ష్మ బకేక
నే వెదకంగనిటు ంచు నింటనుండుటయు
నిరయనిలాగ్రాడి కోలాగ్రిణి గుణముల
సరసాత్ముల్లైన సుజ్ఞానచిహ్నములు
యీచిహ్నములకన్న హెచ్చైన సిద్ధి
వెచ్చోటగాగిర దపోన విజ్ఞాని

యుదివోలనసిన మా యోగాబు హూటాలవిభుల
కాసిన చాగిమార్గ గాబు నా కలైన
ఘనసిద్ధులా యు హుంకారగాళ్ళ్ పెంచు
గనుక లోకులకు నెకకకైనప్పు హిావు
చూపు వెతక్కి జనించు చూపిన యుక్తి, కె
కాపుటుర్జనుల సాంగత్యంబుగబుగా
క్తేబు బుగారనక్షి సాంగత్యంబువలన
విమలాత్మలాలంబు వీక్షింపవరాబు
నప్పుడు జీహాని గుహార్బాపలంబు
బు పాబుంగి ప్రుక్షుగార వృనసిద్ధిలంబు
ఆసక్తి బడక మా యోగాతీతమైన
భూసుర చిక్షి హాని పదాలునాదాటి
పెర రక్త వశాలున పాపులలైన
వారిలాగిమెలగుచు వాసిగానుండి
పాపపదార్థములే భక్షించి యోగాత్మ
లప్పుడు బాగుంబు బుబుబు వెత్తాని పొందరకు
లాల గనిందా స్తులు వారికిలను
కలుగుకొన్నన సు దుఃఖ సుఖంబులాత్మ
యంబడ పని యొక్కనాశము ము ము
లంబు లాంబుచి కార్యకనగనుచు
శాంతి బాగుంబుబు రక్షిజనుల సంతోష
మంతోషయని చెప్పనె వాళిలతరాబు
అటు వంటి సంతోషమైన యుటుకనన్న
పటుసిద్ధిబు హిమవేళ్ళ గాప్పులగుని

బూరాలమహిమలు జూపువేలనిన
పొగడి యీగాం లనప్రగాఢమని ముక్తి
బాగుంతింపవేనని బలిష్ఠ సాగిరాంచి
యలంకనిగ్గ వైష్ణవ సాయాంపవాగగాంలు
లనసనాయాసుకు పగ జూలేంబు గనిస
వెనుకనవుచ్చి హిమలు వేషిగాసైన
పరులకు జూపకాపలవాగోపాంకి
మలయుత్రమాంకి వేసాయుక్తిని గాంచి
సభ పరాయలవైనట్టి యాప్సి ప్పలను
సుఖయువేగానినిర్జరపరాపాంత్తి
కారుదంబుచేజ్ఞానకళలైతై సిద్ధి
లావకంబుల గజూక తాంత్రికలాలంకు
సరిలిన యాభీవ గావసంసక్తిలి శ్రీయుకు
పరలలో రలాయుకను పరాయ యోగిలను
మానవమోక్షవిషాదవరాంత్ర కరిములనం
పోగనాకి యాలపకంరంలి బాంధి యలంకీనాధి
శ్రీరాలిమోగికి చిప్పాలు లీగాని
వేలచి హృద్యములనవేరాము చాలరా
జీవులవిరళిచేజికిత్తి కర్మములు
లాకీవలాగే బకి సుఖదుఃఖ వాసనలు
యటారకప్రేరేప్రచుపకగానార
చేరగకటెలైతై చిల్లదాబునకు
దూరస్థులయి చును లపరళిరంగమున
చేరకసుజ్ఞిలాగే చికుత్తి మరార

బకుటు ములబంధంబు భారమించి వాని
విడిచిన దే ముక్తి వేరొండు కద్దదు
గనుక గాత్ర హానిగాదు హాకిణుల నెమరక
గనుచు సంకల్ప వికల్పములు లేవి తుప్త
ధరసుల గల్గిలుగ లాక్ష్మమునకు వగలవ
రరత్రే చూచి భవిష్య దక్షణంబులకును
పసగిత గాచింల బుడితస్సొగిలు
వసుధం క్రీబు పెత్తు వర్తమానాత్మ
ములనే గ్రహించుము ఇవ్వి గనిటిగాక
లెవిబు జీవునకును త్రివిధ కూపములు
గలవు స్థూలము సూక్ష్మ కారణములనగ
నలరారు నట్టి దేహములు మూడింటిని
వితుప్త పరము బట్టు వివిధాంగములను
బాహమున స్థూలంబు భాగిగ ధురలంబు
జినవర సూక్ష్మంబు సంకలపమూతి
యులన బకుచూచుండు నయూలిలు వాహికమును
చెలు వాప్పనాడు లింల చూడ్కి లెత్తు ముగుచు
నలువుగాని లావిల్లి నాదరస్వరూపు
మూండువ దియుతుంచు మును నారయుకుండు
వేడుకగా చెప్ప వినిరాషువృందు
మరలనా లోగించి మానినేడించి
సాతివి బాత్రేల్ల వేమ సుమత్తి నిష్ఠంబు గాని
లు కల్గు సులక్కైక తెల్పుండు నని న
మానిరాముని జూచి మరల నిట్లని యె

విహారంబు చెప్పెద వినుమను చుండెన్
యిలాంమా మకారాసమా మకలాత్మ దాగిచకసమ
సత్త్వన సత్త్వను సౌజ్ఞ లవ రచి
చిత్త విశేషంబుని జైరాదని రక్షలు తు
సర్వశక్తిం బాయడునై యు సక్తినై నర్తిలెం
నిర్వికారుడ లబ రల్లీ నిష్ఠ యూసారు డు
పోరిపోరి సంకల్ప విము లు వేయు నోలిడెం
సరస జా(గ్ర)త్త యము సవిమ్రిలుగ్ గారన్,
తెలిసి చూడనను జాగ్రత్లలు వెనికొలన
సుఖ చిరం బైన సుషుప్తి యుగాడు
నైర యుసహంకార నిరసన బుద్ధి
సరిమురి సరిల లాగెట యలం బంగలనొందు
చిత్తంబు విశద వెల్ల చేక్షింపకుంతు
నేత్రానందు యూరాళ్ల వష్ఠ బాకము
భూనాథనేర్క్ర త్రుబు ద్యోంత విలను
గారనసే బాధ బక్క గవ్వు త్రు బాండె
నిటు వం ఊసవర్తి షై నెనసినమాని
మ టునిష్ఠ లబ్బంబు భావించి వినుము
ఒక్కొ కానసము రాగ నాకర్కి కిరాతు
డా కర్క బాణాల బూని మొక్కముల్గొంటు
మైనే యలగానేటు బడి పాగి మొదముగ్గొనలు
దాని వెన్నాళిక యంత్ర పరు చారి
వాళ్ళద్దునై క యగాల్ శీలగా నరిగి తోటుకెరకను
బాధ నిముగున్ నై ప్రాణ్ణి నై యునని

మాని వీక్షించి యీ మార్గంబునందు
లాన న్గ నొచ్చె నా ప్తి తక్కిన మహిగాజు
వచ్చైనె యీనగ నద్విరాజుని పాని
నచ్చె రెందుగ బూచి యీని యెని ఝ్లను చూ
i సరళిస పుత్రు బ్రాస వరని క్ష బ్బాని
నిరావి ఇఱదమందు నిచి చా యీలం తుంలను
వెంటను వీమణ్రిగధు బాగి యీన జా గతె నెరుగ
పాగ నిష్కారారుశు యీన పూర్ణ్కౌ దైన ట్టి
పుని పాంకళ్యము లక్ష్మీ యుని రంగ కటాక్ష
లాన యీ క్షైనదగి న్ఱ్ర పసి యీం రంతె
తొంరకికళ్ళ జెప్పు తెడగింపు కనిన
మంద్రసరభ సంబుగ బాగి వ్రబునస్త్రి
మెకమునిచూరాకక మిన్నిం టియీన స్త్రి
యీకలంకలు కళిసౌఖ్యిం బది యీంచూ
లెడి యీ జెక్కలు నిచితె దిసి తొంరు నన్ని
చెలగి యు కళిదు నభిలసింపు చూనుంరు
యీల్లి (ప) కోం లాళ్ళ వెం రున ఎగాని
గొల్లి గా మలుకు లు గా జూరు రు ను—చూ
(శ్రీ)పు పుగా పాళ్ళుని కర్ణ చినుపింప
నవులు దై (శ్రీ)రాము తల్లని వీక్షించి
మా సిం(త్ర) యి ట్లి సమాఖ్య నెరిచి
పూనుచు నభిలసింపు దురాకల్ల లనిన
చినియు మ్మున్నిఁ సేం (రు)ం తు చిబియలరా షైసై ని
గని యీట్లుని తెనాగికాకుల్సు లలక

సారమౌ పొంత విచారంబు జేసి
ధీరసమాధి సాధించుచు పెట్టినిన
పరువడి బాహ్య ప్రపంచ దృశ్యములు
నరసి యదృశ్యల టుంచు ననిర్వికల్పంబు
యనెడు సమాధానంబు సాధించుచు నటి
పను గాస సవికల్ప బాహ్య దృశ్యాలను
విద్ధ సమాధి యని వివరించి జ్ఞాన
బద్ధులమరు వక ప్రభావంబు వలన
గలుగు శబ్ద ~~[illegible]~~ంబనేక ప్రకారములు
బలుకనే వెల్ల శబ్ద బ్రహ్మమను చు
తెలిసి యాతెలిసిన తెలివి నేనను చు
దలపుచు నుండు చొరవంబు నాశింప
జనితాంత సవికల్ప శబ్దాను విద్ధ
మనెడు బాహ్య సమాధి యగు నట్టి ధ్యానంబు
శాంతమై సర్వ వ్యాప్తమై బలనొప్పు వెని
యంతరంగ సమాధి యనుచు బెట్టినిన
చెవపెద హృదయ రంజి మానసవులను
నిలిపి లగ్గలాగి జూచు నరసి కామాది
వృత్తులనేకములు విడి విగా బాగా వల
చిత్తంబు పాటి నీక్షించుచు నుండు
ఆనదు మై చిత్త కామాది దృశ్యముల
కును ప్రకారములని చూచి సాక్షి చైతన్య
కళయు నిర్విని దానుకను గాను చుండు
కళాద ఖవెలుం వక కరిశని దానించి

యమల మైలోగు ద్రష్ట లోకాత్మునై నను జూ
సమర భావింప జూ సన్నిష్ఠ జాంతంబు
విను లోకమును దత్వశాస్త్రమున విద్వసమాధి
అని చెప్ప దగు చుంకు నరి యాలనగాక
లెర యానిస్సంగాంబు నొత్తియాంబు బుకు
పరమాత్మ యోనిసదాభ్యము విధ శరీరాలు
పరికె శిశబ్ద హృ పతిమనెమగక
దలపు చూనదిష్ఠ శల్ప జ్ఞానమందు
కలసి మనంబు మగ్నంబై నక్కట
వెత యాలు లో శబ్దానల విద్వసమాధి
యంగు పూర్తి శక్తి శబ్దంబు లందు లక్ష్యరీతిబు
లగలకలానల హాని దలపు బునుంక
యు వి యాలనలు మరచి ద్రిష్టి కల్ సంధాన
వెలు దవగా నంబు మనాగవృత్తి నాంది
యలవి యవి యాను నటు వేకె కై పై నిరిచి
కదలకున్నది నిర్వికల్ప సమాధి
యగుచు నిరున్న కవృత్తి బు బుకే
ముగల బు చాలి వాశ్ఛిదకే వెంస విరహాపమలగ
గలుగనానంద వేగము నశరీరాలుగ
గలుగగాంబు పాదార్థమ్మ నవలక్ష్మలకు
తాధారభూతాత్మ యోగ్య ధారావాహికమైన
బాధ నవరూప సంపూర్ణ చిత్త్రసమలు
లోనసమగుచు బాలుని మాటల్జె కుని
పాల్ని కల్గబు వెల్ల చూచనవాని

కరణీ సంకల్ప వికల్ప వృత్తులను
మరచియుండె దేహాభిమానంబు వీక
అప్రతను భూతి రసావేశమెసగ
విపులంబుగాబుట్టె విశ్రాంతి యానంద
ములు వాగ్వ్యాపారముడుగ మెలు తొలు దాగిచకను
నెరసియుండెటు నిండి నిండించు వాని
పగిది సుస్థితియు సంప్రజ్ఞాతమునగ
లాగిన సమాధియై యవని యిటు చెనంతట
శ్రీరాముని కటనే చెప్పినరీతి
నాఱు సమాధులనిట్ల భ్యసింపఁజేలను
అనఘత్త్రైవత్సరంబు లాఱులిటు నన్గ
ములిని వీక్షించి రాముఁడు బెదరి మునుల
పాలుపొందగా నా సత్య భూమిక వేఱు
గలవని మును చెప్పగా వింటి నిప్రభు
పాసగ సవిస్తరంబుగ మా మునులకు
విసువక తెల్పుమా విశ్వములటు నన్గ
నడుగ వసిష్ఠుండవారాముఁ జూచి
యుఱుతనిసకల ముని ట్లని చెప్పవాగడగె. —
మనుజేంద్ర భూమికల్ మునులనిట్లనిన
విను ప్రవృత్తులకు నివృత్తులకునంగ
గలవాయువు వ్రతము ముక్తి యుక్త శ్రద్ధ యిలలుచు
పొలుపుగా సర్వాగ్ని భాగములు లొందు
నారి నివృత్తుకు భాగ సమస్త రంబు నను చూ
బానిష్ఠయుంచి దీప దలక్ష్మీ మండు

బ్రాంహ్మత్వ ప్రత్యక్షంకు ప్రకాశ్రాంపంబు
అంటు జే యుటను తనెరుగకనుంటు
పాపియుటు ప్రవృత్తి ప్రయోజ్యాంపముల
ఫలములను భవించు పరిగనింపంచు
నిలుకె దెకరిక వెక నింగిని నెల
నలయంకనలలో దేహాముల ధరించి
అరుగు బంగకగ కలతే లుత లలమున
పరమోగిలినస హాసనంబు దాగుకు
వారిపస్తాక్కు లువిన వాంఛజనించు
వైరాగ్యమునమద వర్తించునవల
కోక లాలస్య నఖ్యల కరకులలాగిన
బడినకూత్య్ర మ మేళ శ్లైకైత్రినటుల
పెకుర్జనర్గిం బుల పిదప వివేక
మొకిఠం లజని యుంప్రచుంతగామదిని
సంసారసుఖముల సారంబులలకిక
హింసాసప్పదోషులని యెంచికామాది
రిపులను ఖండించు రేయులకలిగి
నిపుడు నాకై తి గించి యూభవార్ణవము
లరి యుంపుజేసి యలాత్యైను బాపదగిన
సుగుణునాకెంము గల్గనటుంచు ధరను
క్రమముగాను వెలుకగా కష్టవాసనలు
సమయుచునుంతగా సత్య భక్తిం
వైరాగ్యముల యెంచి వాంఛలు బాగమల
సారవిచార భాసన్నిరనిష్ఠగలుగు

కరాబ్జిభిలాంషలాకర్జి కాదే యిలాంతర్జి
మకర్జి గారుగ్రు వులపల్లవుల చూపాళగాయి
సపములశక్త కర్జి విచారించె యింటు
సాధి విచారాంభ వసాంసారల్లకంబుగుచు
సాగు సాంతనిది యిలాం విభూమికై యింటు
నెలమినీ భూమిపై కై కర్జిన వారము
సారతమలు సత్విలు శత్రులు హరిస
ధారణ యోంగ లాలాలే జ్ఞానసాగిక్షి
గిరిగిన వారి యిభుంత సాంతి లవి
కవి లాలతో పంక్తిలా గ్రుబుల నుబోధి
మొనసిల దావి భావ్యనవులు జైసిబడి
లవని యిగా పదపదార్థ జ్ఞానసూక్ష్మి
బాంధవ్యబ్జి గుబుచు రాగంల త్రు వేశించి
మొనె జలసను బత్తి మొచు చున దిత్తి
కామాది శత్రు వర్గములను ఖండించి
పాము పారను వేక్షు పగిదినటు చలి
యినులెర్గి తెగ్రించి యిాయిలకై నిలచి
లను దాసుల లియి లాల వేజ్ఞ కైనట్టి
గురుసేవచేసి మొక్కువరలాసత్తిరుల
నెరిగిల దక్షమునె త్రుడూనియిలనది
బుద్ధియె రెంతవ భూమికయించు
సిద్ధాంత ముగబు ధులి జైష్ణ చూచుదుదుదు
మొలని భూమిపై కై కిర్జిన ప్రలషు
౬ ఈలరియాసంగమంబనె కిలవిలేయిం

భూమికపైనెక్కి ప్రాణహానము గన
నా నోరు దచ్చుబుద్ధి శర్మలనించు వాని
కరణి సంబాగి షకవిత్వాల్యుర్ తలుచు
నరిలరిగానను పనిషదక్షసారలాంబు
మతియుండు నిండగాము ముజసంగాంబు
వారితెలుకాకిత్తైని వనజమహాలందు
జరి యుంత్పుచును మహాసంబాగ్ఠియును జుచు
మరగనాల్యాల్య నాల్య భావవివేక
కులము తైకాలంబు గాడు పచు చాల్య
బలనాలున యిప్పచు శాంబాలుతై యుండు
నతనికి లాలాలు శాస్త్ర భ్రాంతిస పటిమ
నలి శయియైన జ్ఞానానాం పావస్వ
దత్ఖ్షినానాం టికి దీపించి మించి
యుష్టపై యెలకకు నెలకయ్యైయుండు
ఆమాంటిక్రి నిస్సంగమనేళిలలిలోయు
భూమికి దివ్వివిశైపై హాలుచునెట్టనిన
సామాన్యమును విశేషమునంగ కండు
గాను హీనుండు సాంత్రమమెల్ల వినుము
ధున పదార్థములం దెత కర్తయయు భోక్త
యును బాధ్యకును మరియును బాధకుండును
నిజములుగా జూచిన నేనె గాననియు
గణబలాసేయు సుఖంబు దుఃఖంబు
తాయుసదైవిశిరాద్దినాలులనియు
కలల భాగ్యములు రాగాలులకనియు

మొదటిన సరావతారాంగములు విరామాంగతులు
కనియును సనిద్రియును నిద్రారాహిత్యైనగు నియము
లాతర యనేక వస్తువ్రుల యందాన
పరికక పత్రపత్ర ఖద్యై ప్రకృతికి యనుకూలటయు
సరళిసాంమానవ్యనిస్సంగమ్మైయుంటు
మరి విశేషాసంగమం బెట్టిదనిన
ఆవని దుక్ష్మను దూరంతగుచుచు వసించి
త్రివిమలాలాత్కను సదాభావించుకొనుచు
బరశాంతిని ట్లభ్యసించిన నాత్మ
కరతలామలకంబు గానాదగుచునుండు
పనుపశుసంసారపాశంబునంగ
మననాగప్పుడు కలదలమందు లాబాంది
యుష్ట్రతుసరళింబితావాంఖైనమనుటు
కపటకారణ ప్రాణవికస్థీపి మనుటు
మరచి కారలిని లాగిన వేతరనాలు లూని
మరిసి త్రిపంచని జుజ్ఞక్యుక్తైయునది
సొల విశేషాసంగమనినాగప్పుడు మరియు
విధి లాంలుగా లోనిను వివిక్తంబు బూంబు
వికుక్తీలగగనవీథిని చెట్టనాలు
పెకుక్తీవ నై జాంత్యలీయానంబు లగుచు
లవి వస్తు వస్తుకలన మొదటకునది
యలలఘుచి ఆ భాస లంబి రాకలియాలు
వెలుగుటులాసిన భావించి చూచి చనాలు
యుల విశేషాంగమనినాగప్పుమరియు

పరగసము[illegible]సారభూమి చిత్తవాసన
కరము సంసక్తిలేని ప్రత్యేకించేయాలు విధులు
విరహించాంబైన వివేకపు దక్షలు
మొదట్ట గానె బలగను మొదలగాగా మెల్లవిచి
రహించి ఆలాపవిచారణాపి దస్తిచేత
విహితత్ర్ప బద్దన్నైతనిన్ని బాగంబు చేసు
గుణులు గానేయు సంగులకు ఫలంబు
అరము గాని చెష్టి లపలేయి భూమికను
జనునకు సజ్జన సంగతి కర్తల్లి
మున్న గాక తావేయు మొగనుదయించు
సాత్త్వి భూమికయును సమవాంకురముల
కందళింబుగ వివేకంబు శేఖనాయ
సేయుస దంశింబు చేచి గుర్తెల్లు
సాంఘికకప్పిష్టి చేయు నేత్రాంది యుయం దు
మెలు బచ్చు సస్పాళి శని మల్లిగ బాలి యకరణి
న లయూ ది భూమిక నద యుగా వల యు
నేమి టికటులన్న నిలు వాంటి ప్రశ్రమ
భూమిక తన మాద బాగతము భూము లకు
మునికి పష్టుగుగాన మరువక నాల్లి
మునసజేయు చు సద్వి మక్షింబునాగంది
3 యూమాద నిస్సంగనైల యూ తపలేయు
భూమికయుండు సాంప్రగనాగప్పు చురకు
నిష్టి మూ తవ భూమికకేక్షిన మాద
ప్రష్టప్రసంకల్ప బుద్ధ దాపకుల్లు

ఆసనస్థితుడు బలిష్ఠ నారాయణ - చంద్రుం
తనుపము భక్తిలాగే నష్టుతిట్లు లనీ దొ
మునిస్వామి వైరాగ్య మోక్షా ముక్తైన
జనంతకు విధంబున సంసారబల ధి
వరియుం చాలనట్టి చూపకుల తెల్పు వలయు
మెల్లవిశ్వనేడు భూమికలయాలంపాకల్గి.
భూమిక పైనెక్కి సాగరించిన మనుషు
క్షేమాగమున భాగ్యానె పరిగింతు, కనిన
విని వశిష్ఠుడు మహావిభుని వీక్షించి
వినుచారు చెప్పద విశదంబుగాను
రూపతీ దాగి పుడు భవసాగర లోమసుడు
మహాత్ముడైనట్టి మోక్ష చిత్తంబు
సంసారి మొబపాల జనత్యంబటువెళ్లు
హింసల బడుచుండేటి నెనరెల్లకైన
ఘన భవాంబుధి దాటి గట్టెక్కలేదు
మొనసి కర్మంబు విసర్జింపలేరు
భూరి వైరాగ్యంబు పుట్టిన దనుక
ఘోరబడిన కలడంబులబాప్పి
యలసి యూవలనే శరీరాళ్ళ లేకర్మి
మలశిసి మూర్ఖలు మూల వేడు చాటన
అప్పుడా పరమేశ్వరానుగ్రహంబు
లాప్పు కగల్గ సద్భక్తి గుడు జ్ఞానిన
వాసనబాధలు నవ్వుల విరాగంబు
వాసిగా నుదయించి వెంచాలనంటు

మలుపగునాటి భూమిక యందె యాగును
పగలు-రేయి సంసారమూ భూమిక యందేమి
సమయము నిచ్చె లోకాలకి రాత్రి సప్తర్షులకు
త్రాసు మిథునానికి భూమికను జేరి యున్నది
యుగ లకు నాకొల్పి తేమా పలు పీఠి బనిన
నక్షత్ర భూమిక రంగారంగు నారాయణ
ఆమల మైన్నక్షత్ర బ్రాంస నిబంధలాను కొలిచిన
కమనీయ దేవ తారాంగనలను చూచి
యీ చాటు భాగ్యాలు పసుపు పింపుగను
త్రిచార సమ్మతి ప్రాపముల లోపి పగల్లు
నేలలు యంత్ర బౌద్ధ సమృద్ధులవని పై పాత్రవి
వాగులగన బ్రాంగణ పంటల యుంటున్నైన
పరమోరంగి యుగుప రని వంశ పంపైన
నరయు ద్రు... [illegible] ... యుడి
వరుస పుష్కరాలు ... [illegible] ...
మెరయు లవ దూర్వ భూమికలను పారట్టి
లవ దనం లవరంటు లన లాంత్ర హాస్యమగును
మొలకెత్తి భూమికను దీ మూల ఈ భూమికలు
వ్యవహార మాత్ర వైదాప్యవంటులగ
నవనీ పైపైకి చిందు నాడిజాంగారంలు
యుత్తి జాంగ్ర దృశ్య ఇకె కీర్తిన పైసుకలు
పట్టు గారా నారాయణి శ్రీ ప్రశస్తి బాం హో
వర్తింపు చుండి సావిత్రి యాలాపనలు
కర్తవ్య గావించు కర్త గా కుండ

తొలివేళ రెప్పవిచారణ తొలుపువుంచక సుగుణ,
సాత్వికబుద్ధినా బాహుళ్యేశ్వరుండను
ఉత్కృష్ట యానా చా గ్రంథావిశ్వాస భూమికను
దర్శకత్వమ్ముల కుటుంబాలో కుగా మారుతూ
అరణాగప్పనేటి చంద్రుని భూమికను
విద్యావిరాజుగా పద్మశ్రీ పురస్కారం మొదలు
తెప్పున నాటి మొదలు తల్లియను భూమికను
అప్పుడే సంభావి లోతుగు చూసుంటు
ఆగిన నా బాల్యాన్ని యేందు మమేకమైన
యోగి సత్పుణ్యాల సంబంధ సంచారాలు
సమసినదనుక నా సర్వస్వ లోకము న
నములభాగాలను నను భవింప చేయు
పెద్దకాలం యుండిపి ముల్లుంచరను
అదేయు విపుల లోకాల్నీ కైవల్య లక్ష్మి
సరసమతాప్రాతాల వాసన చేతనాల
పరమయోగా భాస పరుగెత్తు చుండు
సాగిలయించు నిత్య తల్లియు భూమికా భాస
బలమునన జ్ఞాన పటులం బెతకను
విపుల మాచిత్తం ఒపద్ధల బాసి
యుగయుగ సమ్యక్జ్ఞాన మహి చూప దీపించు
కోశనీలపులేయు బాంధవ్య మనుంటి
లోకశరయం ఎడ చుట్టు భూమికను
సాత్వికవైద్యాన్ని సరళసమతాలు
లలపోష్ఠగు చూడు దిబ్బలో బాల్య మరచి

వరుసే శ్రీవేంకటభూధవసన్నుతిఁ జేసి
నడు యుష్పు, కేరకు సరి పావనస్థ లారాజు
ఁగ రయారాంనష్టి సమూహా రవి కిరణంబుం దు
శరవృష్టి, గాలి బలకృసన వృష్టి యుగారులని
యుప్రకుసద్యోమాంగల్యవృద్ధి రారాంబాగాంతి
యుపగాల శ్రీవేంటప్తుపులున్న బాలుడు కరుణి
యిలాతా దపంబము క్షవ సుప్రవృత్తి
భూము యుక్కె బాగాం వసాగాం భూన బాదావర
లహా లింగము నిగమెళ్లన నటు మాంద
సహా కలవారాళ్ళిభూ హాపవ్వ భూముకను
చెంబిచెలు పృథుచు బదచ ఉత్పత్తిశుంద
మందు దయుంపక నహాబనాలు త
యునువెంటె నెకబాసి యుదల్
ననుటులు మరచిదానొంపటు నింకి
పెబగబు హాక్షెంభని బెభిం చిమిం చి
యురయావి వాసనుం కై శైరాంలబాగాంచి
నివివిబుల్ కై దావాంగ నిత్రి పెంపెసగ
నిరావిబ హాప్తిత్తై నిలవళ్లిదపంబు
వలనాప్పు చాండలు జీవసుక్తి కృంకిలను
లలకానిగగనమదల్లి స్తకుంభంబు
కరబని వెలిని లాగాహా నళ్లిమును బూ
వరబలవాసిమఖల్లిస్తకుంభంబు
సోగబుప్రగాకె వెలిలాగను హోక్ష్మై నింకి
వెలుగుచు నుంచున నిధి గాలుగా విరాగి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

నారూపాక్షి పాదబిల్వ నసహా గాచా

సారమై యుండెను నారసాళ్ళ లెప్పడవుండు

కాండరు శిష్యులం(దు) కాండవరు వి...

వెండి మరికాండ రఘునందను మరి...

సంబు కాండవరు సూనుడిందు...

మంబురు ధీరకాండ రఘురఘునాధుకులు

ప్రదుష్ట సంయోగవి భూమి యాటు

కూరగనది ధైనున భూమి శాస్త్రి నీ మల

ఆలు శయు(డు) క్షేత్ర సాంపదనని

మల కులంబుల్క్షించి మహా మగలిపించి

నాదు రూపంబు తెన్నడుపేని యాటల్కి

కేశాంతిక్రి ధైరణ నేనేకవులు లేదాను

పను పదనాను రూపుములగల్పించి

కానియూడిపి కాను చాటనే కుగిడునంటనే వం.

తలపక శ్రీ వేదపవాం తత్వ శ్రీ దయలు లను
కలుగజేసి యీనాడు యిచ్చిన భూమి యుక్తము
జననాథ మెయి యుప్పెం టీక ప్రేమ భూ యుక్త
మనసిసారించుననమ్ము భాగ్యశ్రీ రాతి
ప్రపవాణము సుశ్రోంచు పరమం చు గాంచు
నావి రభూబారి తన వారి ప్రూణ రక్షయుక
భూ యుక్త దీర్ఘా ప్రేమ తప్పుగజేసి శాంతు
నా రవు పరాక్రమ పుణ్య కీర్తి భూమి విలయం చు
నేవేంత యుతుకని స్తుతి పూజ లాలియున
పొంచవర్గాలు పాలించుచున్న నిన
జననాథుతా మునిశేఖరుని వీక్షించి
మనమున నూహించు మరల నిట్లనియె
పాలుచు తా రవంతర క్షితి భూపాల లాగక
బలసి యున్న సిద్ధి ప్రపంచమంతయును
పరమైన నిర్మల శ్రీ పుణ్యరూపం శైకలి
మిథిలనాథ ప్రతించు తేజము లచ్చి మాని
నరనాథుని క్షేమంచు నగు మాతపు వినయము
సరవు నొక్క పట్టిన చెప్పె వాగ్గెన
ఇనవంశజుల లక్ష్మ విభూష సల్లీలు
వినుమునిచెప్పిన విధమునీగాను
పరగ శ్రీవేదిరాగ సాధువులకై కల్గి
మెలుగ కుంతి నాటకమైన దవశక్తైన
అలజైన దారిలో మహాకైక్షిలో భావ
మరయులవనా గోత్రమగు నందారా న

కరమునప్పులనేకానలిసాంక్షేపమైనంబు
నెఖాంగలవేరలోకనులుగనులు స్రోత
లేయూంతింది పరాబుల మాతలెంబులనిగారాతి
గతా ఖంబులాసింకునింది తేస్థ్రీ
ఖనగాని మలమెలి గనిపేకంబు
ననుపను(ఘ) పూర్ణింత మగుచుంటు గాని యలు
నలస్పిన క్షేప్రను నక్షిత వేపాంబు
నరయింగారు పిండాండము నగునిపరండు
ధరము ఖళ్ళిపంచభూతములచేత
పలువడసత్తింపబడియుంటుగాన
మెలనయిలునే(శ్రు) పూర్ణింతమునకు పిండాంత
ములనకు కారణములమఖళ్ళి భూతములు
(ఆ) అపకృతిఖాండ పిండాండములకార్య
ములుకార్యకారణములకు భేదంబు
లేదుకారణములవేకకార్యంబు
తేరు లవంబు నయాంబు వేకవస్తువంబు
కలుగదా పంచంబుగా నహాంతంబు
గలుగక పింతంబు గలుగదెరెండు
కారణకార్యములిగాపున నాంటి
కెలిలనను భేదమైన గారారాఖు
బాహుబళ్ళిన్నయు పరబ్రహ్మాండమున
కూపింటూవిధాయాన మలములుపవస్థ
మెనయిలునే పిండాండమునకు భావింప
కనినయాగ్రహ దవస్థ గనుక రెండుటికిని

సకలలోక రక్షకుండు సహాసె [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
మునమయి [illegible]
తరయింపి రత్నిగర్యాంగోపికలు [illegible]
పుత్రి [illegible]
మర యాయు గర్వాన్న సముల గల్గనంత
గలముసాగ వృషారత్ని గత్నమల్లి దాని
వర్ణుల [illegible] వనస్థానంశ [illegible]
నరయం శ్రీఫనికి సర్వపాపి వక్షయంగాను
గనుకనా శంభకై కర్రిలిని వెలుగు
మనగయా తింగదేవాభి మానమున
వెలయుచున్నై జనుతరు విష్ణు వంశంబు
నలరార్యు శంకర నార్యు యాంబు చెల

సల లిల విష్ణులీల సులు కై నాకై
సలరారనైకల్య హాం గను యోగసాధక
లగ విదేశనవు హాలితవో నవి గాాపు
మగు త్రుకలి లాంగ వెక యాం శాస్త్ర సకి
యా గు గానసారంలో కైకల్యమాడె గూగు
మగఠిలవసహుడి సంహార రూపమున
ఆలశయం బుగు త్రు శయాా వస్త్ర చెలిక
త్రులు భవాగి బుడ్డుంపు బతి యెం సుష్టుడ్డి
యం జుచె సారంలో నైకల్యమాం జుత యాల
నేం డుసంహారకనైన రంచారంశ
మే యుం చూవిత్రు జ్యుకై మైర యాంనీరంథు
లారమ సారసాం తారర తాటాడీ స్వేయాండు
ఆరం శ్రీకరండు చె నై కల్యమూముడ యాల
సారజ్ఞుకైన యాాశభి రంని జైభక్తిం
యానెడిమాయకును జేపాలాత్మనిజ్ఞాన
మునకు వెలుచు వారు మూాఖువి శదేలుని
సరవిసాక్షి అవిమెం చని జీవునకును
బరివిన వీలలాగ త్రులు బంబు మైన
యా లక్షులమ రాళ్ల వస్తు యగుగురంలో కైకల్య
మెలలమ గలు గుచు నుంతు నేత్రుకారణులు గ
పరగని జీవశరగి హాదులకైన
మి రవంచగల్ల గాం నీరవి శరీర
శ్రీదరలు గల దంచు పెళ్లుగాని విబు
వారిం చు పెల్లుని వకు ధైర్య తని యె

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ధనములకు గనుగొన్న [illegible]

పురవారి [illegible]

వసుధ [illegible]

విసుప్రవాసం [illegible]

కలుగొల్ప కారణ కారణ్యుల [illegible]

యింలపద్ధ్రగా నంక మండాంతం బులంకుసు

సమాజ్ స్వైకల్ప్యములన్ని లసత్విని ర్మలదయుకధ్

విపరీతాలవ యింవమ్ము కై వెల్ల యలు [illegible]

సృష్టి జా[illegible] లాలనిపె పృపాశాన గప్పు

నిష్ఫంబుగా విషయ్యం[illegible] యంబులను

చెలగి కూడీనమనేస్స సవిపద్రదూష

కలఅవ్మై ధనాలను గసు పింప్రచుంకు

వేడుకగానెట్ల విషయ వాసనల

గూఢి బాహిళ్య[illegible] దాలగాయకాలులను

వెలసిని విచి బాహాద్ విషయ కలిలల్లల

సలుపు నహ్ దియంగు ఙాం[illegible] దవస్థ

గానసాసవి పుంబు కారణంబు గును

వాని కార్యంబు లనలాగు నుజాగ్ర[illegible]

అలరనంబున రెం టికైకల్పమా ఐదియు

వెలయు త్రైతసుగు విష్ణువంశంబు

కావ్యసవాంతిక్త్తైకల్పలు గల్గచుంకు

నావిశ్వవిశ్వగుప ద్వ్యాబాంశమం బునను

ఆయుష్మికి గల్గు నైకల్ప సౌఖ్యంబు

మాయచే నభివ్యంగ మగుచు ధైవెలాట

సముయాన సాక్షి యంతరంగము తొలగు
రాముడే యుమ్మన స్థిర చిత్తమున
[illegible] సత్యానందంబు [illegible] గలుగు
సరి కులు [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
కలుగ సదానందమనుభవము [illegible]
వలవని (శ్రీ) రాంపు వసు స్థాలతోం (శ్రీ)
సరయినాం విష్ణుదై ఘుసుల భవ్యులు
పరగలు (బ్రౌ) నివల్లి పూర జ్ఞానివలన
గల [illegible] సాల్వికోల్యలు తెంకు
సలఘుతత్వాలపునాంగరాంగారాం గను
పగలు త్రాతక సంగ పెద్దు చాలు నంకే
ఆలు సత్యానంబు నవాక్షి తేలు
పరచు సాక్షాత్ జ్ఞాన మాంయిలయింకే
యిరయిరు గానుత యుంచు సాధైకల్యయిలు
లేగా వి సహజ సాంక్షిలోని లయ రక్షింబు లయలు
(త్రు) ఖయాలు సుపుణ్యులు (త్రు) భ్రమించు యాలు చాటు
కరసుక్షి కారణ కారణ భావనను
పరగ నైకల్యే వనాం ఆధ్యాంక్షి పాక్షిక
లాలకాని మరి యియు ఇచ్ఛే సార జ్ఞానివలన
కలయింప బోధకేని కాలక్షేమ వలన

గలిగిన వారికన్నను నైకల్యము జూడ-
నేల యని చెప్ప వేదాదుల గలుగు
గలుగు నిరాకారమ్ము నిజ రూపంబున గాను
అలమాయా మాయ యనుచు నిర్గుణంబు గాదటంచు
సుదతి సకలంబులను గాని నిర్గుణ ముద్ర
తెగు జిహ్వ గాన బడు వర్ణన ప్రత్యక్ష వినంగ
యంత్ర గాత్ర యోగ్య సాంద్రపు
గాక స్తుత్య నిరాకార నైకల్యంబు
గలుగ నిరాకారానందాకార
తెలియ నిగమ్ము జ్ఞానశాలి నైకల్యంబు
నిలుపసిద్ధంబు మోక్షనివృత్తి
(శ్రీ)లక్ష్మి తా యమునా భువనము భాసాం
అలయ గానానందం వర వాదు ఉగబల
ములనైకల్యంబు గల తొలు నసి చెప్పంగని
సరస భావాత్మ చైతన్యము నకు
పరబ్రహ్మ స్వరూప సిద్ధ భావన నెలవ
పరగ నైకల్యంబు చెప్పకనే లభించు
తెలియగ చెప్పెడినది యుండుట నిలుప్త
అగ ఈ శ్రీ (శ్రీ) పద్మంబు నందు నికషం
మరు నుడాసాన వారిని యఖిల విశ్వంబు
ఆరయంగా వేద గానా (శ్రీ) పద్మము నకు
వరసుధాస్సాంద్ర (శ్రీ) సరోవరము (శ్రీ) పద్మమును
భూమిలో నైనరక్షింపు సామని చూపి
నేలలో నైరక్షణ వరమైన సభ్యంబు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
కెంపేమొగ్గెంపు పాంకిసే [illegible] చన్న
సంపంపు [illegible] ఎఱుఁగుచుండెను
నాకని విశ్వవిమలేశు నాగానవారయ
నానసహస్ర [illegible] కారుణ్యమెందుండి
నాకింతయాసనెంకి సంకల్పమేమిటికి
మీ వేళనిన్నిసే వెఱుగు చాలు భూమి
[illegible] నవాంశ [illegible] యుంటు లవకై
నాగలిల తమునీల [illegible] వేఁడుచును
నేన సంతృప్తి [illegible] నింపికలపించు
నాని మెరె కారుణ్యముండుండక వినుటు.

గనుక పరాత్పరుడు [illegible]
మన [illegible]
[illegible]
[illegible]
వినుమా మునిజన [illegible]
మొనసిన నీ క్షేత్రజ్ఞానము [illegible]
యిలుకన్నులు [illegible] సారమింపుమంచు
పనస్పుగా [illegible] హృద్ధికంబులు [illegible]
వాగసగజీవన [illegible] బాం [illegible]
పసమారద్రికుశ్రై వారింపవనె
ఘనదసారకర్మ వాసనలు
ననుపమజ్ఞానంబు [illegible]
చెనటుకై యిలా వరించినవారు త్రమునని
యిలిన ఘటుకై ప్రహ్లాద [illegible]
వాని మోక్షమునకు [illegible]
ప్రాణి సర్వప్రపంచంబులా బ్రహ్మాదులు [illegible]
ననుభవించుచునుండి యింత్ర [illegible]
వెనుక దుఃఖపు వాని వేదింపనలదె
ఆప్రకారంబునా నీ [illegible] నిష్ఠ
కై ప్రపంచాలు [illegible] నాలుచు భావించు
చిత్తుని [illegible] చాలు లసంసార
మైనాని గావింపు చున [illegible] మునన
అలనికా సంసారమం [illegible]
యింతటిని [illegible]

సగాని సవిలం (శృం)గా సనిజారంబుంచేవు
సగాని శృంగారు సగ్గ సనచకు రంబారి గా
నారి సిక్కరములు సప్పు సనసప్పుసిగిశి నాలు
పేను సిగారు ఘాలు వి శౌరి నాలు (ప్రేమ)వారు
ఘాం వారు సరశ (గు) పూర్వ స్వ కా లాగ్నేయ సత్యశుతం
విం లవసం తారలకు దీనతూం గాంగు
బాలస్యం స్త్రలా యుదు సంస్కృత పూం లక్ష్య యాలుం రూ
సీనగా (శృం)గార లవ సామ క లయ్యును.
సారివింప సేలు వి శాలుం మా లక్ష్మి
బాలి ద్వా సుంద్రక సుం ది మ్ముల్యా కవ గాను
పురుషు స్వసర్ధంటు దు పుణ్య వంశాలు లక
పురము హాం పున కసం (శృం)గార్య లనిత్య
లగుగు హా స్పష్ట నగరుల వ గాలం బు వలన
సిగిశిసేలు నారు సహం కు జనకు కాలి
నిబుధు (శృం)గార లాగి నిక్షల రా పిల్లెలు
పుబుశ్రీ వైభవాని రాం పాలించు చుంకు
పురము హాం పున కళ్ళ పనిలు నాగేంద్ర
సరనా శ్రీనిధి పూనా సపుల్లి నారపూ ంటు
చేలగప్ప చుంరాలు జగదీశు లకీలు
కొలు గుని నా (శ్రీ)రంగనాయకిం లాపిస్లెలు
యారు నివుల్ల సగుణా శూ యరాంచు ధీలా స
సవరణాంబులు గాని సలాక్షిబుల్కా ంగ్ర
సలక్షింబు నిద్వైన సలాల పవసు
వలక్షింలని కల్లి లమగు గమ రా యాలులు

శ్రీ జగద్గురు వేదవ్యాస [illegible] ద్వారముఖము
రాజయోగానంద రసము తొంబది
కాంక్షనసనే [illegible] యింఖంక [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
నను [illegible] రసము [illegible] కాంతాలవరనై
మను [illegible] వాడుచు [illegible]
నను భరించి కవివాక్కై నను లేపి రాచి
యూ గురునకు [illegible] యం చాలనని [illegible]
గా గురుడు [illegible] కాంయను నీక్షించి
యిలన్న శ్రీరామ (ఖ) [illegible]
చెనాన్నిం దనను భరించి [illegible] యుంటుంచు
కరుణాగ నను [illegible] రీపింప
కర [illegible] పుత్రు [illegible] లని [illegible]
ఓ గురు చంద్ర [illegible] వేదాము [illegible]
చే [illegible] జగద్వేద కారుల
కారకై కళలు [illegible] లల
ధారాళములగు [illegible]
ఆహా [illegible]
రహి [illegible]
వైసచ్ఛ [illegible]
మైసరవి [illegible]

యిటువంటి యెటుమ మహిమా లవని దుర్మొగ్యజు. యా. రూ,
పటిమ వాగీశ్వ చెప్ప బ్రహ్మాదు సనకాదుల్ యెరుంగ
నలవి శయులు శ్రీకృష్ణ బలభద్ర స్ఫుర దానవుల్ కాలు
మూరవ్ తెలుప్ప, మాం. యు. దాఠెశ యు గం -యుకధ
ఉ. పాయ కటాక్ష ముకుం. పద్యం తు.
మస్యుగా వాగం బయి ప్పవ ప్రయాగం బరెస
వప్పు వ దేశము వే శ్రీ వద్యు గా నాక్క
వశ్ము ల్క - గాబుస దాతెశ పలుంపటు -దు
కరవృస యిూతు పద దేవుల యెలు ద్వంబు
పూర్వం బు నదాంలి పదుబుల్ గంబంబున
అనుపుతీర్థ ప్రస్త తోగ నంబుంచెసి
.వసు లంపుదాపు భ్రగా వి వ్యాసవసిష్ఠ
వరాశ తెపసు ఘూర -ఆ మునల ని ప్పనిగేయు ---
వరాస్వా శ్రీశ (శ్రీ) హృత్కంబు నేవయాల్
నారాయణ బెడవ యెల్ నన్ను బునిబ్బిబి
సారదే దాంత కాం (త్రు)విలు నేసిలి దెలుప
విశాలంబు గాంనల్ఫ, వి.నిసం జపలన
పశరా లారా యెట్లు నేను వైకుంఠ్ నెల్తి
ఆ నేపు మర్త్యవిధ్యులు నారదముఖాత్రమ,
దాగిది యిూర్తి ప్రాణేశ్వరాగ వసిష్ఠుంతు
ఊంటాగాంగాం యునా దాదాదయి పె చ్చి
సం లాసింపు- యుమ నపిరా (శ్రీ)పు ఖరాయి బ్బి. ---
ఊంలనా(శ్రీ)రావు కా లాక్కి తొ మెతగ
వింటగా లనుబాంసు వేషించి కానుబు

సలలితవిమల సుధాబ్ధిం జూచె
చెలువాగ్భృత కళలకు వెలువంగ
మహానందమున కన్న, కను వినోదించెను
సారసాక్షుఁడైన సన్నిధానుని
శరచాప ధరుని
తిరుగు లాపి గనసిమ సత్పుంజ
త్రుటి వేగమానక్షమ పాలించి
త్రుటి భవపింప సుబాహుని ద్రుంచి
కరుణ లాగి గార్ధియు త్రుటువు రక్షించు
పరగన పాలిటి శాపంబులను దీర్చి
గరళకంఠుని కార్ముకంబు ఖండించి
సురలు మెచ్చగ మహీసుతను వరించి
పరశురాముని బాహుబలమున నణచి
ధీరజకులాగ్ర సమాంధ్యాళి ప్రతిశోకి
మెరయుచు సీతాసమేతుఁడై యుండుచు
సురుచిరలీలల సుఖియింపుచుండె
మరి కానిద్ది నాజ్ఞకు మందరావలన
ముదముగా కైకకు మజ్జిత్కు లాభము
రామచంద్రుని మహారణ్యభూములకుఁ
లాయించ వాగ్దత్తుఁడైన దశరథనృపుని
యని ఖలత్వకారి యెల్ల లోకము దగుచు
జనకజ సహితుఁడై సౌమిత్రితోడ
నారాము ఘనకృత్యము సహగమున
నారాయణదాసుఁడు తపము సాధింపగను

శ్రీ రామ లక్ష్మణులు ఖం డెం చు పద్మ
దేవ సుగ్రీవ వాగీశ మహా ం బు నిదు
సస చరణ్ణి ఉన్న మునై న న ద వస (శ్రీ) ంగాన
ములన సూనునిక రామ్ జీ లు ఘ్ను ండాంగ ఖాంచ
అము పరాజు గారి కే అము ంచి ఆడా మూ ంద
ప వనాం లక్ష్మణుని భక్తి భూ వనె వెచ్చి
యూలకని చేచికి లక నావతి వచ్చి
(శ) : ఆ భలాగి ఖం చ నప్పు వన సంధను కు
లవ కాళ్ళ అంత్రీ ం చు లంకలాగ నాగ్న
యువని లవనూ భ్రప నచ్చ్గె టాం ం
శ్రీ రాములు చం ద్రు ఈ చ్చిన యుం నగం బు
గౌరవం బు గసే లక రకులు లం బం చి
చె ష్ణ గసేల బు చ్చిన మూ నిక ంబు
నచ్చు గారై కాని యుం దాం ఇకోది
వన తెంలకు లనాగం చి వనవల మూ బుం చి
ఘన కూంరు కైన యుక్త కు మూర్తి న గి చి
లం కాధిపులని నిర్ణక్కు బుబి
లంక (శ్రీ) కుక్క సనాక్షి లవ కావ్య గట్టి
రాముల కాంశీరాగ రథ్య బుని చ్చి. —
నా మా రఘువరు తక్షిల వానరు లు
గూంటి లాగి యుండి ని మకు ఘుటు మ గాం గట్టి
పోగి ఉలి లంకకు పోగి బు శౌ రఘు వంన
కొరిగి రావణ కుంభకర్ణాదు లైన
చెడు గురు రక్కసుల సూర్చి విభీషణునకు

పనిబూని లంకలోగల పట్టంబు గట్టి
జనకజను దాగ జూచిన [illegible]
దానవాదుల [illegible] వరపుత్రు [illegible]
[illegible] పట్టంబు [illegible]
పరశక్తి [illegible]
భైరవ శ్రీ [illegible] పవననందనుడు
ఆనతిచేత కొలువగా [illegible]
వెలసిన [illegible]
సీతాలాగ పట్టాభిషిక్తుడై సుఖులు
భూలోకాన బాగ తనువుల దీపింప
గుణ లరక శాంతి [illegible] నుతింగను చుటు
పరమాత్మ లీలా జనము భావింపరక
పరిపూర్ణ భావ సంపన్నులై ప్రజల
పరమశాంతాత్ములై పాలింపుచుంటే.—
అని భైరవాచ్ఛ సంయుతులకి వారికి
ఘనలరక శిష్యుని రామా నత్రంకారులు
వినుపింపనేంటయ్యా విని భైరవాచ్ఛు
తననఘుడై వారలకి కొల్పు విష్టి
కాని యీ దియా [illegible] గురుభక్తి పెరుగు
నను పదు వి[illegible]సి పైశాంత [illegible]
శివ ధమ [illegible] భాస [illegible]
నడర జీవన్ముక్తు తగు చేయు సుఖించె.—
ఇది సాగెను వారు [illegible]
పరపబ్బి భక్తి సు[illegible]

పరతారంబు లుజూచి వృష్టి గారణము వాఁడు
పంపూర్ణమైనట్టి నిశ్చల వరము
మానవులు తంబు సర్వగమాచరము చేయుచు
వెలసిల్లిలై సమర్థుల పూర్ణమైన
నిర్వాణ ముక్తిగాదిన సత్యమైన నానిజ్ఞ
నాదను లును బను నరుసమర్పితము
యిటువంటి పంచమంబగు ప్రకరణము
నందమై విమల మోక్షకరంబగు-చు
శ్రీవరదాంక నృసింహుం డనంగ
ఖ్యాతిగాంచెలయట్టి వేంకటరాయనేను
పరమయోగులకీ సమర్పింతు నెల్లదేని
సరసులు శైవాప్సి చదువునవి విన
నరులు లా ప్రేమయాజ్ఞ్యసములు లేరంబు
పరతత్వమైన సర్వవిలు పదములు నాంచుదురు.
భూచక్రమునని ది పురుషార్థ మగుచు
నాచంద్రతారార్కమై యుండుగాక. —

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇతి పంచమప్రకరణము.

సంపూర్ణము.

—

Copied by :- K. Jayarama Rao.
26. 6. 1958

Compared by ..
1). K. Jayarama Rao
2) L...narayana